Prietenii grănicerilor — Școala generală, comuna Gruia

Cutezătorii
EDIȚIE SPECIALĂ

MEHEDINȚI

RADAR PIONIERESC MEHEDINȚEAN

— «**Am fost și vom fi pe acest pămînt**» este genericul acțiunii ce va fi organizată de către pionierii din comuna Jiana — care va consta într-o întîlnire, la căminul cultural, cu locțiitorul secretarului Comitetului comunal al P.C.R. pe tema «2050 de ani de la constituirea primului stat dac centralizat și independent». Acțiunea va fi urmată de un program de cîntece și poezii patriotice și revoluționare.

— **A devenit o tradiție** ca pionierii mehedințeni să viziteze locurile de muncă ale părinților, să se întîlnească cu muncitori fruntași, cu Eroi ai Muncii Socialiste, cu făuritorii bunurilor materiale și spirituale. Recent astfel de manifestări au avut loc la Porțile de Fier, Combinatul de celuloză și hîrtie, Întreprinderea «Construcții montaj» etc.

— **«Șoimii patriei cîntă Republica»** — este genericul acțiunii organizate de preșcolarii din orașul Orșova, program artistic prezentat la Casa de cultură. La acțiune au participat și 200 pionieri.

— **200 pionieri** de la Școala generală Strehaia se vor întîlni cu un specialist de la Muzeul «Porțile de Fier». Acțiunea se va încheia cu prezentarea unui montaj muzical-literar închinat muncitorilor și tehnicienilor de la hidrocentrală.

— **Unitățile de pionieri** Bălăcița, Devesel, Rogova, Vînjuleț vor prezenta pe scenele căminelor culturale montaje muzical-literare sub genericul «Așa a fost în februarie '33» — omagiu închinat eroilor clasei muncitoare.

— **În județul Mehedinți** — 27 254 pionieri sînt membri ai celor 1 121 cercuri tehnico-aplicative și științifice, reprezentînd 73,4% din numărul pionierilor din județ.

Iată cîteva din unitățile care și-au depășit angajamentele de muncă patriotică: Școala generală nr. 3 și Școala generală nr. 4 Devesel, Godeanu, Bîcleș, Baia de Aramă, Mărășești, Orșova, Vînju Mare.

— **La faza de masă** a celei de a doua ediții a Festivalului Național «Cîntarea României» au fost cuprinși toți pionierii și școlarii județului, iar la fazele comunală și orășenească s-au prezentat 934 formații, 356 cercuri și cenacluri de creație artistică (5 800 pionieri și școlari). Cele 934 formații au cuprins peste 24 300 pionieri și școlari. S-au remarcat formațiile cultural-artistice și cercurile de la Școlile generale nr. 4, 6, 9 din municipiul Drobeta Turnu-Severin și de la Școlile generale Vrața, Gîrla Mare, Sisești, Roșiori.

Astfel s-au sădit cei 60 de stejari în cinstea împlinirii a 60 de ani de la înfăptuirea statului național unitar român. (Pionierii Școlii generale nr. 4, Drobeta Turnu-Severin).

Slavă partidului! Un imn interpretat de corul Școlii generale nr. 6 Drobeta Turnu Severin.

Patria ne visează constructori.

PIONIERII MEHEDINȚENI VĂ PROPUN:

- **Să întîmpinăm primăvara cu solarii, să ne punem astfel în aplicare cunoștințele însușite la obiectul «Agricultură».**
- **Cunoașterea activităților științifice desfășurate pe pontoane în toate orașele de pe malul românesc al Dunării, prin organizarea de excursii și vizite interjudețene.**
- **Organizarea întîlnirilor interjudețene ale pionierilor din țară cu maiștri constructori, energeticieni în incinta unor obiective cum ar fi Sistemul hidroenergetic Porțile de Fier.**
- **Participarea la organizarea și desfășurarea activităților arheologice, cum sînt cele de la Tismana-Mehedinți, Ostrovul Corbului, Schela Cladovei, Ostrovul Mare.**

STEJARII ȘI LUMINA

Poarta romanității noastre se deschide la Drobeta Turnu-Severin. În replica marelui pod roman, Hidrocentrala de la Porțile de Fier e un luceafăr cu fața spre țară. Mîndria tuturor oamenilor muncii și a pionierilor din acest județ că sînt continuatorii primei ore de început a neamului, nu mai este o legitimație, ci o stare de un mare patriotism. Miliarde de tone de apă vor fi curs cu Dunărea la vale de cînd a trecut împăratul pe-aici; miliarde de kilowați/ore, kilowați/zi, kilowați lumină și gîndire vor fi plecat din hidrocentrală spre industria și pîinea patriei. A munci și a învăța, înseamnă de aceea a deveni constructor de hidrocentrale, făurar de kilowați, dar și participant la conservarea romanității noastre!

A scrie, azi, despre pionieria mehedințeană că-i fruntașă la muncă și învățătură, înseamnă a face imediat legătură cu voința ei fermă de-a se ști viu angajată în îndeplinirea îndemnurilor secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de-a fi, pe drept cuvînt, continuatoarea străbunilor în păstrarea ființei noastre naționale.

În acest sens, un fapt petrecut recent la Școala generală nr. 4 din Drobeta Turnu-Severin este semnificativ: pionierii acestei unități au sădit 60 de stejari, în ziua de 1 decembrie 1978, ca omagiu vibrant și asemenea acțiuni s-au petrecut pe raza întregului județ — iar la Gura Văii au fost ridicate, printre cîntece și poeme inscrise în Festivalul Național «Cîntarea României», 60 de note de zece trecute pe carnețele într-o singură zi. Lumina Hidrocentralei era întîmpinată de cea a frunților și muncii. Tot așa cum, semnificativ este și faptul că pionierii din comuna Devesel, chiar în ziua Unirii, se aflau în activitate în teritoriile arheologice de conservare a romanității de la Ostrovul Corbului și Schela Cladovei!

Vestigiile antichității, gloria trecutului revoluționar, se întîlnesc cu răspunsurile prompte ale pionieriei mehedințene preocupată să devină făuritoare de lumină izvorîtă din fluviul muncii și hărniciei.

ION CRÎNGULEANU

Vom fi făuritori și comandanți de nave pe Dunărea noastră pînă la Mare! (Cercul de marinărie de la Casa pionierilor și șoimilor patriei Orșova).

„PETALE DE LUMINĂ“ la început de drum

Pionierii și elevii Școlii generale nr. 21 din Galați au trăit recent emoțiile unui autentic eveniment... publicistic. Este vorba despre apariția primului număr al revistei «Petale de lumină», moment pe ca-[illegible] consemnăm cu convingerea că revista — așa cum își propune în articolul-program din numărul său de debut — va deveni o adevărată tribună de educație comunistă, deschizînd totodată drum luminos și fertil stimulării și afirmării talentelor literar-publicistice pionierești.

Editarea acestei reviste se înscrie în suita amplelor acțiuni care se desfășoară în cadrul Festivalului Național «Cîntarea României». Țelul propus — acela de a înfăptui un act de cultură și de a deveni o tribună de educație comunistă — este evident din acest prim număr și prin articolul intitulat «Activitatea pionierească — la înălțimea sarcinilor majore ale educației».

Rubrica «Vitrina cărții» găzduiește însemnările de lectură a trei pionieri — Maria Goga, Camil Manolache și Daniela Drăgan. Sînt opinii interesante privitoare la cărțile «Sarmizegetusa — cuib de vulturi» de David Sava, la volumul de versuri al lui Adrian Păunescu «Partidul meu, mîndria țării» și «Tinerețe fără bătrînețe» de Leonid Dimov. Două coloane de versuri patriotice se înscriu sub genericul «Țară de vis» și aparțin pionierilor Nedelia Leopa, Anca Prefac, Claudia Enea, Ciprian Stoica și Camil Manolache. De altfel, «Cadranul liric» se instituie ca o rubrică permanentă, destinată tinerilor poeți ai școlii. Sub titlul «Pe-un picior de plai» sînt publicate producții folclorice recent culese de pe meleagurile județului Galați. Căpitanul echipajului expedițional al școlii, Veronica Sava, istorisește într-o filă de jurnal despre zona explorată în vara anului trecut — aceea a Bicazului, iar interviul cu poetul Sterian Vicol, intitulat «Fiecare lectură mă tulbură», constituie o emoționantă pagină retrospectivă despre drumul său de început către spațiul fascinant al literaturii, al poeziei. Ultima pagină a revistei inserează un grupaj de traduceri semnate de Daniela Costin și Daniel Ene, precum și o însemnare despre preocupările pasionaților muzeografi. Ediția de debut se încheie cu un mozaic pionieresc care consemnează cele mai reușite și bineînțeles cele mai recente activități desfășurate în unitate. Convinși că «Petale de lumină» își va împlini țelurile literar-publicistice propuse, nu ne rămîne decît să urăm întregului colectiv redacțional mult succes!

ILEANA PITA

COLEGI PE TRASEUL UNUI NOU TRIMESTRU

O temă mereu vie și actuală, timpul liber, și un subiect generos, colegialitatea, iată spațiul pe care s-au desfășurat două «istorii» ai căror eroi sînt pionierii de la Școala generală nr. 12 din Buzău.

Micara Bulmez, pionieră în clasa a VII-a B, o fetiță blondă, cu o ținută îngrijită; plăcută, prietenoasă, își dezvăluie o înclinație spre cooperarea la învățătură, realizînd-o cu măiestrie și cu succes. Ea a ajutat-o, de exemplu, pe colega Violeta Codreanu din plăcere, din dorința de dăruire care poate să însemne și a fi bun coleg, bun tovarăș, prieten. Desigur, voința ei se sincroniza cu aceea a detașamentului de pionieri, astfel încît rezultatele la învățătură în acest an să fie superioare. Nu este însă de ajuns să ai cele mai bune intenții. Trebuie să știi cum să le aplici. «Noi lucrăm împreună» — ne spune Mioara. În catalog, cele două colege nu sînt egale, dar trebuia să se producă o apropiere, o depășire a hotarelor dintre ele, datorită unei calde comunicări. Mioara nu s-a lăudat și nu se laudă față de Violeta cu ce știe. Îi spune ce știe din plăcere și din nevoia de a deveni utilă, fără ifose și fără fumuri. Violeta a izbutit apoi prin efortul ei propriu să depășească ritmul timid de la început.

Mioara Bulmez este gata să-și ajute oricînd, orice coleg. Iat-o, într-o pauză, renunțînd la joacă, întrucît niște colegi au rugat-o să le explice o formulă la chimie.

*

Este dimineața, orele 8 și jumătate. În fața unui bloc unde am aflat că locuiește pionierul Mihai Radu, comandant de grupă în detașamentul clasei a VII-a A, s-au întîlnit (neașteptat de matinal) cei trei: Lucian, Vladimir și Petrică. Toți trei, cu o oarecare faimă, nu de bravi mușchetari, ci de risipitori ai timpului liber. De data aceasta însă, întîlnirea avea un alt scop. Și-au dat cuvîntul că vor veni la Mihai și iată că au venit. În apartament, în afară de gazdă, mai erau și alți colegi buni, printre care Ginu Asanache. Totul era aranjat: două mese puse la rînd... Au lucrat de zor, făcînd exerciții. Stabiliseră și pauzele; în care jucau cu toții un joc de masă, sugerînd baschetul. Apoi, iarăși lucrau. La despărțire, au stabilit următoarea întîlnire la Ginu acasă, apoi la Florin Rădulescu și tot așa, două săptămîni, cei trei certați cu notele bune, au căpătat gustul de a învăța și gustul unei prietenii folositoare și frumoase. Ei au mărturisit că la prima adunare de acest fel, veniseră și fuseseră punctuali numai din curiozitate. Să se lămurească ce vor în definitiv colegii de la ei... După aceea, au venit din interes, din plăcere.

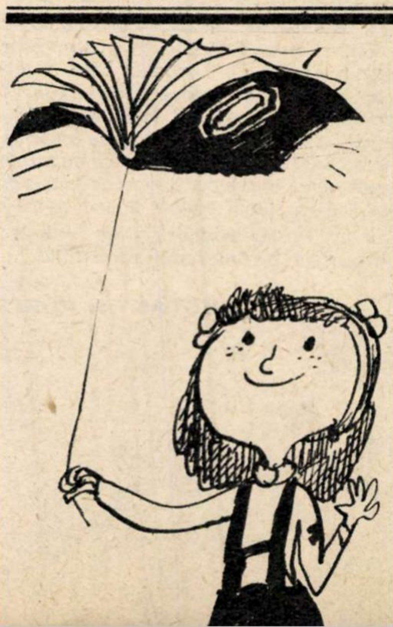

Rezultatele pe care au reușit să le aibă în primul trimestru școlar anunțau că a venit vremea bună și pentru ei, în catalog, pe traseul acestui an școlar.

MARGARETA MICU

FOTO CRONICĂ PIONIEREASCĂ

1

...A început de ieri să ningă... «Ce-ar fi să punem aparatul foto în funcțiune»? și-au spus pionierii ADELA DOBRE și RICHARD TUȘCĂ **de la Școala generală nr. 1, Costești. Și iată-i pe «teren». Orele de curs s-au sfîrșit, lecțiile sînt gata. Așadar, la săniuș!**

— Învingătorii pe podium! *(foto 1)*

— Proba de coborîre nu-i deloc ușoară *(foto 2).*

— Pentru azi, ajunge! Să mergem acasă! *(foto 3).*

2

3

VĂ INVITĂM SĂ PARTICIPAȚI ÎN CONTINUARE LA CONCURSUL NOSTRU «FOTOCRONICA PIONIEREASCĂ» AFLAT LA CEA DE-A DOUA EDIȚIE.

REAMINTIM CÎTEVA DIN PREMIILE CU CARE ESTE DOTAT ACEST MARE CONCURS AL REVISTEI «CUTEZĂTORII»: UN TELEVIZOR PORTABIL, UN CASETOFON, UN APARAT DE FOTOGRAFIAT.

BIOGRAFIA LIMBII ROMÂNE (II)

LATINITATE ȘI ROMANITATE

Limba latină s-a impus datorită prestigiului unei culturi materiale și spirituale superioare, ca **unic instrument de comunicare,** modificînd și modul de gîndire al autohtonilor și al altor membri ai comunității care proveneau din diferite părți ale Imperiului Roman. Să ne reamintim decretul imperatorului roman Caracalla, prin care toți locuitorii Imperiului deveneau cetățeni romani.

Să ne reîntoarcem însă o clipă la izvoarele latinei, care sînt însăși cele ale civilizației romane. Limba latină s-a dezvoltat dintr-un **idiom** (limbaj) al unor păstori și agricultori săraci din Latium. Prin contactul cu cultura greacă și alte culturi, limba latină a cunoscut un progres lent, dar sigur, pînă la expresia cea mai desăvîrșită a dezvoltării sale: **limba latină literară.**

Ca orice altă limbă, latina s-a dezvoltat în două planuri complementare: **limba literaturii,** scrisă de oamenii cultivați și **limba vorbită,** limba curentă, populară.

Limba română ca și celelalte limbi romanice s-au format pe baza **aspectului vorbit** al latinei, aspect care s-a transmis pe cale orală din generație în generație. De aceea, lingviștii apelează la elementele care reconstituie tocmai acest aspect. Elementele latinei populare sînt răspîndite în diverse surse, printre cele mai importante urmărindu-se inscripțiile de pe monumente funerare, gramaticile cu caracter **normativ** (acelea care recomandau formele corecte și menționau totodată și formele nerecomandate) acestea din urmă fiind de obicei tocmai cele care s-au impus: autorii care mai scriau latinește într-o epocă apropiată de noi etc. Compararea formelor din **latina clasică** cu cele aparținînd **latinei vorbite,** populare, ne arată cu claritate că această din urmă formă explică mai bine structura cuvintelor din limbile romanice.

Să luăm un exemplu: cuvîntul românesc **ureche** provine din **oricla** (latina populară) și nu din **auricula** (latina literară), **ochi** provine din **oclus** și nu din **oculus.**

Limbile romanice actuale s-au diversificat datorită unor condiții proprii de dezvoltare: un «spațiu» aflat la o distanță mai mică sau mai mare de centrul de iradiere lingvistică — Roma — un amestec de grupări etnice diferite, care și-au pus amprenta pe noul idiom romanic.

Am răspuns astfel unei întrebări firești: de ce s-au dezvoltat atît de multe limbi romanice dintr-o singură **limbă sursă** — latina?

Fără îndoială că fizionomia limbilor romanice s-a modificat mult în diverse epoci de evoluție și că aceste etape se deosebesc uneori sensibil de aspectul actual, contemporan, al acestor limbi. Lingviștii recurg însă la metode proprii pentru a reconstrui stadiile mai vechi de dezvoltare a limbii române. Se reconstruiește astfel o protoromână (protos, «înainte de», «anterior»).

Limba română face parte dintr-un grup lingvistic apenino-balcanic; acest grup conține dalmata, albaneza (deși limbă indo-europeană, albaneza a suferit o puternică influență latină), dialectele italiene centrale și meridionale. Compararea unor cuvinte din aceste limbi și dialecte, cuvinte care aparțin fondului comun latin, ne face să constatăm o serie de asemănări pentru întregul grup. Vezi, de pildă, cuvintele furcă, căpăstru, roată, păcurar (păstor din lat. pecorarius, conducător de turmă, pecus) etc. și cuvintele similare din italiană sau spaniolă.

Slavii, care au venit pe teritoriul patriei noastre prin secolele al V-lea, al VI-lea, au comunicat cu o comunitate care vorbea deja o limbă formată — limba română — dovadă că acesta nu și-a schimbat aspectul sub influența împrumuturilor din limbile slave.

Încercați să faceți o propoziție numai cu cuvinte de origine slavă (a iubi, a munci, prieten, drag) și veți constata că toate elementele care aparțin structurii gramaticale sînt latinești!

Iată, de pildă, propoziția: «Eu îl iubesc pe prietenul meu drag». Flexiunea **esc,** introducerea acuzativului cu **pe,** pronumele posesiv **meu,** toate sînt de origină latină.

De altfel, despre elementele latine ale structurii gramaticale a limbii române, despre latinitatea ei în general, vom vorbi pe larg în episodul următor. Deocamdată să reținem că elementul cel mai rezistent al unei limbi este tocmai structura ei gramaticală.

lector univ. CLEMENT MÂRZA

VITRINA CĂRȚII

ADRIAN MUNȚIU:
„STEMĂ DE ȚARĂ“

Poet, prozator și redactor T.V. Adrian Munțiu e, în ultima vreme, o prezență discretă, dar statornică, în peisajul literar actual. Creația sa poartă semnele unei munci poetice, al unui dinamism de gîndire remarcabile.

Noua sa carte apărută în Editura Junimea, din Iași, este un volum de versuri patriotice pentru copii, se intitulează **«Stemă de țară»** și l-am putea califica, fără a greși, volum-mărturie, volum-cronică, volum-odă.

«Stemă de țară» e, așadar, o carte însumînd versuri cînd suave, diafane, cînd lucide, bărbătești, spuse de-a dreptul, ca în cazul poeziei. «Numai țara» în care Adrian Munțiu exclamă: *«Țara ne trebuie, dintotdeauna și totdeauna numai țara/ Cîmpul ei umed, țărmul de fier instelat/ Lumina clipei iarna, sau luciul ierbii vara/ Oltul intrat în sînge ca un pămînt arat»...*

După un plăcut potop de cărți precum: «Vîrsta cunoașterii», «Chipul cioplit», «Fața a doua», «Pînă la Ion», «Pămîntul din statui», «Ringul», «Val zglobiu», «Școala jucăriilor» (ca să dăm o serie de titluri!) scriitorul Adrian Munțiu e, cum afirmam mai sus, prezent în rafturile librăriilor cu o carte de poeme dedicate vouă, expresie a unor alese sentimente patriotice, glorificînd țara, poporul, istoria și prezentul României.

Adrian Munțiu știe să vadă Limba română ca pe un instrument de purificare interioară, de gînd senin și de dor etern. Pentru Adrian Munțiu limba română are o neclintită misiune istorică și morală: *«Limba română, limba noastră sfîntă/ chezașă stă ivirilor dintîi/ Noi toți am fost un neam ce se cuvîntă/ Avînd un chip și-un grai la căpătîi.// Sîntem urmașii unici, aici, fără egal/ Între cîmpii și ape, născuți cu Decebal...»*

«Stemă de țară» e o carte a unui poet în ale cărui versuri veți întîlni exprimarea propriilor voastre sentimente.

DAN MUTAȘCU

de **VASILE NICOROVICI**

A doua zi, chiar m-am dus la Fabrica de agregate — ca «s-o iau de luni», ca în orice lucru bine chibzuit. Dădusem de cu seară un telefon lui nea Panait, rugîndu-l să mă treacă pe «lista de la poartă». Acum deprinsesem rostul la toate. M-am dat jos din tramvai la stația cea mai apropiată. Dar cînd am ajuns, în continuare, la ora fixată și la locul fixat pentru intîlnire — nici urmă de Ionescu Panait. Am întrebat și eu, rînd pe rînd, cum întrebase altădată și inginerul Uriașu, pe tovarășii săi de muncă, Runcu, Țoca, Sălceanu și ceilalți, dar am primit și de astă dată răspunsuri în doi peri: «Era adineaori pe-aici»... «A fost și a plecat» etc. După vreo jumătate de oră de așteptare, i-am lăsat vorbă la tovarășul Sălceanu, ca să mă caute în hala de alături, unde își face serviciul tata. Mă gîndeam ca să încredințez schița și scrisoarea unuia dintre cunoscuții tatii care știau despre ce anume e vorba.

ROMAN FOILETON

Am avut noroc, fiindcă abia sunase de pauză, mașinile se potoliseră, era liniște, iar oamenii se apucaseră să mănînce, unde îi era la îndemînă fiecăruia. La o masă lungă, Ioșka-baci desfăcuse un prosop și infuleca din slănina și din pîinea rînduite în fața lui. M-am făcut că trec pe lîngă el, fără să-l văd, gîndind ca nu cumva să-l deranjez. Dar el m-a observat: — «Hei, băiete! Ia stai! Parcă ne cunoaștem noi! «Eu m-am oprit.» Da. Eu sînt ăla cu pixul pus la forjă». Ioșka-baci rîse din tot pieptul: «Ești de-al lui Gore Ionescu, ăla micu', Aurel!» «Da, eu sînt!» și am rămas locului încurcat. «Ei, și acu ce stai în picioare? Ia loc pe bancă. Și poftește niște pită și clisă, că de asta încă n-ai mîncat». Mîncasem, desigur, că și ai mei, dinspre partea mamei, sît tot din Ardeal. Dar ca să-i fac plăcere am luat, cu interes feliile de pîine și slănină, pe care el mi le-a întins. «Dacă vrei ceapă, spune... Numai că ai să miroși și fug fetele de tine», rîse el, dînd cu pumnul într-o ceapă cît toate zilele. Apoi, devenind serios, se interesă de cum o duce tata și cu ce treburi am venit eu prin fabrică. I le-am lămurit pe toate, fără a-i spune amănuntul cu operația tatii. «Stai aici cu noi, dacă n-ai grabă — mă sfătui Ioșka, forjorul. Că Panait ăla apare, la sigur, cînd nici nu gîndești!»

ROMAN FOILETON

Între timp, auzind cele ce vorbeam noi, se adunaseră în jurul nostru vreo cîțiva bărbați, fiecare cu pachetul cu mîncare dinainte. Printre aștia, am deslușit un chip cunoscut, al unuia Jitaru, cu care vorbisem data trecută. Ăsta nu mă luă la sigur, dar cu bunăvoință: «Mă băiete, eu nu trebuie să te întreb cum te cheamă. Tu ești leit Gore Ionescu, cum a fost el, la anii tăi. Că l-am apucat încă de copil.» Jitaru mînca pîrjoale și ca să nu se înece își uda gîtul trăgînd cîte o dușcă din plosca ce-o ținea lîngă el. «Mă Jitarule, mă, îi spuse Ioșka, privindu-l pe îndelete, tu cu plosca asta îmi amintești de bătrînul ăla afurisit... — cum îi zicea? Bătrînul ăla cu care eu și nea Gore am montat

ROMAN FOILETON

„UZINA BOBULUI DE GRÎU“

Pentru pionierii Școlii generale nr. 1 din comuna Islaz, județul Teleorman, membri ai cercului «Agrotehnica», bobul de grîu este o adevărată uzină care acumulează și metamorfozează căldura soarelui și seva pămîntului în materie primă pentru pîine fragedă și gustoasă. Înarmați cu toate uneltele trebuincioase — de la tradiționala greblă la microscop — dar mai ales cu pasiune și cu dragoste pentru munca făcută cu temei, ei încearcă să învețe spicul să crească mai mare, iar recolta să devină mai bogată.

În timp ce în parcela de pe lotul școlar grîul semănat din toamnă doarme sub plapuma de nea, așteptînd primele zile de primăvară pentru a porni din nou spre soare, în laborator, fire fragede de grîu, sub ocrotirea sticlei și privirea cercetătoare a micilor agronomi prevestesc recolta viitoare care, așa cum îmi spunea pioniera Gabriela Folescu, responsabila cercului, se arată bună.

— Grîul este frumos, viguros, cu rădăcini puternice. Credem că la vară vom avea cu ce să ne mîndrim.

Radian Gogoașă, un alt pasionat cercetător, ne conduce în sera școlii unde se așternea un nou pat germinativ, gata să primească semințele sortate, cu putere de germinație stabilită: pentru tomate, varză și alte legume.

— Aceste răsaduri, ni se explică, urmează să fie replantate în solarii și în parcelele din curtea școlii.

În continuare, Sorin Boja și Prodana Gheorghiță ne-au arătat pe lotul școlar locul unde va fi sola de cartofi și cea cu sfeclă, unde va fi semănat porumbul și ...florile — pentru că nici florile nu puteau lipsi din preocupările acestor mici agronomi, școala lor fiind plină de flori, chiar și acum, în mijlocul iernii. Termeni ca asolament, iarovizare, polenizare nu mai prezintă secrete pentru ei.

— De altfel, spunea Gabriela Folescu, avem un exemplu concret în munca părinților noștri, oameni ai acestui mănos pămînt din Cîmpia Dunării. Și în acest an ei au obținut din nou producții foarte bune, iar la cultura grîului locul II pe județ. Vizitarea C.A.P.-ului, discuțiile cu specialiștii de aici ne-au deschis noi orizonturi în ceea ce privește viitorul agriculturii noastre. De aceea, mulți dintre colegii mei de școală doresc să urmeze licee cu profil agricol ca apoi să se poată întoarce din nou în sat, alături de părinți, de cei ce le-au insuflat dragostea pentru rodul pămîntului.

Fotoreportaj de
CONSTANTIN POPESCU

PLUTON A PĂRĂSIT... ULTIMUL LOC!

Se știe că forța gravitațională a Soarelui este cea care guvernează mișcarea planetelor, asteroizilor, cometelor, corpurilor meteorice. Dacă ne referim în special la planetele mari, acestea execută o mișcare de revoluție în jurul Soarelui pe orbite eliptice, iar perioada de revoluție este cu atît mai mare cu cît planetele sînt mai depărtate de Soare. De exemplu, planeta Neptun, care este de 30 ori mai departe de Soare decît Pămîntul, face un ocol complet în 164 ani tereștri, iar Pluton are o perioadă de 247,7 ani.

În afară de planetele Mercur și Pluton, toate celelalte șapte planete (Venus, Pămîntul, Marte, Jupiter, Saturn, Uranus, Neptun) au orbita foarte asemănătoare cu un cerc; așadar, distanța unei planete, dintre cele șapte menționate, față de Soare nu variază prea mult în diferite puncte de pe orbită. Celelalte două planete, și în special Pluton, au o orbită alungită și ca urmare se pot depărta și apropia mult de Soare. De exemplu, Pluton poate ajunge pînă la distanța minimă de 4,42 miliarde de km față de Soare și pînă la distanța maximă de 7,38 miliarde km. Este posibil deci ca Pluton să fie chiar mai aproape de Soare decît Neptun și o asemenea situație are loc în prezent și se va menține pînă aproape de sfîrșitul secolului nostru.

De aici nu trebuie să înțelegem că ar fi posibil ca cele două planete să se întîlnească: orbitele lor se află în planuri diferite, înclinate unul față de altul cu un unghi de aproape 17 grade. Calculele precise arată că înseși orbitele, în punctul lor cel mai apropiat, sînt totuși separate prin 380 milioane km, adică aproape de două ori distanța de la Pămînt la Soare. Pe de altă parte, avînd în vedere perioadele lor de revoluție, calculele arată că cele două planete nu se pot apropia una de alta la mai puțin de 18 ori distanța de la Pămînt la Soare.

Apropierea prezentă a lui Pluton de Neptun nu este un accident, ci un fenomen natural, ce are loc periodic și se datorește mișcării celor două planete pe orbitele lor.

Dr. CORNELIA CRISTESCU

OBȚINEREA ENERGIEI PRIN FUZIUNEA NUCLEARĂ

Impetuozitatea revoluției tehnico-științifice contemporane schimbă sub ochii noștri fața lumii. Ritmul spectaculos în care apar și se impun tehnologiile noi îi determină pe unii dintre cititorii noștri să se întrebe dacă, atunci cînd va veni vremea să se afirme și ei în planul muncii de creație, va mai fi ceva de făcut.

Un răspuns la această întrebare se poate da într-o singură frază: niciodată nu se va inventa și descoperi totul, întrucît progresul însuși ridică necontenit probleme noi de rezolvat. Mai convingătoare ni se pare însă o discuție pe marginea unui exemplu concret. În acest scop am ales una dintre cele mai actuale preocupări ale cercetării mondiale.

Energia stelelor, a Soarelui, care face posibilă viața însăși, este rodul fuziunii atomilor de hidrogen. În interiorul aștrilor, mase colosale de hidrogen supracomprimat fuzionează spontan. Temerarii au întrevăzut însă aici o inepuizabilă sursă de energie, aptă să slujească milenii în șir omenirea. Transpunerea fuziunii termonucleare stelare în condiții terestre pune o seamă de probleme, care polarizează atenția specialiștilor de pretutindeni.

O REACȚIE LA CALD

Principiul e simplu: prin unirea a doi atomi se obține unul mai mare, concomitent cu o degajare de energie. În stele se realizează fuziunea hidrogenului ordinar H, cel mai ușor și mai răspîndit element din univers. Absența din rîndul tehnicilor de care dispunem pe Pămînt a presiunilor din interiorul stelelor, dificultatea de a obține temperaturi astrale îi obligă pe specialiști să apeleze la soiuri rare de hidrogen: deuteriul D — hidrogen greu care se află în apa naturală în proporție de 34 g/mc — și tritiul T — hidrogen supergreu și radioactiv, care nu se găsește în natură și se fabrică din litiu, ale cărui rezerve nu sînt inepuizabile. Acești izotopi ai hidrogenului au respectiv unul sau doi neutroni suplimentari. În prezent se încearcă realizarea reacției D—T, adică a fuziunii deuteriului cu tritiul, mai «lesne» de obținut.

Condițiile acestei reacții sînt deosebite. Un exemplu: temperatura trebuie să atingă circa 100 de milioane de grade, ceea ce aduce materia în stare de plasmă. Aceasta este izolată de mediul înconjurător prin acțiunea unui cîmp magnetic foarte puternic. Majoritatea speranțelor sînt legate de forma de inel a instalațiilor moderne (tokamak), în care fluxurile de neutroni rapizi parcurg un circuit închis. În anumite condiții de densitate, la temperatura amintită, pentru realizarea și menținerea în izolarea căreia sînt folosite cele mai ingenioase structuri, are loc mult-visata fuziune a atomilor de deuteriu și tritiu. Aceasta se produce de pe acum, din păcate, însă, în proporții prea mici pentru a realiza o producție de energie.

VÎNĂTOAREA DE SOLUȚII

Soluția? Foarte simplă: sporirea capacității și a puterii instalațiilor. Dacă cea aflată în construcție la Culham (Anglia) va avea raza tunelului magnetic de trei metri, cea proiectată de savanții sovietici prevede o rază de șase metri. Ne aflăm însă în zona unor tehnici de vîrf, în care finețea instalațiilor proiectate ridică probleme de execuție atît de dificile încît există riscul ca progresul științei să treacă modelul în rîndul celor depășite înainte ca el să fi fost realizat. Asemenea împrejurări s-au și văzut — este cazul stellaratorului de la Garching (R.F.G.), care nu a putut fi construit în condițiile prevăzute și a trebuit să fie abandonat. În prima lor versiune, bobinele magnetice ale instalației de la Princeton (S.U.A.) s-au deformat înainte ca nivelul necesar al cîmpului magnetic să fie atins.

Se prevede, în plus, trecerea la faza în care instalațiilor de obținere a reacției termonucleare controlate le vor fi încorporate elementele nucleare. Astfel, în curînd se va trece la utilizarea în cadrul experiențelor și a tritiului radioactiv. Aceasta presupune complicații noi, în primul rînd cele generate de protecția împotriva radiațiilor.

PROMETEU NU VA MAI FURA FOCUL STELELOR

Într-adevăr, nu actul eroic al lui Prometeu, ci strădania umană va face ca în final omenirea să pună în exploatare o nouă formă de energie. Cum se va proceda însă? Atunci, cînd vor fi întrunite condițiile stabilite, se va obține un flux continuu și controlat de neutroni extrem de rapizi și fierbinți. Pentru a-i face să-și cedeze căldura, va trebui anulată viteza lor, punîndu-le în față un «zid» de bor apt să-i absoarbă. Căldura acumulată în bor va fi preluată de un fluid intermediar, care o va transfera altui fluid, acționînd o turbină. Materialul ideal ar fi litiul. Amintindu-se că tritiul se obține prin îmbogățirea litiului cu un neutron și că instalația va dispune de o abundență de neutroni liberi, vom înțelege că în același timp fluidul de litiu va asigura colectarea căldurii din reactor și împrospătarea rezervelor de tritiu necesare funcționării lui.

Între tokamakurile experimentale aflate în curs de realizare și centralele termonucleare ale viitorului va mai exista, se prevede, o etapă — a supertokamakurilor. Instalațiile fiind foarte costisitoare, se proiectează construirea uneia singure, prin cooperare internațională. Ar fi cea mai frumoasă realizare a omenirii pe calea unirii eforturilor sale în vederea menținerii păcii și edificării unei lumi mai bune.

CE VOM MAI FACE NOI?

După ce am indicat foarte pe scurt ce s-a făcut pe drumul obținerii energiei stelare, să vedem ce nu s-a făcut încă.

a) Este limpede că izolarea plasmei aflate la temperatura de 100 de milioane de grade cu ajutorul cîmpului magnetic va evita contactul direct al acesteia cu pereții instalației. Totuși, prima barieră din fața plasmei trebuie să prezinte calități pe care nu le are nici un material existent. Acest baraj va trebui să reziste unui foarte intens bombardament de particule nucleare. **Materialul «acesta nu există» încă.**

a) Învelișul reactorului va avea funcții multiple: el va trebui să asigure crearea și evacuarea temperaturii amintite, fabricarea tritiului, protecția împotriva radiațiilor și a pierderilor de tritiu etc. Se are în vedere un complex de fluiduri, circuite, ecrane și straturi ce vor fi înlocuite pe măsură ce se uzează. **Formula lui este departe de a fi definitivă.**

b) Fuziunea termonucleară va duce la obținerea unui flux de neutroni de o energie extrem de înaltă. Aceasta, spuneam, va fi captată prin metoda de foarte slab randament a termogeneratorului electric. **Se poate visa și — de ce nu? — proiecta o soluție mai bună.**

c) Opțiunea pentru generatorul termic va pune problema obținerii unui randament sporit și va cere evitarea superpoluării termice. **Și aici este loc pentru soluții noi, revoluționare.**

Dacă deceniile finale ale secolului vor schimba din temelii înfățișarea tehnică a lumii, aceasta se va face cu aportul de substanță al cutezătorilor de astăzi.

«Strînsă în chingi» magnetice de mare putere, plasma poate fi adusă la temperaturi de circa 100 de milioane de grade.

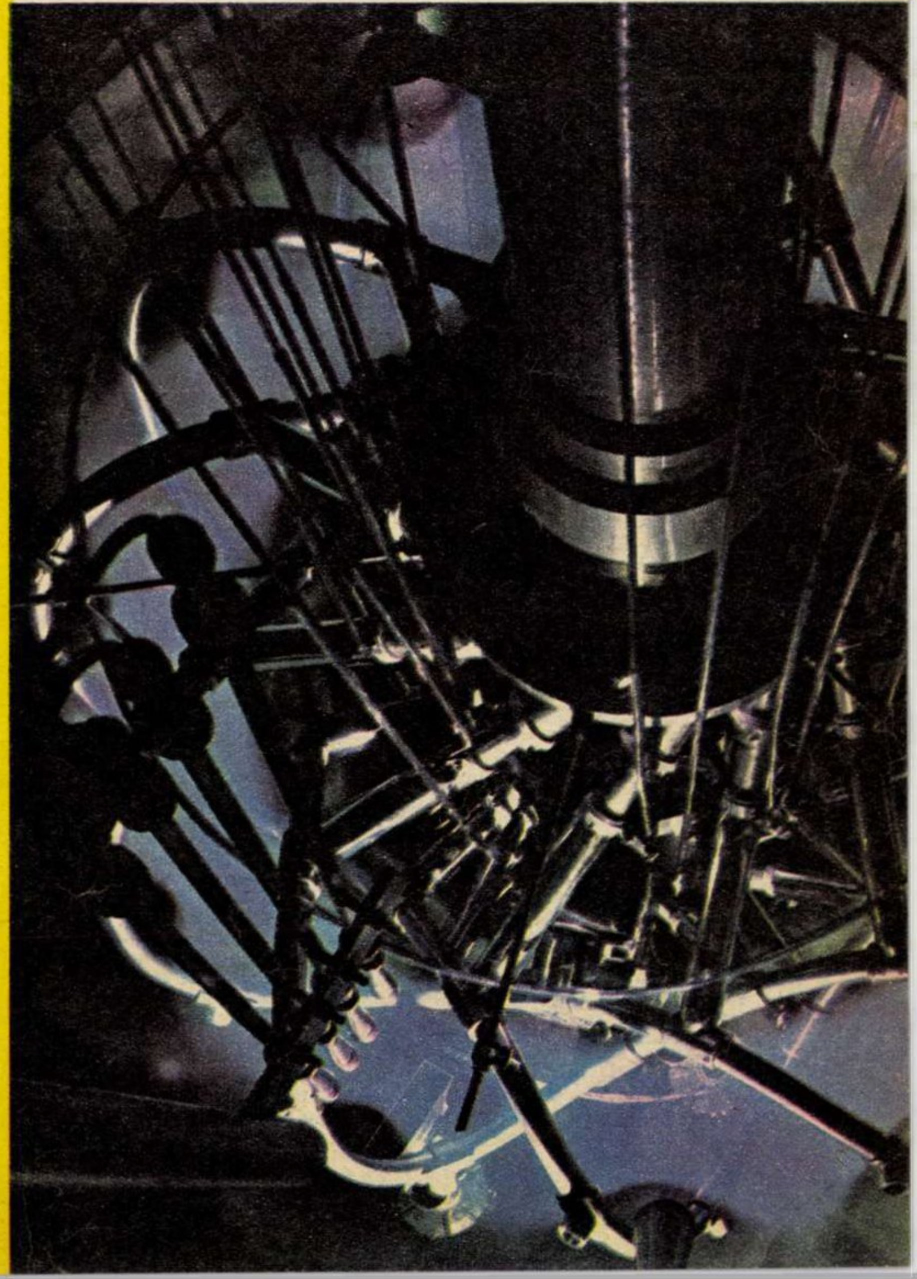

BIOGRAFIA LIMBII ROMÂNE (II)

LATINITATE ȘI ROMANITATE

Limba latină s-a impus datorită prestigiului unei culturi materiale și spirituale superioare, ca **unic instrument de comunicare,** modificînd și modul de gîndire al autohtonilor și al altor membri ai comunității care proveneau din diferite părți ale Imperiului Roman. Să ne reamintim decretul imperatorului roman Caracalla, prin care toți locuitorii Imperiului deveneau cetățeni romani.

Să ne reîntoarcem însă o clipă la izvoarele latinei, care sînt însăși cele ale civilizației romane.Limba latină s-a dezvoltat dintr-un **idiom** (limbaj) al unor păstori și agricultori săraci din Latium. Prin contactul cu cultura greacă și alte culturi, limba latină a cunoscut un progres lent, dar sigur, pînă la expresia cea mai desăvîrșită a dezvoltării sale: **limba latină literară.**

Ca orice altă limbă, latina s-a dezvoltat în două planuri complementare: **limba literaturii,** scrisă de oamenii cultivați și **limba vorbită,** limba curentă, populară.

Limba română ca și celelalte limbi romanice s-au format pe baza **aspectului vorbit** al latinei, aspect care s-a transmis pe cale orală din generație în generație. De aceea, lingviștii apelează la elementele care reconstituie tocmai acest aspect. Elementele latinei populare sînt răspîndite în diverse surse, printre cele mai importante urmărindu-se inscripțiile de pe monumente funerare, gramaticile cu caracter **normativ** (acelea care recomandau formele corecte și menționau totodată și formele nerecomandate) acestea din urmă fiind de obicei tocmai cele care s-au impus: autorii care mai scriau latinește într-o epocă apropiată de noi etc. Compararea formelor din **latina clasică** cu cele aparținînd **latinei vorbite,** populare, ne arată cu claritate că această din urmă formă explică mai bine structura cuvintelor din limbile romanice.

Să luăm un exemplu: cuvîntul românesc **ureche** provine din **oricla** (latina populară) și nu din **auricula** (latina literară), **ochi** provine din **oclus** și nu din **oculus.**

Limbile romanice actuale s-au diversificat datorită unor condiții proprii de dezvoltare: un «spațiu» aflat la o distanță mai mică sau mai mare de centrul de iradiere lingvistică — Roma — un amestec de grupări etnice diferite, care și-au pus amprenta pe noul idiom romanic.

Am răspuns astfel unei întrebări firești: de ce s-au dezvoltat atît de multe limbi romanice dintr-o singură **limbă sursă** — latina?

Fără îndoială că fizionomia limbilor romanice s-a modificat mult în diverse epoci de evoluție și că aceste etape se deosebesc uneori sensibil de aspectul actual, contemporan, al acestor limbi. Lingviștii recurg însă la metode proprii pentru a reconstrui stadiile mai vechi de dezvoltare a limbii române. Se reconstruiește astfel o protoromână (protos, «înainte de», «anterior»).

Limba română face parte dintr-un grup lingvistic apenino-balcanic; acest grup conține dalmata, albaneza (deși limbă indo-europeană, albaneza a suferit o puternică influență latină), dialectele italiene centrale și meridionale. Compararea unor cuvinte din aceste limbi și dialecte, cuvinte care aparțin fondului comun latin, ne face să constatăm o serie de asemănări pentru întregul grup. Vezi, de pildă, cuvintele furcă, căpăstru, roată, păcurar (păstor din lat. pecorarius, conducător de turmă, pecus) etc. și cuvintele similare din italiană sau spaniolă.

Slavii, care au venit pe teritoriul patriei noastre prin secolele al V-lea, al VI-lea, au comunicat cu o comunitate care vorbea deja o limbă formată — limba română — dovadă că acesta nu și-a schimbat aspectul sub influența împrumuturilor din limbile slave.

Încercați să faceți o propoziție numai cu cuvinte de origine slavă (a iubi, a munci, prieten, drag) și veți constata că toate elementele care aparțin structurii gramaticale sînt latinești!

Iată,de pildă,propoziția: «Eu îl iubesc pe prietenul meu drag». Flexiunea **esc,** introducerea acuzativului cu **pe,** pronumele posesiv **meu,** toate sînt de origină latină.

De altfel, despre elementele latine ale structurii gramaticale a limbii române, despre latinitatea ei în general, vom vorbi pe larg în episodul următor. Deocamdată să reținem că elementul cel mai rezistent al unei limbi este tocmai structura ei gramaticală.

lector univ. CLEMENT MÂRZA

VITRINA CĂRȚII

ADRIAN MUNȚIU: „STEMĂ DE ȚARĂ“

Poet, prozator și redactor T.V. Adrian Munțiu e, în ultima vreme, o prezență discretă, dar statornică, în peisajul literar actual. Creația sa poartă semnele unei munci poetice, al unui dinamism de gîndire remarcabile.

Noua sa carte apărută în Editura Junimea, din Iași, este un volum de versuri patriotice pentru copii, se intitulează **«Stemă de țară»** și l-am putea califica, fără a greși, volum-mărturie, volum-cronică, volum-odă.

«Stemă de țară» e, așadar, o carte însumînd versuri cînd suave, diafane, cînd lucide, bărbătești, spuse de-a dreptul, ca în cazul poeziei. «Numai țara» în care Adrian Munțiu exclamă: *«Țara ne trebuie, dintotdeauna și totdeauna numai țara/ Cîmpul ei umed, țărmul de fier instelat/ Lumina clipei iarna, sau luciul ierbii vara/ Oltul intrat în sînge ca un pămînt arat»...*

După un plăcut potop de cărți precum: «Vîrsta cunoașterii», «Chipul cioplit», «Fața a doua», «Pînă la Ion», «Pămîntul din statui», «Rîngul», «Val zglobiu», «Școala jucăriilor» (ca să dăm o serie de titluri!) scriitorul Adrian Munțiu e, cum afirmam mai sus, prezent în rafturile librăriilor cu o carte de poeme dedicate vouă, expresie a unor alese sentimente patriotice, glorificînd țara, poporul, istoria și prezentul României.

Adrian Munțiu știe să vadă Limba română ca pe un instrument de purificare interioară, de gînd senin și de dor etern. Pentru Adrian Munțiu limba română are o neclintită misiune istorică și morală: *«Limba română, limba noastră sfîntă/ chezașă stă ivirilor dintîi/ Noi toți am fost un neam ce se cuvîntă/ Avînd un chip și-un grai la căpătîi.// Sîntem urmașii unici, aici, fără egal/ Între cîmpii și ape, născuți cu Decebal...»*

«Stemă de țară» e o carte a unui poet în ale cărui versuri veți întîlni exprimarea propriilor voastre sentimente.

DAN MUTAȘCU

ROMAN FOILETON

startul

de **VASILE NICOROVICI**

A doua zi, chiar m-am dus la Fabrica de agregate — ca «s-o iau de luni», ca în orice lucru bine chibzuit. Dădusem de cu seară un telefon lui nea Panait, rugîndu-l să mă treacă pe «lista de la poartă». Acum deprinsesem rostul la toate. M-am dat jos din tramvai la stația cea mai apropiată. Dar cînd am ajuns, în continuare, la ora fixată și la locul fixat pentru intîlnire — nici urmă de Ionescu Panait. Am întrebat și eu, rînd pe rînd, cum întrebase altădată și inginerul Uriașu, pe tovarășii săi de muncă, Runcu, Țoca, Sălceanu și ceilalți, dar am primit și de astă dată răspunsuri în doi peri: «Era adineaori pe-aici»... «A fost și a plecat» etc. După vreo jumătate de oră de așteptare, i-am lăsat vorbă la tovarășul Sălceanu, ca să mă caute în hala de alături, unde își face serviciul tata. Mă gîndeam ca să încredințez schița și scrisoarea unuia dintre cunoscuții tatii care știau despre ce anume e vorba.

Am avut noroc, fiindcă abia sunase de pauză, mașinile se potoliseră, era liniște, iar oamenii se apucaseră să mănînce, unde li era la îndemînă fiecăruia. La o masă lungă, Ioska-baci desfăcuse un prosop și înfuleca din slănina și din pîinea rînduite în fața lui. M-am făcut că trec pe lîngă el, fără să-l văd, gîndind ca nu cumva să-l deranjez. Dar el m-a observat: — «Hei, băiete! Ia stai! Parcă ne cunoaștem noi! «Eu m-am oprit.» Da. Eu sînt ăla cu pixul pus la forjă». Ioska-baci rîse din tot pieptul: «Ești de-al lui Gore Ionescu, ăla micu', Aurel!» «Da, eu sînt!» și am rămas locului încurcat. «Ei, și acu ce stai în picioare? Ia loc pe bancă. Și poftește niște pită și clisă, că de asta încă n-ai mîncat». Mîncasem, desigur, că și ai mei, dinspre partea mamei, sît tot din Ardeal. Dar ca să-i fac plăcere am luat, cu interes feliile de pîine și slănină, pe care el mi le-a întins. «Dacă vrei ceapă, spune... Numai că ai să miroși și fug fetele de tine», rîse el, dînd cu pumnul într-o ceapă cît toate zilele. Apoi, devenind serios, se interesă de cum o duce tata și cu ce treburi am venit eu prin fabrică.

I le-am lămurit pe toate, fără a-i spune amănuntul cu operatia tatii. «Stai aici cu noi, dacă n-ai grabă — mă sfătui Ioska, forjorul. Că Panait ăla apare, la sigur, cînd nici nu gîndești!»

Între timp, auzind cele ce vorbeam noi, se adunaseră în jurul nostru vreo cîțiva bărbați, fiecare cu pachetul cu mîncare dinainte. Printre ăștia, am deslușit un chip cunoscut, al unuia Jitaru, cu care vorbisem data trecută. Ăsta nu mă luă la sigur, dar cu bunăvoință: «Mă băiete, eu nu trebuie să te întreb cum te cheamă. Tu ești leit Gore Ionescu, cum a fost el, la anii tăi. Că l-am apucat încă de copil.» Jitaru mînca pîrjoale și ca să nu se înece își uda gîtul trăgînd cîte o dușcă din plosca ce-o ținea lîngă el. «Mă Jitarule, mă, îi spuse Ioska, privindu-l pe îndelete, tu cu plosca asta îmi amintești de bătrînul ăla afurisit... — cum îi zicea? Bătrînul ăla cu care eu și nea Gore am montat

---

„PETALE DE LUMINĂ“ la început de drum

Pionierii și elevii Școlii generale nr. 21 din Galati au trăit recent emoțiile unui autentic eveniment... publicistic. Este vorba despre aparitia primului număr al revistei «Petale de lumină», moment pe care consemnăm cu convingerea că revista — așa cum își propune în articolul-program din numărul său de debut — va deveni o adevărată tribună de educație comunistă, deschizînd totodată drum luminos și fertil stimulării și afirmării talentelor literar-publicistice pionierești.

Editarea acestei reviste se înscrie în suita amplelor acțiuni care se desfășoară în cadrul Festivalului National «Cîntarea României». Țelul propus — acela de a înfăptui un act de cultură și de a deveni o tribună de educatie comunistă — este evident din acest prim număr și prin articolul intitulat «Activitatea pionierească — la înălțimea sarcinilor majore ale educatiei».

Rubrica «Vitrina cărții» găzduiește însemnările de lectură a trei pionieri — Maria Goga, Camil Manolache și Daniela Drăgan. Sînt opinii interesante privitoare la cărțile «Sarmizegetusa — cuib de vulturi» de David Sava, la volumul de versuri al lui Adrian Păunescu «Partidul meu, mîndria țării» și «Tinerete fără bătrînețe» de Leonid Dimov. Două coloane de versuri patriotice se înscriu sub genericul «Țară de vis» și aparțin pionierilor Nedelia Leopa, Anca Prefac, Claudia Enea, Ciprian Stoica și Camil Manolache. De altfel, «Cadranul liric» se instituie ca o rubrică permanentă, destinată tinerilor poeti ai școlii. Sub titlul «Pe-un picior de plai» sînt publicate productii folclorice recent culese de pe meleagurile judetului Galați. Căpitanul echipajului expeditionar al școlii, Veronica Sava, istorisește într-o filă de jurnal despre zona explorată în vara anului trecut — aceea a Bicazului, iar interviul cu poetul Sterian Vicol, intitulat «Fiecare lectură mă tulbură», constituie o emotionantă pagină retrospectivă despre drumul său de început către spațiul fascinant al literaturii, al poeziei. Ultima pagină a revistei inserează un grupaj de traduceri semnate de Daniela Costin și Daniel Ene, precum și o însemnare despre preocupările pasionatilor muzeografi. Ediția de debut se încheie cu un mozaic pionieresc care consemnează cele mai reușite și bineînteles cele mai recente activități desfășurate în unitate. Convinși că «Petale de lumină» își va împlini țelurile literar-publicistice propuse, nu ne rămîne decît să urăm întregului colectiv redacțional mult succes!

ILEANA PITA

COLEGI PE TRASEUL UNUI NOU TRIMESTRU

O temă mereu vie și actuală, timpul liber, și un subiect generos, colegialitatea, iată spațiul pe care s-au desfășurat două «istorii» ai căror eroi sînt pionierii de la Școala generală nr. 12 din Buzău.

Micara Bulmez, pionieră în clasa a VII-a B, o fetiță blondă, cu o ținută îngrijită; plăcută, prietenoasă, își dezvăluie o înclinație spre cooperarea la învățătură, realizînd-o cu măiestrie și cu succes. Ea a ajutat-o, de exemplu, pe colega Violeta Codreanu din plăcere, din dorința de dăruire care poate să însemne și a fi bun coleg, bun tovarăș, prieten. Desigur, voința ei se sincroniza cu aceea a detașamentului de pionieri, astfel încît rezultatele la învățătură în acest an să fie superioare. Nu este însă de ajuns să ai cele mai bune intenții. Trebuie să știi cum să le aplici. «Noi lucrăm împreună» — ne spune Mioara. În catalog, cele două colege nu sînt egale, dar trebuia să se producă o apropiere, o depășire a hotarelor dintre ele, datorită unei calde comunicări. Mioara nu s-a lăudat și nu se laudă față de Violeta cu ce știe. Îi spune ce știe din plăcere și din nevoia de a deveni utilă, fără ifose și fără fumuri. Violeta a izbutit apoi prin efortul ei propriu să depășească ritmul timid de la început.

Mioara Bulmez este gata să-și ajute oricînd, orice coleg. Iat-o, într-o pauză, renunțînd la joacă, întrucît niște colegi au rugat-o să le explice o formulă la chimie.

*

Este dimineața, orele 8 și jumătate. În fața unui bloc unde am aflat că locuiește pionierul Mihai Radu, comandant de grupă în detașamentul clasei a VII-a A, s-au întîlnit (neașteptat de matinal) cei trei: Lucian, Vladimir și Petrică. Toți trei, cu o oarecare faimă, nu de bravi mușchetari, ci de risipitori ai timpului liber. De data aceasta însă, întîlnirea avea un alt scop. Și-au dat cuvîntul că vor veni la Mihai și iată că au venit. În apartament, în afară de gazdă, mai erau și alți colegi buni, printre care Ginu Asanache. Totul era aranjat: două mese puse la rînd... Au lucrat de zor, făcînd exerciții. Stabiliseră și pauzele; în care jucau cu toții un joc de masă, sugerînd baschetul. Apoi, iarăși lucrau. La despărțire, au stabilit următoarea întîlnire la Ginu acasă, apoi la Florin Rădulescu și tot așa, două săptămîni, cei trei certați cu notele bune, au căpătat gustul de a învăța și gustul unei prietenii folositoare și frumoase. Ei au mărturisit că la prima adunare de acest fel, veniseră și fuseseră punctuali numai din curiozitate. Să se lămurească ce vor în definitiv colegii de la ei... După aceea, au venit din interes, din plăcere.

Rezultatele pe care au reușit să le aibă în primul trimestru școlar anunțau că a venit vremea bună și pentru ei, în catalog, pe traseul acestui an școlar.

MARGARETA MICU

1

FOTO CRONICĂ PIONIEREASCĂ

...A început de ieri să ningă... **«Ce-ar fi să punem aparatul foto în funcțiune»? și-au spus pionierii** ADELA DOBRE și RICHARD TUȘCĂ **de la Școala generală nr. 1, Costești. Și iată-i pe «teren». Orele de curs s-au sfîrșit, lecțiile sînt gata. Așadar, la săniuș!**

— Învingătorii pe podium! *(foto 1)*

— Proba de coborîre nu-i deloc ușoară *(foto 2).*

— Pentru azi, ajunge! Să mergem acasă! *(foto 3).*

2

3

VĂ INVITĂM SĂ PARTICIPAȚI ÎN CONTINUARE LA CONCURSUL NOSTRU «FOTOCRONICA PIONIEREASCĂ» AFLAT LA CEA DE-A DOUA EDIȚIE.

REAMINTIM CÎTEVA DIN PREMIILE CU CARE ESTE DOTAT ACEST MARE CONCURS AL REVISTEI «CUTEZĂTORII»: UN TELEVIZOR PORTABIL, UN CASETOFON, UN APARAT DE FOTOGRAFIAT.

CU RĂBDAREA POȚI TRECE ÎNTR-ADEVĂR ȘI MAREA

Camelia Cristina Clonda este elevă în clasa a VI-a A la Liceul de istorie și filologie nr. 2 din București.

Cu două luni în urmă, Camelia era o ...anonimă. Avea însă în urmă mai bine de patru ani de antrenamente «la cataramă»: de 5 ori pe săptămînă, cîte o oră și jumătate sau chiar două — la bazinul olimpic acoperit din Parcul sportiv «23 August». Patru ani în care ea a parcurs înot peste zece mii de kilometri.

Un timp destul de lung Camelia s-a situat, cu performanțele proprii, prin a doua jumătate a lotului pregătit de cunoscutul profesor antrenor Gheorghe Perjaru. Demn de reținut — îndeosebi de către cei pripiți și slabi din fire, care dacă în cel mult trei zile n-au ajuns în fruntea tuturor, se lasă păgubași — e faptul că situația aceasta n-a reușit s-o demobilizeze. Tenace și răbdătoare, Camelia a mers mai încet decît alți colegi de lot, dar poate tocmai de aceea mai sigur.

Cu două luni în urmă, la Concursul republican al speranțelor, desfășurat la Cluj-Napoca, ea realizează o suită de rezultate excelente — două recorduri naționale la categoria fete, 11 ani (la 100 m bras cu 1'27"0 și la 50 m bras, cu 39'4", aceasta din urmă în cadrul unei tentative), ocupă locul I la ștafeta de 4×100 m mixt și locul II la 200 m bras, cu 3'6"8 (timp sub vechiul record național).

Sînt rezultate care fac din Camelia Cristina Clonda o autentică speranță a înotului nostru.

UN DEMN URMAȘ AL LUI BERCEANU

După cîte ni s-au spus despre el de către oameni competenți și care-l cunosc bine, Marian Dîrmina e un demn urmaș al lui Berceanu și al celorlalți luptători români care de mulți ani reușesc să se situeze printre cei mai buni din lume. Are doisprezece ani și învață la Școala generală nr. 1 din Peretu, județul Teleorman.

Aptitudinile pentru luptele greco-romane și le-a descoperit nu de mult. «Prin februarie, anul trecut — ne povestește el —, la o oră de sport, tovarășul profesor ne-a lăsat singuri în sala de gimnastică, pentru vreo zece minute. În timpul ăsta, noi, băieții, ne-am luat la trîntă. Eu i-am trîntit pe toți, nu mi-a rezistat nici unul dintre colegi, deși cîțiva sînt mai mari și mai dezvoltați decît mine. Cînd tovarășul profesor s-a întors și a aflat de isprava mea, mi-a spus că dacă vreau, mă va recomanda unui antrenor, ca să mă pregătească».

Profesorul său l-a recomandat la clubul «Rova» din Roșiorii de Vede și de atunci, Marian face naveta cu trenul de trei-patru ori pe săptămînă între casă și club. Și... nu degeaba.

În răstimp de un an, Marian Dîrmina a reușit să se afirme surprinzător: după cîteva luni de pregătire, participă la campionatul județean, cucerind locul I la categoria 28 kilograme. De la județ merge la zonă — la Slatina —, unde se situează tot pe locul I la categoria lui. Urmează finala pe țară, desfășurată la Pitești. Aici Marian, pur și simplu «face curățenie» în doi timpi și trei mișcări în cadrul categoriei lui, învingînd unul după altul cinci adversari, reprezentanți ai unor renumite cluburi sportive precum «Steaua», «Dinamo»-Brașov și altele.

Astfel, după nici un an de la începerea pregătirii, datorită și talentului deosebit pentru acest sport dar și a ambiției lui, Marian Dîrmina, un băiețel ca mulți alții, dintr-un sat ca multe altele, a devenit campion național de lupte greco-romane la categoria 28 kilograme.

În momentul de față Marian se pregătește intens, riguros și visează mult. Vrea să-și păstreze titlul și în acest an, dar mai ales să se afirme pe plan internațional. mai întîi la balcaniadă, apoi și mai departe, poate chiar la Jocurile Olimpice. Un vis firesc, pe care Marian și-l poate împlini dacă nu se va lăsa amețit de succese și va continua să rămînă același băiat de acum — modest, harnic și ambițios.

C. DIACONU

ROMAN FOILETON

ROMAN FOILETON

ROMAN FOILETON

primul strung din fabrica asta»... «Boromiza, spuse agale, careva din cei de față». Ei, da, Boromiza. Așa e! Dar tu nu-l cunoști — se întoarse Ioșka-baci către Jitaru — că tu ai venit mai tîrziu cînd el ieșise la pensie. Noi îl porecliserăm pe bătrîn — Ploscă. Moș Ploscă. Fiindcă el ținea apa de băut într-o ploscă mare, deoarece, zicea el, apa din ploscă are gust mai bun. Și așa era. Din ce, sărăcia! o fi fost ea făcută, că dregea gustul apei... O fi fost din lemn de cireș», își dădu cu părerea careva. Numai că bătrînul, reluă Ioșka, forjorul, nu lăsa pe nimeni să-i umble la ploscă. Și noi de... cam umblam, că în secție încă nu se instalase apa de băut. Beam apa din ploscă, dar aveam grijă să-i lăsăm și bătrînului, așa, frățește. Da, într-o zi de iarnă, cînd hala fusese montată pe jumătate, iar noi începuserăm lucrul la mașini, adăpostiți de o prelată, intră Boromiza ăla, dă prelata de o parte, pune mîna pe ploscă și ...scandal! În ploscă nici o picătură de apă și el mort de sete! Și-atunci mie îmi vine o idee. Mă duc, iau plosca, o bag sub pufoaică, la piept. Ailalți, rîd, moș Ploscă furios, să mă sfîșie nu altceva. Ei bine, peste un timp scot plosca, o întorc invers cu gîtul în jos și... «Se opri, foarte satisfăcut Ioșka-baci, așteptînd ca noi să ghicim continuarea. Și pică din ea vin roșu! își dădu cu părerea un tînăr cu fața veselă. «Nu, protestă Ioșka-baci, că e lucru adevărat și nu un banc. Din ploscă pică apă! De frig, doar vă spusesem că lucram la adăpostul unei prelate, apa înghețase». Forjorul rîse din tot pieptul, bucuros că ne înfundase. Numai că mie unuia nu-mi trecuse nedumerirea așa că am găsit de cuviință să-l întreb: «Tovarășe Ioșka, dacă înghețase apa, atunci dumneavoastră, cum? nu vă era frig? «Ehe! comentă cu filozofie Ioșka-forjorul. Pe atunci frigul era mai cald. Că eram tineri! Și ne mai și căleam. Taică-tu, dimineață, se frecționa cu zăpadă. Eu — îi dădeam cu boxul. Era să ajung și în națională. Băieții ăștia, colorați la tîmple, mă știu. De aia m-am dus eu la forjă. Fiindcă numai forja putea să merite atenția unui greu ca mine...»

Se făcuse liniște. Eu isprăvisem felia imensă, demnă și ea de un greu ca Ioșka-baci. Abia mă scuturasem de firimituri, că m-am pomenit îmbiat de Jitaru, la pîrjoale: «Ia, Aurele, că pîrjoale din astea nu mănînci oricînd. Sînt moldovenești. Făcute de nevastă-mea, care-i de pe la Tîrgu-Ocna. Eu însă am refuzat spunînd că, gata, sînt sătul de plesnesc. «Ia, Aurele, măcar una, să-i simți gustul. Să știi că taică-tu n-a refuzat niciodată din pîrjoalele mele». Abia atunci am întins mîna, căci spusa lui mă făcuse curios. «Ei, Aurele, ce zici?», mă întreabă Jitaru. «Sînt bune!, i-am răspuns eu, căci, într-adevăr, pîrjoala îmi plăcuse. Eu cred că și boala lui taică-tu, tot din mizeriile de atunci se trage, într-un rînd ne-am nimerit, în toamna lui '46, într-un sat din Bacău, trimiși cu sarcină de partid în campanie electorală. Și acolo, — ce să spun? — numai tălpile bocancilor, ca marinarii ăia din Pacific, n-am mîncat»... «Zău, mă Jitarule, crezi că se poate una ca asta?» se miră Ioșka-forjorul. «Ba bine că nu. Îmi lăsa gura apă, dar nu m-am atins de ei, că trebuia să bat drumurile... Cîte n-am pățit noi, pe-atunci. La un moment dat, am ajuns și la Moreni, la un atelier de reparații, dar asta încă pe timpul războiului. De-atunci ne-a rămas vorba că sîntem găzari, fiindcă atelierul acela lucra pentru schele de țiței»... De-acolo ai învățat tu, Jitarule, cum se arde gazul, glumi careva, stîrnind veselia celorlalți». «Rîdeți voi, dar încă de pe vremea aceea, găzarii prahoveni erau prețuiți. Fiindcă aveau școala muncii revoluționare și, fiindcă... Dar ce să vă spun eu, că știe fiecare muncitor, ce-au făcut găzarii ăia de la 1933 încoace...»

(VA URMA)

●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●

NIC NICOLAESCU

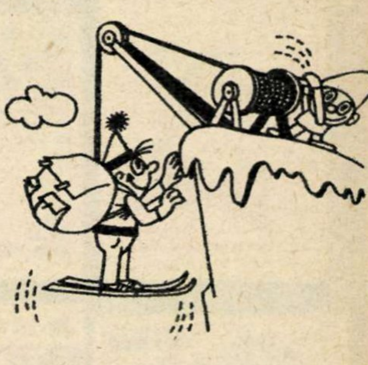

●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●

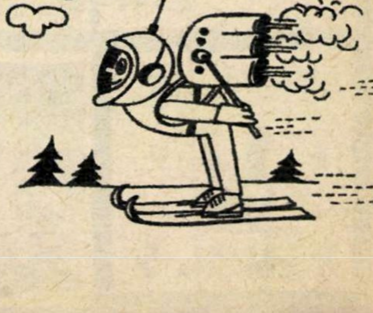

1979
ANUL INTERNAȚIONAL AL COPILULUI

„COPIII LUMII DORESC PACEA"

Copiii din numeroase țări ale lumii care-și vor petrece frumoase zile ale vacanței de vară alături de pionierii români, în tabăra internațională de la Năvodari, vor participa, cu prilejul Anului Internațional al Copilului la cea de a II-a ediție a Festivalului cultural-artistic «Copiii lumii doresc pacea».

În cadrul festivalului, oaspeți și gazde își vor face cunoscute cele mai frumoase cîntece și jocuri care le întovărășesc copilăria în țara natală. Ele vor fi prezentate tuturor copiilor din țară prin intermediul televiziunii.

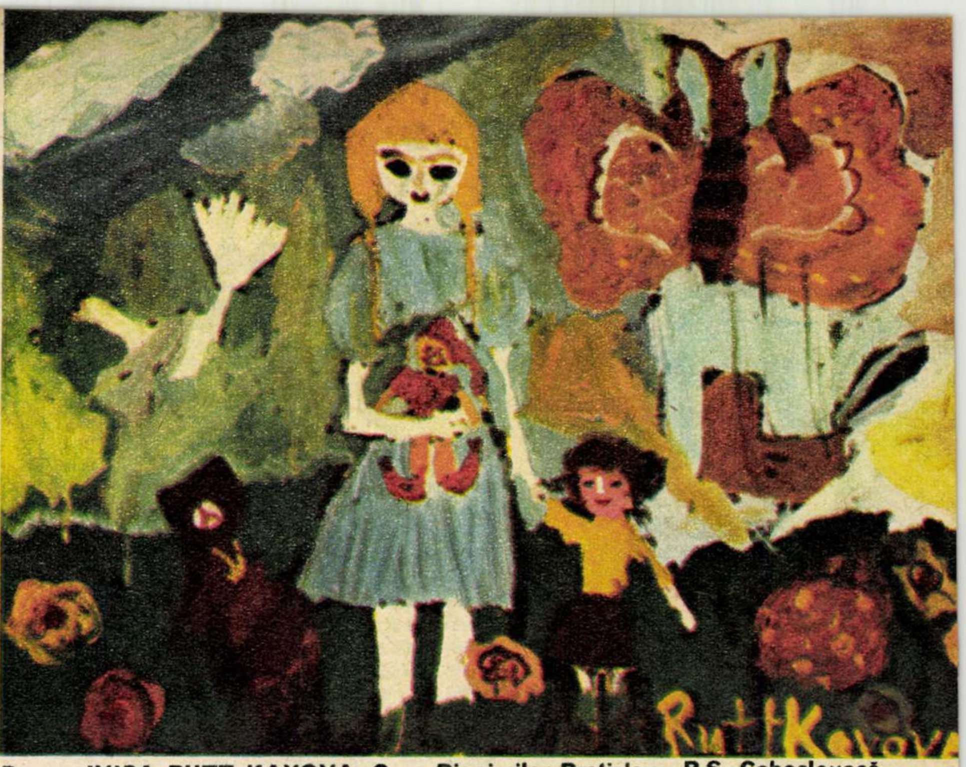
RuttKayova

Desen: **IVICA RUTT KAYOVA**, Casa Pionierilor Bratislava, R.S. Cehoslovacă.

Detaliu dintr-un afiș editat de UNICEF, cu prilejul Anului Internațional al Copilului.

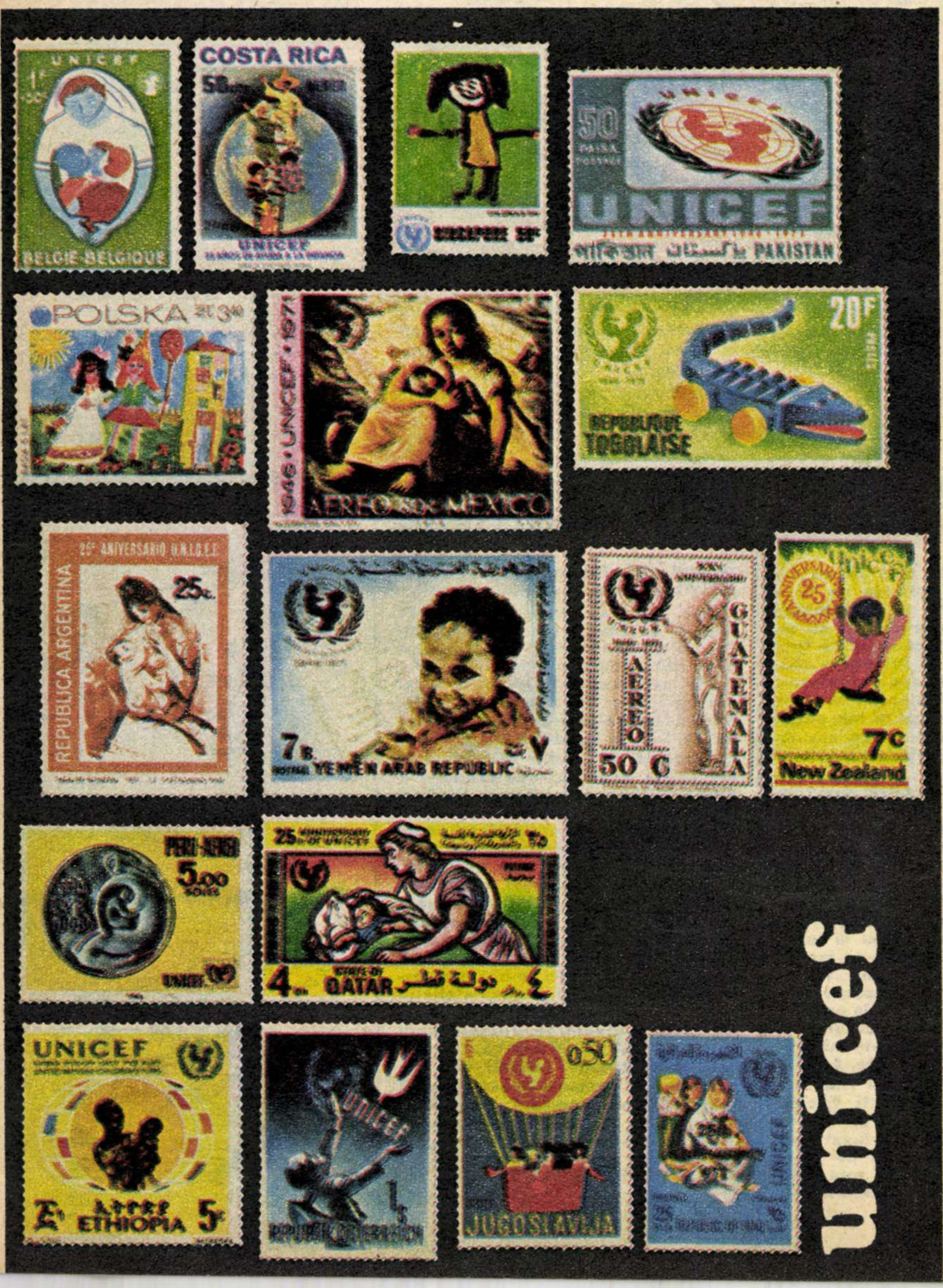
UNICEF
BELGIE-BELGIQUE
COSTA RICA
UNICEF
PAKISTAN
POLSKA
1946 · UNICEF · 1971
AEREO MEXICO
20F
REPUBLIQUE TOGOLAISE
25° ANIVERSARIO U.N.I.C.E.F.
REPUBLICA ARGENTINA
25c
7B
YEMEN ARAB REPUBLIC
AEREO
GUATEMALA
50 C
7c
New Zealand
PERU-AEREO
5.00
QATAR
UNICEF
ETHIOPIA
JUGOSLAVIJA
unicef

PENTRU SĂNĂTATEA COPIILOR COLUMBIENI

În cadrul acțiunilor prilejuite de Anul Internațional al Copilului, guvernul colun bian a decis inițierea un campanii de vaccinare în î treaga țară. Pentru aceas campanie, care începe cursul lunii februarie, au fo procurate patru milioane d ze de vaccin împotriva teta nosului, tusei convulsive, po liomelitei, tuberculozei și ru jeolei.

GRAIUL CIFRELOR

Reprezentanții UNICEF care au participat, recent, la o reuniune desfășurată la Roma, cu prilejul Anului Internațional al Copilului, au arătat, printre altele, că din cei 1,5 miliarde de copii de pe glob, 1,2 miliarde trăiesc în țările aparținînd lumii a treia.

Din cei optzeci de milioane de copii care se nasc anual în aceste țări, unul din cinci îș pierde viața înainte de a fi îm plinit vîrsta de un an, iar în u nele țări africane, unul din do moare înainte de a împlin cinci ani. Anual, în țările ìn curs de dezvoltare, boli ca difteria, tetanosul, tusea convulsivă, poliomelita și altele seceră viața a cinci milioane de copii. Acțiunea de vaccinare pentru salvarea de la moarte a acestora ar costa 5,4 milioane dolari, adică echivalentul sumei cheltuite în trei minute, pe plan mondial, pentru cumpărarea de armament.

DENIS

Pentru informarea cît mai largă a opiniei publice internaționale asupra condițiilor copilului pe diferite meridiane ale lumii, în special în statele în curs de dezvoltare, Organizația Națiunilor Unite va recurge la Denis, un personaj îndrăgit de cei mici, erou al unui serial de benzi desenate, publicat în cîteva zeci de țări, sub egida UNICEF.

Elizabeth Haslund este o școlăriță din S.U.A., în vîrstă de unsprezece ani, si în același timp, reporter la revista «Children's Express» editată de copii, pentru copii. Pentru a putea informa pe cititorii revistei la care este reporter cu cît mai multe date despre Anul Internațional al Copilului ea a luat un interviu lui John Grun, directorul secretariatului Anului Internațional al Copilului.

DESPRE COPII, PENTRU COPII

In Canada au fost produse recent o serie de opt filme destinate copiilor în vîrstă de 8 pînă la 12 ani. Comentate de copiii înșiși, aceste filme prezintă tinerilor spectatori diferite aspecte din viață, relevînd totodată importanța acțiunilor de întrajutorare umană. Într-unul dintre aceste filme intitulat «Mă numesc Tony» sînt prezentate momente din viața unui copil nevăzător; altul prezintă viața unui copil eschimos.

Filmele au fost proiectate pînă acum atît la televiziune cît și în diferite școli canadiene.

UN FILM DUPĂ JACK LONDON

Mihail cîine de circ *este titlul unei pelicule pe care o realizează cunoscutul regizor Sergiu Nicolaescu, după romanul cu același titlu al lui Jack London. O bună parte a filmărilor a avut loc în vara care a trecut, în portul turistic Tomis. Printre eroii filmului se numără Foxi și Sipi, doi foxterieri care s-au dovedit nu numai frumoși dar și foarte... talentați. Cei doi cîini, de o inteligență remarcabilă, avînd o mare capacitate de adaptare și-au demonstrat cu acest prilej adevărate calități «actoricești» Foxi și Sipi au vîrsta de trei ani și «domiciliază» la Constanța, la familia Cornelia și Peter Popescu care-i iubesc și îngrijesc cu drag.*

DIN ISTORIA CIVILIZAȚIEI (VI)

Cea mai rudimentară formă a bicicletei este semnalată în 1791, în Franța. Se pare că strămoșul ei era mult mai vechi decît exemplarul pe care l-au privit parizienii. El se compunea dintr-o bară din lemn fixată, prin suporți, pe două roți montate una în spatele celeilalte. Vicontele Sivrac o moștenise de la inventator, socrul său, baronul Drais de Severbrun, care o experimentase cu mulți ani înainte pe aleile castelului său de la Vaublois. Această ciudată construcție mecanică se mișca prin lovirea alternativă a solului cu tălpile picioarelor și prezenta un mare inconvenient: nu putea lua virajele. Pentru a o întoarce, «călărețul» era nevoit să oprească și să execute virajul pe jos.

Cu toate neajunsurile sale, invenția este repede asimilată și, la numai doi ani, cu puține îmbunătățiri, velocipedele pot fi văzute în număr mare pe Champs Elysées. Mai tîrziu, în 1821, velocipedele beneficiază de o îmbunătățire care le dă suplețe și ușurință în mișcare: roata din față se articulează față de corp. Drezinele, cum au fost ele denumite, s-au răspîndit rapid și în Anglia, unde au fost botezate «hobby-horses». Fabricate din fier, ele au beneficiat de îmbunătățiri substanțiale, cum ar fi șaua reglabilă.

Încrederea în noul tip de vehicule prinde teren. Diferiți constructori se avîntă să realizeze aparate tot mai bune. Treptat, se renunță la sprijinirea picioarelor pe pămînt. Vor mai trece însă 40 de ani pînă la transformarea definitivă a calului pe două roți în bicicletă.

Inventatorul pedalei a fost un băiat de numai paisprezece ani — Ernest Michaux, fiul unui căruțaș din Paris, un tînăr dotat cu mult spirit inventiv. Văzînd în curtea tatălui său un velociped adus la reparat, Ernest l-a încercat. Punîndu-și întrebarea cum poate fi împinsă drezina fără a fi nevoit să-i facă vînt cu picioarele, i-a venit în minte mișcarea pe care o execută biela locomotivei și a construit o manivelă pe care a montat-o la roata din față,

Pedala lui Ernest va face carieră. În 1865, la numai patru ani de la inventarea ei, Michaux devenise constructor de bicicluri, aparate mult mai ieftine decît trăsura și cu o întreținere mai puțin costisitoare. Biciclurile ajung atît de populare, încît în 1868 au loc în Franța — iar un an mai tîrziu în Anglia — primele curse sportive, care le consacră definitiv.

(Va urma)

EMIL MUNTEANU-RETEVOESCU

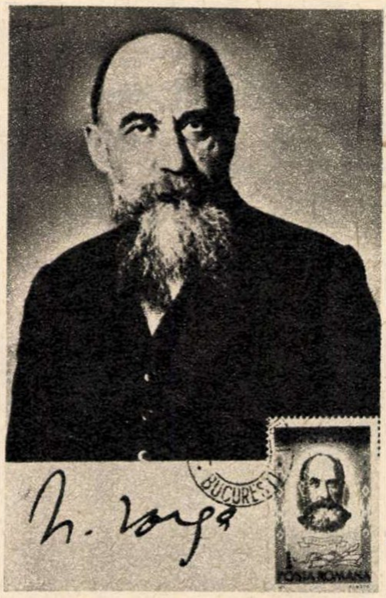

MAXIMAFILIE

În urmă cu aproape 35 de ani, în aprilie 1944, un grup de colecționari francezi de ilustrate maxime au înființat o secție de maximafilie, prima de acest fel în lume. Peste un an avea să apară și primul buletin lunar al asociației. Treptat s-au constituit societăți sau secții de maximafilie în numeroase țări ale lumii, printre care și România.

Ce este ilustrata maximă? Răspunsul pare simplu: o îmbinare armonioasă între o carte poștală ilustrată și o marcă poștală.

Pentru realizarea unei ilustrate maxime sînt însă necesare și obligatorii trei condiții: concordanța dintre subiectul ilustratei și al timbrului aplicat, aplicarea ștampilei poștale într-o localitate în strînsă legătură cu subiectul și la data cînd a avut loc emiterea mărcii poștale. Cele trei condiții se pot rezuma astfel: temă, loc și timp.

De menționat că mărcile poștale care se aplică trebuie să fie neuzate și cu putere de francare, să se afle adică în circulație. Pentru realizarea condițiilor care se impun ilustratei maxime, de multe ori colecționarul este nevoit să se deplaseze, să facă schimb cu amatori din alte localități, dînd dovadă de perseverență, răbdare și pasiune.

La fel ca și colecționarea timbrelor, maximafilia poate fi organizată în colecție după o tematică aleasă cu grijă. Ilustratele maxime se pot aranja fie în ordinea subiectului (exemplu: de la pictura Evului Mediu la pictura modernă), fie după locul unde se află tablourile sau monumentele respective (București, Sibiu, Paris), urmînd a fi păstrate și expuse pe foi de album, de obicei de culoare închisă.

I. PENESCU

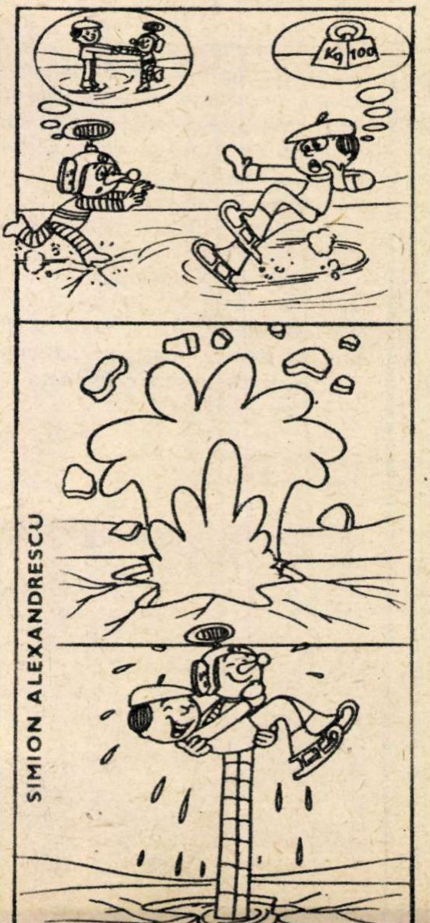

SIMION ALEXANDRESCU

TRAIAN FURNEA

POMPILIU DUMITRESCU

Cutezătorii

Redactor șef:
MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct:
OVIDIU ZOTTA
Secretar responsabil
de redacție:
IOAN DONCA

Prezentarea artistică:
POMPILIU DOMITRESCU
Prezentarea tehnică:
LUCIA SICOMAȘ

Redacția: Piața Scînteii nr. 1. București 33. Telefon: 17 60 10; ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia» TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226, București.

12 pagini, 1 LEU

index
41033

PE ZĂPADĂ

SCHIȚA DE Ilie Tănăsache

ILUSTRAȚIE DE Pompiliu

În sfîrșit, Maria se îndură să iasă din cabană. Andrei trase un chiot scurt, care voia să însemne: «Sînt aici, pe pîrtie. Te aștept». Fata însă nu se grăbea de loc. Își punea pe îndelete mănușile albe, pufoase, ba găsea că ceva nu-i în regulă la legăturile schiului, ba se arăta nemulțumită de nu știu ce cută a pantalonului.

— Hai, pornim? o zori Andrei.

Ajunsă sus, pe muchie, fata exclamă:

— Ce soare e aici!

— Te dor cumva ochii? se alarmă băiatul.

— Nu, dar e soare puternic și zăpada parcă aleargă sub picioare, răspunse Maria, aruncînd o privire furișă spre cabană.

— Trebuie să-ți pui ochelarii. Neapărat. Uite, te ajut eu. Dă bețele încoace. Așa. Nu, nu-ți strîmb căciulița. De ce închizi ochii? Deschide-i.

I-a deschis și, culoarea lor, bătînd spre vioriu, era nemaipomenit de străvezie.

— Ce te uiți așa?

— Pune-ți ochelarii — o grăbi el. Așa. Pornim? Ea își scosese mănușa de la mîna stîngă să aibă ce aranja din nou. Văpaia rece de iarnă, rece și roșcată, curgea nestingherită de pe vîrful muntelui, în lungul pîrtiei, învăpăind totul în cale: și schiori și zăpadă, și brazii verzi, scuturați de vîntul ce bătuse altădată și văzduhul tremurat doar de strigătele celor porniți pe pantă.

— Pornim?

Maria scăpă unul din bețe, care prindea viteză pe pîrtie.

— Prinde-l! Prinde-l!...

Nu era cazul să i-o spună nici măcar o dată. Andrei se răsucise de mult pe schiuri, descrise un cerc larg pe zăpadă și bară cursa bățului.

— Hei, pornim?

Maria tresări și-și mută privirea de la cabană:

— Te-ai și întors?

Pe lîngă ei trecu stîrnind pulberea răcoroasă, sticloasă, un băiat în trening portocaliu, cu un fes roșu, cu canaf cît toate zilele.

— Eugen! strigă Maria. Hei, cînd ai ieșit din cabană?

Eugen, colegul lor dintr-a cincea, cobora drept, săgeată, precum un veritabil campion. Parcă zbura pe deasupra zăpezii luminate în lung de soarele de iarnă. Moțul fesului flutura ca un steag ținut sus, în furtună. Pîrtia toată era cu ochii pe bolidul galben ce venea mîncînd pămîntul spre firul văii, cu bețele subsuoară, cu obrazul despicînd văzduhul aspru.

— După el, șopti Maria și în clipa aceea se și avîntă pe urmele vijeliei galbene ajunsă acum tocmai la funicular.

Zorul acesta, al Mariei, nu-i plăcu de loc. «De asta trăgea cu privirile spre cabană...»

Constatarea asta îl scoase din amorțeală pe Andrei. Și, în loc să coboare, începu să urce spre vîrful pîrtiei. Urca greu, gîfîind, de-a curmezișul, așa cum obișnuiesc schiorii. Urca cu o încăpățînare surdă, gîfîind din ce în ce mai greu, în vreme ce spre poalele pîrtiei bolidul galben deschise o volută mare, izbutind să urce pînă aproape spre jumătatea coborîșului.

— Schiezi grozav, Eugen, îl lăudă îmbujorată Maria.

Ochii-i viorii erau parcă și mai adînci stăpîniți de limpezimea aceea unică.

— Virajul acesta, cel puțin, a fost magnific.

Eugen bătu așa, fără rost, bocancul cu bățul de schiat, apoi o rugă să privească în susul pîrtiei:

— Uite, acolo, o coborîre de zile mari...

Cobora Andrei. Maria nu-și dădea seama de aici că e el. Privea împotriva soarelui. Vedea doar o umbră. O umbră ce se decupa pe albul pur tesînd larg pîrtia, dintr-o parte a marginii de brazi, pînă în cealaltă parte. Cobora solitar, ca atunci cînd ești cuprins de o mare bucurie sau o la fel de mare tristețe.

— Ei?

— Schiază grozav, admise Maria.

— Ba cu adevărat magnific. Ia, uite, fii atentă...

Umbra scria pe zăpadă — chiar așa, scria — cu mișcări precise, ceva. Eugen crezu la început că se înșeală. Mai urmări odată, cu atenție, traiectoria celui de pe schi.

Și citi un M enorm. Și, din nou: M, punct... M, punct... M, punct... Mereu, mereu aceeași literă.

— Andrei, strigă Maria spre umbra pe zăpadă ce se juca astfel.

Andrei însă trăia bucuria lui imensă, ori tristețea neverosimilă, ivită fără rost, din senin. Îi cuprinse și pe cei doi într-un M enorm, de tipar, căruia îi puse punct abia în firul văii, la marginea pîrtiei...

[illegible] pentru copii

A FI COPIL ÎN ROMÂNIA DE AZI (p. 6—7) ▲

6

JOI, 8 FEBRUARIE 1979,
ANUL XIII (NR. 593)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL
AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

PETHŐ TÜNDE:
«COPIII ANULUI 2000 — ACEIAȘI COPII».
Lucrare primită la concursul «Eu în anul 2000», organizat de revista «Cutezătorii» în colaborare cu UNESCO. ▼

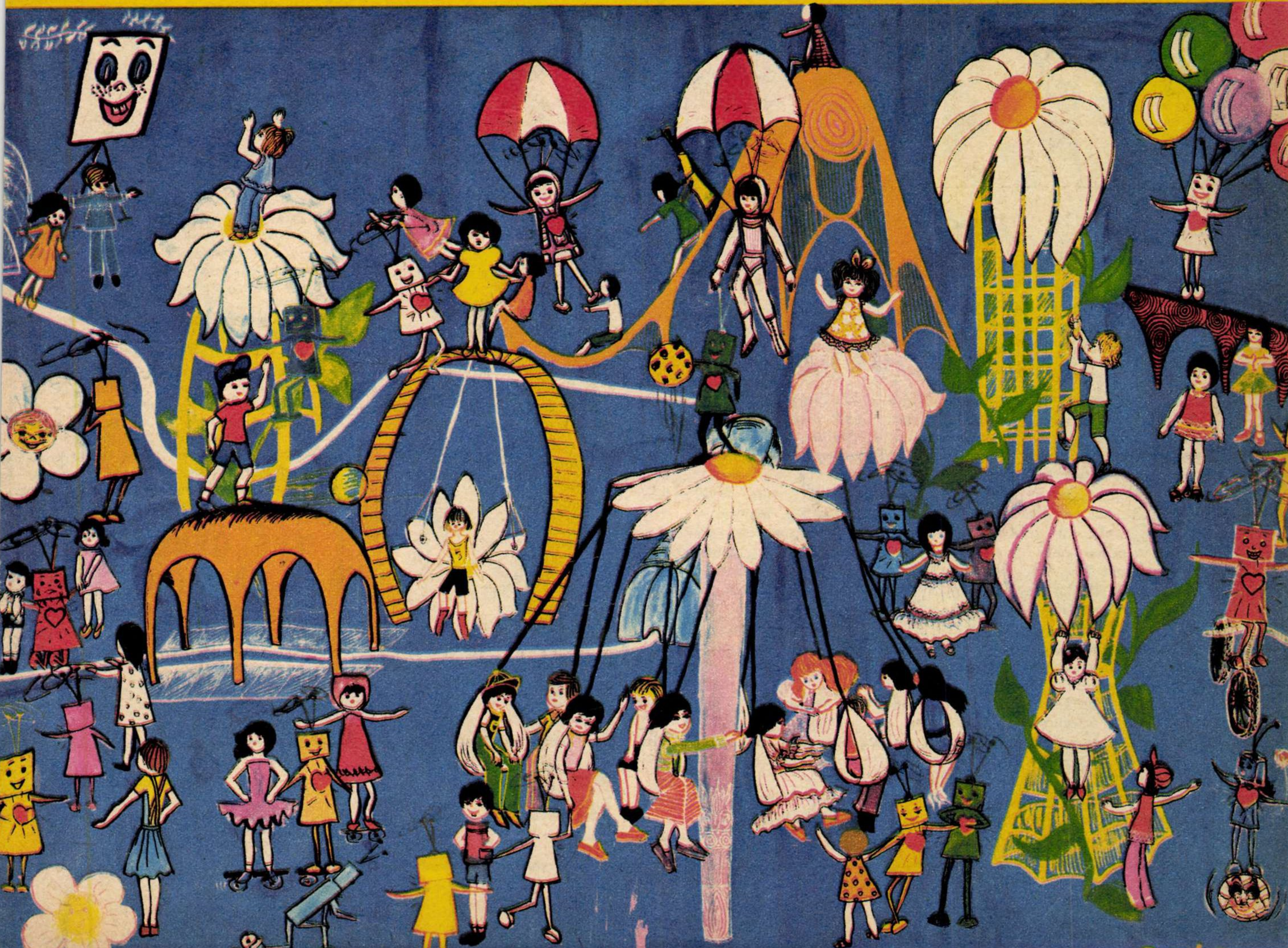

CADRAN POLITIC

Luna februarie a debutat cu două importante evenimente politice care, evidenţiind realizările obţinute în domeniul dezvoltării economico-sociale a ţării noastre în anul trecut, cît şi o parte din sarcinile prioritare care ne stau în faţă pe parcursul acestui an hotărîtor — cel de al patrulea al actualului cincinal — constituie un prilej de satisfacţie pentru noi toţi şi un puternic imbold pentru a ne mobiliza şi mai mult forţele şi posibilităţile în vederea obţinerii unor rezultate şi mai bune în viitor: este vorba de Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român şi de Comunicatul cu privire la îndeplinirea Planului naţional unic de dezvoltare economico-socială a Republicii Socialiste România pe anul 1978.

Desfăşurate în ziua de 1 februarie, sub preşedinţia tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, lucrările Plenarei C.C. al P.C.R. au evidenţiat faptul că în 1978 poporul nostru, sub conducerea Partidului Comunist Român, a obţinut noi şi remarcabile succese în toate domeniile construcţiei socialiste, în înfăptuirea obiectivelor stabilite de Congresul al XI-lea şi Conferinţa Naţională ale partidului, asigurînd progresul neîntrerupt al patriei, înaintarea neabătută a României pe calea prosperităţii şi civilizaţiei socialiste. Comunicatul argumentează această afirmaţie prin cifre concludente. Iată doar cîteva exemple: producţia globală industrială a fost mai mare în 1978 faţă de 1977 cu 9 la sută; productivitatea muncii în industria republicană — cu 7,1 la sută; producţia globală agricolă — cu 2,4 la sută; investiţiile totale din economia naţională — cu 16,2 la sută; desfacerile de mărfuri prin comerţul socialist — cu 11,5 la sută; venitul naţional — cu 7,6 la sută (totalizînd 464 miliarde lei); cheltuielile pentru acţiuni social-culturale de la bugetul de stat — cu 6,9 la sută.

Apreciind aceste remarcabile realizări, Comitetul Central al partidului a adresat calde felicitări organelor şi organizaţiilor de partid, organelor de stat, conducerilor întreprinderilor, muncitorilor, inginerilor şi tehnicienilor, ţărănimii, întregului nostru popor, pentru activitatea eroică desfăşurată şi rezultatele bune obţinute în cursul anului 1978 în dezvoltarea economico-socială multilaterală a patriei.

Subliniind, totodată, sarcinile ce revin tuturor oamenilor muncii în lupta pentru înfăptuirea marilor obiective stabilite pentru acest an, pentru trecerea la o calitate superioară în întreaga economie, Plenara a dezbătut şi aprobat, printre altele, şi importante propuneri menite să contribuie la îmbunătăţirea întregii activităţi într-una din ramurile principale ale economiei noastre: agricultura. Apreciind că înfăptuirea programului de edificare a societăţii socialiste multilateral dezvoltate şi înaintare a României spre comunism ridică noi cerinţe în faţa agriculturii, chemată să realizeze producţii superioare, Plenara a adoptat în unanimitate **Hotărîrea cu privire la îmbunătăţirea conducerii şi planificării unitare a agriculturii, crearea consiliilor unice agroindustriale de stat şi cooperatiste şi creşterea producţiei agricole.**

În încheierea lucrărilor Plenarei, tovarăşul **NICOLAE CEAUŞESCU**, secretar general al Partidului Comunist Român, a rostit o amplă şi deosebit de importantă cuvîntare.

Plenara şi-a însuşit în întregime orientările şi indicaţiile formulate de tovarăşul Nicolae Ceauşescu şi a dat o înaltă apreciere contribuţiei esenţiale pe care o aduce la elaborarea şi înfăptuirea politicii interne şi externe a partidului şi statului, la vasta activitate de perfecţionare continuă a organizării conducerii societăţii noastre, la transpunerea în viaţă a hotărîrilor Congresului al XI-lea şi Conferinţei Naţionale ale P.C.R.

PIONIERI ROMÂNI LA CONCURSURI INTERNAŢIONALE

Numeroase desene ale pionierilor din România s-au remarcat în ultimul timp la concursuri şi expoziţii internaţionale ce au avut loc la Budapesta, Sofia, Moscova, Paris, Tokio şi alte capitale ale lumii, bucurîndu-se de fiecare dată de aprecierea juriilor de specialişti.

Recent, o nouă veste îmbucurătoare ne-a sosit de la New Delhi — India. La ediţia 1977 a tradiţionalului concurs internaţional de desene **«Shankar»**, ce se desfăşoară anual în această ţară şi la care au participat tineri artişti din peste o sută de ţări ale lumii, juriul a acordat premii unui număr de nouă lucrări aparţinînd copiilor din România. Astfel, au fost medaliate lucrări ale pionierilor: **Cristian Neacşu** şi **Ion Însurăţelu**, de la Şcoala generală nr. 3, **Bîrlad; Şerban Sida** şi **Mihaela Uşvat**, Şcoala generală nr. 6, **Timişoara; Gentila Oros**, Casa pionierilor şi şoimilor patriei **Buftea; Natalia Busurcă** din **Bucureşti.** Printre lucrările medaliate se numără şi cea aparţinînd unui şoim al patriei — **Melinda Kertész** din **Tg. Mureş.**

Juriul a atribuit, de asemenea, distincţii lucrărilor realizate de **Irina Nemţoiu** şi **Daniela Florea**, de la Şcoala generală nr. 3 din **Bîrlad.**

Tuturor celor premiaţi le transmitem felicitări şi urări de noi succese la concursurile internaţionale la care vor participa cu prilejul Anului Internaţional al Copilului.

Fotografiile îi fac cunoscuţi cititorilor pe cei mai tineri dintre participanţii la concurs: **Melinda Kertész, Gentila Oros, Irina Nemţoiu şi Şerban Sida.**

START FANTEZIEI !

Electronica a cîştigat din ce în ce mai mulţi adepţi şi în rîndurile purtătorilor cravatei roşii cu tricolor care activează la Casa pionierilor şi şoimilor patriei din oraşul Blaj. Numărul radioamatorilor, al telegrafiştilor foarte tineri, dar tot atît de pasionaţi de această ramură a telecomunicaţiilor este din ce în ce mai mare. În acelaşi judeţ, Alba — ne informează corespondentul nostru, pionierul Cosmin Zidureanu — pionierii aero- şi navomodelişti din oraşul Cugir se pregătesc intens pentru finalizarea etapei de masă a Concursului de creaţie tehnico-ştiinţifică al pionierilor şi şcolarilor. Iată cîteva dintre lucrările lor încheiate recent: un planor tip A-1, un model F II şi un nou model de submarin.

CASA CĂRŢII

Într-o clădire elegantă de pe artera principală a Iaşilor s-a deschis de curînd Casa Cărţii, care prin întreaga ei concepţie, prin proporţiile ei, poate fi socotită o adevărată împărăţie a tipăriturilor. Întinsă pe o suprafaţă de 2 700 metri pătraţi, această uriaşă librărie poate satisface gusturile de lectură ale tuturor vîrstelor. Pe rafturi, la vedere, sînt etalate peste 5 000 de titluri apărute în toate editurile ţării şi care se reînnoiesc mereu. Marele număr de volume mulţumeşte exigenţele şi cerinţele cumpărătorilor de cele mai diverse categorii. Cei mici găsesc cărţile lor preferate de poveşti, în timp ce tinerii şi vîrstnicii, cu preocupări din domeniul artelor, ştiinţelor, tehnicii, filozofiei îşi pot alege la rîndul lor titlurile dorite.

În fiecare zi, trec pragul acestui important lăcaş de cultură sute şi sute de persoane. Unii cumpără cărţi de la diferitele standuri, alţii se opresc fie la anticariatul din incintă pentru a cerceta o tipăritură veche, fie în birourile de documentare sau de expediţie pentru a solicita trimiterea la domiciliu prin poştă a unor volume.

TREI GENERAŢII ... ÎN ANUL 2000!

În comuna Piatra-Sat, judeţul Olt, trei generaţii aflate la vîrsta cutezanţei au organizat un schimb de experienţă. Pionieri şi şoimi ai patriei, comandamente pionereşti, pionieri-instructori şi instructori utecişti au dedicat această acţiune unei idei generoase: «Judeţul nostru în anul 2000». Ei au deschis o expoziţie cu lucrări de artă plastică pe această temă, în legătură cu care au iniţiat şi o interesantă dezbatere.

DE LA COMUNIȘTI ÎNVĂȚĂM CUTEZANȚA !

Oamenii par mici pe lîngă acest uriaș. Pe lîngă acest strung carusel neobișnuit — 17 metri înălțime și 850 tone greutate, putînd lucra piese de pînă la 16 metri în diametru în condiții de perfectă manevrabilitate și de înaltă precizie. Și totuși ei au conceput și au construit această mașină nu numai uriașă, ci și ultramodernă, cum nu-s prea multe în lume! Ei, cei mai destoinici muncitori, tehnicieni și ingineri de-aici, de la Intreprinderea de mașini-unelte și agregate București. E drept, ajutați și de alții, la nașterea acestui gigant contribuind, prin confecționarea unora dintre piesele componente, alte 25 de întreprinderi din țară.

Istoria construcției acestei mașini e la fel de interesantă ca a... bătăliilor celebre din istorie! Pentru că și aici e vorba de o bătălie: a competenței, a voinței, a spiritului creator. Maistrul **Constantin Neagu**- care a condus din prima linie întreaga «armată» a montorilor, face cronica realizării: «**Conform planului pe termen lung, strungul acesta urma să-l construim abia prin '81 sau '82. Dar datorită dezvoltării vertiginoase a industriei noastre, pe de o parte s-au creat condiții pentru confecționarea tuturor pieselor necesare, iar pe de altă parte a apărut necesitatea stringentă a acestei mașini. Și-atunci, în primăvara anului trecut, am pornit lucrul.**»

Așadar, oamenii acestia au avut cutezanța să-ncerce să apropie viitorul cu patru ani! Și iată c-au reușit, deși nu le-a fost ușor. Cum această mașină uriașă nu putea fi asamblată în nici una din halele existente, a fost nevoie de înălțarea alteia, speciale. Oamenii însă, prinși în bătălia cu timpul, nu-și puteau permite să aștepte. «**Am început construcția noului strung odată cu ridicarea noii hale** — ne povestește maistrul Neagu. **Un timp** am **lucrat, cum se spune, sub cerul liber:** vara **în căldură, iarna în frig. Dar nu acestea au fost greutățile cele mai mari pe care a trebuit să le învingem. Era pentru prima oară cînd construiam o mașină de asemenea dimensiuni și de-o asemenea complexitate, cum nici țări cu tradiție mult mai veche decît a noastră în acest domeniu n-au construit încă, și, firesc, ne-am confruntat cu numeroase și dificile probleme tehnice**». Probleme pe care oamenii aceștia — **Mihai Chirică**, **Dumitru Ilie, Pană Dima, Gheorghe Băloiu**, **Gheorghe Cioată, Nicolae Albert, Vasile Safta** și mulți alții —, animați de dorința fierbinte de-a oferi industriei noastre și o asemenea mașină absolut necesară și obișnuiți să se autodepășească necontenit, au reușit să le rezolve magistral. Cum? Lucrînd c-o dăruire totală, de la primul pînă la ultimul, de la proiectanți și ingineri pînă la șoferii care transportau piesele și materialele. «**Au fost, uneori, situații cînd, începînd montajul unei piese sau al unor aparate mai complicate, operații care cereau mai mult timp, am lucrat și cîte două zile fără întrerupere**».

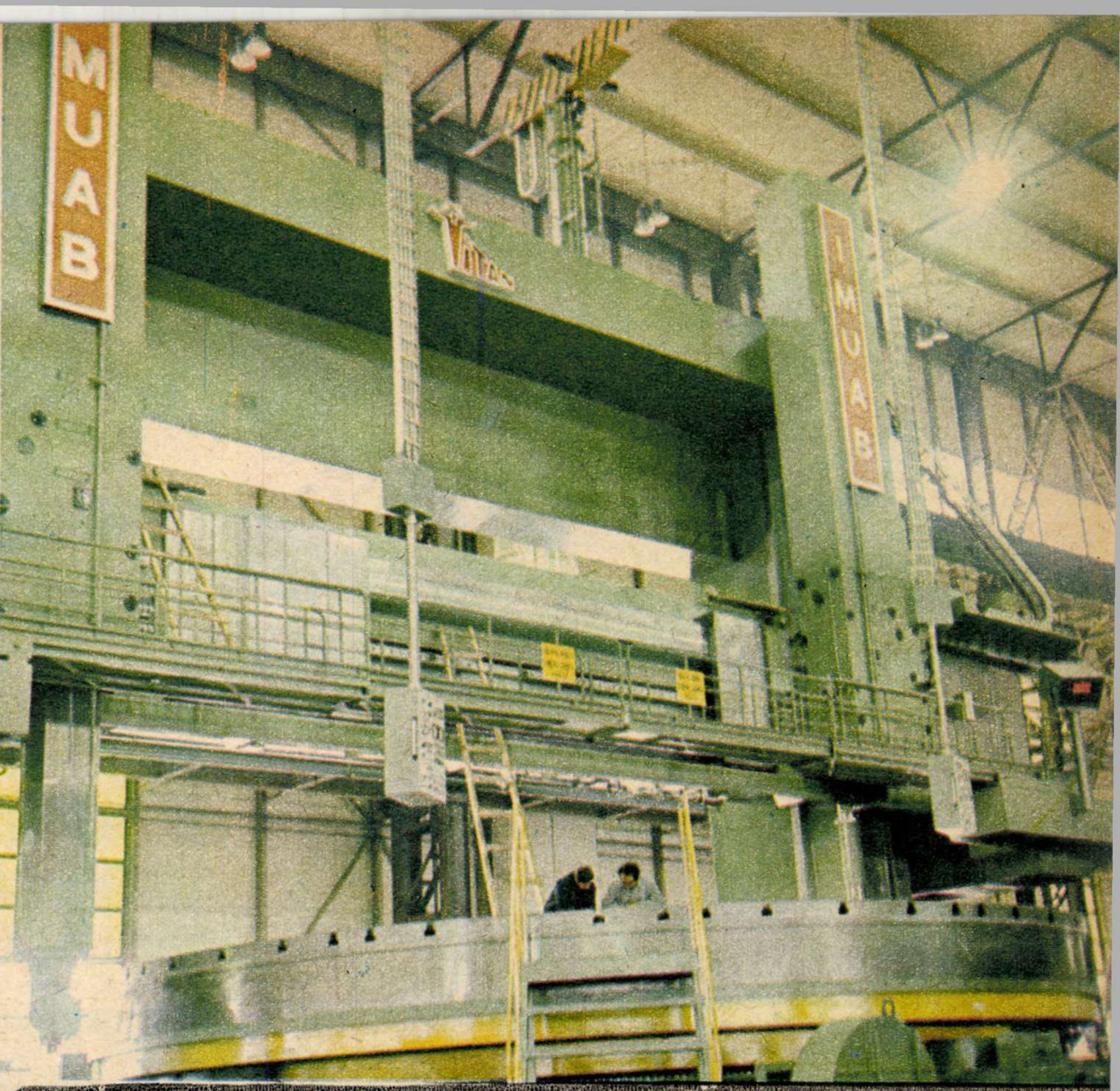

TITANII

Eforturile le-au fost însă pe deplin răsplătite. Cu ocazia vizitei făcute la Întreprinderea de mașini-unelte și agregate, în decembrie anul trecut, tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU** a apreciat în mod deosebit această realizare de vîrf a industriei și tehnicii românești capabilă de înalte performanțe, felicitîndu-i călduros pe toți cei care au contribuit la realizarea ei. Cuvintele rostite de secretarul general al partidului cu acest prilej vor rămîne de neșters în inima și-n conștiința tuturor muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor de aici, constituind în același timp — după cum ne-au mărturisit ei — un imbold de-a persevera cu și mai multă tenacitate pe acest drum al cutezanței muncitorești în creativitatea tehnico-științifică românească. O dovadă concludentă în acest sens o constituie și faptul că, în timp ce noul strung se află în probe tehnologice, în preajma lui, în noua și imensa hală, au și-nceput să prindă contur, deocamdată în piese disparate, alte două strunguri asemănătoare.

Sus, pe frontispiciul acestei mașini, se află scris cu litere mari cuvîntul TITAN. E marca întreprinderii, care de data aceasta se potrivește mai mult decît oricînd produselor ei. Într-adevăr, noul strung carusel românesc de 16 000 de milimetri este un titan al industriei noastre constructoare de mașini (și în același timp al industriei mondiale!). Și dacă ne gîndim că nu peste mult timp vor apărea și altele asemănătoare, putem vorbi despre titani. Și credem că nu exagerăm prea mult dacă spunem că respectivul cuvînt li se potrivește în cea mai mare măsură și oamenilor care le construiesc.

CONSTANTIN DIACONU

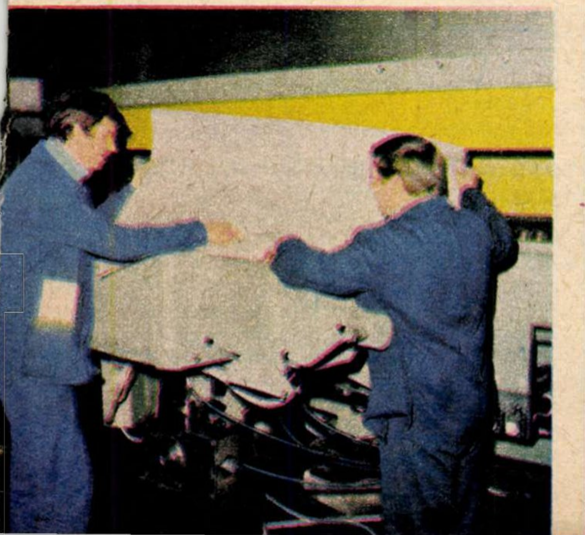

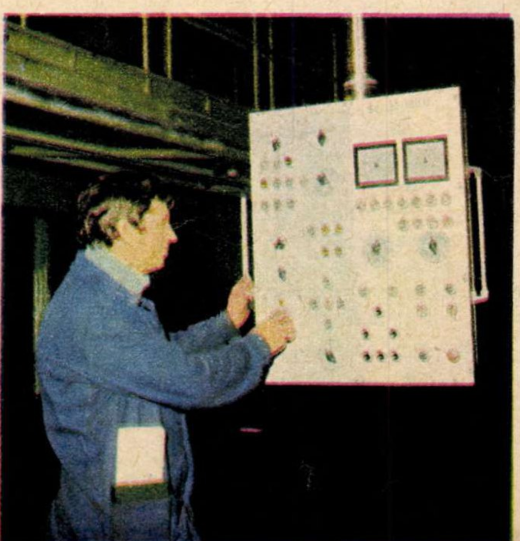

OASPEȚI LA „CUTEZĂTORII"

Academician GH. MIHOC

PLEDOARIE PENTRU SPORTUL MINȚII

Învățați, dragi pionieri, să jucați șah. Întocmai ca și oamenii mari, și voi aveți un timp liber la dispoziție. După ce ați venit de la școală, v-ați făcut lecțiile (singuri, fără ajutorul părinților!), vă petreceți timpul cu alte preocupări. Dintre acestea nu uitați șahul, și mai cu seamă nu scăpați din vedere faptul că **șahul nu înseamnă pierdere de vreme.** Întocmai după cum, făcînd gimnastică, vă întăriți trupul și vă păstrați sănătatea, jucînd șah vă dezvoltați mintea.

Șahul este în primul rînd atractiv. Este o mare plăcere să joci șah. E o luptă cinstită, cavalerească, în care cauți să-ți învingi adversarul prin iscusința minții tale. În această luptă, întîmplarea, norocul nu joacă nici un rol. Cîștigă acel care, fiind atent, nu face greșeli și raționează mai bine. La fiecare mutare stau în fața jucătorului de șah un număr imens de combinații posibile, dintre care el trebuie s-o aleagă pe cea mai bună. De multe ori combinația cea mai bună este atît de ascunsă, încît nu poate fi găsită decît printr-un raționament subtil. Cu atît mai mare este satisfacția șahistului dacă o găsește, la fel cu bucuria omului de știință care află adevărul prin puterea minții lui. Dar șahul, în afară de dezvoltarea raționamentului, ajută copilul și la formarea altor calități necesare pentru a birui în viață și a deveni un om folositor societății.

Am auzit mulți oameni spunînd: «Nu joc șah pentru că nu am răbdare». Acești oameni declară singuri că nu au răbdare să gîndească. Dar în viața de toate zilele abundă împrejurările în care omul **trebuie** să gîndească. De la copilul care își face lecțiile și pînă la omul matur, în profesia lui și în societate, luarea unei hotărîri superficiale, pe baza unei judecăți pripite, constituie adesea o greșeală scump plătită. În viața complicată a societății moderne, în toate acțiunile noastre mai importante trebuie să reflectăm cu competență și cu răbdare. Această recomandare nu constituie un simplu deziderat, ci a devenit o necesitate.

Sahul nu rezolvă problemele de decizie, dar analiza la tabla de șah a diverselor variante care pot interveni constituie un antrenament și în același timp un mod de educare a gîndirii.

Șahul dezvoltă nu numai raționamentul, ci și memoria. Înainte de a face mutarea pe tablă, șahistul studiază toate posibilitățile în memorie, fără a folosi hîrtia și creionul.

Există însă un număr imens de variante și de consecințe ale lor, pe care el trebuie să le țină minte și să le realizeze. Din cauza aceasta, memoria bunilor șahiști poate atinge performanțe inaccesibile celorlalți oameni. Unii șahiști pot juca partide întregi din memorie, fără să se uite pe tabla de șah, și au existat șahiști celebri, ca de exemplu fostul campion al lumii Alehin, care a jucat cu mai mult de 30 adversari deodată fără să se uite pe tabla lor de șah.

Șahul dezvoltă și unele trăsături de caracter, ca de exemplu tenacitatea, lealitatea, dorința de a ieși învingător prin muncă și pregătire. Spun lucrul acesta pentru că cei leneși nu ajung să joace bine șah. Există o teorie a șahului, fără de care nu se poate căpăta o măiestrie șahistă. Mai există și probleme de șah. Pentru rezolvarea lor, se cere aceeași imaginație și aceeași putere de judecată ca pentru rezolvarea problemelor de matematică.

Iată, deci, atîtea argumente, dragi pionieri, pentru care trebuie să învățați acest joc minunat.

1

FOTO-CRONICA PIONIEREASCĂ

2

3

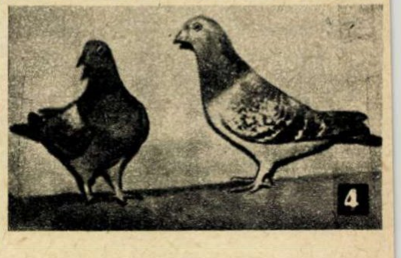

4

Daniel Ilisei, clasa a V-a (Casa pionierilor și șoimilor patriei, **Piatra Neamț**) a surprins un moment cînd colegii săi prezentau pe scenă un montaj literar-artistic.. A ales anume clipele cînd versurile sînt rostite cu elan, cu însuflețire (foto 1).

«**Curioșii**» — și-a intitulat el cea de a doua fotografie. Priviri, zeci de priviri, ochi deschiși care urmăresc, caută, cercetează, se bucură, contemplă, meditează (foto 2).

39 de pionieri din clasa a IV-a C, un întreg detașament al **Școlii generale nr 10 din Galați** au început trimestrul II fără nici un corigent și continuă să obțină note bune. Dar cei 39 de pionieri sînt tot atîți abonați la revista «Cutezătorii». «**A sosit un număr nou. Să vedem ce noutăți cuprinde**» (foto 3).

Primele sfaturi părintești: mama și fiul ei — doi porumbei crescuți de pionierii columbofili de la **Școala generală Valea Lupului** (județul **Iași**). Imaginea acestor mesageri ai păcii ne-a fost trimisă de pionierii **Viorel Cordun, Costică Belibou, Niculae Zahiu,** clasa a VIII-a (foto 4). În același timp, ei ne comunică faptul că au urmărit reacția porumbeilor crescuți de ei, (cu care au participat, de altfel, și la numeroase concursuri), atunci cînd li se pune muzică. Ei au observat că porumbeii dau semne de mulțumire cînd melodia le este pe plac și se agită, supărați, cînd muzica este stridentă, neplăcută.

LABORATORUL «FOTOCRONICII» ● *Străduiți-vă ca subiectele pe care le alegeți să fie cît mai interesante, pentru ca fotografiile voastre să fie... competitive!* ● *Atenție: am primit însă și unele fotografii cu aspecte bine alese, care însă nu pot fi publicate deoarece autorii au uitat să aleagă fie cel mai potrivit timp de expunere, fie deschiderea corespunzătoare a diafragmei, motive pentru care fotografiile le-au ieșit fie prea albe, fie prea întunecate* ● *Repetăm: pe verso-ul fiecărei fotografii, trebuie să fie notate:1 —numele autorului, clasa, școala, localitatea și adresa de acasă, 2 — după caz, o scurtă explicație privind faptul, obiectul sau personajele din clișeu; 3 — locul și data executării fotografiei* ● *Pe plic, ca de obicei, lîngă adresa redacției, veți specifica «Fotocronică pioniereascā»* ● *Printre premii: un televizor portabil, un casetofon, un aparat de fotografiat etc.*

RITMURI PIONIEREȘTI ÎN FESTIVALUL NAȚIONAL „CÎNTAREA ROMÂNIEI“

UNDUIRI DE FRUMUSEȚE

Cîți dintre ei vor deveni laureați? O întrebare căreia, în mod firesc, îi așteaptă cu înfrigurare răspunsul toți participanții la nobila confruntare a valorilor materiale și spirituale din cadrul Festivalului Național «Cîntarea României» promovați în etapele superioare. Alături de activitățile politico-educative, de realizările în creația tehnică de masă, de celelalte manifestări ce dau conținut și expresie celei de-a doua ediții a festivalului, spectacolele artiștilor amatori se impun tot mai mult prin varietatea repertoriilor, prin ținuta interpreților.

Se spune că orice lucru își are frumusețea lui, dar nu oricine o descoperă. Posibil. Există însă o anume frumusețe, îndeosebi în artă, care ni se oferă tuturor la vedere. Ne emoționează, ne convinge, ne însuflețește, sporindu-ne pasiunea în muncă, dorința de a deveni mai buni, mai cutezători, mai umani. Asemenea unduiri de frumusețe le-am trăit nu de mult, fiind prezent la spectacolele oferite de micii artiști amatori din cîteva localități moldovene.

...Sala căminului cultural din Buhocii Bacăului. Frumoasa așezare premontană devenise în acea duminică dimineața neîncăpătoare. Își dăduseră întîlnire aici pionierii școlilor din comunele învecinate.

Gazdele, pionierii din Buhoci, educatorii, părinții trăiau bucuria de a vedea, pe scena îndrăgită a așezămîntului lor de cultură, tinere, dar autentice forțe artistice, într-un evantai larg de genuri, stiluri și modalități de exprimare. Fiecare apariție, fiecare număr prezentat era așteptat cu interes și răsplătit cu aplauze. Intensitatea și durata acestora dovedeau că spectatorii — cei mai mulți dintre ei participanți la competiție — știu să aprecieze fiorul artistic, să comunice de la suflet la suflet cu cei de pe scenă. Am aplaudat împreună cu micii și mai marii spectatori din sală montajul literar-muzical și orchestra de muzicuțe aparținînd pionierilor din Horgești.

Două momente remarcabile au fost oferite de formația corală și de brigada artistică, ambele aparținînd unității de pionieri de la Școala generală Gioseni-Tamași. Ele au fost urmărite într-o liniște desăvîrșită. Cînd o competiție artistică durează cîteva ore, într-o sală arhiplină, cînd cei mai mulți dintre spectatori au evoluat în fața juriului și acum simt nevoia să-și împărtășească, în șoaptă sau mai pe auzite, impresiile despre valoarea proprie și a celor ce se află în acele momente între deschiderile cortinei, cînd acești spectatori mai au și vîrsta celei mai teribile pofte de comunicare, apare și mai mult în evidență impresia puternică produsă de prezența pe scenă a formației corale din Gioseni. Frumoasele costume populare, specifice locului, și îndeosebi bundițele pe care mîini măiestre au izvodit flori de cîmp, sincronizarea vocilor, armonizarea lor, ținuta interpretativă au cucerit juriul și pe spectatori.

Cu aceleași simțăminte am urmărit și evoluția brigăzii artistice. Spontaneitatea replicilor, a dialogului muzical, originalitatea și vigoarea satirei, încărcătura ei educativă, jocul dezinvolt al micilor interpreți captivau și invitau totodată la reflecție. Am remarcat printre inimoșii interpreți pe pionierii Cotiorași Lidia, Hodea Daniela, Lucaci Veronica, Giurdușan Petrică... Fruntași în luminile scenei, fruntași și în luminile slovei, la învățătură, precum și în întreaga activitate pionierească. Merite revin, firește, și profesorilor Maria Munteanu, Elena Vlad, Constantin Juncu, care, cu pasiune și simț artistic, au cizelat fiecare cuvînt, vers, notă muzicală, gest, pînă cînd au devenit recitare, dialog, melodie, mișcare scenică. Ulterior, am aflat că juriul a selectat pentru faza județeană aceste două formații artistice din Gioseni. Le dorim succes și mai departe în concurs.

...Sala clubului minerilor din Asău. De asemenea, neîncăpătoare. Pe scenă, trei generații de dansatori. În trei cercuri concentrice. Cel exterior, alcătuit din bărbați cu tîmplele ninse, ce și-au agățat pentru totdeauna lămpașul de miner într-un cui fixat în fața casei. Cercul din mijloc, format din bărbați în puterea vîrstei, neîntrecuți la joc, dar și în a scoate la iveală aurul brun al pămîntului din munții acestor meleaguri trotușene. În mijloc, fiii lor, vîrsta de aur a Asăului, pionierii și școlarii. Și dansul, frumoasa «corăghească», toarnă argint viu în picioarele tuturor. Unda de negrăită frumusețe este adusă de pe scenă în priviri și transmisă inimii. I-am urmărit pe micii interpreți în dans, în formația corală, în montajul literar-muzical. Adam Marieta, Soroceanu Mihaiela, Albu Iustina, Calpoș Liviu, Moise Mărioara, Mazilu Carmen, Chiriluș Daniela, fiice și fii de miner, cunoscuți și apreciați în întreaga comună. Ca artiști amatori pe scenă. Ca elevi fruntași la învățătură. Ca harnici pionieri prezenți în toate acțiunile ce se întreprind pentru ca fermecătoarea lor așezare montană, situată pe una dintre treptele trecătoarei de la Ghimeș-Palanca, să devină și mai atrăgătoare, pentru ca în impresionantul Festival Național «Cîntarea României» sunetul lor să aibă ecou și personalitate. Cinci kilometri de pomi ornamentali sădiți de pionieri, mii și mii de tone de fier vechi strîns, cantități notabile de fructe de pădure, lucrări de înfrumusețare a școlii în valoare de zeci de mii de lei sînt doar cîteva dintre acțiunile pe care Daniela Chiriluș, pionierul-comandant al unității de pionieri, le raportează cu mîndrie la bilanțul rodnic al asăuanilor. Ascultăm frumoase versuri în lectura elevei Carmen Mazilu, o aplaudăm pe solista de muzică ușoară Mărioara Moise, cum de altfel îi aplaudăm și pe elevii Costel Asandei, Ciprian Acatincăi, Bogdan Oprea, Marin Matei... Aplauzele noastre ni le-am dori un semn al prețuirii și pentru rodnica, nobila lor activitate desfășurată dincolo de perimetrul școlii, în perimetrul social și spiritual al satelor și comunei lor.

Și asemenea unduiri de frumusețe le-am trăit pretutindeni unde în ultimul timp am avut prilejul să asist la desfășurarea forțelor pionierești în mișcarea artistică a celei de-a doua ediții a festivalului.

ADRIAN MIERLUȘCĂ

PREMIILE CONCURSULUI „SEMAFOR“

Premiul I: Simona Bănică, Școala generală nr. 17, Craiova; Elena Chiliment, Școala generală Ștefănești, județul Argeș — cîte o chitară.

Premiul II: Ioan Bălașa, Școala generală Valea Lupului, județul Iași; Gabriela Munteanu, Școala generală nr. 9, Bîrlad; Iulia Raicea, Școala generală Ștefănești, județul Argeș — cîte un aparat foto.

Premiul III: Viorica Măcian, Școala generală Gătaia, județul Timiș; Camelia Anton, Școala generală Scînteia, județul Iași Szekely Gyula, Școala generală Horoatul-Crasnei, județul Sălaj; Virgil Stoica, Școala generală nr. 21, Iași — cîte o rachetă de tenis.

Mentiuni: Gina Avram, Monica Dencescu, Liceul agroindustrial Piatra, județul Teleorman; Daniela Semenescu, Mirabela Topîrceanu, Școala generală nr. 1, Oțelul Roșu, județul Caraș-Severin; Daniela Floarea, Școala generală nr. 9, Bîrlad; Mirella Stancu, Ovidiu Oancea, Adellaine Voicu, Școala generală Ștefănești, județul Argeș; Tudor Rădeanu, Fazekaș Iosif, Școala generală Borsec, județul Harghita; Gabriel Zamfirescu, Școala generală nr. 11, Botoșani; Haidău Cătălin Grigore, Casa pionierilor și șoimilor patriei, Tg. Jiu; Maria Feher, Școala generală nr. 10, Arad; Simona Städter, Bogdan Claudiu, Școala generală nr. 8, Sibiu; Vasilica Olteanu, Școala generală nr. 18, Sibiu; Beatrice Carmen Grigorescu, Adina-Maria Georgescu, Iolanda Mirella Hemeș, Școala generală nr. 23, Brăila; Carmen Vîlcu, Școala generală Balotești, județul Vrancea — cîte o trusă reporter.

Premiul colectiv: redacția «Semaforului» de la Școala generală Ștefănești, județul Argeș — o excursie prin B.T.T.

***

Dragi cititori! Vă reamintim că, odată cu începutul celui de al II-lea trimestru, a luat startul **o nouă ediție a concursului «Semafor»**, *organizat de redacția revistei* **«Cutezătorii»**. *Participanții sînt rugați să ne trimită săptămînal cele mai realizate materiale — știri, informații, reportaje, interviuri, foiletoane, epigrame, caricaturi, fotografii — apărute la «Semaforul» unității. Se vor acorda următoarele premii:* **Premiul I** *— o chitară;* **Premiul II** *— un aparat de fotografiat;* **Premiul III** *— o geantă sport.* **Mențiuni:** *truse reporter.* **Premiul colectiv** *— o excursie prin B.T.T. — se acordă celei mai active și eficiente redacții «Semafor».*

«OLAR» — și-a intitulat această sculptură pionierul Vajna Tamas (clasa a V-a) din Sf. Gheorghe, județul Covasna. Surprinde în această lucrare (o teracotă de 30 cm înălțime) accentul care cade pe chipul interiorizat, de o mare concentrare al omului care creează. Frumoasă este și mișcarea pe care autorul a imprimat-o mîinilor meșterului olar. Sîntem convinși că talentul și fantezia pionierului Vajna Tamas își vor spune și în continuare cuvîntul. Fotografia a fost realizată de pionierul Lászlo Kovács de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din localitate.

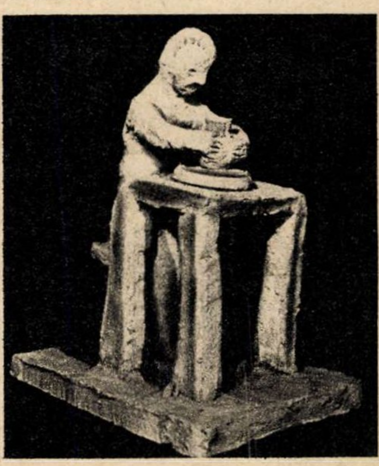

• 1979–ANUL INTERNAȚIONAL AL COPILULUI

A FI COPIL ÎN ROMÂNIA DE AZI

Anul 1979 — care, după cum știți, este Anul Internațional al Copilului — i-a găsit pe copiii României pregătindu-se, fiecare în rînd cu generația sa, pentru asaltul vîrstei superioare; învățînd, muncind, **CRESCÎND!** Adunîndu-și puterile vîrstei, folosind condițiile create de partidul și statul nostru, de poporul în mijlocul căruia cresc.

«**Întreaga politică promovată de partid și guvern pentru a asigura un trai material mai bun copiilor, tineretului, pentru a dezvolta și perfecționa posibilitățile de instrucție publică oglindește grija neslăbită, primordială a statului nostru socialist pentru creșterea unor noi generații puternice, viguroase, sănătoase din punct de vedere fizic și spiritual**», a spus tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**, sintetizînd o realitate vie: nici în visele lor cele mai cutezătoare, generațiile trecute nu au putut să întrevadă condițiile materiale și spirituale oferite copiilor de astăzi ai României, care cresc sănătoși, viguroși, bine hrăniți și bine îmbrăcați, în familii ce se bucură de o calitate a vieții în continuă creștere.

Trăiesc în România milioane de copii români, maghiari, germani și de alte naționalități, care se bucură de aceleași drepturi, învață și muncesc înfrățiți. Peste trei milioane dintre ei sînt școlari în clasele I–VIII — deci, voi înșivă! Asigurarea condițiilor celor mai bune pentru dezvoltarea voastră armonioasă constituie un obiectiv de bază al politicii partidului și statului. Procentul creșterii venitului populației pînă în 1980, în raport cu anul 1975, este de 37%. În această cifră noi vedem, de exemplu, și imaginea a milioane de copii purtînd în brațe darurile ce au însoțit urarea de an nou adresată lor de țara în care cresc; imaginea gospodăriilor voastre, în bunăstarea cărora se face simțită tot mai mult contribuția sporului de retribuție al părinților, la care se alătură alocațiile pe care statul vi le adresează lunar. De curînd, aceste alocații au fost sporite cu 50 de milioane de lei.

Iată altă cifră demnă de ținut minte: este aceea care reprezintă volumul construcțiilor de locuințe în anul 1979: peste **250 000** de apartamente. Prevederile Programului suplimentar de dezvoltare economico-socială a țării pînă în 1980 evidențiază pentru anul acesta **cel mai mare volum de construcții de locuințe** de pînă acum. Dar poate mai convingător este să încercăm să traducem această cifră; în București, de exemplu, ritmul construcțiilor de locuințe în acest an este de **110 apartamente date zilnic «la cheie»**. Imaginați-vă că, plecînd dimineața la școală, la întoarcere ați vedea lîngă blocul vostru, ca țîșnit din pămînt, un bloc uriaș, cu 10 etaje și cu trei scări!

Revista noastră v-a mai prezentat și cu alte prilejuri următoarea cifră: **16 871.** Ea reprezintă **totalul unităților școlare primare și gimnaziale din România.**

Noi însă ne vom imagina și cele 2 300 de noi săli de clasă date în folosință în anul școlar 1978—79, cele peste 100 de noi săli de gimnastică și noile ateliere școlare cu aproape 10 400 locuri de muncă, la a căror realizare și-au adus contribuția și entuziastele activități pionierești de muncă patriotică.

Există statistici care demonstrează că anul școlar 1978—79 a înregistrat — în România, țară cu învățămînt obligatoriu de 10 ani, **gratuit! — cel mai mare număr de manuale școlare din istoria învățămîntului românesc;** ele au apărut într-un tiraj de 31,5 milioane exemplare.

Iar noi ne vom imagina, cu ușurință, milioane de bănci din miile de școli în care fiecare copil din România își are locul **său,** cărțile **sale,** prin gestul matern al unei țări care vrea să crească astfel prin copiii săi. Și vrea ca ei să se dezvolte multilateral, idealul lor să semene la chip cu idealul întregii noastre societăți, așa cum l-a trasat partidul: **societate socialistă multilateral dezvoltată.** Pentru aceasta, sînt deopotrivă de importante **condițiile materiale:** școli, ateliere, terenuri de sport, case ale pionierilor și șoimilor patriei, tabere de odihnă, ca și **condițiile spirituale** care definesc adevărata împlinire a rosturilor celor dintîi: cărți în editurile pentru copii și tineret, emisiuni de radio și TV, reviste. De neuitat va rămîne îndemnul de adîncă semnificație revoluționară pe care tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**, cel mai apropiat prieten și îndrumător al tinerei generații, vi l-a adresat de atîtea ori: de-a aduce în sprijinul creșterii voastre propriile-vă resurse de gîndire și voință. Astfel, **forumurile, tribună a democrației pionierești,** născute din inițiativa secretarului general al partidului, v-au dat prilejul să puneți în slujba pregătirii voastre pentru viață o forță nouă, adîncă, revoluționară: **autoconducerea** pionierească, expresie a autoconducerii prezente în întreaga noastră viață socială.

În România de azi vă puteți manifesta **cele mai frumoase trăsături morale:** curajul, cinstea, prietenia, respectul pentru adevăr, dorința de autoperfecționare; vă puteți manifesta energia creatoare și dorința de-a crește sănătoși prin sport și joc. Între lecția din laborator și tema pentru acasă, la loc de cinste stau laurii cîștigați de voi cu prilejul manifestărilor din cadrul Festivalului Național «Cîntarea României» și al «Daciadei», care fac să strălucească talentele voastre, bucuria voastră de a crea.

A fi copil în România de azi înseamnă a tinde să devii pionier, utecist, **comunist;** a dori să transformi copilăria într-o rampă de lansare spre omul de mîine al unei țări care și-a făcut din **hărnicie** și **independență** însemnele de neabătut ale urcușului ei spre comunism, într-o lume a păcii, prieteniei și colaborării.

1979: 250 000 APARTAMENTE — cel mai mare volum de construcții de locuințe de pînă acum

Pentru anul școlar 1978–1979: 31,5 MILIOANE MANUALE ȘCOLARE — cel mai mare număr din istoria învățămîntului românesc.

La Școala muncii, pregătindu-ne pentru viață, pentru viitor.

Aspirația spre frumusețe a unei copilării fericite.

Vacanțele, tezaur de bucurii și învățăminte.

TRĂIM DIN CE ÎN CE MAI BINE

Între 1950–1977, veniturile din retribuție ale personalului muncitor au crescut de 15 ori; pînă în 1980 ele vor crește de circa 21 ori.

TRĂIM MAI MULT

În ultimele trei decenii durata medie a vieții a crescut cu aproape 30 de ani!

CITIM ȘI ÎNVĂȚĂM DIN CE ÎN CE MAI MULT

Există în țară peste 21 000 de biblioteci, 700 case de cultură, peste 1 000 de universități populare. Există în școli 626 tipuri de truse, aparate, materiale audiovizuale, jocuri didactice și alte mijloace de învățămînt, gata să vă ajute în asimilarea cunoștintelor.

În ciclul «CONSULTAȚII POLITICE PENTRU PIONIERI ȘI ȘCOLARI» publicăm astăzi aceste pagini spre a fi folosite în cadrul informărilor politice ce se desfășoară în școli.

Folosind din plin și posibilitățile voastre de informare și documentare, vă veți putea prezenta la informările politice pe deplin pregătiți, cunoscînd temeinic evoluția localității în care trăiți, schimbările petrecute în jurul vostru și, deopotrivă în gîndurile și sentimentele, în convingerile celor împreună cu care trăiți, ale voastre înșivă!

Și nu uitați să oglindiți în acest mare efort al țării și contribuția hărniciei voastre!

Adăugînd la aceste condiții însuflețirea voastră tinerească, n-avem nici o îndoială asupra succesului dezbaterilor.

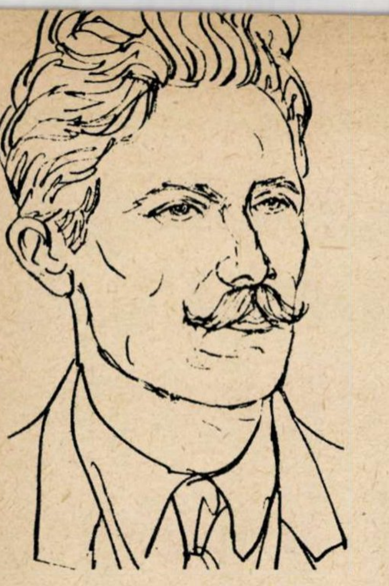

UN MARE FIU AL CLASEI NOASTRE MUNCITOARE

ȘTEFAN GHEORGHIU

S-au împlinit 100 de ani de la nașterea unui mare fiu al clasei noastre muncitoare, Ștefan Gheorghiu, militant înflăcărat pentru unirea muncitorimii din România în lupta pentru drepturile și idealurile sale.

Născut la Ploiești, dintr-o familie de vechi militanți pentru neatîrnarea neamului (tatăl său s-a distins în Războiul de Independență al României din 1877), Ștefan Gheorghiu învață de timpuriu meseria de dulgher (a învățat însă în scurta sa viață mai multe meserii). Momentul care marchează adeziunea sa la cauza muncitorimii este o scrisoare memorabilă apărută în ziarul «Lumea nouă», în care Ștefan Gheorghiu, cu un deosebit instinct de clasă, demasca manevrele dușmanilor proletariatului român care încercau să submineze mișcarea socialistă din România și să anihileze activitatea muncitorilor în propriile lor sindicate.

Era la început de secol. Țara cunoștea o oarecare dezvoltare industrială. Muncitorimea, la rîndul ei, înregistra o ascensiune numerică și o vizibilă maturizare organizatorică și politică. În aceste condiții, clasa muncitoare și-a găsit propriile resurse de inteligență de spirit organizatoric și de acțiune în fiii săi cei mai devotați: I.C. Frimu, Al. Constantinescu, Al. Ionescu, D. Marinescu, Const. Mănescu, M.G. Bujor, Maria Aricescu, Gh. Cristescu ș.a. Dar, dintre toți, Ștefan Gheorghiu s-a impus cu o forță de convingere și o clarviziune cum au avut-o, în timpuri, numai cei care și-au iubit destinul pentru care militau pînă la sacrificiul de sine. Un asemenea spirit de totală dăruire n-a trecut neobservat și, în curînd, Ștefan Gheorghiu va suporta teroarea temniței burgheze, în care își va vedea zdruncinată sănătatea.

Era un orator înnăscut. Cuvîntul său scotea din vechea noastră cultură populară proverbe, zicători, pilde cu care-și sublinia ideile. S-a dovedit și un deosebit de înzestrat gazetar. Celebrul său ciclu de articole «Din gheena Prahovei» constituie o suită de constatări «pe viu» privind viața muncitorilor, oferind tabloul realist, întunecat al acelei epoci.

Înalta conștiință proletară care a fost Ștefan Gheorghiu a cunoscut bine și situația țărănimii, care avea aceeași sumbră soartă. În anul istoric pentru țărănimea noastră, 1907, Ștefan Gheorghiu s-a solidarizat cu cauza răscoalei, fapt pentru care a fost întemnițat la Galați, unde s-a îmbolnăvit de plămîni.

Nu după multă vreme, a murit.

● *Ștefan Gheorghiu n-a urmat cursuri universitare. Dar a fost un om luminat, dublat de o voință fără seamăn de a se instrui singur. Pentru a avea, de exemplu, acces la adevărata cultură, a învățat meseria de legător de cărți, meserie care, printre altele, îl punea în contact cu cele mai rare tipărituri. Lecturile bine alese l-au ajutat să-și formeze o concepție materialistă și convingeri revoluționare despre lume, om, muncă, existență.*

● *A creat, la Ploiești, prima școală serală pentru muncitori, unde el însuși a predat diferite cursuri.*

● *Împreună cu un vechi militant al luptei clasei muncitoare, Nae Georgescu din Ploiești, a reorganizat clubul «România muncitoare», în care aveau loc furtunoase dezbateri pe probleme ale proletariatului.*

● *În 1913, la vîrsta de numai 35 de ani, lansează manifestul «Război războiului» — un adevărat rechizitoriu al modului de a rezolva diferendele dintre state pe calea armelor.*

● *A fost secretar al Uniunii muncitorilor din transporturi.*

● *A editat ziarul «Tribuna transporturilor», ce apărea la Brăila, scris în cea mai mare parte de el însuși. Printre colaboratorii săi se numără și tînărul gazetar de pe atunci, viitorul mare scriitor Panait Istrati. Faptul că în multe din operele marelui scriitor se regăsesc durerile și năzuințele celor năpăstuiți este un ecou al lecțiilor de înalt patriotism primite de la Ștefan Gheorghiu. Panait Istrati l-a numit «martir al muncitorimii din România».*

● *A murit la 19 martie 1914, la Spitalul Filaret din București.*

● *Ca un omagiu adus celui care a fost una din cele mai proeminente și mai luminate figuri ale mișcării muncitorești din țara noastră, Academia pentru pregătirea cadrelor de conducere a activității de partid, social-politice, economice și administrației de stat îi poartă cu mîndrie numele: Academia «Ștefan Gheorghiu».*

IOAN DONCA

ROMAN FOILETON

de **VASILE NICOROVICI**

Și, în clipa aceea, ca prin farmec, se stîrni în toți cei din jurul meu o rumoare. Crezusem că s-a terminat pauza. Dar nu, mi-am dat seama imediat, pricina era alta. Apăruse tovarășul Ionescu-Panait. Agitat și supărat, ca întotdeauna, însă de astă dată nu pe cineva anume, ci pe ceea ce numea el «o tărășenie stupidă». În versiunea lui, el fusese acela care mă așteptase o oră încheiată la locul și la timpul convenit. Dar a intervenit «tărășenia respectivă». Fusese, e drept, tot timpul acolo, numai că se înfundase între niște «drăcii de subansamble», de unde, și-a dat el seama mai tîrziu, nu putuse să fie zărit. Pe deasupra, altă tărășenie: scăpase din vedere să se uite la ceas, dar... «În fine, conchise el, bine că te-am găsit, Aurele». Se interesă cum îi merge tatii, dar fără să-și reprime supărarea că boala asta a intervenit acum, cînd e atîta treabă. Și, de îndată ce a parcurs scrisoarea, i-a sărit țandăra, fiindcă sînt prevăzute acolo modificări mari și «timpul ne calcă pe călcîie». Cerîndu-i hîrtiile, Szekely Ioșka i-a replicat agale, după ce le examinase cu atenție; «Se face, nea Panait, se face»... «Se face, se face... se răsti celălalt, dar eu am nevoie de piese, ca să produc alte piese». Cuvîntul produc îl spuse tare și subliniat prin ton, încît Jitaru interveni, mai în glumă, mai în serios: «Norocul lui Gore că e la spital. Că altfel l-ai fi făcut surcele!»... Dar Ionescu-Panait luă în seamă doar partea serioasă a replicii: «Să știi că-l făceam! Și ce dacă are ulcer? Nu că subapreciez boala, dar nici nu-i dau mare importanță. Ulcerul e o boală care se tratează. Am avut și eu ulcer, am fost și sub cuțit... și ce-i cu asta?» «Mă, Panait, mă, interveni Szekely forjorul, nervii nu fac bine, să știi. Ăștia cauzează boala». Vorbele forjorului, însă, l-au stîrnit și mai tare pe nea Ionescu-Panait: «Cu alte cuvinte, după tine, eu aș fi vinovat pentru boala lui Gore, dragă Szekely Ioszef. Din cauză că-l enervez. Ei află că, în realitate, este exact invers. Fiindcă ăla care-și face nervi sînt eu. Pe cînd el, tot timpul e calm. Eu mă dau de ceasul morții și el tace. Tace și a doua zi vine cu problema rezolvată. De unde se vede că eu îi aduc numai folos. Ca pantofii strîmți ai pictorului ăla»... Sunase de sfîrșitul pauzei, oamenii se ridicaseră în picioare, dar nu se îndurau să plece pînă nu află și poanta cu pantofii strîmți. Nea Panait, însă, vicleanul, tăcea așteptînd întrebarea, pe care tot Ioșka forjorul i-o adresă: «Care pictor, șogore?» «Nu știu care, reluă nea Panait, țîfnos, n-are importanță. Important e că atunci cînd voia să termine un tablou la care se împotmolise își trăgea în picioare niște pantofi strîmți. Iar ăștia, vă dați seama, îl sileau să termine treaba cît mai repede», conchise nea Panait, incitînd buna dispoziție a celorlalți.

După aceea, nea Panait m-a dus pînă la inginerul Heinrich. Acesta, examinînd cu interes schița, se arătă mulțumit. «Avem s-o dăm imediat în lucru, îmi promisese el. Dar totul depinde de încercările la fața locului, pe mașină». Cînd i-am cerut permisiunea ca, în numele tatii, să mă interesez la telefon «de felul cum merg lucrurile», inginerul Heinrich, politicos, scoase din buzunarul de la piept un cartonaș și mi-l dădu. Cartonașul acela era, am aflat mai tîrziu de la nea Panait, cartea lui de vizită, avînd însemnate pe ea adresa și numerele lui de telefon — de acasă, cît și de la fabrică. «E un semn de încredere, Aurele», îmi spuse la despărțire nea Panait, de astă dată fără urmă de glumă.

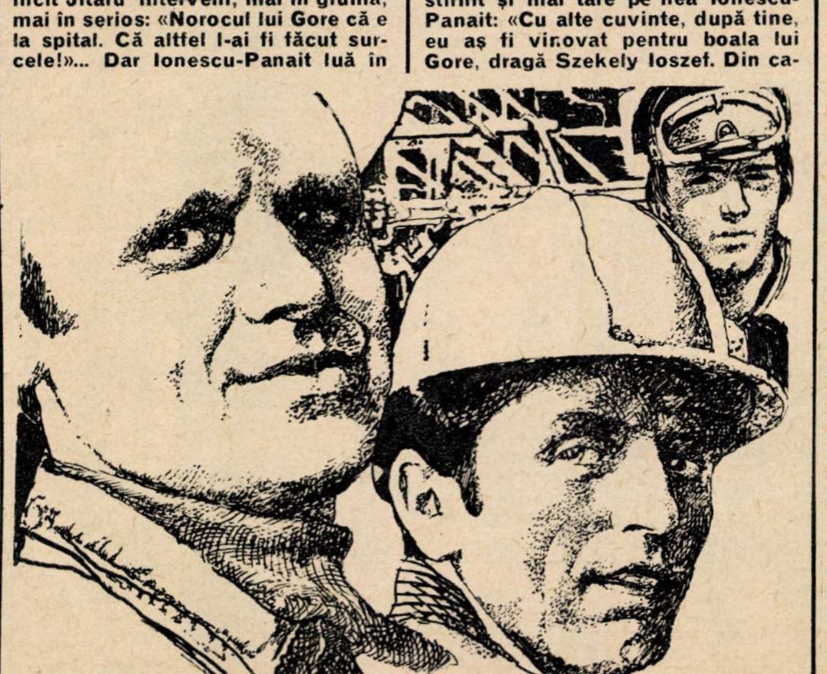

ROMAN FOILETON
ROMAN FOILETON
ROMAN FOILETON

CORTUL

SCHIŢĂ DE Iuliu Raţiu

Paul a descins din avion cu umbrela în mînă şi cu o uimire atît de evidentă în priviri, încît aproape că m-am simţit obligat să-l întreb:

— Crezi că n-am aterizat la Londra?

— Ba da, dar cum de nu plouă?!

Aceeaşi mirare mi s-a părut că o zăresc şi în ochii celorlalţi, încît, atunci cînd, mai apoi, le-am văzut geamantanele în mîini, mi-am dat seama că fiecare avea, sigur, cel puţin două haine de ploaie înghesuite de către mamele şi bunicile grijulii printre celelalte obiecte obligatorii (3 maiouri, 5 perechi de ciorapi, 2 pijamale, 3 cămăşi albe, 2 colorate, 3 prosoape, 1 pulover etc., etc.). Acum, după atîta vreme, pot să mărturisesc că şi eu aruncasem în fundul valizei o umbrelă pliantă şi un balonzaid de plastic, a cărui impecabilă eficacitate o verificasem pe cîteva ploi torenţiale. Şi, totuşi, Londra ne întîmpina însorită, încît cei 60 de kilometri pe care i-am străbătut prin oraş au reprezentat un adevărat duş-de-lumină-avertisment pentru cei care îşi formaseră (bineînţeles, din lecturi selecţionate fără discernămînt) o impresie eronată despre clima Angliei. Desigur, la Danbury, în acel parc minunat unde se aflau clădirile taberei în care 12 pionieri români erau invitaţi să-şi petreacă vacanţa, soarele va străluci la fel de ademenitor, iar grija pentru o eventuală răceală va rămîne un subiect jenant, ce va fi ocolit, obligatoriu, întotdeauna.

Dar, deşi în acea zi Londra strălucea în lumina soarelui de august, priveliştea ce ni se oferea din goana autobuzului pus la dispoziţia delegaţiei noastre de către organizaţia de copii «The Woodcraft Folk» (Prietenii pădurii) nu ne-a dat răgazul necesar să vedem nici statuia lui Nelson din Trafalgar Square, nici schimbarea gărzii la Buckingham Palace, nici Hyde Park-ul cu vestiţii lui palavragii. Am trecut repede pe lîngă renumitul parlament, clădit în stil victorian, am văzut, de la distanţă, că Big-Ben-ul arăta ora 12 şi 27 de minute, iar la un moment dat ni s-a spus că... dincolo, peste Tamisa, e Turnul Londrei, unde istoria Angliei geme şi străluceşte prin toate cotloanele. Acum mergem spre «castelul» taberei noastre din Danbury Park şi, dacă aveam puţin noroc, era posibil să facem cunoştinţă, într-o noapte întunecoasă, şi cu vreo autentică fantomă locală: nu se putea să avem ghinionul să fie bolnavă şi internată la spital sau să nu-i placă «dialectul şcolăresc» al limbii engleze în care se exprimau cei mai mulţi din grupul nostru.

Totuşi, de cum făcusem cunoştinţă cu îndatoritoarele noastre gazde, mă intrigase întrucîtva uimirea, întretăiată de nelinişte, pe care o citeam în privirile acestora; iar faptul că de cîte ori le ceream amănunte despre Danbury Park răspunsul era invariabil acelaşi — «E minunat, dar... o să vedeţi!» — mă aruncase în braţele unei curiozităţi plicticoase, care mă sălta mereu în sus, spre nevăzutul, dar bănuitul mîner al unui nedorit semnal de alarmă.

Poarta de intrare a taberei ne-a întîmpinat cu steagurile mai multor ţări participante fîlfîind în vîntişorul de seară. Apoi am pătruns în parcul care de fapt era o pădurice, la marginea unei micuţe localităţi pe ale cărei străzi harnicii agricultori scoseseră la vînzare castraveţi, cartofi, roşii şi mere. Unde era castelul în care speram să descindem cu valizele noastre noi, unde rondurile de flori şi mai ales renumitul gazon englezesc, des şi tuns ca părul unui băiat din clasa I? Ne aflam în luminişul unei pădurici, în care erau înălţate sute de corturi de toate mărimile şi culorile. Şi deşi realitatea care se deschisese în faţa noastră ne şocase, începuse, dintr-o dată, să ne placă atmosfera de romantism şi aventură silvestră în care intram. Ne interesa şi amuza acel du-te-vino dintre corturi, aerul degajat şi vesel al viitorjilor noştri convivi. Eram oaspeţii copiilor din Nottingham şi aceştia ne primeau cu cîntece, strîngeri de mînă şi îmbrăţişări spontane, adevărată şi sinceră manifestare de prietenie şi dragoste. Geamantanele noastre dispăruseră de mult şi nu ne-am mai întîlnit cu ele decît după ce terminaserăm de mîncat, în picioare sub un bătrîn platan, cîteva sandvişuri, care ni s-au părut cele mai gustoase din lume. Iar cînd ne-am reîntîlnit cu bagajele noastre, care erau aşezate sub forma unor moviliţe, în mijlocul unei mici pajişti, a început marea noastră aventură.

Organizaţia ai cărei invitaţi eram, «Prietenii pădurii», nu numai că îşi făcuseră din nume un adevărat mod de viaţă, dar era convinsă că şi prietenii săi — adică noi — eram învăţaţi să ne petrecem vacanţa în acelaşi fel. Aşa că la mine a venit Ted, «cam-chief»-ul taberei, mi-a arătat sub un stejar un vraf de pînză şi mi-a spus, cu cel mai normal şi binevoitor glas din lume:

— Acolo sînt corturile voastre: instalaţi-le!

Apoi a plecat.

Şi astfel, 12 pionieri români, care dimineaţa plecaseră din Bucureşti cu valizele doldora de cămăşi, pijamale, maiouri şi pantofi, adică pregătiţi parcă pentru un sejur în luxoasele tabere de pe ţărmul Mării Negre, se treziseră în amurgul aceleiaşi zile pe un tăpşan în mijlocul unei pădurici din sud-estul Angliei, în faţă cu un maldăr de foi de cort.

— Şi acum ce facem? m-a întrebat, contrariat, un băiat din Buzău.

— Primul cort!... i-am răspuns eu neliniştit.

— Dar nu ştim...

— N-am mai făcut niciodată un cort aşa mare!

— Nu putem...

— N-o să fim la înălţime...

Ce puteam să mai spun în faţa acestei «mostre de entuziasm»?

— O să încercăm!

— Dumneavoastră aţi mai făcut vreodată un cort? a întrebat un puşti zîmbind uşor ironic.

Am mărturisit cinstit:

— Nu...

— Atunci?

Puteam să fac pe grozavul şi să-i îmbărbătez cu fraze sforăitoare, atunci cînd, privind maldărul de pînză, frînghii şi cuie de ancorat din faţa mea simţeam cum mă trec toate năduşelile?

— Oare cu ce trebuie să începem? puse o întrebare — parcă anume ca să mă încurce şi mai tare — un pionier din Caracal. Asta cu atît mai mult cu cît, odată cu apusul soarelui, începuse să bată un vînticel umed care îmi amintea de umbrela cu care coborîse Paul din avion.

— Mă întrebi cu ce să începem? am mormăit eu mai mult ca să-mi dau timp de gîndire. Bineînţeles, cu începutul!

Banalul meu joc de cuvinte nu putea, bineînţeles, să aibă nici un succes, de aceea a trebuit să mă explic:

— Cu începutul... Adică trebuie să descoperim cum se face un cort...

Şi astfel, 12 pionieri români, ruşinaţi de neştiinţa lor, au pornit, sub un cer plumburiu, tipic englezesc, într-o mare aventură: să afle cum se înalţă un cort. Şi nu un cort simplu, ca acela în care, poate, au mai dormit vreodată într-o excursie, ci un cort mare cît pînza corăbiei cu care a fost pescuit Moby Dick şi complicat ca labirintul din Piramida lui Kefren. Iar după ce fiecare parte componentă a fost analizată pînă în cel mai mic amănunt, iar cortul a fost înălţat cu frenezia cu care, poate, s-a construit şi Mănăstirea Argeşului, au început ploaia şi furtuna.

A doua zi dimineaţa, în faţa privirilor noastre contrariate a apărut un tablou ciudat: toate cele peste 100 de corturi din tabără fuseseră mai mult sau mai puţin răvăşite de furtună. Numai corturile pionierilor români, pentru ancorarea cărora fiecare cui fusese bătut cu setea ruşinii, rezistaseră!

NIC NICOLAESCU

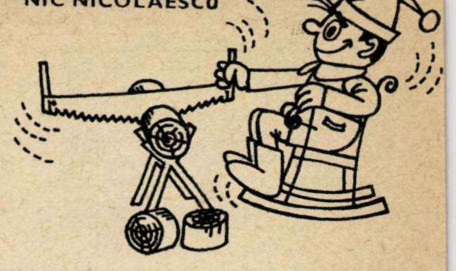

◆ ◆ ◆

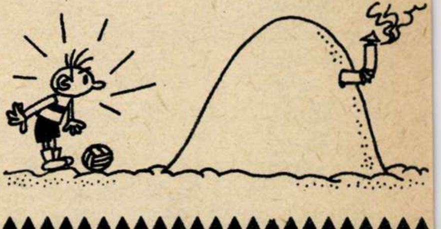

◆ ◆ ◆

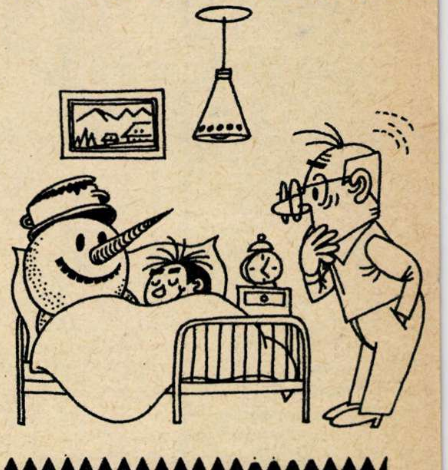

◆ ◆ ◆

POMPILIU DUMITRESCU

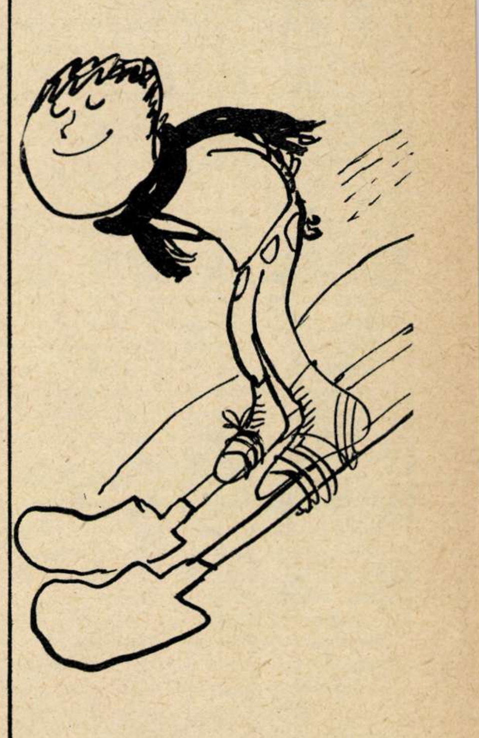

◆ ◆ ◆

COMETELE FARA MISTERE

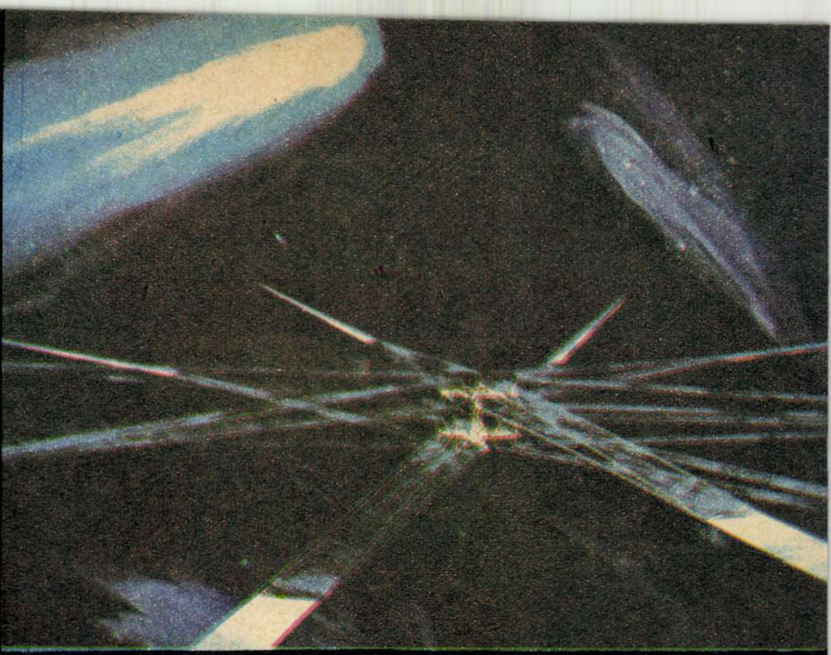

Sateliții artificiali ai Pămîntului permit studierea cometelor «la ele acasă».

Unul dintre cele mai interesante spectacole pe care le oferă observarea cerului este apariția cometelor. În noaptea evului mediu, cînd fiecare fenomen al naturii încă neexplicat era interpretat în lumina superstiției, cometelor li se atribuiau cele mai fanteziste semnificații.

Progresul științei a retezat însă rădăcinile oricărei superstiții. Perfecționarea instrumentelor optice a pus în evidență faptul că apariția cometelor are loc periodic, putînd fi calculată matematic, ceea ce exclude orice urmă de senzațional. Astfel, în ultimii doi ani au fost observate circa 40 de comete. Dar se apreciază că numărul celor care circulă prin sistemul solar este de cîteva milioane.

DOUĂ IPOTEZE

Studierea apariției efemere a «stelelor cu coadă» a dus la formarea a două teorii asupra naturii lor. Prima susține că nucleul cometei ar fi format dintr-un «bulgăre de zăpadă» nu prea curată, cu un diametru de cîteva sute de metri — ceea ce la scara astronomică reprezintă un fir de praf. A doua teorie afirmă că nucleul cometei este un foarte întins nor de particule microscopice, separate între ele la cîteva zeci de metri. Întregul nor s-ar întinde pe circa 100 000 de kilometri.

În acest din urmă caz originea cometelor ar trebui căutată în spațiul interastral, unde concentrarea materiei difuze ar fi dus la constituirea de «nori» cu densitatea amintită, în interiorul cărora ar acționa, proporțional, forțe gravitaționale. Dimpotrivă, ipoteza bulgărelui de zăpadă atrage după sine ideea că cometele au luat ființă în același timp cu sistemul solar.

Departe de Soare, cometa este invizibilă — «hibernează». Atracția solară îi accelerează înaintarea, ceea ce duce la încălzirea materiei din care este compusă. Pe măsura apropierii de Soare, căldura sublimează sau evaporă suprafața nucleului. Gazul este ejectat în toate direcțiile. Antrenînd pulberea cosmică, el formează «capul» vizibil al cometei, care poate măsura între 10 000 și un milion de kilometri în diametru.

Presiunea radiației solare — așa-numitul «vînt solar» — duce la formarea cozii cometei, mai exact a celor două cozi, cea din gaze ionizate și cea de pulbere. Acestea se comportă diferit. Gazele ionizate formează o coadă rectilinie, perfect opusă Soarelui, pe cînd cea formată din pulbere are tendința să rămînă în urmă, drept care se curbează.

Evaporarea fiind cu mult mai violentă în direcția Soarelui, se naște astfel o mișcare de «frînare», care sporește imens volumul «capului» cometei și totodată o «împinge» pe aceasta în direcția opusă Soarelui. Micului corp ceresc nu-i rămîne decît să dea ocol marelui astru și să se retragă în grabă la periferia sistemului solar.

COMETELE LA ANALIZĂ

Trecerea prin apropierea Soarelui face ca nucleul cometelor să piardă în jur de 15 tone de gaz pe secundă. Acest gaz este hidrogenul. Dar observații recente au identificat și radicalul OH, într-o cantitate comparabilă cu a hidrogenului, ceea ce întărește valabilitatea ipotezei bulgărelui de zăpadă. În compoziția cometelor se mai află cianură de metil, acid cianhidric, carbon neutru și ionizat, precum și particule de pulbere cosmică. Aceste particule devin vizibile atunci cînd planeta noastră traversează orbita unei comete și sute de particule pătrund în atmosferă, consumîndu-se sub formă de «stele căzătoare».

Visul oricărui astronom ar fi «să pună mîna» pe un pumn de asemenea particule și să le analizeze. Deocamdată aceasta este imposibil. Era cosmică face însă actuală ideea studierii cometelor «la fața locului». S-a studiat posibilitatea realizării unui satelit automat apt să culeagă din apropierea unei comete datele necesare unei mai bune cunoașteri a acestor corpuri cerești. Un asemenea proiect are în vedere lansarea unei sonde spațiale care ar putea întîlni în spațiu cometele Encke și Tempel 2, rămînînd în preajma lor timp de mai multe săptămîni, precum și, pentru cîteva ore, cometa Halley. Odată în posesia informațiilor «direct de la sursă», instalațiile automate le-ar transmite pe Pămînt. Rămîne de văzut cum ar suporta aparatura terestră șocul repetat al particulelor de praf cosmic.

Cei mai cutezători dintre cercetători proiectează «întîlnirea totală», adică debarcarea unei sonde pe suprafața unei comete și revenirea ei pe Terra cu eșantioane. Aceasta, pentru un viitor mai îndepărtat.

Cometa Bennett fotografiată în 1970 de un viitor cosmonaut elvețian: Claude Nicollier.

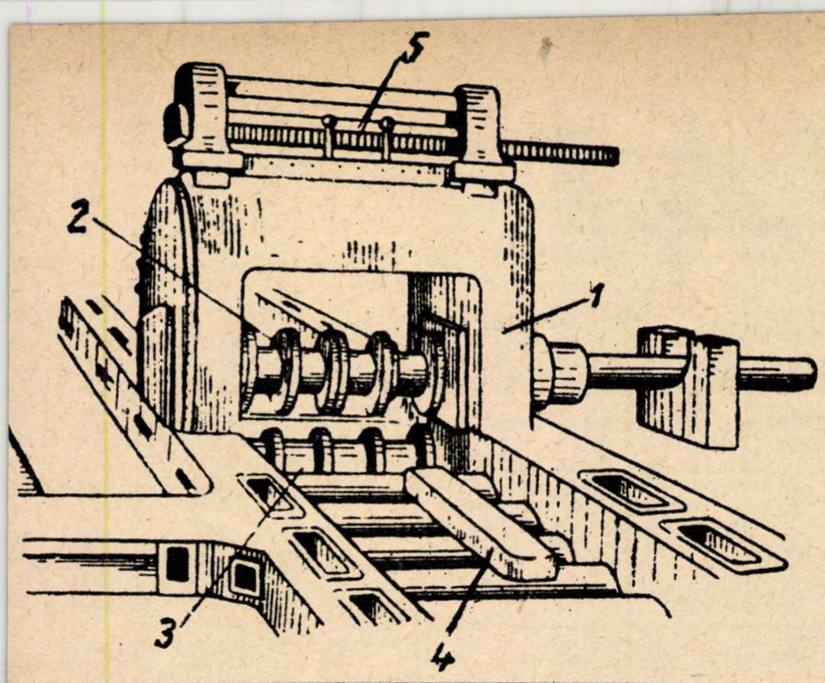

Lexicon „Cutezătorii“

LAMINOR

În activitățile practice din atelierele școlare ați întîlnit bare metalice a căror secțiune are forme din cele mai diverse: rotundă, pătrată, dreptunghiulară, hexagonală, în formă de U, I, T etc. V-ați întrebat, desigur, cum se obțin aceste bare, care sînt cunoscute și sub denumirea de profile. Realizarea lor este posibilă datorită LAMINORULUI. Acesta este o instalație complexă destinată prelucrării la cald sau la rece a materialelor metalice. Un laminor este constituit în principal din doi sau mai mulți cilindri orizontali, oblici sau verticali, cu suprafața netedă sau profilată. Acești cilindri se rotesc în lagăre fixe sau cu depărtare reglabilă. Dacă cilindrii sînt netezi, se obțin table, benzi etc., iar dacă sînt profilați se obțin bare cu secțiuni de diferite forme geometrice.

Operația care se execută cu ajutorul laminorului se numește laminare și reprezintă procedeul prin care se prelucrează circa 75% din producția de oțel realizată în industria metalurgică, cealaltă cantitate, de 25%, fiind prelucrată prin turnare sau forjare. Prin laminare se realizează de fapt o apăsare transversală și o întindere longitudinală a materialului metalic. Astfel, un material de dimensiuni mari (de exemplu, un lingou obținut în combinatul siderurgic) se transformă în produse semifabricate sau în produse finite cu dimensiuni și forme din cele mai diferite.

1 — cadru; 2 — cilindru de lucru, superior; 3 — cilindru inferior; 4 — piesa de laminat; 5 — dispozitiv de reglare a cilindrului superior.

DECOR ALB

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2							■					
3	■							■		■		
4		■							■			
5				■				■				
6		■			■				■			
7							■				■	
8				■		■				■		
9									■			
10				■				■				
11		■			■							■
12						■						
13			■									

ORIZONTAL: 1) Merge pînă-n pînzele albe! 2) Numele unei marmure de un alb desăvîrșit. Animal cu părul alb. 3) Oferă carne albă. Capete! 4) A scoate peri albi! Cap în Noua Caledonie. 5) O brînză nesărată. Ațe! Cuprinzător! 6) 3,14. Animal din Tibet. Căutat. 7) Fîșie de lînă sau mătase (pl.). Aurul... alb! 8) Oraș în Algeria. Rîu în U.R.S.S. Nicolae Florescu. 9) Cultură de orez. Literă grecească. 10) Ca spuma laptelui! De o parte și de alta a Crișului Alb! Case! 11) În toi! O bucată de calcar, de pildă (sing. fem.). 12) Foaie albă de hîrtie. Pleca de la Delfi la venirea iernii într-un car tras de lebede albe ca omătul. 13) Fruntaș al sporturilor de iarnă! Albe ca zăpada (pl.).

VERTICAL: 1) Pană! Albul ochiului. 2) Plantă cu tuberculi comestibili. Fără ea mîncarea nu are gust. Alb în schelet! 3) Albă! 4) Așa cum este cea albă între celelalte grupuri biologice (pl.). Face fața albă și catifelată. Vase. 5) Susțin struguri cu boabe mari, albe sau negre! Binecunoscutul urs alb! Posed. 6) Povestire. Interjecție. 7) Localitate în Spania. Arbust cu flori uneori albe. 8) Din tibișir! Scobite. Spre apus! 9) Din neamul galilor. La revedere! Formațiune păsărească. 10) Persoana a treia. Ținut al zăpezilor în basme. Piatră prețioasă albă. 11) Îmbrăcată în haină albă iarna. Campion la sănius. Altul (pop.). 12) Așază negru... pe alb! Diftong.

CURIOZITĂȚI FILATELICE

- După ultimele date statistice, numărul filateliștilor de pe glob este între 40 și 100 de milioane.
- În India, alături de transportul feroviar, auto, naval sau prin avion, poșta utilizează un mijloc de transport original: cămila. Cu ajutorul ei sînt deservite nouă sate aflate în zone deșertice greu accesibile din districtul Bikaner, la 400 km sud-vest de New Delhi.
- Peste un milion și jumătate de timbre poștale au fost expuse de cei 1 300 de participanți la cea mai recentă expoziție mondială de filatelie — «Praga 1978». A putut fi admirat, între altele, cel mai scump timbru poștal din lume, avînd valoarea nominală de un cent și emis în Guyana britanică în 1856.

La această manifestare marca românească a fost deosebit de bine apreciată. Expozanții români au cucerit o medalie de aur, patru de vermeil, cinci de argint, trei de bronz argintat și cinci de bronz. De asemenea, colecțiile de mărci clasice românești prezentate de concurenți din R.F.G., Marea Britanie, Olanda, Italia și S.U.A. au cucerit premii speciale în clasa de onoare, precum și marele premiu al Federației internaționale de filatelie.

- Cu prilejul aniversării a 450 de ani de la moartea lui Albrecht Dürer (1471—1528), la Nürnberg a fost organizată o manifestare filatelică unde, printre altele au fost expuse și cele 300 de timbre emise în lume cu motive legate de viața și opera marelui artist. Cea dintîi marcă dedicată lui Dürer a fost pusă în circulație în 1926, în Germania. Țara noastră a emis în 1971 o marcă înfățișînd cunoscutul său autoportret de la München.

I. PENESCU

● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

MONOVERB
(5—9)

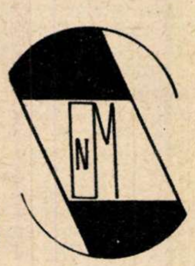

Dezlegare:

ÎNSEMNARE
ÎN-SE-M-N-ARE

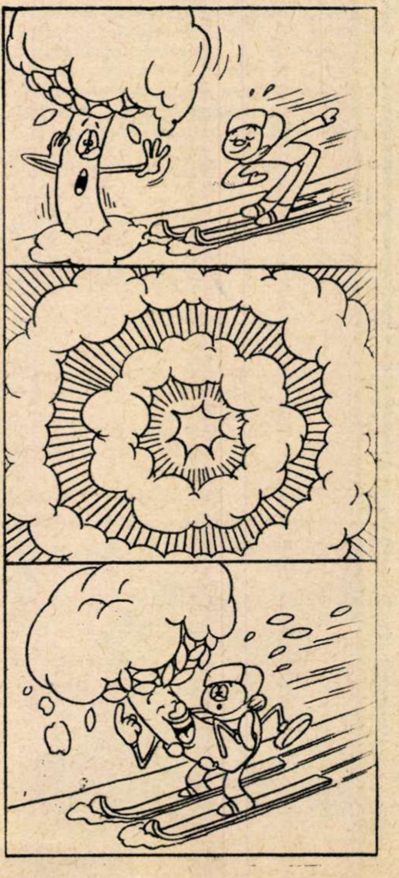

SIMION ALEXANDRESCU

Metamorfozele bicicletei

Două invenții brevetate la finele secolului al XIX-lea au adus bicicletei caracteristici noi, conferindu-i rezistență și viteză sporită în deplasare. În 1869, un constructor din Paris, Suriray, introduce la biciclu lagărele cu bile între osia roții și butuc, reducînd substanțial frecarea. În același an, inginerul Thévenon înlocuiește cercul metalic de pe janta roții cu un bandaj de cauciuc. Urmează modificarea structurii: confecționarea cadrului din țeavă și realizarea jantei scobite, detalii care au contribuit substanțial la reducerea greutății aparatului

Forma bicicletei se apropie tot mai mult de înfățișarea ei actuală. Dintre cei care au contribuit la desăvîrșirea ei, istoria a reținut numele medicului veterinar John B. Dunlop, creatorul camerei de bicicletă, și al inginerului M. Bowden, care, inventînd cablul ce-i poartă numele, a desăvîrșit sistemul de frînare.

Extinderea utilizării bicicletei a impus noi preocupări pentru perfecționarea sa. Se urmărea posibilitatea folosirii ei pe orice drum, în orice condiții, precum și o manevrare ușoară.

Unul dintre inconvenientele bicicletei consta în inutilitatea pedalării la coborîrea unei pante. Ciclistul era nevoit să continuie pedalarea deoarece roata din față nu era liberă. Problema a fost rezolvată în 1900 prin realizarea unui mecanism special destinat roții libere.

Ulterior apare schimbătorul de viteze. Inițial, acesta a fost conceput sub forma unor pinioane cu diametru diferit, care se utilizau prin întoarcerea roții și montarea lanțului pe un pinion mai mare, în funcție de panta pe care ciclistul o avea de urcat. Cu timpul a fost realizat schimbătorul cu manetă, care permite schimbarea din mers a lanțului de pe un pinion pe altul.

Aceste din urmă invenții sînt demne de reținut, deoarece nu au servit numai bicicletei, ci le găsim și la automobil.

EMIL MUNTEANU-RETEVOESCU

Cutezătorii

Redactor șef:
MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct:
OVIDIU ZOTTA
Secretar responsabil
de redacție:
IOAN DONCA

Prezentarea artistică:
POMPILIU DOMITRESCU
Prezentarea tehnică:
NIC NICOLAESCU

Redacția: Piața Scînteii nr. 1. București 33. Telefon: 17 60 10; ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia» TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226, București.

12 pagini, 1 LEU

index
41033

TATĂL

Schiță de COSTACHE ANTON

Purta pe cap o cască albă, de protecție așa cum poartă toți constructorii. Nu i se vedea fruntea. Numai sprîncenele stufoase și ochii mici, albastri. Ne-a cuprins pe toți trei cu brațele, apoi s-a dat un pas înapoi și, căutîndu-mi privirea, a spus.

— Dumneata ești Virgil, prietenul lui Domenic.

— Da, am murmurat eu și-n clipa următoare mi-am simțit mîna rece ca un sloi de gheață în palmele lui mari și calde, aproape fierbinți.

— Domenic te roagă să-l ierți că n-a venit să te întîmpine. Ți-a spus Dia ce s-a întîmplat.

— Da, mi-a spus.

— Atunci totul e în ordine. Sper să te simți bine la noi.

Tatăl lui Domenic mi-a lăsat mîna, a scos din buzunarul vestei un ceasornic, s-a uitat la minutare, apoi i le-a arătat și Diei:

— Trebuia să luăm prînzul împreună. Acum e cam tîrziu. cantina s-a închis.

Era un reproș, o simplă constatare? Greu de precizat. Dia a încercat totuși un fel de dezvinovățire:

— Noi am fi ajuns la timp, dacă nu intervenea ceva neprevăzut. Hanibal a dat peste un pui de căprioară...

— Știu, știu tot, a spus tatăl lui Domenic. Mi-a telefonat mai înainte brigadierul silvic.

Apoi, cuprinzîndu-ne iar cu privirea pe toți trei, a spus cu un zîmbet bonom:

— Ei, dragii mei, dar de ce ne-am oprit aici? Vă rog să intrați. Că de-ale gurii, ceva, o pită cu slană și-un cățel de usturoi ori o ceapă tot o să mai găsim pe-aici.

Am pășit în sala centralei electrice, cu un sentiment ciudat de sfială. Încă nu mă apropiasem de aparatele care se aliniau pe lîngă pereții îmbrăcați în marmură (unele abia fuseseră instalate, altele își așteptau rîndul acoperite cu huse din material plastic), dar ceva se întîmplase. Întîi, privind sala în formă de semicerc, unde se lucra de zor, m-am gîndit că poate Petru Petru, din curiozitate, atinsese vreunul din butoanele ce străluceau îmbietoare și printr-un bizar transfer de energie sfiala Diei, uriașul ei depozit de sfială trecuse pe umerii mei. Însă mă înșelam. Petru Petru nu se afla în apropierea nici unuia dintre aparatele cu butoane colorate ademenitor. Mergea la cîțiva pași în urma mea, tăcut și într-o oarecare măsură absent. Vreau să spun că nu-și schimbase cu nimic felul lui de a fi. Nu părea impresionat nici de uriașa sală în formă de semicerc, nici de aparatele cu carcase argintii din metal, nici de mulțimea aceea de instalatori, de mecanici, de maiștri, de ingineri. Petru Petru rămăsese așa cum îl cunoscusem înainte de prînz, cînd pornisem în lunga și obositoarea noastră hoinăreală prin munți. Numai că oboseala drumului, care pe mine începea să mă biruie, să mă facă să-mi simt picioarele grele, urechile înfundate, umerii apăsați ca de pietre de moară (acum abia realizasem adevărul, nu sfiala îmi apăsa umerii, ci oboseala strînsă în atîtea ceasuri de umblet), ei bine, pentru Petru Petru această oboseală parcă nici n-ar fi existat. Mi-am încetinit mersul. Petru Petru m-a ajuns și, fără să mă privească, adică fără să-și ridice ochii, a mormăit:

— Tatăl lui Domenic e supărat pe noi...

— Supărat?! am întrebat eu, și de uimire m-am oprit. Cum să fie supărat? Că ne-a primit destul de frumos. Și era bucuros și vesel.

Petru Petru s-a oprit și el și-a spus aproape în șoaptă. privindu-mă printre gene (așa cum privea uneori și Hanibal), somnoros și parcă plictisit:

— Da, păi tocmai de aceea s-a arătat bucuros și vesel, ca să-și ascundă supărarea. Știu asta de la tata și de la cei cinci frați ai mei. Totdeauna cînd nu merge bine un lucru sau cînd pe șantier ceva nu-i în ordine, tovarășul inginer-șef Teodoru pare cel mai vesel om din lume. Nu l-a auzit nimeni să strige, să amenințe ridicînd pumnul ori să înjure. Vine, întreabă ce s-a întîmplat, discută cu oamenii, dă indicații, soluții de rezolvare, dar zîmbetul acela, cu care ne-a întîmpinat pe noi, nu-l părăsește niciodată. Cînd cineva a făcut o boacănă prea mare, își scoate porttigaretul (are un porttigaret de aur), ia o țigară Snagov, o aprinde, fumează, se gîndește la ce s-ar putea face, dar nu uită să întindă porttigaretul și celui cu care stă de vorbă. Omul n-are curajul să refuze, ia țigara și-ncepe s-o bată de podul palmei, bucuros. Dacă boacăna nu cere măsuri speciale, adică dacă nu-i neapărat nevoie să fie chemată echipa de intervenție, tatăl lui Domenic pleacă, uitînd să-i mai întindă bricheta. Și omul rămîne cu țigara în mînă.

Petru Petru s-a scuturat brusc de somnolența aceea împrumutată în parte de la Hanibal și, prinzîndu-mă de braț, a spus:

— Dacă vrei să știi, și tata are acasă, într-o cutie, șase țigări. El nu fumează, dar de cîte ori a avut necazuri cu macaraua, s-a trezit cu vizita inginerului-șef și-n mînă cu-o țigară Snagov.

Sala în formă de semicerc se termina cu un grilaj de fier, iar cealaltă parte a sălii, tot în formă de semicerc, se afla undeva mai jos, cam la vreo 30 sau 40 de metri. Acolo, în sala aceea se montau turbinele, cele trei turbine uriașe, atît de uriașe încît oamenii care lucrau în jurul lor se vedeau mici ca niște păpuși.

Tatăl lui Domenic și Dia ne așteptau lîngă grilaj. Jos, în sala turbinelor, se putea ajunge pe o scară îngustă în formă de spirală. Credeam că o să coborîm pe acea scară. Dar nu a fost nevoie. Tatăl lui Domenic a scos dintr-un buzunar un mic aparat de radiorecepție și, apăsînd pe un buton, a spus:

— Neagoe. Alo, Neagoe. Mă auzi? Trec pe recepție.

După cîteva clipe, în aparat s-a auzit o voce groasă.

— Aici, Neagoe.

— Cum mai merg treburile acolo la voi, la Cornul Caprei?

— Treburile merg, s-a auzit aceeași voce groasă. Dar avalanșa de zăpadă care s-a prăvălit dimineață ne-a izolat cu totul. Ne-a fost întrerupt și curentul electric. Echipa trimisă să deszăpezească drumul n-a făcut aproape nimic. Stratul de zăpadă e înalt. Are peste zece metri. Ne-ar trebui un plug sau un buldozer, care să restabilească legătura, și cîțiva electricieni.

— Bine, Neagoe. Peste jumătate de oră pornim spre voi. O să aducem două sănii cu alimente și un buldozer pentru deszăpezirea drumului. Cu săniile o să încercăm să ne strecurăm pe după Arcașul mic.

— Drumul e lung pe acolo. Sînt și haite de lupi.

— E lung, dar e sigur. Cît despre lupi, vin cu noi brigadierul silvic și cîțiva pădureni cu arme de vînătoare...

— Atunci totul e în ordine. Vă așteptăm.

Tatăl lui Domenic a strîns antena, a băgat aparatul de radio în buzunarul șorțului albastru și, întorcîndu-se spre noi, a spus frecîndu-și mulțumit palmele:

— Ei, și acum, înainte de a porni la drum, o să mergem la mine în birou să luăm o mică gustare.

Făcîndu-mi semn cu cotul, Petru Petru a întrebat:

— Venim și noi la Cornul Caprei?

Tatăl lui Domenic a rîs, de parcă Petru Petru ar fi făcut cea mai teribilă glumă. A vrut să-și scoată porttigaretul, ori chiar l-a scos, dar nu l-a mai deschis. A spus, de data asta fără zîmbet:

— Nu, ce să căutați voi la Cornul Caprei! N-ați auzit ce se întîmplă acolo? O să vă întoarceți frumos acasă. Iar mîine, spre prînz, o să mergeți la gară să-l așteptați pe Domenic.

În biroul inginerului-șef, care se afla undeva în stînga sălii în formă de semicerc, ne aștepta o masă încărcată cu tot felul de bunătăți aduse, într-un coș de nuiele și în ștergare frumos înflorate, de brigadierul silvic.

— Pentru că n-ați vrut să veniți la ceaiul îndulcit cu miere din ace de brad, a spus unchiul lui Petru Petru, tușa Magdalena v-a pedepsit cu două găinuși de munte în zeamă de mere acre de pădure și c-un fazan pregătit la cuptor în sos de afine.

Credeam că tatăl lui Domenic o să stea cu noi la masă. Însă cum a intrat în birou s-a dus direct la un dulap, și-a lăsat halatul albastru, casca albă de constructor, a îmbrăcat o scurtă îmblănită, pe cap și-a pus o căciulă uriașă din blană de vulpe, a scos o armă de vînătoare și, înainte de a-și pune cartușiera peste mijloc, s-a întors spre Petru Petru. I-a spus:

— Pe Hanibal îl luăm cu noi. Cred că n-ai nimic împotrivă.

— Numai să vrea să vină, a mormăit Petru Petru. Dacă nu-i spun eu, nu vine.

— Păi, hai și spune-i, că ne grăbim, l-a somat unchiul Matei.

Petru Petru s-a uitat cu jind spre fazanul gătit în sos de afine, dar n-a avut încotro. S-a ridicat și a ieșit aproape furios.

Am rămas la masă numai eu și cu Dia. Am stat cîteva clipe tăcuți, fără să ne privim. Apoi, am auzit glasul subțirel al Diei:

— Mie nu mi-e foame.

Am înălțat din umeri:

— Nici mie!

Am ieșit din birou și-am pornit spre sala cu lifturi, aproape alergînd. Însă liftul a venit greu și, cînd am ajuns jos, săniile cu alimente și pădurarii plecaseră. Petru Petru ne-a întîmpinat bucuros:

— Știți, unchiul Matei a lăsat sania să i-o ducem noi acasă. Așa că din clipa asta sînt vizitiul vostru.

Dia a întrebat:

— Tu glumești?

— De ce să glumesc? Veniți după mine. Îl știi pe Mărgean? Uite-l, ne așteaptă gata înhămat.

Aproape alergînd, Petru Petru s-a dus spre sanie, a luat biciul, hățurile și ne-a făcut semn să urcăm. Schiurile noastre avusese el grijă să le pună în sanie.

— Ne urcăm, a spus Dia, dar să nu mîi repede.

— N-o să mîn, a mîrîit nu prea bucuros Petru Petru. Dar voi ce-ați făcut cu fazanul? Mi-ați adus și mie măcar un copan?

Dia a înălțat din umeri. Eu la fel. Iar Petru Petru, cu intuiția lui fantastică, a înțeles:

— Bine, să pornim. Păcat de munca tușei Magdalena.

A ridicat biciul și a spus cu o voce schimbată, blîndă, curată, frumoasă chiar:

— Hai Mărgean. Du-ne acasă.

Mărgean a întors un ochi sticlos și a pornit întîi la pas, apoi la trap. Un trap cadențat. lin, care ne făcea nu să alunecăm, ci să zburăm pe albul imaculat al zăpezii. Dia stătea pe bancă lîngă mine. Dar eu n-o simțeam. Cred că uneori, la cotituri, umerii noștri se apropiau foarte mult, dar eu nu simțeam nici această apropiere. Pentru că palmele mele nu mai erau reci, se încălziseră acoperite de alte două palme. Erau palmele inginerului Teodoru, tatăl lui Domenic. Două palme mari, calde, fierbinți, pe care nu puteam să le uit.

Secția pentru copii

JOI, 15 FEBRUARIE 1979,
ANUL XIII (NR. 594)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

7

Tineretea comorilor artistice milenare
în Festivalul Național «Cîntarea României»

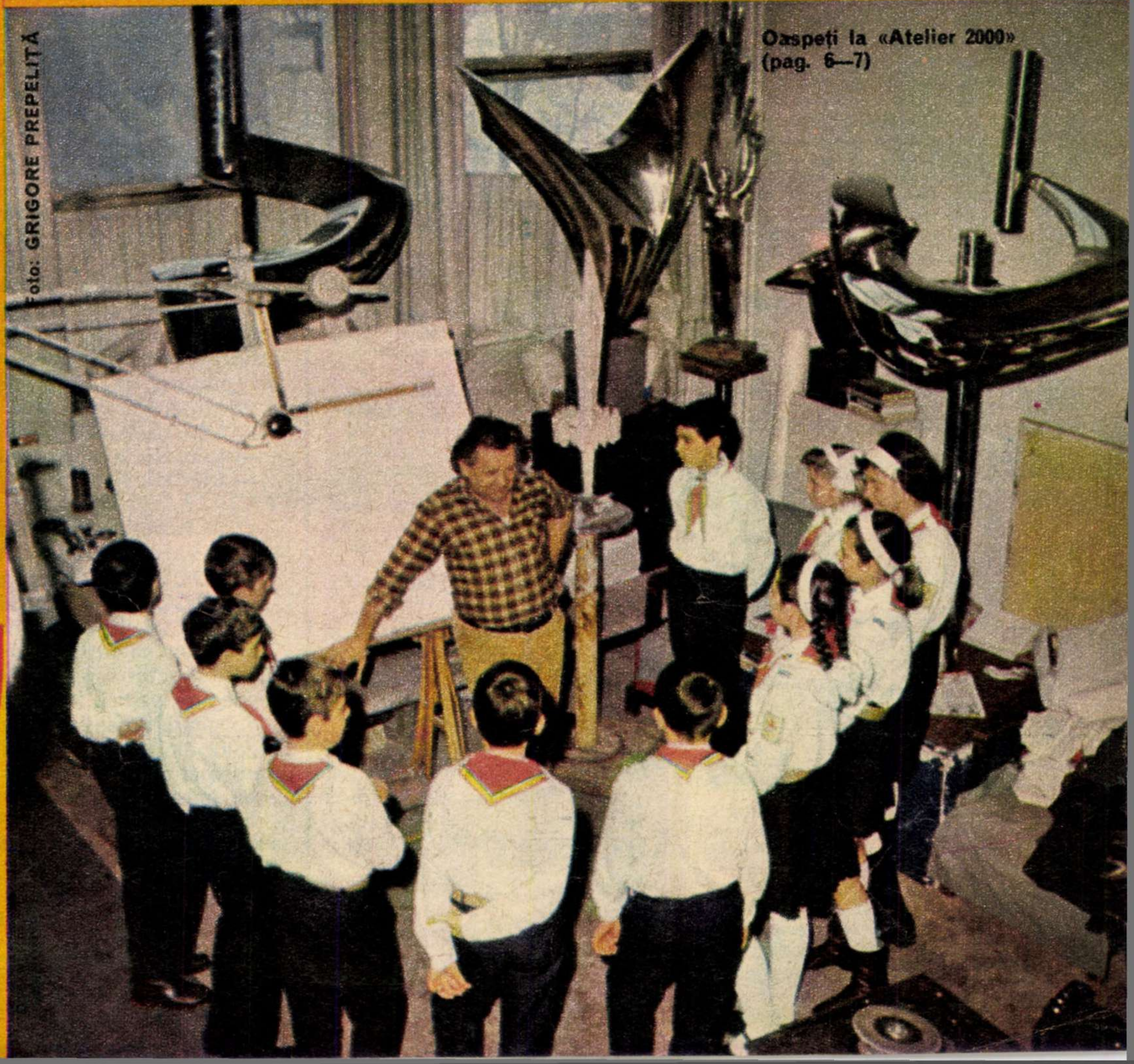

Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

Oaspeți la «Atelier 2000»
(pag. 6—7)

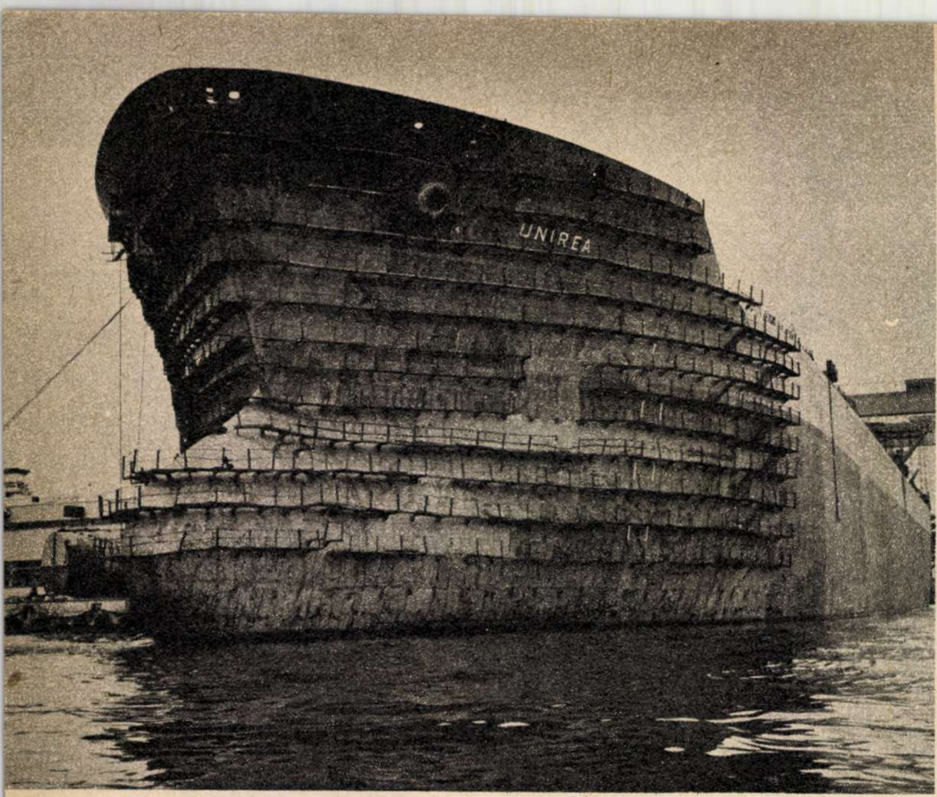

PRORE SUB TRICOLOR

Transporturile maritime românești cunosc o dezvoltare fără precedent atît în ceea ce privește volumul mărfurilor transportate, cît și al tonajului. Iată cîteva cifre edificatoare: în primii trei ani ai actualului cincinal, flota noastră maritimă și-a dublat capacitatea, ajungînd la un tonaj de 2,3 milioane tdw.; în acest an, ea va fi dotată cu unități navale însumînd 525 000 tdw., iar pînă la sfîrșitul cincinalului va atinge 3,4 milioane tdw; în 1978, flota noastră maritimă a transportat cu 2 milioane tone mărfuri mai mult decît în 1977, iar în 1979 va transporta cu 3 milioane tone mai mult decît în 1978.

În fotografie — «Unirea» — cel de-al doilea petrolier-gigant, de 150 000 tdw, operă a constructorilor de la Șantierul naval din Constanța.

INTELIGENȚA TEHNICĂ ÎN ACȚIUNE

Modernizarea producției în scopul creșterii productivității muncii și al economisirii de materiale și energie este unul dintre obiectivele principale ale cincinalului revoluției tehnico-științifice, pe care oamenii muncii din întreaga țară se străduiesc zi de zi, ceas de ceas, cu exemplară dăruire, să le traducă în viață. Un exemplu concludent în acest sens ni-l oferă și colectivul secției de aparate de măsură și control a **ÎNTREPRINDERII DE MECANICĂ FINĂ** *din București, care a creat recent un ingenios sistem de aparate (denumit «Sistem modular de control activ tip 454») care, atașat utilajelor de rectificat, contribuie la creșterea cu 25% a productivității și la economisirea unor importante cantități de metal și energie electrică.*

În fotografie — muncitorul Victor Harpău și șeful de atelier Romică Tirmurlea, doi dintre realizatorii acestui sistem automat pe care-l verifică în producție.

„GLORIA C.P. 12" - DOUĂ NOI MEDALII DE AUR

UZINELE «SEMĂNĂTOAREA» *din București sînt binecunoscute și apreciate atît în țară cît și peste hotare pentru mașinile agricole moderne, de înaltă tehnicitate și productivitate pe care le fabrică. Astfel, numai în cursul anului trecut Uzinele «Semănătoarea» și-au îmbogățit colecția de medalii de aur cu încă două — una primită la tîrgul internațional de toamnă de la Zagreb (Iugoslavia) pentru combina «Gloria C.P. 12», cealaltă la tîrgul internațional de la Brno (Cehoslovacia) pentru combina de pantă «Gloria C.P. 12». În 1979, harnicul colectiv de la această mare întreprindere bucureșteană va asimila noi produse, sporind prestigiul acesteia.*

În fotografie — aspect cotidian al liniei de montaj final.

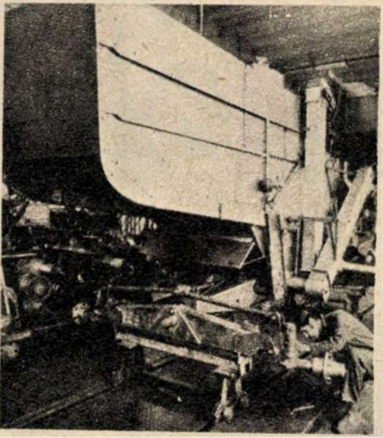

CHENAR DE ONOARE

CÎȘTIGĂTORII ÎNTRECERII LA MUNCĂ PATRIOTICĂ PE ANUL 1978

După cum se știe, începînd cu anul 1978 munca patriotică a pionierilor și școlarilor s-a desfășurat în cadrul întrecerii între consiliile județene ale Organizației Pionierilor, între unitățile și detașamentele pionierești.

Inițiată de către C.N.O.P., întrecerea la muncă patriotică a contribuit la mai buna mobilizare a forțelor și posibilităților existente, la educarea pionierilor și școlarilor prin muncă și pentru muncă, în spirit patriotic, revoluționar, la angajarea lor conștientă și responsabilă în îndeplinirea sarcinilor ce le revin.

În anul 1978, angajamentele de muncă patriotică au fost realizate în proporție de 108,65 la sută.

În fruntea întrecerii între consiliile județene (și a municipiului București) ale Organizației Pionierilor s-au situat — pe baza punctajului calculat potrivit precizărilor biroului C.N.O.P. — următoarele consilii ale Organizației Pionierilor:

a. **În funcție de rezultatele globale obținute la toate obiectivele întrecerii:**

— LOCUL I — Consiliul județean DOLJ și Consiliul municipal BUCUREȘTI;
— LOCUL II — Consiliul județean CONSTANȚA;
— LOCUL III — Consiliul județean ILFOV.

b) **În funcție de rezultatele obținute la realizarea angajamentelor proprii asumate de consiliile și comandamentele pionierești (în afara obligațiilor din procesul de învățămînt), la lucrări de întreținere și recoltare din agricultură, la stringerea și valorificarea plantelor medicinale și a fructelor de pădure, la organizarea taberelor de muncă patriotică:**

— LOCUL I — Consiliul județean DOLJ;
— LOCUL II — Consiliul județean GALAȚI;
— LOCUL III — Consiliul județean CONSTANȚA.

c) **În funcție de rezultatele obținute la colectarea și valorificarea materialelor secundare:**

— LOCUL I — Consiliul municipal BUCUREȘTI;
— LOCUL II — Consiliul județean CLUJ;
— LOCUL III — Consiliul județean ILFOV.

Adresăm călduroase felicitări pionierilor, comandanților-instructori și consiliilor pionierești din județele respective pentru frumoasele lor realizări.

Felicitări, de asemenea, purtătorilor cravatei roșii cu tricolor din întreaga țară care, prin fapte de muncă, au participat cu entuziasm și dăruire la realizarea obiectivelor întrecerii la munca patriotică.

Începînd din acest an, întrecerea se va desfășura sub genericul «FIECARE PIONIER — O FAPTĂ DE MUNCĂ PENTRU ÎNFLORIREA PATRIEI».

Mult succes, dragi cutezători!

REPORTAJUL SĂPTĂMÂNII

FAMILIE PIONIEREASCĂ

O familie cu o sută treizeci de copii este, desigur, greu de închipuit. Și totuși, am cunoscut o astfel de familie, în care, în fiecare dimineață, o sută treizeci de copii încep programul obișnuit al unei zile: gimnastică, baie, îmbrăcat, micul dejun. Și-apoi, la școală! Este vorba de copiii de la internatul Școlii generale nr. 1 din Capitală

BUNĂ DIMINEAȚA, SOARE!

— Foarte bine ți-ai pus cordeluța, dar fii atentă să nu-ți uiți iar batista. Ghiozdanul e pregătit? Să-l vedem!

Cuvintele îi sînt adresate Mihaelei Stoicescu, din clasa a II-a, de către Liliana Ignat, din clasa a VI-a. După o rapidă inspecție a ghiozdanului Mihaelei, Liliana se îndreaptă spre alte colege, mai mici, să le arate cum să-și stringă corect patul, cum să-și facă ordine în dulap, avînd grijă ca și ele să plece la școală cu o ținută frumoasă.

— Internatul este gospodăria noastră și noi o îngrijim, ne spune cu simplitate Liliana, invitîndu-ne să vizităm dormitoarele, sălile de masă, unde echipele de serviciu, alcătuite din pionieri mari, avîndu-i drept ajutoare pe cei mici, sînt la datorie. Curățenia, păstrarea ei, ordinea și respectarea programului ne preocupă în mod deosebit, accentuează ea, fiindcă altfel, vă dați seama, nu se poate. Sîntem 130 de copii în familia noastră! Cei mai mici au nevoie de ajutor. I-am învățat să-și coase nasturii, să-și țească ciorapii, să-și spele bluzele. Și mai ales să nu-și arunce lucrurile la întîmplare, pe unde se nimerește. Părinții noștri lucrează în alte localități, sînt departe de noi, dar cu gîndul mereu la noi și vrem să știe că la internat ne simțim ca acasă. De altfel, ne vizitează des, iar în vacanțe, în zilele de sărbătoare plecăm la ei.

Este de ajuns să vezi cuverturile bine întinse pe paturi, curățenia din baie, ordinea din dulăpioare ca să-ți dai seama că autogospodărirea despre care vorbește Liliana, nu-i alcătuită din vorbe, ci din fapte. De aceea căldura internatului este foarte asemănătoare cu cea de-acasă.

...Începe o nouă zi. O parte dintre copii au plecat la școală. E iarnă, dar soarele e vesel. «Bună dimineața, soare!»

PÎNĂ LA ORA PRÎNZULUI

În internat au rămas cei care au cursuri după-amiază. Pe mulți dintre aceștia îi găsim în sala de meditații. O masă largă. În jur, copiii cu caiete și cărți. Se pregătesc lecțiile pentru ziua în curs. Într-un colț, un pedagog explică o greșeală survenită în rezolvarea unui exercițiu de matematică. Copiii reiau calculul cu răbdare, cu perseverență, pînă ce rezultatul este satisfăcător.

Două pioniere, Dorina Mitrofan și Gina Ciobanu, fruntașe la învățătură, împreună cu cîteva colege, își verifică după caietele de notițe, cunoștințele.

A mai rămas puțin pînă la ora dejunului. Sala de mese, curată, primitoare, îi așteaptă copiii.

— Avem un meniu gustos. O supă bună, chifteluțe cu piure de cartofi, cornulețe cu fructe. O masă de calitate, după toate regulile culinare, foarte pe placul copiilor, ne spune Constanța Corcoveanu, bucătăreasa șefă. Un zîmbet blînd îi luminează fața. Este zîmbetul cu care-i întîmpină întotdeauna pe copii la masă.

SOSESC OASPEȚI...

— A venit o fetiță nouă — se adresează Aurelia Datcu, directoarea internatului, cîtorva copii care îi ies în întîmpinare.

Pe noua venită o cheamă Elvira Grosu și a sosit de la Cosmești, o localitate de lîngă Galați. Părinții ei sînt constructori și au venit să lucreze în Capitală, iar fetița va rămîne la internatul școlii, pînă își vor amenaja locuința.

— Bun venit, îi spune Liliana Ignat, cu bunăvoință.

Liliana își aduce aminte stinghereala pe care a resimțit-o în prima zi la internat și cît de repede i s-a șters neliniștea datorită prieteniei, căldurii cu care a fost primită. Vrea ca și noua ei colegă să se simtă bine chiar de la început.

CINE SÎNT MICII MEȘTERI MARI AI INTERNATULUI

În atelierele internatului, care sînt și atelierele Școlii generale nr. 1, domnește în permanență o activitate vie. Dacă este nevoie de cearșafuri noi sau repararea celor mai vechi, de perdele, șorțuri, cuverturi pentru paturi, comanda se face direct atelierului de croitorie. Tot în atelierul de croitorie al internatului, fetele își repară uniformele, își tricotează fulare sau căciulițe.

Aceeași hărnicie o aflăm și în atelierul de tîmplărie și lăcătușărie. Și aici autogospodărirea își spune din plin cuvîntul. Reparațiile mobilierului, unele dotări pentru înfrumusețare: ca rame de tablouri, galerii pentru ferestre sînt executate în atelierele proprii. Pionierii Dan Dogaru, Costel Sandu, Constantin Șincu sau Dinu Rusu sînt cunoscuți pentru migala și grija cu care execută orice lucrare. Deși ei nu locuiesc în internat, sînt foarte legați de acest loc, fiindcă aici stau colegii lor de școală. Și nu o dată sînt invitați la o partidă de șah sau la proiecția unui film.

O zi la internatul Școlii generale nr. 1 este o zi bogată, frumoasă, desfășurată sub semnele prieteniei, întrajutorării, hărniciei, ale cinstei și omeniei pionierești.

B. CARAGIALE

Rostirea și semnarea Legămîntului pionierului, în cadrul Muzeului de istorie din Arad.

Cutezătorii

EDIȚIE SPECIALĂ

ARAD

● În precedenta ediție a Festivalului Național «Cîntarea României» colectivele de creație științifică și tehnică ale Casei pionierilor și șoimilor patriei din Arad au obținut premii pentru lucrările: «Combină audiostereo», «Dispozitiv pentru studiul oscilațiilor și undelor»; «Reflexograf»; «Detector pentru protecția împotriva radiațiilor». ● La cea de a doua ediție a Festivalului Național «Cîntarea României» participă un număr de 51 576 de pionieri și șoimi ai patriei. În prezent, cele mai apreciate formații artistice din județ sînt fanfara Casei pionierilor și șoimilor patriei din Arad, formația de dansuri populare a Școlii generale din Apateu și cea a Casei pionierilor și șoimilor patriei din Ineu, precum și orchestra de muzică ușoară a Casei pionierilor și șoimilor patriei din Chișineu-Criș. ● Prima ediție a «Daciadei» a antrenat toate unitățile de pionieri din județ. Cu acest prilej, echipajele Școlii generale Frumușeni și Liceul industrial Ineu au ocupat locul II pe țară la concursul de orientare turistică. Echipajul Școlii generale nr. 1 Curtici a obținut locul II pe țară la faza națională a concursului «Prietenii grănicerilor», iar echipajul Școlii generale nr. 7 din Arad a cucerit locul I la faza republicană a concursului «Prietenii pompierilor». ● Angajamentul anual de muncă patriotică a fost îndeplinit valoric în procent de 122%, fruntașe fiind unitățile de pionieri din Căpîlnaș, Sîntana I, Birchiș, Chisindia, T. Vladimirescu, Șiclău, Sagu, Andrei Șaguna, Șilindia, Ineu, iar din municipiul Arad, Școlile generale nr. 2, 4, 6 și 7.

CERCUL UZINAL

La începutul acestui an școlar noi, pionierii claselor a VII-a de la Școala generală nr. 2, am hotărît împreună cu tovarășul maistru-instructor Tudor Petru să ne constituim într-un cerc uzinal pe lîngă Întreprinderea de prelucrare a sfeclei de zahăr din Arad.

Conducerea întreprinderii a sprijinit inițiativa noastră și, la începutul lunii octombrie 1978, ne-am întîlnit cu cei care lucrează aici. Ne-am oprit mai mult în secția mecanică, unde tovarășul maistru-instructor ne-a făcut pe larg prezentarea sculelor și utilajelor secției.

Stînd de vorbă cu mecanicul șef al fabricii am aflat și despre unele greutăți ce le întîmpină în cadrul procesului tehnologic prin lipsa unui filtru care să asigure o durată mai mare de funcționare și o calitate superioară a operației în care este utilizat. Ne-am decis atunci să-i ajutăm și noi pentru a perfecționa acest aparat.

Conștienți că nu va fi o muncă ușoară, ne-am apucat mai întîi să învățăm cum să mînuim mașinile-unelte: freza, raboteza, strungul, ferăstrăul mecanic, mașina de rectificat și multe alte scule.

Am început totodată studierea documentației și realizarea unor piese componente ale filtrului. Așteptăm cu mare nerăbdare luna mai, cînd ne-am propus finisarea și asamblarea cu speranța că vom aduce o reală îmbunătățire la funcționarea filtrelor, contribuind astfel și noi, cu forțele noastre, la bunul mers al întreprinderii.

GHEORGHE BULBOACĂ
clasa a VII-a,
Școala generală nr. 2, Arad

Tabăra noastră

Pe malul drept al Crișului Alb, la poalele foșnetelor pădurii Socodor, îmbie spre recreere și jocuri în aer liber frumoasa cabană «Criș». Totul a început în primăvara anului 1975, cînd noi, pionierii din Chișineu-Criș, împreună cu colegii noștri din localitățile învecinate — Socodor, Nădab și Grăniceri — am hotărît să construim și să amenajăm o tabără cu autogospodărire. Curînd, în numeroase ore de muncă patriotică, de sub mîinile noastre s-a înălțat silueta cabanei. Mai tîrziu, după ce totul a fost rînduit cu multă grijă, ne-am petrecut aici minunate zile de vacanță, organizînd focuri de tabără, înot și pescuit sportiv, jocuri de orientare turistică, excursii în împrejurimi.

În vacanța care a trecut și-au petrecut aici, într-o strînsă prietenie, zile de neuitat, peste 400 de pionieri români și maghiari din Chișineu-Criș, Socodor, Grăniceri și Satu Nou.

IOAN IUHÁSZ
clasa a VII-a,
Liceul Chișineu-Criș

INIȚIATIVA ÎN ACȚIUNE

Căutînd mereu idei noi pentru acțiuni bogate și frumoase, stimulînd gîndirea creatoare, purtătorii cravatei roșii cu tricolor arădeni și-au pus în programele lor cîteva activități izvorîte din inițiativa pionierească.

● *Sub genericul* **«Noua calitate a muncii în județul Arad»**, *vor avea loc în continuare vizite ale pionierilor și șoimilor patriei în unități economice, pe șantiere, întîlniri cu muncitori fruntași în producție, inovatori și inventatori. Frumoasă este inițiativa de a participa la sărbătorirea unor produse ca:* **«Strungul numărul 1 000»**, **«Vagonul numărul 1 000»**.

● **«Pionierii arădeni și creația tehnico-științifică»** *este chemarea lansată către toate unitățile de pionieri în vederea participării fiecărei grupe cu cel puțin o lucrare la concursul de creație tehnico-științifică și la «Atelier 2000». Această acțiune are totodată în vedere găsirea unor soluții practice de economisire a combustibililor și energiei, de valorificare a unor produse secundare.*

NIȘTE COPII, NIȘTE AVIOANE, UN MEȘTER...

— IMPRESII DE SCRIITOR —

Presupun că nu toți arădenii care trec zilnic pe lîngă frumoasa Casă a pionierilor și șoimilor patriei din municipiu știu că aici se află o... uzină de avioane. Uzină? Da, uzină, care presupune materiale, utilaje, secții, standuri de probă, pînă și teren de încercări... Atît doar că toate se află la o scară redusă: aripile lăcuite ale avioanelor se măsoară în decimetri, în tavanul încăperii atîrnă un stol întreg de planoare albe, suple, elicile pot fi cuprinse în palma mîinii, iar motoarele par bijuterii mecanice, pînă și constructorii «specialiștii», sînt mici, pornind să învețe acest minunat meșteșug al modelismului, al lansării ori pilotării, odată cu primele zile din însorita toamnă a clasei a treia școlare. Meșterul-instructor, profesorul Peter Alexa Tiberiu, cîndva muncitor în fața unui strung, cîndva, predînd la catedră matematici, este cel care îi învață aeromodelismul, construcția și zborul micilor mașini cu aripi. Dar unde se află pricepere și stăruință sînt și rezultate de excepție. Competițional vorbind, iată, în 1978, s-a obținut locul III pentru «captive viteză» (la Săliște) și locul III la campionatul republican (Slatina). Prestigiosul «Memorial Aurel Vlaicu», aflat la a IX-a ediție, aduce două locuri I, două locuri II și un loc III. Profesorul Peter știe să pornească cu răbdare cu începătorii primei grupe (elevi în clasa a III-a), pe care îi va purta apoi prin «grupa medie» și, în sfîrșit, spre grupa «avansaților». Este un proces complet

Acești copii, plini de ingeniozitate și pricepere, de pasiune și cutezanță, mîine vor construi, mîine vor pilota. Acest **mîine** *e pregătit cu pasiune și răspundere încă de* **azi**, *în această miniaturală uzină de aeronautică.*

CORNEL MARANDIUC

Redactorul paginii: ILEANA RITA

Întreg detaşamentul clasei a V-a, Şcoala generală Războieni-Cetate, Alba, a intrat în trimestrul II, fără nici un corigent.

Din catalogul cutezanţei

Trimestrul întîi şcolar s-a încheiat nu demult, cel de-al doilea este în plină desfăşurare. Învăţătura fiind o îndatorire principală şi continuă a fiecărui pionier (care de fapt nu are cum să cunoască pauze), îşi are totuşi «anotimpurile» ei de directă afirmare; timpul cursurilor, al studiului activ.

Reporterul caută să marcheze acum cîteva repere pe «harta» faptelor la învăţătură pe care le-a aflat din mărturia cititorilor noştri.

UN CHENAR DE ONOARE

Iată un Chenar de onoare — recomandat cu mîndrie firească şi care constituie oglinda saltului continuu în calitate la învăţătură. În acest chenar înscriem cu bucurie detaşamente de pionieri promovate integral pe primul trimestru: detaşamentul clasei a V-a, Şcoala generală Milcov-Ulmi, judeţul Olt; al clasei a VI-a, Şcoala generală Malu-Roşu, judeţul Buzău; al clasei a V-a, Şcoala generală Războieni-Cetate, judeţul Alba (vi-i prezentăm şi în imaginea foto) al clasei a VIII-a A. Şcoala generală Sudiţi, judeţul Ialomiţa; detaşamentul clasei a II-a, Şcoala generală Călugărei, judeţul Dolj; al clasei a VI-a, Şcoala generală Beşlii-Mînzăleşti, judeţul Buzău.

Lupta pentru calitate nu este o noţiune abstractă. Acest adevăr este confirmat prin exemplul Şcolii generale din Beşlii-Mînzăleşti, Prin munca perseverentă, prin disciplină, elevii acestei şcoli au reuşit să încheie anul şcolar cu performanţa promovabilităţii integrale ani de-a rîndul. Un alt fapt care concretizează ideea saltului calitativ: pionierii din Călugărei-Dolj nu se opresc doar la criteriul promovabilităţii integrale ci, în prezent, îşi propun înlăturarea mediocrităţii din activitatea lor şcolară. Numai prin note bune, cataloagele surîd!

Ei sînt primii în activităţile artistice, dar şi primii la învăţătură. Fac parte dintr-un detaşament care de patru ani nu au nici un corigent, nici un repetent (clasa a VII-a, Şcoala generală Sudiţi, Ialomiţa).

DEZBATERI

Încă de la startul trimestrului II în toate detaşamentele au început dezbaterile pionereşti, în cadrul cărora sînt analizate rezultatele obţinute la învăţătură pe primul trimestru, stabilindu-se totodată sarcini şi măsuri concrete, ferme pentru sporirea calităţii învăţăturii. Aşa se explică de ce pionierii de la Şcoala generală Ardeoani, (Bacău) şi-au desfăşurat dezbaterea sub semnul interogaţiei «Ne mulţumesc rezultatele obţinute pînă în prezent?» Cu spirit combativ şi exigenţă, pionierii au demonstrat concret că notele slabe obţinute de unii elevi se datorează indisciplinei, neatenţiei la ore, chiulului sau unui defectuos program de studiu individual. Ei au propus, totodată măsuri menite să preîntîmpine şi să înlăture aceste neajunsuri. Pionierii clasei a VII-a, de la Şcoala generală nr. 6 din Alba-Iulia au hotărît să dea o replică fermă insucceselor şcolare, mobilizîndu-i pe toţi elevii la acţiunea iniţiată de ei — «În fiecare zi o notă bună, o faptă de pionier».

«Învăţînd azi, ne pregătim pentru mîine», şi-au intitulat dezbaterea pionierii din localitatea Singureni (Ilfov). Această problemă majoră a pregătirii temeinice, perseverente în vederea viitoarei meserii a stat şi în atenţia dezbaterilor care s-au desfăşurat în Şcolile generale Buftea, Crevedia, Afumaţi, Plătăreşti, judeţul Ilfov.

Aşadar, rezultatele oricît de bune ar fi nu pot fi statice. Iar acest trimestru şcolar a demarat cu hotărîrea de a străbate în continuare, cu eforturi şi mai mari, traseul actualului an şcolar. Pentru fiecare pionier este limpede necesitatea sporirii calităţii la învăţătură, îndeplinirea zilnică a îndatoririlor sale de elev. Ştiind că învăţînd şi muncind temeinic se pregătesc pentru viaţă, purtătorii cravatei roşii cu tricolor răspund unui comandament major care a cuprins toate domeniile de activitate şi-anume bătălia pentru o calitate superioară. În acest fel, ei fac paşi hotărîţi înainte, în ritm cu părinţii, cu cei ce le sînt exemplu şi sprijin, comuniştii.

MARGA MICU

ROZETA SĂPTĂMÎNII

Acum un an, cititorul nostru a putut să afle dintr-o scrisoare deschisă, semnată de pioniera Silica Sava, despre o frumoasă şi impresionantă «poveste cu nucii» petrecută în satul Cîndeşti, pe meleagurile Vrancei. Cei ce se dedicaseră cu toată seriozitatea şi pasiunea salvării şi cultivării nucilor erau purtătorii cravatei roşii cu tricolor din acest sat — «aşezat pe dealuri împodobite de pomi şi vii» — cum îşi descrie locul natal autoarea corespondenţei. Silica şi-a dezvăluit sensibilitatea şi înzestrarea, ataşamentul pentru colectivul din care face parte, dragostea de muncă, de învăţătură, în scrisorile trimise la redacţie. Ca o încununare a acestor calităţi, ea s-a aflat anul trecut printre premianţii de frunte ai revistei «Cutezătorii», pentru colaborările cele mai reuşite la rubricile noastre de publicistică. Acum, Silica revine cu o altă scrisoare. O oferim în cadrul «Rozetei săptămînii» — rubrică dorită de cititorii noştri.

N.R. În numerele viitoare ale revistei, vom publica ştiri, articole de la cititorii noştri despre modul în care au prins viaţă măsurile concrete preconizate în adunările detaşamentelor de pionieri ce au analizat rezultatele obţinute la învăţătură în trimestrul I al actualului an şcolar.

Vă dorim mult succes!

Cea mai frumoasă clasă din şcoală

In şcoala noastră s-au petrecut multe lucruri frumoase. Clasa a V-a A are mobilier nou şi pionierii de aici sînt mîndri că învaţă în cea mai frumoasă clasă din şcoală.

Într-adevăr, pe jos au o mochetă de-o culoare plăcută, băncile şi scaunele sînt confecţionate în aşa fel să nu facă zgomot la mişcare şi se strîng automat. Fiecare bancă dispune de cîte un dulăpior unde se află cîte o trusă de geometrie, o trusă sanitară şi un loc pentru cărţi şi caiete. Tabla se poate plia, devenind o masă de tenis la care copiii practică acest sport foarte plăcut şi accesibil. De asemenea, şi băncile se strîng automat, încît la ora de educaţie fizică elevii pot face sport în clasă. Clasa a V-a mai dispune de un joc de şah şi un tranzistofon. Este foarte plăcut şi frumos să învăţăm în asemenea clase curate, spaţioase, moderne. Însă şi noi trebuie să fim «locatari» pe cinste. Asta înseamnă să păstrăm cu grijă mobilierul, dar şi să ne însuşim cu toată seriozitatea cunoştinţele ce ni se predau în clasă, să ne pregătim astfel, ca adevăraţi pionieri, pentru muncă şi viaţă.

SILICA SAVA
pionier-comandant de unitate

●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●

FOTO-CRONICĂ PIONIEREASCĂ

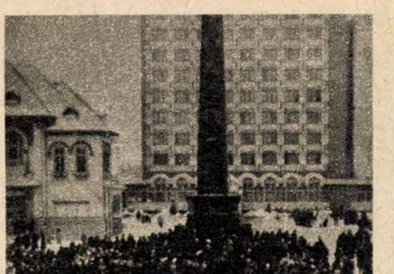

1. «Vin' la Milcov cu grăbire». O mare serbare pionierească la Focşani, ajunsă la cea de a X-a ediţie. Sute de purtători ai cravatei roşii cu tricolor au omagiat Unirea Principatelor Române (1859) la monumentul înălţat pe locul unde odinioară se afla hotarul dintre Moldova şi Ţara Românească.

2. Un atelier de specialişti. Profilul: construcţii radio. Creatori şi realizatori: pionierii de la Casa pionierilor şi şoimilor patriei, Braşov.

3. Prietenii la nevoie se cunosc. În livada şcolii, căsuţele lucrate de pionieri sînt gata să ofere păsărilor, speriate de frigul iernii, hrană şi adăpost. Realizatori: Cercul foto, detaşamentul clasei a V-a B. Şcoala generală nr. 2, Nămoloasa, Galaţi.

4. Jucării, dulciuri şi multă dragoste pentru prietenii cei mici de la Casa copilului. Foto: Ana Maria Pop. Casa pionierilor şi şoimilor patriei. Satu Mare

CALENDAR EROIC

În cetatea Griviței

Februarie, 1933. *Calea Griviței începe ca un drum, cum încep toate drumurile. Și, totuși, Calea Griviței își începe drumul altfel. Începe de undeva parcă de dincolo de vreme. Începe de dincolo de Piața Chibrit de dinspre Bucureștii-Noi. Trece pe lîngă Atelierele C.F.R., Depoul de locomotive, Podul Grant, Podul Basarab, lasă în urmă Gara de Nord. Și mai lasă, pe mîna stîngă, nu știu cîte străzi și case igrasioase, circiumi pline de fum, magazine multicolore. Pe urmă Calea Griviței se varsă, aproape fără să afli cînd, în Calea Victoriei.*

Istorie! Calea Griviței. Atelierele C.F.R. Mă uit tot mai adînc în oglinda acestui Timp. Grivița Roșie este o cetate, o cetate cu dimensiuni de vis. Făptura ei se înalță de la Depoul de locomotive de lîngă Podul Grant și pînă către Podul Constanța. Are ziduri înalte, ziduri roșii ca focul. Zidurile ei se pierd în văzduh ca niște steaguri încremenite. Și Grivița așteaptă zile de incendiu.

Cetatea aceasta are un suflet imens, din 7 000 de suflete. Lăcătuși, montatori, cazangii, fierari, trasatori, electricieni, salahori.

Februarie. 1933. *Se mai aude criza economică din 1929. Se mai aude crahul băncilor din New-York, Paris, Londra, din București. Se mai aude crahul capitalului de pretutindeni. Pîinea a devenit mai mică, hainele mai absente, plicurile de salariu mai goale, casele mai sărace, mizeria se instalează cumplit la masa ceferiștilor, la masa țării. Un incendiu uriaș a izbucnit aici, în Cetatea Mizeriei, în Cetatea gata de luptă. 7 000 de mîini au dat foc văzduhului să ardă întru gloria adevărului. Lupta a cuprins pe muncitorii din Iași, din Pașcani, din Galați, Cluj, Dej, Timișoara, Simeria, Pitești ș.a.m.d., lumea petrolistă, întreaga țară.*

16 Februarie, 1933. *Grevă. — Vrem dreptate! — Vrem libertate! — Vrem pîine! — Vrem eliberarea delegaților arestați! — Jos Administrația! — Jos curbele de sacrificiu! — Jos starea de asediu! — Trăiască România nouă! — Trăiască Partidul Comunist! sînt cuvinte la ordinea zilei.*

Dimineață. Moartea se grăbește să intre în Cetate. Guvernul a comandat armatei și poliției: — Foc! Mitralierele au început să secere. Zăpada s-a făcut roșie. Morții sînt aruncați în camioanele care iau drumul către crematoriu. 2 000 de arestați. Procese. Temniță. Lupta continuă. Evenimente mari, evenimente dramatice se succed cu repeziciune. Comuniștii însă nu pot fi înfrînți.

23 August, 1944. *Toate steagurile sus. Cad lanțurile jugului fascist. Libertatea intră în România pe toate ferestrele, pe toate ușile. Grivița e-n sărbătoare. Scriitori de toate vîrstele o aclamă în opera lor. Marele Călinescu spune: «Tumultul luptelor de clasă a trecut în istorie, acum noile generații de muncitori luptă cu materia spre a o supune formelor raționale, precum luptă împreună cu noi toți spre a stîrpi inerțiile, prejudecățile, superstițiile unei ere, care se îndepărtează de noi».*

Februarie, 1979. *În Cetatea Griviței mii de oameni muncesc în libertate sub soarele socialismului ducîndu-i faima peste mări și țări. Fiii ceferiștilor din 1933 poartă cu mîndrie ștafeta predată lor de marii lor părinți. Mulți dintre ei lucrează tot aici în funcții de tot felul, ducînd mai departe renumele de odinioară. Profesiunile, — altădată inaccesibile fiilor de muncitori și țărani — ingineri, medici, arhitecți, profesori, specialiști în toate domeniile de activitate, sînt acum la îndemîna oricui. Se cere numai muncă, voință, vocație pentru meseria aleasă. Oamenii Cetății Griviței sînt ca întotdeauna la post, luptători de frunte pentru o lume mai dreaptă și mai bună. Partidul Comunist Român conduce destinele tuturora spre culmile celor mai îndrăznețe visuri. Prezentul e frumos. Viitorul va fi și mai frumos. În trecut se află eroii noștri. România revoluționară îi închide cu iubire și recunoștință în sipetul ei de aur. Statul socialist apără clipă de clipă ființa democrației noastre, apără libertatea și cuceririle noastre, apără drumul și idealurile poporului.*

ION BĂNUȚĂ

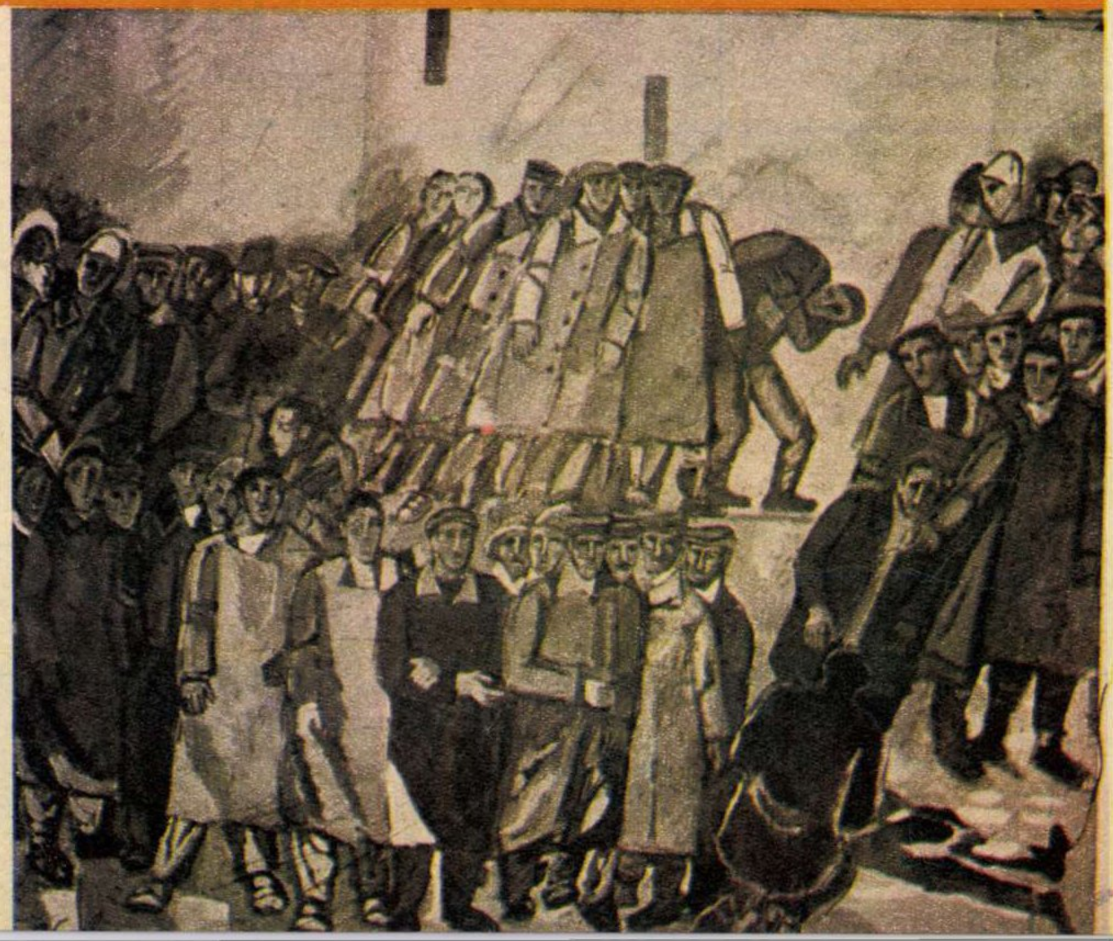

«GRIVIȚA ROȘIE» de **BRĂDUȚ COVALIU**

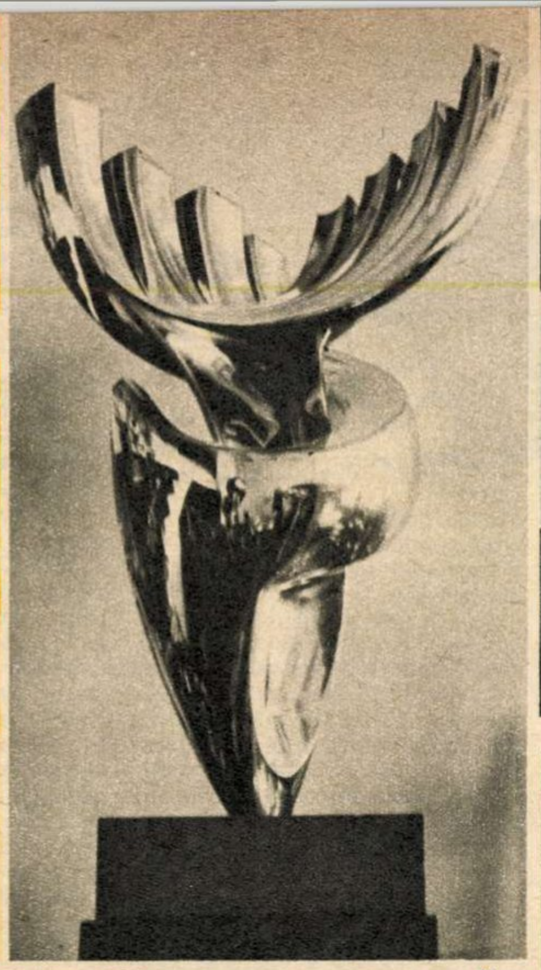

Zbor

OASPEȚI LA „ATELIER 2000"

SCULPTORUL Constantin Lucaci

Concursul «Atelier 2000» a atras atenția unui mare număr de cititori care și-au manifestat dorința de a participa la această competiție și, în mod deosebit, cu machete funcționale. Crearea unor asemenea lucrări care antrenează fantezia, inteligența, îndemînarea exercită o mare putere de atracție. Un grup de pionieri (Casa pionierilor și șoimilor patriei sectorul 1, București) dorind să se informeze asupra unor probleme care se pun în construirea machetelor funcționale a făcut o vizită sculptorului Constantin Lucaci.

În vastul atelier îi întîmpină mari păsări aeriene, asemănătoare unor nave cosmice gata să-și ia zborul sau spirale care se înșurubează în spațiu. Sînt sculpturi, forme care se deschid spre infinit, prin care artistul se adresează contemporanilor săi, prin care își exprimă visurile, aspirațiile.

Materialul utilizat de artist este metalul, oțelul inoxidabil.

Învingîndu-și timiditatea, uimirea, unul dintre vizitatori — pionierul Dan Tănăsie — întreabă:

— De ce se spune că sculpturile dumneavoastră, la fel ca și machetele sînt funcționale? Cum lucrați?

Sculptorul îi invită pe copii în fața unei machete care reprezintă o nouă fîntînă, a doua, după cea amplasată la Constanța și le explică:

— Am conceput această lucrare ca un joc de ape, pornit din formele tubulare care sînt în continuă mișcare și prin care apa va țîșni în unduiri vesele, reflectînd lumina soarelui. Înălțimea fîntînii va fi de 14 metri. Sistemul care va pune în mișcare tuburile l-am conceput în așa fel încît aceeași cantitate de apă aruncată în sus să fie absorbită și apoi din nou propulsată. Am calculat ca jeturile de apă să nu se atingă unul de celălalt. Sistemul este foarte economic.

— Vorbiți ca un inginer — spune pionierul Ionuț Munteanu.

— Nici un artist modern nu-și poate permite să nu fie la curent cu ceea ce este nou în știință și tehnică. Un artist al zilelor noastre știe să se slujească de noțiunile științifice și să le transforme, cu fantezie, în metaforă poetică. Aș vrea ca în fața fîntînii mele, trecătorul să se oprească pentru o clipă și, privind jocul luminii, ascultînd susurul apei, să se odihnească la răcoarea ei, să simtă liniștea și bucuria pe care ți le dau frumosul. Să aibă impresia că se află la un spectacol.

— Unde vedeți amplasată o asemenea fîntînă? — întreabă pioniera Adriana Macarie.

— În orașele noastre, în cartierele noi care vor fi gata peste un an sau doi. În spațiile verzi dintre blocuri sau răsărind în centrul unei piețe sau la intrarea unei mari uzine. În oricare din aceste locuri «Fîntîna» își va găsi spațiul ideal.

Constantin Lucaci arată apoi tinerilor săi vizitatori o altă lucrare a sa, un uriaș astru alcătuit din doi sori care, prin învîrtire continuă, în sens contrar își dilată și contractă razele efectele fiind de o mare și inedită frumusețe, de-a dreptul uimitoare.

— Am gîndit-o ca o pulsație a materiei, explică sculptorul. Lucrarea va fi amplasată la intrarea în Mamaia, sub soarele strălucitor al litoralului. Va fi ca un simbol al luminii.

— V-am ruga să ne explicați cum lucrați. Întrebarea e adresată de pionierul Luca Vasilescu.

— Ideile mele prind viață mai întîi în desen, uneori un desen aproape tehnic. Îmi gîndesc macheta funcțional și deci pun în desen și toate sistemele care vor determina mișcarea. Fac apoi mulajul de gips și abia după aceea începe lupta mea cu oțelul, o luptă prietenească. Bat bucățile de metal pînă le subțiez atît cît vreau, așa cum îmi cere lucrarea și le sudez cu grijă. După ce am făcut sudura în întregime, înlătur zgrunțurii metalici, polizez pînă suprafețele exprimă exact ceea ce doresc să exprim prin materie. La baza lucrării montez, în așa fel ca să nu se vadă, dispozitivele de care am nevoie.

Este apoi rîndul sculptorului să întrebe.

— La ce machete v-ați gîndit pentru concursul «Atelier 2000»?

— M-am gîndit la străzile suprapuse ale unui oraș din țară.

— Eu, la o uzină submarină.

— Și eu la un oraș plutitor.

— Foarte frumoase idei. Este extraordinar să poți realiza la început în machetă — și, de ce nu, mai tîrziu, în realitate — un oraș înaintînd cu străzile sale, pe pontoane, în apa mării. Să-ți imaginezi niște vehicule aerodinamice care să te poarte de la o stradă la alta. Sau un oraș submarin, unde culorile albastre ale mării se împletesc cu nuanțele de verde ale vegetației. Nu pot decît să aplaud ideile voastre și să vă doresc succes în participarea la minunatul concurs al fanteziei și inteligenței — «Atelier 2000».

B. VLAD

Fîntînă

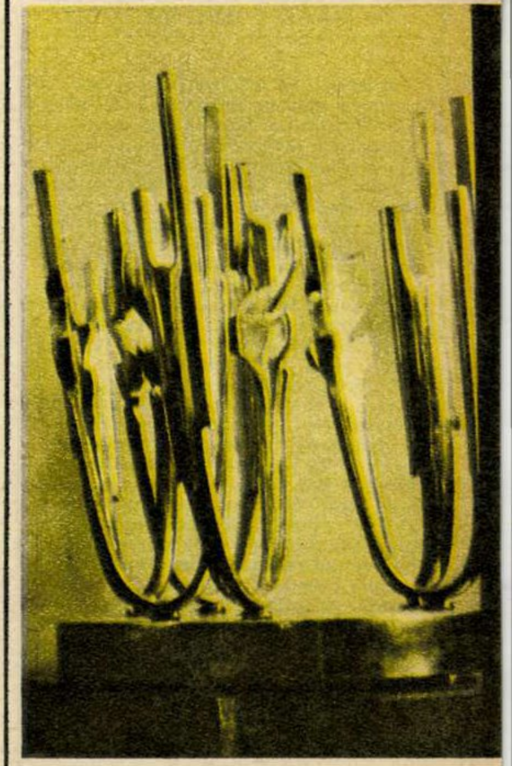

MIHAI NEGULESCU

Aritmetica, fiul meu

Aritmetica s-o înveți, fiul meu, negreșit
dar mai întîi învață să desenezi
o corabie, o colină cu iezi —
un avion. și ia-mă în el grăbit.

Aritmetica, fiul meu, s-o înveți mai ales
dar mai întîi învață să știi
de ce nu sînt mai multe Românii
în Europa, sau în Univers.

Aritmetica s-o înveți, fiul meu, cu rost
dar mai înainte întreabă-mă de ce am mai albit
pe-acolo pe unde am rătăcit,
și cîți am fost, și alții cîți au fost.

Aritmetica, fiul meu, s-o înveți exemplar
dar, mai întîi, puterea — ia aminte —
nu e atît în număr, cît în minte
si singurul temei: a fi cinstit.

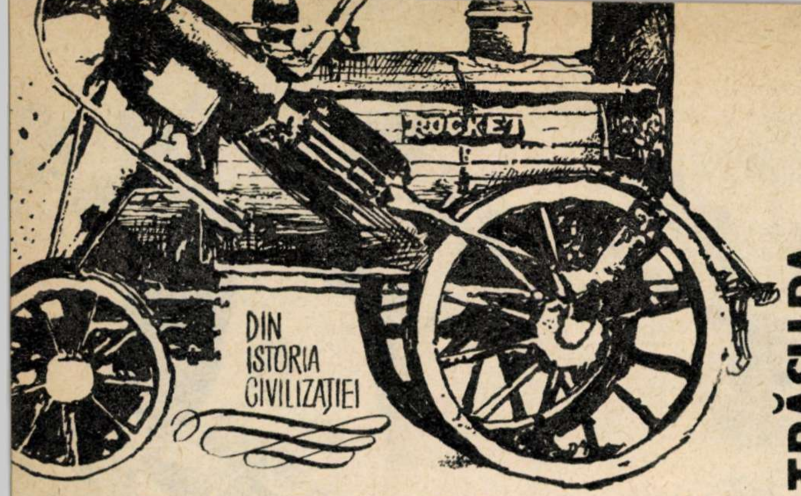

TRĂSURA CU ABURI

Forța aburului era cunoscută încă din antichitate. Aplicarea sa în locomoție îi preocupa tot mai mult pe cercetătorii din secolul al XVIII-lea. În 1769, François Cugnot construiește primul autovehicul cu aburi. Era mai degrabă o căruță mare pe trei roți, confecționată din lemn și fier. Primul exemplar din acest vehicul urma să servească la transportul pieselor grele de artilerie.

Încercările continuă în Anglia. O primă trăsură cu aburi aparține tînărului constructor William Murdock. Alte modele, perfecționate, au fost construite de William Symington în 1786, Robert Fourness în 1788, Nathan Read și alții. Toate aceste încercări au rămas însă fără utilitate practică, deoarece aburul produs se consuma foarte repede și vehiculul trebuia oprit pentru alimentare.

Abia în 1800, Richard Trevithick, împreună cu vărul său, Andrew Vivian, realizează un vehicul care folosește forța aburului de înaltă presiune. Era de fapt o locomotivă rutieră. Ea a reușit, la 24 decembrie 1801, să urce o pantă, încărcată fiind cu cîteva persoane. Trevithick și Vivian perseverează și în anul următor brevetează o nouă trăsură, cu care execută o cursă dus-întors între Leather Lane și Islington, cu o viteză de aproape 10 km/h. Aceste încercări deschid calea spre noi performanțe. În 1881, Julius Griffith prezintă construcția unei diligențe cu două compartimente, a cărei noutate constă în echiparea sa cu un schimbător de viteze. O altă inovație se semnalează la un vehicul realizat de englezul Goldsworthy Gurney. Cazanele sale erau construite din tuburi îndoite în formă de bucle, ceea ce permitea circulația cu mare viteză a apei. Din echipament mai făceau parte un servomotor, care acționa pompa de alimentare și un ventilator centrifugal cu axă verticală pentru suflarea aerului în cuptor. Succesul nu l-a repurtat încă cu aceste diligențe, ci cu un remorcher realizat în 1829. După prima demonstrație cu noul vehicul, a primit comanda pentru încă trei bucăți. care aveau să circule pe ruta Gloucester—Chelttenham. Succesul acestui mijloc de transport a dat naștere la dispute aprige cu concesionarii transporturilor cu cai, dispute care au dus la instituirea unei comisii parlamentare ce trebuia să decidă între cele două mijloace de transport intrate în conflict. Verdictul dat a fost în favoarea noului, însă diferendele au continuat multă vreme.

EMIL MUNTEANU-RETEVOESCU

ATELIERUL FANTEZIEI

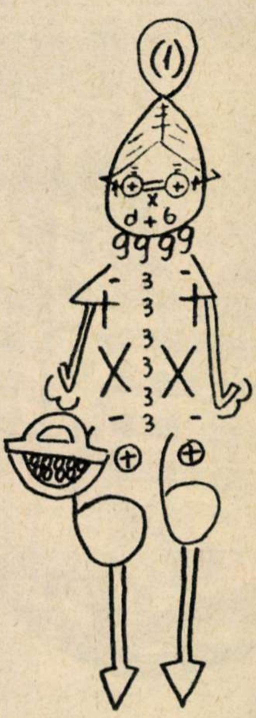

Desen matematic de RALUCA VULCAN, clasa a V-a, Liceul de fizică matematică nr. 2, București.

ROMAN FOILETON

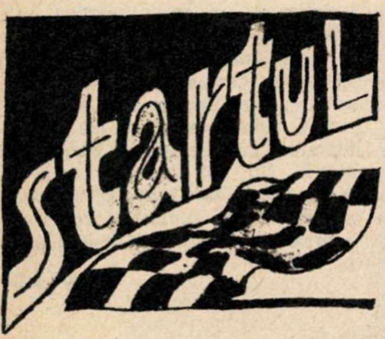

de **VASILE NICOROVICI**

A trebuit să mă întorc, din nou, la carnetul meu de note, fiindcă, altfel, nu știu cum aș fi scos-o la capăt cu descrierea întîmplărilor mele. În lunile acelea premergătoare sfîrșitului de an școlar, s-au întîmplat atîtea, încît, dacă stau să mă gîndesc la toate, uite, chiar și acum, deși mă aflu de o lună de zile în vacanță — mă cuprinde amețeala. Ca atunci cînd cobori dintr-un scrînciob care te-a învîrtit foarte repede. Toate fug de jur-împrejurul tău și se amestecă, deși tu te-ai așezat jos și ai închis ochii. Așa că pentru a descurca măcar cîteva întîmplări mai importante a fost nevoie să recurg la caietul meu de note, în care îmi însemnasem tot ce a fost mai interesant, dar nu în cuvinte — ci în desene. Fiindcă îmi place să desenez, mai ales cînd sînt obosit și simt nevoia să mă recreez. Și dacă figurile nu prea seamănă cu cele din realitate, eu îmi dau seama, totuși, foarte bine despre cine și despre ce este vorba.

Iată, de pildă, această roată dințată, avînd deasupra un tricolor și un steag roșu, iar în mijloc trei litere majuscule: **FAM**. Recunosc în ea imaginea insignei, pe care am căpătat-o fiecare, atunci cînd am vizitat Fabrica de agregate și motoare. Alături, văd desenat un ins cu sprîncene stufoase și halat portocaliu, ce nu poate fi altcineva decît nenea Panait Ionescu surprins atunci cînd ne-a fost prezentat tuturor ca maistru fruntaș, inovator, inventator etc. etc. Dar, cînd i-a venit rîndul să vorbească, el și-a dat cascheta pe ceafă și ne-a spus: «Mă, băieți, să nu care cumva să-l prind pe vreunul că-mi spune Panait Ionescu. Așa mi se spune în ședințe, cînd sînt criticat. Dar ăia cu care muncesc și care mă simpatizează îmi spun Ionescu-Patent sau și mai simplu: nea Patent. Iar voi cred că sînteți din ăia care mă iubiți». Toți au făcut haz și l-am aplaudat. Ce mai, ne dăduse gata pe toți. Cînd l-a întrebat Trică: de unde i-a venit acest nume de Patent, de la clește sau de la dovada de brevetare a invențiilor, maistrul i-a răspuns scurt și simplu: de la amîndouă! «Și cum de ați nimerit tocmai la meseria asta?» l-a întrebat altcineva. «Păi am citit pe poartă: intrarea persoanelor particulare oprită. Și cum eu nu mă știam a fi «persoană particulară» — am intrat înăuntru. M-am uitat eu în dreapta și în stînga și am văzut o ușă mare. Am deschis-o și am dat într-o hală plină cu niște drăcii care se învîrteau. M-am apropiat de unul, care lucra la o drăcie dintr-asta — era un strung — și m-am uitat la picioarele lui. Că eu credeam că el învîrte strungul, ca tocilarii ăi vechi, dînd dintr-un picior. Dar voi sînteți băieți deștepți, cu școală, așa că atunci cînd veți ajunge la vîrsta mea — o să speriați lumea, de cîtă specialitate veți fi băgat voi în cap.» Mie, însă, mi-a plăcut cel mai mult, cînd nea Patent ne-a spus că «tehnica asta e cu mare cîntec, te prinde mai rău decît un film polițist.

Tot atît de mult mi-a plăcut și ceea ce am văzut în birourile de proiectări, unde ne-a întîmpinat vechea mea cunoștință, inginerul Octav Uriașu. Numai că, de astă dată, văzîndu-l lîngă planșeta lui, nu mai arăta ca un băiat bun de glume, ci mai înalt, parcă, și mult mai în vîrstă. Iar ceea ce ne-a spus despre viitorul Fabricii de agregate mi-a dat serios de gîndit. «Mă, băieți, ne-a spus el într-un rînd, voi sînteți niște mari norocoși. Mai întîi, fiindcă o să apucați revelionul lui 2000, la vîrsta de 40 de ani, deci ca bărbați în plină putere a creației». «Că atunci creierele cibernetice or să ne facă totul!» interveni careva, se pare că Trică, stîrnind obișnuita bună dispoziție. «Nu rîdeți! — a spus, cu seriozitate, Octav Uriașu. Fiindcă prin secții n-o să vedeți nici un om. Calculatoarele vor dirija și vor controla întregul proces de fabricație, vor alege soluțiile optime. Specialiștii se vor ocupa de întreținerea automatelor. Pe cînd alții se vor concentra în ateliere de proiectări, asupra unor probleme de concepție»... «Și-atunci ce rost mai are să învățăm cum se trage la pilă»? — își mărturisi o mai veche nedumerire Cezar Dorobanțu. «Tocmai că are rost! îl contrazise, foarte convins, inginerul Uriașu. Fiindcă asta e baza tehnicii. Ca și învățatul scrisului cu mîna. Dar după ce ați depășit faza asta, trebuie să deveniți tobă de matematică și de știință. Fiindcă, pînă în anul 2000, fiecare din voi, în mod sigur, o să schimbe două sau trei meserii»... «Asta cum vine?» îl întrebă Dinu Dimitriu pe Trică, dar în așa fel încît l-a auzit toată lumea. Octav Uriașu îl lămuri într-un fel, care începu să-mi placă, adică limpede și scurt: — «Asta vine așa: că un strung la care ai atașat un calculator devine o unealtă cu desăvîrșire nouă, care îți cere să te recalifici complet, ca și cum ai trebui să înveți o meserie nouă. Mai aveți întrebări?» Nu, nu mai avem întrebări. Fiindcă dintr-o singură frază înțelesesem, limpede, totul.

Ar mai fi cazul să explic rostul și acelui portret, cu părul colorat cu creion roșu, ce nu poate să aparțină, dacă ții seama de acest amănunt, decît lui Vasile Cuculeț, secretarul U.T.C.-ului pe toată fabrica. El ne-a primit, la sfîrșitul vizitei noastre, în sala noii expoziții. Ne-a vorbit prietenește de parcă ne-ar fi cunoscut, de mult timp, pe fiecare: «Ei, cum v-a plăcut? a întrebat el serios și a început să împartă fiecăruia insigne și albume cu fotografii. «Mîine, sper, ca astea să fie diplome de fruntași. Dar ca să le căpătați o să trebuiască să munciți, fiindcă diplomele nu le împărțim la oricine...» Ne simțeam apropiați unii de alții, ca într-o familie, așa că Traian îndrăzni să-l întrebe pe secretarul comitetului U.T.C.: «Tovarășe Cuculeț, dumneavoastră ce-o să faceți de revelionul lui 2000? «Roșcatul rîse cu plăcere: «A! Ideea lui Octav Uriașu. Că el, de pe acum, pregătește revelionul ăsta». «Noi vă invităm de pe acum să-l petreceți cu noi!» îndrăzni și Stela Haiduc să intre în discuție. «Atunci n-am ce face. Accept. Sînteți primii care mi-ați făcut invitația. Dar asta vă obligă ca după terminarea liceului să veniți la fabrica noastră. Că altfel nu văd cum o să petrecem împreună revelionul ăsta!»

Nu pot trece cu vederea nici un eveniment atît de important cum a fost întoarcerea tatii de la spital — acasă. Deși, scena asta, sincer să fiu n-am desenat-o nicăieri, și nici petrecerea de duminică, în care revenirea tatii a fost sărbătorită, vorba lui nea Panait, — «într-un cadru lărgit». Fiindcă sînt lucruri atît de serioase, încît ori le faci cum trebuie, ori nu le mai faci de loc. Dar, fără să fi tras măcar o linie pe hîrtie, eu mi le amintesc pînă la ultimul amănunt, mi s-au întipărit în cap pentru toată viața.

COPII CUTEZĂTORI ai zilelor noastre

...este noua rubrică pe care v-o pune la dispoziție revista «Cutezătorii». În acest cadru așteptăm să ne relatați despre faptele frumoase, exemplare ale pionierilor și școlarilor, colegii voștri, despre fapte de excepție, care poartă amprenta cutezanței. Descrierea întîmplărilor se va face simplu, limpede, direct și respectîndu-se întrutotul datele reale. Acolo unde este posibil, textul va fi însoțit cu fotografia celui care s-a remarcat prin fapte și atitudini frumoase, dovedind curaj, perseverență, cinste, omenie.

Așteptăm cît mai curînd scrisorile voastre adresate rubricii **«Copii-cutezători ai zilelor noastre».** *Scrieți-ne pe adresa:* revista «Cutezătorii», Piața Scînteii nr. 1, București.

O NOUĂ SPERANȚĂ A TENISULUI ROMÂNESC

Port Washington

Dornici să afle și mai multe amănunte despre Mihnea Năstase, noua speranță a tenisului românesc, numeroși cititori ne-au rugat să-l prezentăm mai pe larg în paginile revistei noastre. Rîndurile de mai jos încearcă să dea curs acestei solicitări.

...L-am cunoscut cu aproape trei ani în urmă. Încă de-atunci antrenamentele și partidele lui pe terenurile de la Tenis-Club București, din strada Plevnei, atrăgeau majoritatea spectatorilor ocazionali. Avea servicii frumoase, lovituri de dreapta și de stînga bine conturate, stăpînea voleul și «punea» spectaculoase mingi la rădăcina fileului. «Cine e puștiul?» — se auzeau întrebări în băncile de pe margine. «Nepotul lui Ilie Năstase!» — răspundeau cei ce-l cunoșteau.

Împrumutînd din gesturile unchiului Ilie, Mihnea Năstase lăsa încă de atunci impresia unui veritabil talent. Încrezător în forțele proprii, ambițios și bătăios, instruit și antrenat de tatăl său, Constantin Năstase (fost campion al țării, iar mai recent antrenor al lotului național și căpitan nejucător al echipei României în «Cupa Davis») Mihnea Năstase a urcat repede treptele consacrării sportive. Cîștigă mai întîi o serie de concursuri rezervate copiilor, devenind un adversar de temut. Apoi, în vara anului 1976, eforturile, străduințele lui sînt încununate de primul succes important: participînd la competiția de masă cu caracter republican «Cupa Scînteii tineretului la tenis» — prima mare întrecere în biografia sa sportivă —, Mihnea devine campion al municipiului București. Peste o lună e prezent în stațiunea Costinești de pe litoralul însorit al Mării Negre, unde era programat turneul final pe țară al amintitei competiții. La categoria sa de vîrstă, 10—14 ani, el trecea drept marele favorit. Un prim obstacol — Mihnea nu îndeplinește condiția de vîrstă. Are doar nouă ani. Dar comisia de organizare a competiției îi acordă dispensă. În prima confruntare îl are ca adversar pe un concurent cu patru ani mai mare decît el. Faptul nu l-a înfricoșat, dimpotrivă, l-a ambiționat și mai mult. Dar o întîmplare nefericită — se accidentează încă în primul set la o gleznă — îl face să părăsească întrecerea. După numai un an însă, ajunge campion al țării la categoria lui.

În vara anului 1977 l-am întîlnit din nou pe Mihnea, de data aceasta la Paris. Mă aflam acolo cu prilejul meciului din «Cupa Davis», România—Franța. Întrucît atunci tatăl său, Constantin Năstase—sau Năstase I—cum i se mai zice — pregătea echipa noastră, din care făcea parte și unchiul său, Ilie Năstase (Năstase al... II-lea), l-a luat și pe Mihnea cu el, pentru o întîlnire cu acel templu al tenisului care este Roland Gaross-ul și unde — se speră — mezinul familiei de campioni (Năstase al III-lea) va reprezenta, nu peste mult timp, tricolorul țării, ducînd mai departe tradițiile strălucite ale tenisului nostru. Jucînd, cu acel prilej, pe terenurile celebrei arene, în compania tatălui și a unchiului, Mihnea a lăsat o bună impresie, stîrnind interesul și admirația spectatorilor, a ziariștilor, care n-au ezitat să se intereseze de performanțele lui.

Să părăsim firul povestirii, consemnînd victoriile în lanț cucerite pe terenurile din țară, dar mai ales recentul său succes înregistrat în Statele Unite ale Americii, țara «copiilor teribili» ai tenisului mondial — Jimmy Connors și Chris Evert. Este primul mare turneu, primul mare succes care face să strălucească la orizont o nouă stea a tenisului românesc. Mihnea Năstase cîștigă finala turneului de la Port Washington, cucerind trofeul «Cupa Rolex», dovedindu-se cel mai bun, la numai 11 ani și jumătate, din cei 750 de concurenți de vîrsta sa, sosiți din 34 de țări, pentru a lua startul marei competiții. Valoarea rezultatului iese și mai mult în relief dacă ne gîndim că între participanții care au luat cu asalt terenurile Academiei de tenis de la Port Washington se aflau toți campionii de juniori ai statelor americane. În acest maraton, Mihnea Năstase nu a cedat adversarilor decît 5 ghemuri. Iată o performanță senzațională, venită după o comportare strălucită a reprezentantului nostru. După cum ne-a declarat la sosire, «arma» sa de predilecție în acest turneu, care l-au dus din izbîndă în izbîndă, au fost mingile scurte, «greu de returnat — cum spune el — cînd sînt bine plasate». Deci, «scurtele» pe care le-a învățat de la unchiul său, Ilie.

Pentru cititorii revistei «Cutezătorii» transcriem cîteva gînduri, rezultate dintr-un dialog pe care l-am avut cu micul dar temerarul campion. Întrebîndu-l cum decurge «o lecție», un antrenament, Năstase-junior ne-a spus: **«Foarte bine, pentru că acolo, pe teren, eu sînt sportivul Năstase, nu fiul antrenorului Năstase, și ascult fără să crîcnesc. De aceea și reușim să facem treabă. Dacă în afara terenului tata este pentru mine tată, la antrenamente este antrenorul foarte sever. Nu-mi permite nici o abatere de la reguli și de la program, nu-mi face concesii, dar nici eu nu trag chiulul».** Pentru ca cititorii să aibă o imagine și mai exactă a colegului lor de generație, vom mai adăuga că Mihnea Năstase este elev în clasa a VI-a, că a fost premiant în fiecare an și că tot timpul și-l petrece învățînd și jucînd tenis. Și cum unui pionier îi stă bine să fie îndrăzneț și visător, Mihnea Năstase are și el visul și ambițiile lui: să cîștige toate marile turnee.

Îi dorim, din toată inima, să-și realizeze acest mare vis.

VASILE CĂBULEA

ROMAN FOILETON

EPILOG în redacție

După ce «Cutezătorii» a dat startul romanului foileton «Startul», acesta a străbătut săptămîni în șir paginile revistei noastre, fiind așteptat de fiecare dată cu nerăbdare de către cititori. Epilogul acestui roman a fost scris în redacție, în cadrul unei întîlniri a autorului, scriitorul Vasile Nicorovici, cu cititorii (pionieri de la Casele pionierilor și șoimilor patriei din sectoarele 5 și 8).

Discuția s-a legat ușor și prietenește, prin cuvîntul lor copiii dovedind că au citit cu interes episoadele publicate, că personaje ca Laura, Stela, Traian au rămas întipărite în inimile lor, că au observat felul lor de a gîndi, de a se comporta, i-au îndrăgit și împreună au străbătut drumurile țării, cunoscînd oameni și locuri. În cuvîntul lor cititorii au remarcat autenticitatea cu care autorul a zugrăvit personajele, situațiile. «Parcă ar fi de la noi de la școală», a remarcat pioniera Antoanela Voina, iar pioniera Mirela Dumitru s-a interesat unde și-a cunoscut autorul eroii și dacă are de gînd să-i urmărească în continuare.

ROMAN FOILETON

La rîndul său, Vasile Nicorovici a spus că ani de-a rîndul profesiunea sa de ziarist l-a purtat pe toate drumurile țării. A avut astfel prilejul să cunoască marile uzine, marile șantiere, oamenii care lucrează acolo, pionierii cu preocupările lor. «Startul» va apărea în curînd în volum la Editura «Ion Creangă». Cît despre viitor n-ar putea spune dacă își va urmări în continuare personajele sau va scrie cu totul altceva.

Întîlnirea scriitorului Vasile Nicorovici la revista «Cutezătorii», precum și cartea pe care a scris-o dovedesc însă că pentru un scriitor universul pionieriei este deosebit de fascinant.

MERIDIANELE PRIETENIEI

BUCURIA SUCCESULUI

Pregătit pentru a-și lua startul în prima cursă, cartul pe care-l vedeți în imagine este rezultatul numeroaselor ceasuri de muncă efectuată cu pasiune și pricepere de către membrii unui cerc de tineri tehnicieni din Republica Democrată Germană. Această clipă mult așteptată este trăită cu bucurie de către toți cei care au lucrat la realizarea cartului.

Participînd la activitățile din cadrul cercurilor tehnice, potrivit dorințelor și aptitudinilor pe care le au, pionierii din R.D.G. se pregătesc să devină muncitori cu înaltă calificare. În fiecare an, cele mai valoroase lucrări sînt expuse la «Salonul tînărului tehnician» vizitat de oaspeți din întreaga republică.

UN JOC VESEL

Fuga-n saci —un joc plin de haz, îndrăgit de toți copiii. Îl întîlnim în tabere, în programele recreative din școli, la lumina focului de tabără, adică acolo unde sînt mulți copii.

De fiecare dată el stîrnește atît veselia participanților cît și pe cea a suporterilor.

În imagine — «Fuga-n saci», jucat de un grup de copii din R.S. Cehoslovacă.

NĂVODARI = PRIETENIE

Năvodari —un nume cunoscut și îndrăgit de copii din numeroase țări ale lumii. Un nume care amintește tuturor celor care l-au cunoscut de frumoasele prietenii legate aici cu pionierii români, de minunatele condiții de care s-au bucurat și calda ospitalitate cu care au fost înconjurați de gazde. Pentru că, la Năvodari, în timpul însoritelor vacanțe de vară, alături de miile de purtători ai cravatei roșii cu tricolor vin să-și fortifice organismul, prin sport și numeroase activități recreative, copiii din zeci de țări.

La vară, cîntece ale copilăriei de pe toate continentele vor răsuna din nou în tabăra de pe țărmul mării, unde copiii sînt așteptați cu aceeași bucurie și unde vor avea loc frumoase manifestări dedicate Anului Internațional al Copilului.

„Delfinii

Înotul este un sport îndrăgit de milioane de copii sovietici. Ei participă bucuroși la numeroase competiții organizate în timpul vacanțelor la Artek și în alte tabere, pot fi întîlniți antrenîndu-se în apele rîurilor și în bazinele cluburilor sportive din toate republicile unionale.

Cei mai buni dintre tinerii înotători din Uniunea Sovietică se întîlnesc în cadrul unei mari competiții — Delfinul vesel — care se desfășoară anual. Ea a fost denumită astfel, deoarece pe tot parcursul întrecerilor, atît bazinul de înot cît și tribunele sînt stăpînite de veselia copiilor. «Delfinii» care s-au prezentat la ediția din 1978 au trebuit să parcurgă distanța de 100 m de patru ori, în stilurile bras, fluture, spate și liber. S-a dovedit, astfel, că aproape toți participanții stăpîneau aceste stiluri. Suporterii au fost plăcut surprinși cînd pe podiumul de onoare au urcat «delfinii» echipei «Alga» din Frunze (R.S.S. Kirghiză) unde nu sînt tradiții în domeniul natației. Printre fruntașii clasamentelor s-au numărat, de asemenea, copii care trăiesc în orașe nordice ca Norilsk și Magadan din Siberia.

Tinere talente

...În sala de concerte a Conservatorului central de muzică din Beijing (Pekin), cîntecul «Ciocîrliei» este urmărit cu viu interes de întreaga asistență. Cel care cîntă este un băiat de opt ani — Liu-Se-tsiug. Expresivitatea cu care interpretează la vioară cunoscutul cîntec românesc cucerește călduroase aplauze. Apoi, în fața pianului se așază Tsai-Yi-min —o fetiță în vîrstă de zece ani care-i onorează pe cei prezenți cu un studiu de Chopin. «Azaleea» —un foarte popular cîntec din R.P. Chineză este interpretat la țambal de Lieng Yue-ning (doisprezece ani). Concertul este susținut în întregime numai de interpreți foarte tineri, toți elevi ai Școlii de muzică de pe lîngă Conservatorul central.

În R.P. Chineză, descoperirea și îndrumarea tinerelor talente constituie o preocupare permanentă a ansamblurilor artistice. După ce copiii sînt formați în cadrul ansamblurilor, ei se pot prezenta la examenul de admitere de la Școala la care funcționează pe lîngă Conservatorul din Beijing. Numai în 1978 peste 300 de tinere talente au devenit elevi ai acestei școli.

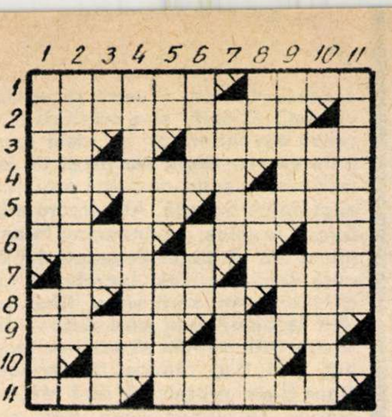

AMINTIRI DE VACANȚĂ

ORIZONTAL: 1. Pe drumuri de munte (sing.) Oteră în parcuri, umbră, răcoare și un cadru prielnic pentru odihnă și recreație (pl.) 2. Amintire de vacanță. 3. Nicolae Păun. Poziție inițială la gimnastica de înviorare. 4. Participant activ pe șantierele naționale, pe ogoare, la amenajarea bazelor sportive, a terenurilor de joacă și a altor obiective de larg interes cetățenesc. Face muzica. 5. La coborîrea din tren. Prin cabane. Au început școala (fem.) 6. Îndemn pentru măgăruș. Orășel în Suedia. Mare nemărginită. 7. ...de Vale, popas de vacanță deosebit de pitoresc în Munții Bihorului (1 107 m). A duce rucsacul în spinare. 8. În drum spre cotă. Localitate în Japonia. Arbore roditor. 9. Culme muntoasă în sudul Munților Bihorului (1 483 m) renumită pentru tîrgurile anuale care au loc acolo. Stil de înot. 10. Centru turistic prahovean cu drumeții și tabere de neuitat. Floarea albastră a marinei! 11. Un ștrand natural. Vacanța pentru elevi și studenți (pl.).

VERTICAL: 1. Însoțitor al pionierilor și școlarilor în cluburile de vacanță, în actiunile turistice, în competiții cultural-sportive sau de muncă patriotică. Loc de desfășurare a vacanței «în haine de lucru». 2. O mare iubitoare a munților. 3. La rîu, pe maluri. Ușițe! Localitate în R.P. Chineză. 4. Asalt spre înălțimi în zilele de vacanță (pl.). 5. Carate. Notă muzicală. Prăpastie (fig.). 6. Fiord în Norvegia. Așezare de vacanță. Asia. 7. Renumită tabără internațională găzduită în U.R.S.S. pe litoralul primitor al Crimeei. Un biban întors fără... cap! 8. Sfori. Techirghiolul la mare. Amara în Bărăgan sau Bîlea și Capra din Munții Făgărașului. (sing.). Călător englez (1813—1893). 9. Servit la micul dejun. Dorită asiduu la vremea vacanței mari. 10. Însoțire la drum. 11. Traseul unei expediții pionierești.

DICȚIONAR: SKA, UETA, ISU, ERDE ABIB, RAE.

NICOLAE AXIOTI

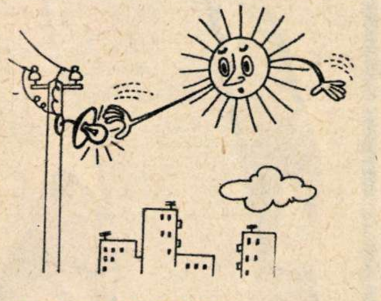

NIC NICOLAESCU

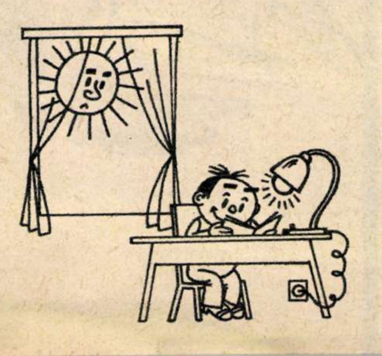

VISÎND LA GLORIA NADIEI

Încă mici, încă prea puțin îndemînatice (vedeți, nu toate se țin pe bîrnă la fel de bine și de sigur), fetițele acestea (foto 1) se pregătesc (la Stadionul tineretului, sub îndrumarea fostei campioane naționale Elena Lisandru Ceampelea), visînd la gloria Nadiei Comăneci. Și, după cum am aflat, unele dintre ele (cele mai talentate și mai ambițioase), dovedesc încă de pe acum că au reale șanse în acest sens.

„ZBURĂTORII"

Zilnic, printre «zburătorii» de la bazinul de sărituri la trambulină al bazei sportive de la «23 August» din București pot fi admirați și componenții lotului republican de juniori, pregătit de cunoscuții antrenori Pantelimon Decuseară și Nicolae Sporios. Foto 2 și 3 — doi dintre cei mai dotați săritori — **Cornel Pop**, de 13 ani și, respectiv, **Adrian Cherciu**, de 10 ani.

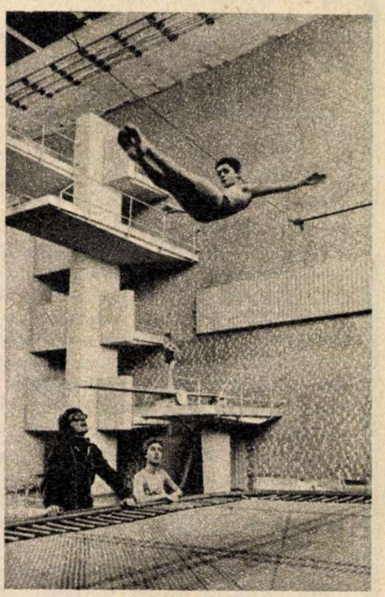

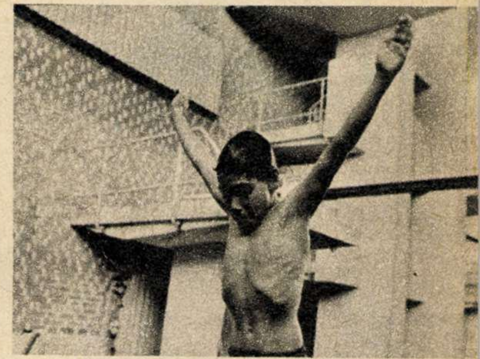

* * *

ȘTIAȚI CĂ...

- *Un copil de 11 ani care a practicat sistematic înotul timp de 4 ani are o talie mai înaltă (150—152 cm) comparativ cu talia copiilor de aceeași vîrstă care nu practică înotul (145—146 cm)?*
- *Capacitatea toracică a înotătorilor la vîrsta de 12 ani (după 4—5 ani de înot) este de circa 3 200 cmc, față de 2 700 cmc cît au ceilalți copii, de aceeași vîrstă, dar care nu practică înotul?*
- *După 12 lecții de înot, a cîte 90 de minute fiecare, valorile pulsului în repaus scad la copiii în vîrstă de 10 ani de la 78 la 64 de pulsații pe minut?*
- *După o partidă de handbal sau baschet se pot pierde între 1,5 și 2 kg din greutate?*
- *La viteza de 9 metri pe secundă, realizată în alergarea pe 100 m plat (recordul mondial), pulsul atinge valori de 220—240 de pulsații pe minut?*

Cutezătorii

Redactor șef:
MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct:
OVIDIU ZOTTA
Secretar responsabil de redacție:
IOAN DONCA

Prezentarea artistică
POMPILIU DUMITRESCU
Prezentarea tehnică:
LUCIA SICOMAS

Redacția: Piața Scînteii nr. 1. București 33. Telefon: 17 60 10; ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia» TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226, București.

12 pagini, 1 LEU

index
41033

MAGNETUL

SCHIŢA DE Nicolae Ţic

Dragă Ghiuţă, îmi scria deunăzi Costel, în stilul său caracteristic, fiind singurul din clasă cu nouă la purtare pe anul în curs, numai tu mă poţi ajuta, măi, vino urgent să găsim o soluţie! Cred că se impun unele precizări: cu nouă la purtare, Costel se află în evident progres. De la patru cu avertisment (pentru geam spart şi călimară de cerneală proiectată în tavan), la un nouă curat şi sănătos, veţi recunoaşte şi dumneavoastră că este o distanţă apreciabilă. Costel debutase cu un patru chiar în prima săptămînă de şcoală, şi-a trebuit să depună eforturi considerabile, preţ de două trimestre, pînă să scoată de-un cinci. La sfîrşit de an, toţi aveau zece, numai el — cinci. Întrebat cu cine împărţise nota la purtare, Costel a recunoscut în plen: cu prietenul meu Ghiuţă, eu cinci, Ghiuţă cinci. Clasa a cincea am încheiat-o amîndoi cu cîte-un şapte. Şi-am făcut socoteala: şapte cu şapte, paisprezece, De unde se vede că i-am tăiat pe toţi. Mai există cineva care să aibă nota paisprezece la purtare?

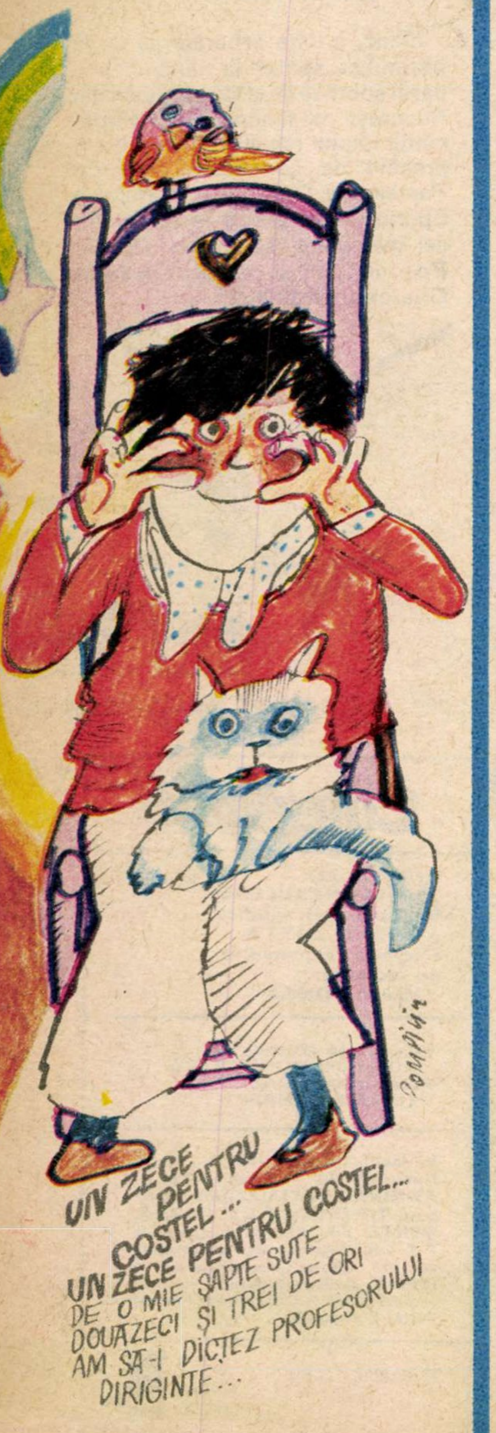
UN ZECE PENTRU COSTEL...
UN ZECE PENTRU COSTEL...
DE O MIE ŞAPTE SUTE DOUĂZECI ŞI TREI DE ORI AM SĂ-I DICTEZ PROFESORULUI DIRIGINTE...

Dar a fost să fie altfel, a trebuit să ne despărţim, că plec la altă şcoală. Şi-am rămas fiecare cu notele lui, fără putinţa de-a le mai aduna. Costel s-a săltat pînă la nouă, şi-mi cere să-i fac rost de-un zece. Nu să-l fur, nu să i-l dau de la mine, doar să-l înhaţ, întrucît acel zece, destinat prietenului meu, îşi face simţită prezenţa, îi dă tîrcoale. «În fiecare dimineaţă îl văd, cînd intru în clasă, mi se destăinuie Costel. E un zece mare de tot, mă şi-ntreb cum o să-ncapă în catalog. De obicei, stă deasupra catedrei, cam la un lat de palmă, aş putea să-l ating cu mîna. Necazul mare e că nu se lasă, cum m-apropii, cum începe s-alerge pe tavan. Ghiuţă, ştiu că tu ai inventat un magnet care atrage notele de zece. Îndrăznesc prea mult dacă te rog?! Ghiuţă, ca vechi prieten ce-mi eşti, măi... Ţi-aduci aminte cum ne-am cunoscut noi? Jucam fotbal pe strada noastră, mă, cînd ai venit tu cu vărul Tache, robotul, şi eu te-am propus pentru înaintaş!» Evocînd pe îndelete şi cu înaltă simţire atîtea peripeţii memorabile, Costel a izbutit să mă înduioşeze: «Bine, bătrîne, i-am zis, îţi dau magnetul, vezi cum te descurci cu el»...

A doua zi spre seară, pe cînd mă-ntorceam de la şcoală, m-aud strigat din urmă de Costel. Abia îşi mai trăgea sufletul. Cîteva minute n-a fost în stare să scoată o vorbă. Îmi lăsa impresia că dintr-o clipă în alta are să se prăbuşească pe asfalt. Cînd mă uit mai bine la el, bag de seamă că magnetul i se lipise de urechea dreaptă, şi trăgea de ea cu nădejde. «Ia-ţi drăcia asta, că mi-a mîncat zilele», s-a zbătut Costel într-un tîrziu. Cu mîna pe inimă se jura că respectase întocmai indicaţiile mele, şi cu toate astea, efectul se dovedise dezastruos. Aşadar, scosese magnetul din servietă, vrînd să atragă nota zece la purtare. Numai că nota rîvnită a dispărut, ca la un semn, în schimb, cîţiva dintre colegii lui Costel, vreo şapte, au simţit pe loc un ciudat impuls de a-şi face autocritica, anunţînd că nu-şi pregătiseră lecţiile. Nimeni nu-i întrebase nimic, nici măcar nu-i suspectase. Ce le-o fi venit să se dea de gol? Mihăiţă şi-a mărturisit isprava din laborator, cu nişte eprubete sparte, Gigel s-a rugat de iertare pentru scurt-circuitul provocat săptămîna trecută, Alexandru a izbucnit în plîns, recunoscînd în cele din urmă că toate desenele lui de nota zece i-au fost lucrate de taică-său... «Am sărit şi eu, fiind hotărît la destăinuiri complete — însă mai întîi trebuia să scap de magnet, să-l bag repede în servietă. Doar ţi-am promis să nu-l arăt nimănui. Una-două l-am vîrît sub teancul de cărţi. Şi-n clipa aceea toţi colegii mei care se dăduseră de gol s-au aşezat în bănci, nedumeriţi, nu mai pricepeau nimic: simţul autocritic dispăruse»... Se mirau: «Am zis noi că nu ne-am pregătit lecţiile?!» Dar era prea tîrziu. Cîte nu se aflaseră atîta vreme, au fost date pe faţă în numai cîteva secunde. Eu tăceam, ghemuit în bancă, nici eu nu-mi scrisesem temele, însă pe mine nu m-a prins, că nu bătusem din gură. Dragă, măi, Ghiuţă, nu mai am pic de încredere în invenţiile tale. Cu atîtea reacţii adverse şi contra-indicaţii posibile, mai tare te-nfundă, cînd eşti la necaz. Doar aşa, dacă ai vrea tu să m-ajuţi prin intermediul telepatiei»...

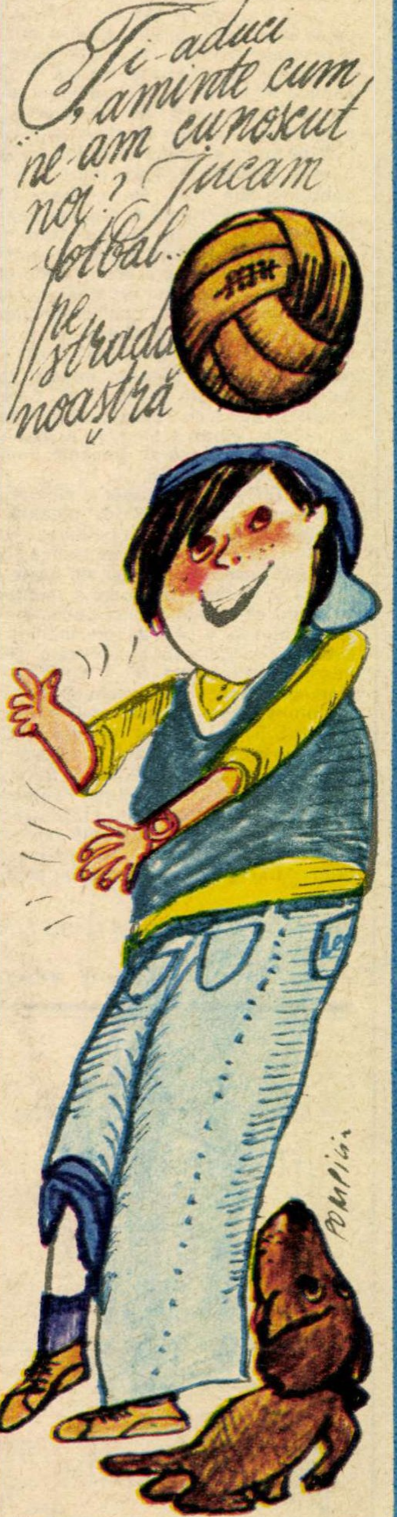
Ţi-aduci aminte cum ne-am cunoscut noi? Jucam fotbal... pe strada noastră

Costel încă mai rîvnea nota zece la purtare. «Bine, am să-l influenţez pe profesorul diriginte», i-am promis vechiului meu prieten. După cum îţi este cunoscut, de mai multă vreme mă iniţiez în transmiterea gîndului la distanţă, încît nu-mi va fi prea greu să-ţi ofer un zece la purtare. Mîine dimineaţă avem liber. Eu am să stau acasă, în linişte deplină, trebuind să mă concentrez la maximum. De o mie şapte sute douăzeci şi trei de ori am să-i dictez profesorului diriginte: un zece pentru Costel, cel mai curat şi mai sănătos din cîţi au existat vreodată! Dragă Costel, tu va trebui să te duci la şcoală, să intri în clasă şi să-ţi petreci toată dimineaţa acolo. «Aşa, de unul singur? Să prind muşte?» s-a răzvrătit Costel. «Poţi să mai iei pe cineva. Chiar ţi se recomandă. Ce-ar fi să-l rogi pe nenea Matei să vină cu tine? Că tot e în concediu... «Tata? ce să caute tata la şcoală? Vrei să stea cu mine-n bancă şi să-mi spună poveşti?» «Dragă Costele, eu aş zice să-i dai ceva de lucru, doar e meseriaş de elită: zi-i să repare băncile! Şi catedra! şi instalaţia electrică! şi ce-o mai fi, cam tot ce-aţi stricat voi... Ai să vezi că dacă-i dai de lucru nu se mai plictiseşte.» Costel s-a gîndit şi la unchi-său Pandele, că şi unchi-său era în concediu. Dragul meu prieten, asta-i condiţia, i-am repetat la despărţire, să nu ieşi din clasă pînă nu ţi se-arată iar nota zece la purtare. Altfel, eu n-o să mă pot concentra. A doua zi dimineaţa, pe la şapte şi jumătate, l-am zărit pe Costel grăbind spre şcoală, mai şi zorindu-i pe nenea Matei şi pe unchiu-său Pandele.

Ce-ar fi să mai trag un somn? Şi-am dormit pînă pe la nouă, cînd a venit Mihăiţă să mă ia la tenis. Mi-au pus şi mie racheta în mînă, şi există părerea că aş fi dotat. Băiat de mingi îl am pe vărul Tache, robotul (teribil ce s-a mai obrăznicit şi vărul Tache ăsta, într-o anume privinţă: Ne-am făcut lecţiile? îmi strigă, îndată ce vreau să pun mîna pe rachetă. Mergem la teren numai dacă ne-am făcut lecţiile! De parcă ar fi şi el în cauză. Mereu se visează elev într-a cincea...) Am tras cu Mihăiţă unsprezece seturi, zece la unu pentru mine. De Costel am şi uitat. Dragă, măi Ghiuţă, mi-a scris Costel mai spre seară, avînd nota zece la purtare cu evidenţiere pe clasă, doresc să mă iniţiez şi eu în telepatie, măi, care dă atît de frumoase rezultate, şi care numai tu mă poţi ajuta, măi!

judeţeană
MUREŞ
TG.-MUREŞ

Cutezătorii
REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

8
JOI, 22 FEBRUARIE 1979,
ANUL XIII (595)

Rezultatele Concursului de creație științifică și tehnică al pionierilor și școlarilor din cadrul Festivalului Național «Cîntarea României»

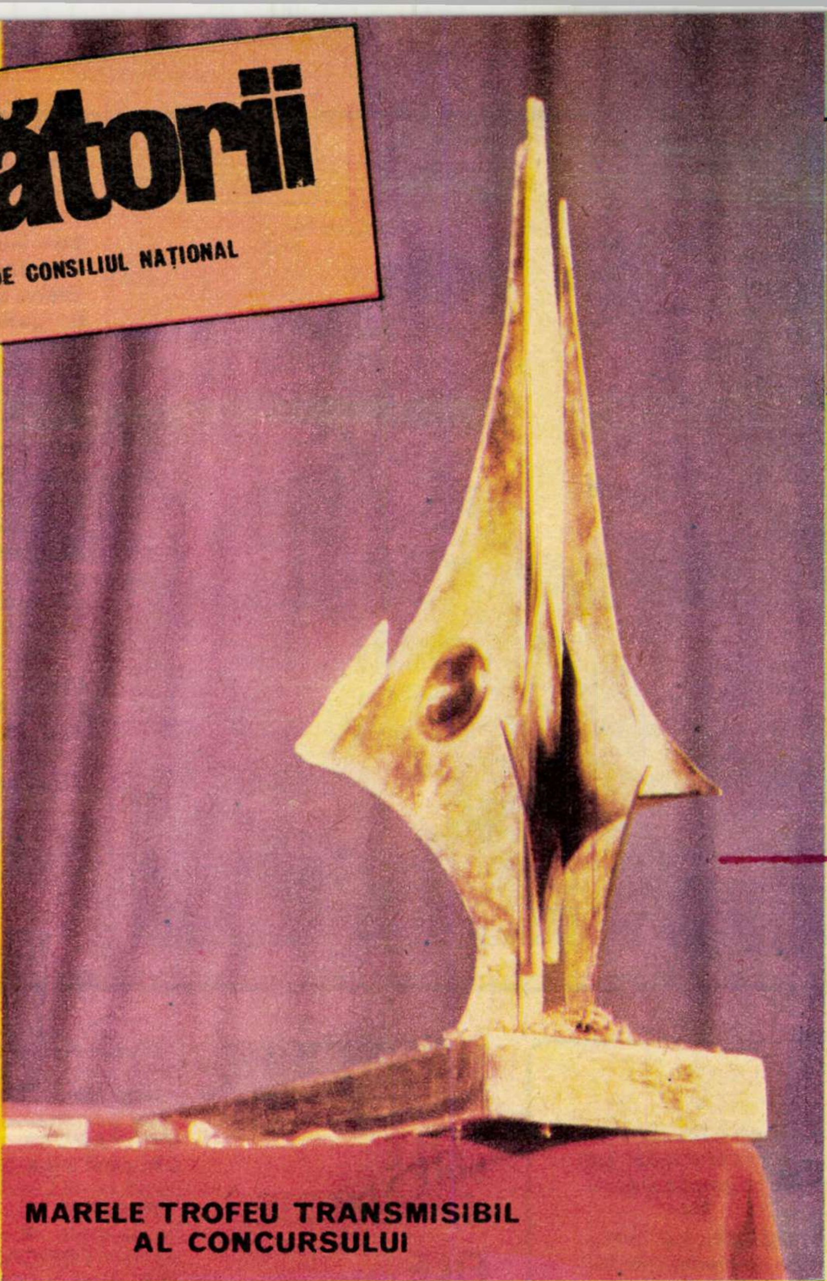

MARELE TROFEU TRANSMISIBIL AL CONCURSULUI

TROFEE:

Diploma de onoare a C.N.O.P. și Marele Trofeu transmisibil al revistei «Cutezătorii», pentru calitatea și valoarea aplicativă deosebită a lucrărilor prezentate, precum și pentru participarea celui mai mare număr de pionieri și școlari la toate etapele concursului — pionierilor și școlarilor din MUNICIPIUL BUCUREȘTI.

Diploma de onoare a C.N.O.P. și Trofeul «Brățara de aur», pentru calitatea și valoarea lucrărilor cu aplicabilitate în procesul de producție al unor unități economice — pionierilor și școlarilor din JUDEȚUL BRAȘOV.

Diploma de onoare a C.N.O.P. și Trofeul «Rampa de lansare», pentru calitatea și valoarea lucrărilor cu aplicabilitate în procesul instructiv-educativ din grădinițe și școli — pionierilor și școlarilor din JUDEȚUL ILFOV.

Diploma de onoare a C.N.O.P. și Trofeul «Ștafeta cutezanței», pentru calitatea și valoarea aplicativă a lucrărilor prezentate — cercului tehnico-aplicativ de la ȘCOALA GENERALĂ MISLEA, JUDEȚUL PRAHOVA.

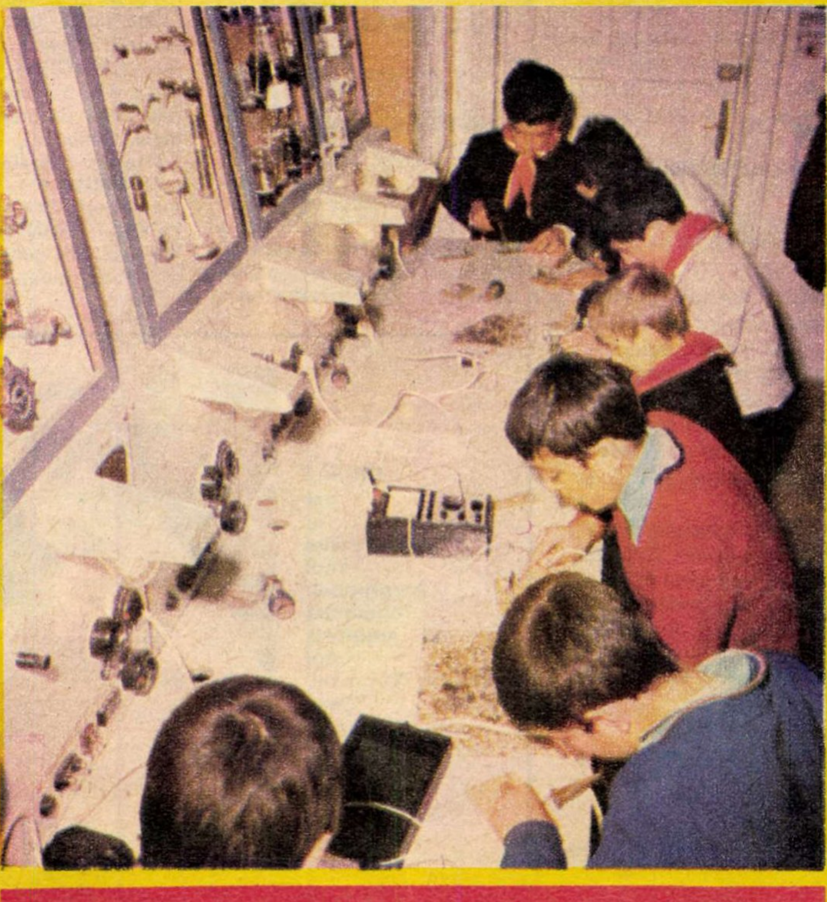

Diploma de onoare a C.N.O.P. și Trofeul «Mîini de aur», pentru calitatea și valoarea aplicativă a lucrărilor realizate — pionierilor și școlarilor care activează la CASA PIONIERILOR ȘI ȘOIMILOR PATRIEI DIN ARAD și la CASA PIONIERILOR ȘI ȘOIMILOR PATRIEI DIN SECTORUL 3, BUCUREȘTI.

Diploma de onoare a C.N.O.P. și Trofeul «Orizont 2000», pentru inventivitatea lucrărilor prezentate — pionierilor și școlarilor care își desfășoară activitatea la ATELIERUL FANTEZIEI DE LA CASA PIONIERILOR ȘI ȘOIMILOR PATRIEI DIN BUZĂU, JUDEȚUL BUZĂU.

MARILE PREMII:

MARELE PREMIU INDIVIDUAL și Medalia de aur:

TANȚA RĂSPOPA, unitatea de pionieri a Școlii generale Cașin, județul Bacău, pentru lucrarea **«Sistem electronic pentru irigarea automată diferențiată și determinarea salinității solului — B 2050»**.

MARELE PREMIU COLECTIV și Medalia de aur:

1. **VALENTIN PINTILIE, STANCA NEACȘA, ADRIAN POPESCU, VASILE STOICA, JOSIM CONSTANTIN, EMIL HUSARU**, Casa pionierilor și șoimilor patriei Brașov, județul Brașov, pentru lucrarea «Centrală solară».
2. **PETRE BUDURU, IONUȚ MANEA, ADRIAN PENA, STELIAN NEDEA, DORU DUMITRU, EMIL SÎRBU**, Casa pionierilor și șoimilor patriei Giurgiu, județul Ilfov, pentru lucrarea «Interdependența dintre structura atomului, tipul de legături chimice și obținerea industrială a principalelor elemente și combinații chimice».

În pag. 2, 3, 4, 5, celelalte premii oferite de redacția revistei **«Cutezătorii»**.

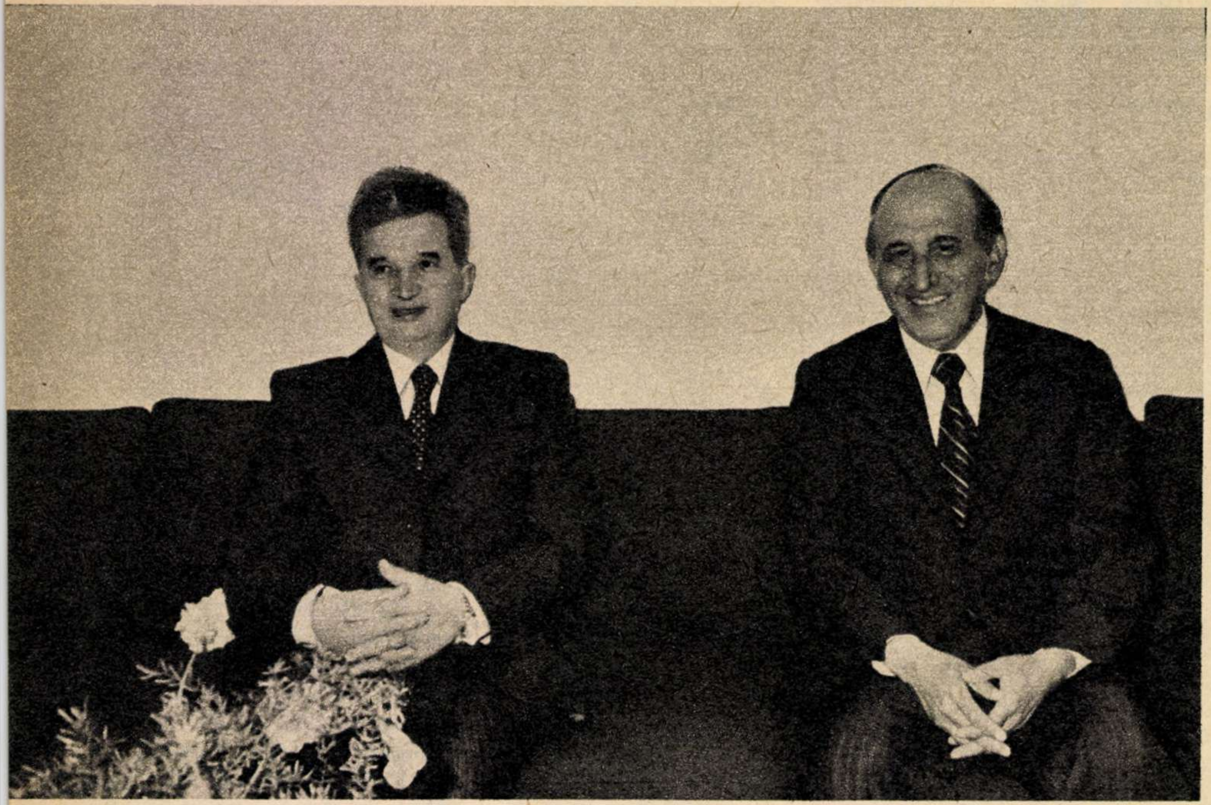

Vizita de prietenie pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România a întreprins-o recent împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu în Republica Populară Bulgaria, la invitația tovarășului Todor Jivkov, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist Bulgar, președintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Bulgaria, se înscrie ca o contribuție importantă la dezvoltarea și adîncirea în continuare a relațiilor dintre cele două partide, țări și popoare.

Primirea călduroasă, sentimentele de dragoste și stimă manifestate de-a lungul întregii vizite față de înalții soli ai poporului român, întîlnirile și convorbirile fructuoase pe care secretarul general al partidului nostru le-a avut cu acest prilej au dovedit încă o dată trăinicia legăturilor tradiționale româno-bulgare, contribuind la dezvoltarea în continuare a colaborării multilaterale dintre cele două țări și popoare vecine și prietene.

Scrisoarea săptămînii

Copilăria — grădină însorită spre care țara privește cu nespusă dragoste. Copilăria — start către viitor. Iată o realitate ale cărei vibrații le percepem cu emoție și bucurie.

În această cumpănă de iarnă, revista aduce la cunoștință cititorilor și răsplătește cu sute de premii cele mai proaspete roade ale atelierului-grădină. Peste o sută de mii de copii s-au întrecut în a meșteri aparate și mașini, machete, material didactic — lucrări în care, la scara aspirației lor cutezătoare, se prefigurează pasiunea pentru nou, setea de a inventa, neodihna în a găsi soluții unor cerințe ale economiei naționale și ale învățămîntului.

În laboriosul atelier al acestei vîrste se anunță viitorii făurari, inventatori și savanți ai anului 2000. Se anunță spiritul novator, însușirile civice și profesionale ale celor chemați a înfăptui înaltul Program hotărît de partid, hotărît de poporul căruia îi aparținem.

Învățîndu-i pe copii și pe tineri să mînuiască uneltele și, deopotrivă, să realizeze infinite conexiuni ale cunoștințelor teoretice cu cerințele practicii, școala, pionieria, familia, presa pentru copii își împlinesc o generoasă menire: pentru a inventa nu este niciodată prea devreme.

Nu putem să ne ascundem emoția la gîndul că — dincolo de rezultatele noii ediții a concursului — avem înaintea ochilor noi prefigurări măiastre ale științei și tehnicii românești de mîine.

Aplecați-vă cu atenție, dragi cutezători, asupra lucrărilor premiate la fiecare secțiune a concursului. Depinde numai de voi și de sprijinul celor din preajma voastră ca la ediția următoare să vă aflați voi înșivă printre participanți. Și — de ce nu? — printre cîștigători. Noi vă dorim aceasta din toată inima!

PENTRU A INVENTA NU-I NICIODATĂ PREA DEVREME.

MIHAI NEGULESCU

„FILE de ISTORIE, FILE de VIITOR“

În ziua de 1 februarie 1979 a avut loc tragerea la sorți a buletinelor cîștigătoare la concursul **«File de istorie, file de viitor»**, la care s-au atribuit următoarele premii:

Pentru clasele II—IV

PREMIUL I — un televizor portativ — pionierei **MAGYAROSY MELINDA**, clasa a II-a, Școala generală nr. 18, Cluj-Napoca;

PREMIUL II — un aparat de radio «Brahms» — pionierei **FOFICAȘ MIHAELA**, clasa a IV-a, Școala generală nr. 6, Sibiu;

PREMIUL III — o bicicletă «Pegas» — pionierului **CRĂCIUN DĂNUȚ**, clasa a II-a, Școala generală Gura Bărbulețului, județul Dîmbovița.

Prentru clasele V—VIII

PREMIUL I — un televizor portativ — pionierului **VULPE AUREL**, clasa a VII-a, Școala generală nr. 2, Ilva Mică, județul Bistrița-Năsăud.

PREMIUL II — un aparat de radio «Brahms» — pionierei **TABARAC GEORGETA**, clasa a V-a, Școala generală nr. 27, Brăila.

PREMIUL III — o bicicletă «Pegas» — pionierei BALABAN NINA, clasa V-a, Școala generală nr. 27, Brăila.

PREMIILE VOR FI ÎNMÎNATE ÎN BUCUREȘTI, ÎN CADRU FESTIV, ÎN DATA DE 12 MARTIE 1979.

Mențiunile, în număr de 325 pentru clasele II—IV și în număr de 645 pentru clasele V—VIII, se vor comunica și acorda de către consiliile județene ale Organizației Pionierilor, la începutul lunii martie.

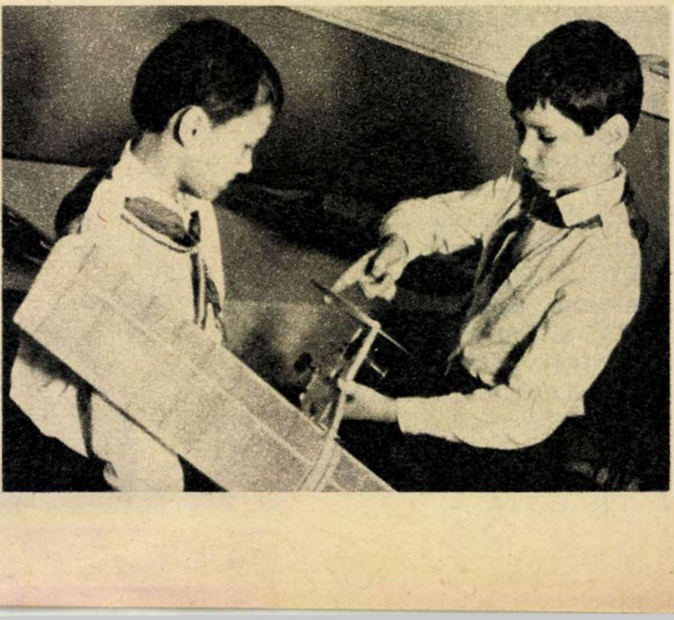

Ultimul act al construcției unui aeromodel: comanda «motor!» Foto: Ovidiu Tomozei, Casa pionierilor și șoimilor patriei, Piatra Neamț.

ROZETA SĂPTĂMÎNII

Detașamentul în acțiune

În puține cuvinte, pioniera Daniela Chipeșu, comandanta detașamentului clasei a VII-a A de la Școala generală din Oprișor, județul Mehedinți, ne informează despre cîteva succese remarcabile pe care membrii respectivului detașament le-au înregistrat în primul trimestru al actualului an școlar: este vorba despre faptul că în acest răstimp nu s-a înregistrat nici o absență nemotivată de la cursuri și despre faptul că toți cei 23 de elevi au promovat la toate obiectele. Așadar, un detașament fără absențe și fără corigenți. Ceea ce n-ar constitui o performanță ieșită din comun dacă... Dacă respectivul detașament n-ar fi obținut acest succes în anumite condiții... specifice. **«Anul acesta am primit în colectivul nostru** — ne scrie Daniela — **pe elevul Petrișor Stoenică, repetent din anul școlar 1977—1978, care anul trecut a fost dat și neșcolarizat. Anul acesta noi am reușit să-l aducem la școală în fiecare zi și cu ajutorul nostru el a promovat clasa pe trimestrul întîi.»**

Daniela nu ne spune cum au reușit cei din detașamentul clasei a VII-a A să-l convingă pe Petrișor să vină cu regularitate la cursuri și să-și pregătească lecțiile și temele. Noi știm însă că nu le-a fost ușor și tocmai de aceea succesul care le-a încununat eforturile îi onorează în mod deosebit. Un succes pentru care toți cei din acest detașament, inclusiv Petrișor, merită felicitări.

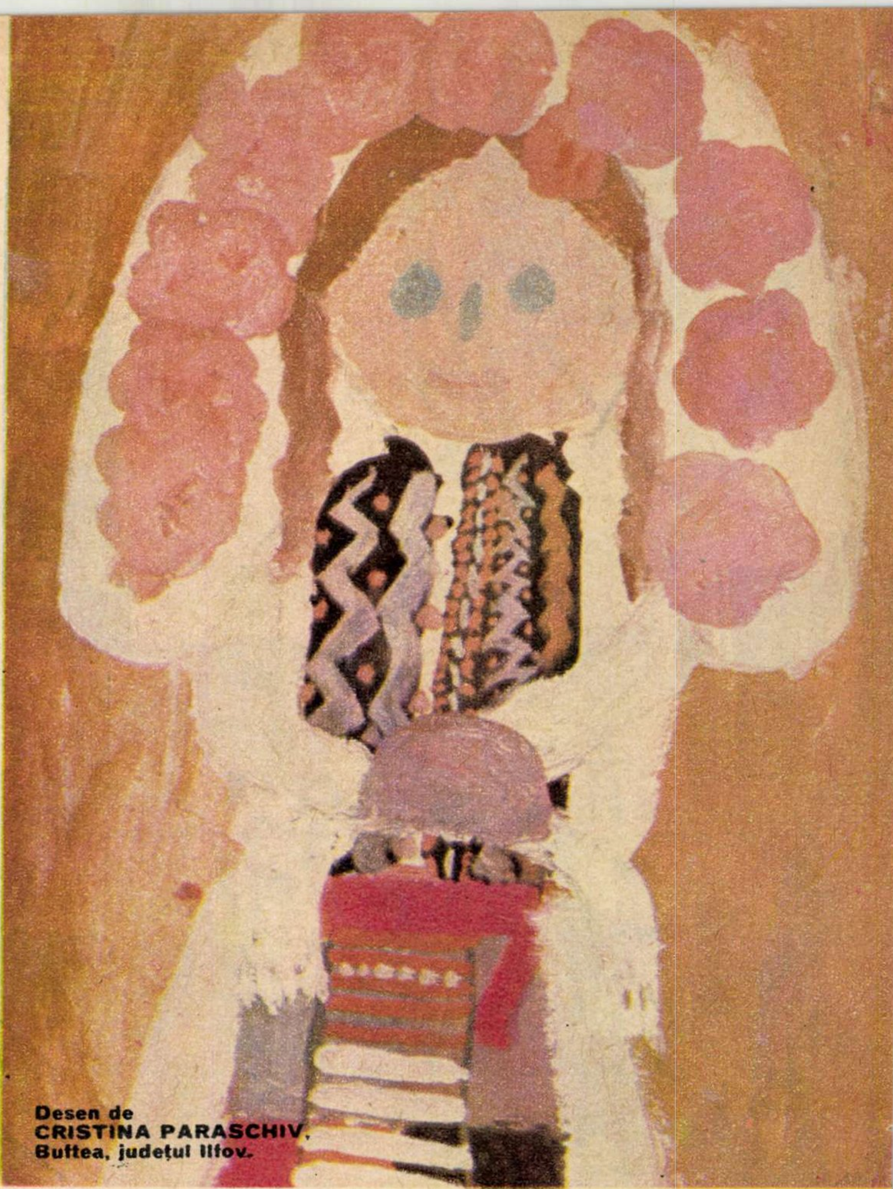

Desen de CRISTINA PARASCHIV, Buftea, județul Ilfov.

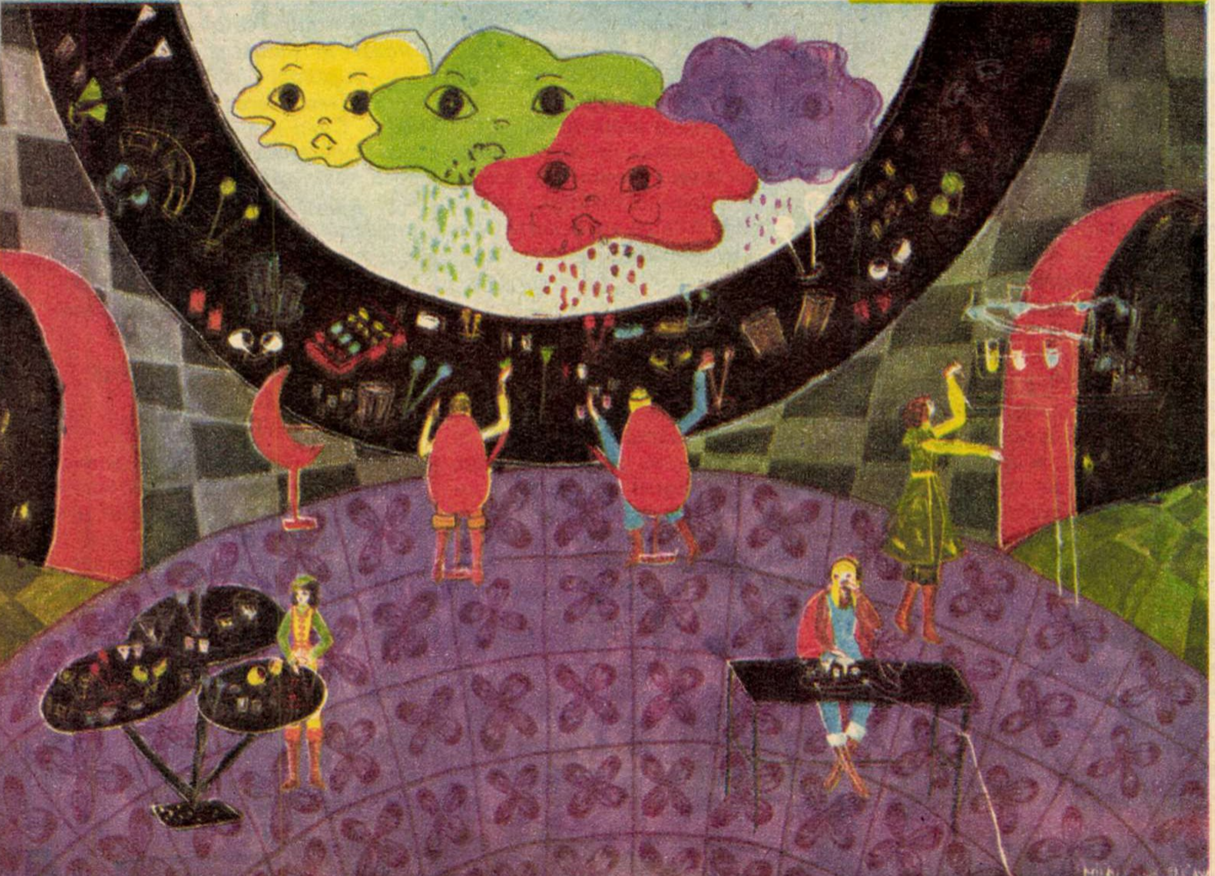

«LABORATOR PENTRU PLOAIE ARTIFICIALĂ»
Desen de GINA MIHAI, Municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

IMPORTANT!

Către toți cutezătorii!

Pentru acțiunea **«O revistă scrisă și ilustrată de cititori»** așteptăm, neîntîrziat de la voi, pe lîngă poezii și desene, corespondențe și fotografii cu subiecte din viața voastră de școală, despre succesele voastre la învățătură și în activitățile pionierești la care participați;

— din viața localității în care trăiți și perspectivele sale de dezvoltare;

— schițe și povestiri;

— articole și corespondențe corespunzătoare tuturor rubricilor revistei («De la comuniști învățăm cutezanța», «Constelația pionierii», reportaje din actualitatea socialistă a țării, sport, «Atelierul fanteziei», «Meridianele prieteniei», «Fotocronică pionierească» etc.) și îndeosebi pentru noua noastră rubrică «Pionieri cutezători ai zilelor noastre».

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Cutezătorii
EDIȚIE SPECIALĂ

DÎMBOVIȚA

Scrisoare deschisă într-o zi de bucurie

Să începem cu bucuria mea: astăzi (n.n. 8 febr. 1979) tovarășul profesor care conduce activitatea modeliștilor mi-a adus la cunoștință că am obținut clasificarea sportivă categoria I pentru juniori la navomodele. Din clasa I-a am participat la mai multe concursuri. Memorialul «Henri Coandă» aici la noi, la Pucioasa, Memorialul «Aurel Vlaicu» la Arad și chiar la Campionatele republicane de veliere de la Mangalia, deși eu eram atunci în clasa a II-a (acum, sînt într-a III-a).

Pentru Memorialul «Henri Coandă» din vara ce vine m-am pregătit cu un aeromodel: «I.A.R. 824». Sper să iasă un lucru bun.

MARIUS VĂDUVA
Școala generală nr. 4, Pucioasa

Căsuțe care pot deveni CASE!

Într-unul din cartierele noi ale Tîrgoviștei, frumoasa sală a Clubului tineretului găzduiește în aceste zile o expoziție obișnuită dar și... neobișnuită. La prima vedere ea seamănă cu un joc de mari proporții: zeci și zeci de machete ale unor căsuțe cu înfățișări extrem de diverse și cu colorit atrăgător. La o privire mai atentă însă descoperi... neobișnuitul: căsuțele sînt riguros construite, fantezia pare supusă calculului economic, iar alături de ele veghează, în impecabil desen tehnic, modelul lor. Dintr-o dată, jocul seamănă cu o activitate de proiectare, în care fantezia arhitectului se aliază cu calculele inginerului constructor. Așa și stau lucrurile: la forumul județean al pionierilor dîmbovițeni s-a născut această idee, menită atît a dezvolta creativitatea pionierilor și școlarilor, cît și a oferi sugestii specialiștilor, preocupați astăzi, în județul cu unul din ritmurile de dezvoltare cele mai mari ale țării, de construcția de locuințe. Tot mai multe, de mai bună calitate, mai frumoase. Și ideea s-a transformat într-o acțiune, acțiunea într-un concurs, iar produsele într-o... expoziție. Felicitări tuturor participanților!

Acum, au cuvîntul specialiștii!

LA MORENI,
luminile izbînzii vin din adîncuri!

Cine nu știe că județul Dîmbovița înseamnă înainte de toate Tîrgoviște? Și cine nu știe că Tîrgoviște înseamnă azi una dintre cele mai originale simbioze între prestigiul istoric și cultural al trecutului și ritmurile creatoare ale prezentului?

Dar poate nu la fel de bine se știe că județul Dîmbovița înseamnă deopotrivă Găiești, Pucioasa, Titu, dar poate mai ales, Moreni. Celebrul meleag al petrolului românesc rămas în memoria celor vechi, cu puțurile sale petroliere din care se scotea țiței cu găleata, apoi cu sondele mici, domestice, aciuate peste tot prin curțile oamenilor — și-a întemeiat oraș de ispravă între două dealuri, iar sondele le-a împrăștiat parcă de jur-împrejur pe dealuri, dintre care, cel mai «populat» cu binecunoscutele pompe de extracție a fost botezat pe merit: «Schela mare».

CHIPURI DE COPII PE FUNDAL DE SONDE

Istoria mișcării muncitorești din România, a luptelor comuniștilor, leagă de numele Morenilor unul din capitolele sale de seamă. Mîndri de exemplul luptei revoluționare a bunicilor lor, pionierii și școlarii orașului au înființat un muzeu: «File de istorie» care evocă, prin pilda petroliștilor din Morenii de altădată, lupta eroică a tuturor muncitorilor, comuniștilor pentru dreptate și o viață mai bună. «Material» s-a găsit cu ușurință; abundent, dar mai ales emoționant: în fiecare casă a existat un luptător. În cadrul aceluiași muzeu se află însă imagini ale Morenilor de astăzi: străzi, case, sonde, chipuri de copii; jucîndu-se, învățînd, muncind. Într-un loc, ei apar cu binecunoscutele salopete de petroliști și cu căștile pe cap. Imagine simbol, aici în oraș; cercul petroliștilor înființat de unitatea Școlii generale nr. 1 în colaborare cu Casa pionierilor și șoimilor patriei este atît de prețuit încît are faima unei adevărate școli de pregătire pentru candidații la admiterea în Liceul industrial cu profil petrolier din oraș. Răspunzînd unei frumoase tradiții, o mare parte dintre copiii orașului, băieți sau fete, ajunși în pragul meseriei, devin petroliști.

...Și băieți și fete — pentru că azi industria petrolului s-a diversificat atît de mult încît între extracție (unde lucrează sondorul propriu-zis) și laborator (unde lucrează chimistul) există o largă gamă de meserii.

...Și școlari buni și școlari foarte buni — pentru că aceeași industrie a petrolului dă posibilitatea să fie îmbrățișate meserii de frumoasă bărbăție ca aceea a muncitorului de la foraj, dar și meserii de finețe tehnică cum este aceea de tehnician la conducerea sistemului de foraj. Ciocoiu Florentina, fiică de muncitori, Costache Daniela, fiică de tehnician, Tunsoiu Constantin, fiu de sondor — și ceilalți colegi ai lor: Dinu Carmen, Dogărel Adrian și alții, membri destoinici ai cercului, comandanți de detașament, de grupă, pionieri fruntași la învățătură, angajați în aceste zile în întrecerile olimpiadei de fizică și matematică, sînt, în același timp, **candidați siguri** *ai Liceului industrial nr. 1 din oraș, «Liceul petroliștilor», cum este cunoscut.*

Reporter: Unii ar putea crede că chipul unei fete arată cam neobișnuit pe fundalul unei... sonde.

Florentina C. — Pentru toți copiii din Moreni, cu atît mai mult pentru noi, membrii cercului, o sondă forînd nu mai este un spectacol. Iar meseriile legate de petrol nu se mai limitează la aspra îndeletnicire a sondorului. Nu trebuie să stai cu mîinile în țiței neapărat ca să arăți că lucrezi «în petrol». Petrolul are nevoie de meserii multe, variate; are nevoie de ingineri, tehnicieni, laboranți; de **fizică, chimie, matematică.** *Deopotrivă de băieți ca și de fete.*

— Și totuși, ce anume ți se pare grozav în industria aceasta?

— În primul rînd, forajele de adîncime. Cresc mereu recordurile, ca la sport. Cinci mii de metri, de pildă, înseamnă aproape zece mii de pași de-ai noștri spre adîncul pămîntului. Apoi modul cum se formează straturile, cum se înfățișează ele, acolo, sub noi. La fel, mașinile, utilajele. Chiar și cînd te obișnuiești cu toate acestea, ele continuă să te impresioneze.

O CLASĂ A V-A, CARE NU RESPECTĂ... STATISTICA

Între cei 419 elevi ai Școlii generale nr. 1 Moreni, școală cu prestigiu în localitate și în întreg județul, cele două clase a V-a de anul trecut au consemnat o performanță: au absolvit fără nici un corigent!

Performanță, pentru că statisticile dovedesc că dintre toate clasele, clasa a V-a consemna în modul cel mai frecvent cazuri de corigență. Cu atît mai de mirare este isprava dacă ținem seama de faptul că harnicul colectiv s-a creat prin venirea

Sub semnul lui Cîrlova

Țară mumă

Te cînt cu sufletul curat
Cu tot ce e putere-n mine
Te cînt cu glasu-naripat
Al tînărului care vine.

Sub aripa ocrotitoare
Tu ne-ai crescut, și ne faci mari.
Și pașii-n prag de sărbătoare
Ni-s zboruri limpezi de șoimari.

Azi soarele ne încălzește
În școli, în fabrici și pe glie
Partidul ne povățuiește
Să-ți fim nădejde și tărie.

VICTOR DRĂGHICESCU
clasa a V-a, Liceul pedagogic, Tîrgoviște

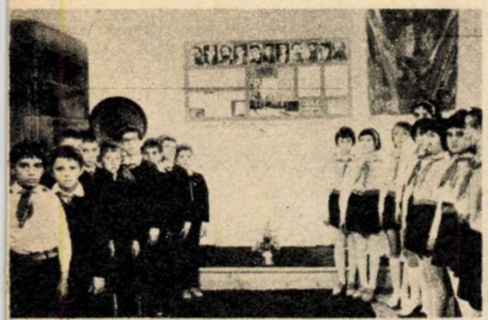

▲ **De gardă la muzeul «File de istorie» — omagiu pionieresc adus luptei petroliștilor.**

◀ **Cei trei victorioși — în decorul montan al cursei de schi fond de la Pucioasa, desfășurată în cadrul «Daciadei» albe.**

---

unor copii din diferite locuri: din cartierul Tisa, Țuicani ca și de la clasa a IV-a a Școlii generale nr. 1. Și cu toate acestea: **succes la învățătură,** *adică omogenitate, prietenie, hărnicie unanimă. Anul acesta la fel: nici o corigență pe primul trimestru. Mai mult: Carmen Dinu ne asigură că trimestrul ce a trecut este* **cel mai bun de cînd ei învață împreună.** *Vă așteptați, desigur, să aflați explicația acestei situații. Noi credem însă că bănuiți și singuri răspunsurile. Fiindcă în orice clasă unde lucrurile merg bine,* **EXISTĂ** *o Costache Daniela, premiantă și prietenă bună cu o altă Daniela: Coman, a căror prietenie a alăturat rubricile lor din catalog spre același zîmbet; există un comandant de detașament destoinic, ca Dinu Carmen, care a crezut atît de mult în posibilitățile unui elev slab încît împreună cu ceilalți au făcut din el un premiant! (e vorba de Rădulescu Vasile); există, mai presus de toate,* **convingerea că munca fiecăruia e o sursă de satisfacție pentru toți!**

Există o aspirație ca aceasta, exprimată de Carmen: «Încă nu sîntem cei mai buni. Clasa a VIII-a A parcă ne întrece. Dar pînă-n clasa a VIII-a mai avem timp să devenim tot mai buni».

ILIE TRAIAN

CLUBURILE DE DEZBATERI POLITICO-IDEOLOGICE

LOCUL ȘI ROLUL LOR ÎN ACTIVITATEA POLITICO-EDUCATIVĂ DE MASĂ

În vederea intensificării și diversificării activității de cunoaștere, înțelegere și însușire de către pionieri și școlari a politicii interne și externe a partidului și statului nostru, pentru înțelegerea fenomenelor din viața internațională, Consiliul Național al Organizației Pionierilor a inițiat o serie de activități noi, care, prin modalități, mijloace și forme de realizare, diferențiate în funcție de cerințele etapei sau momentului în care se organizează, cît și în raport de particularitățile de vîrstă, își aduc o contribuție importantă la educarea comunistă, patriotică-revoluționară a tinerei generații din patria noastră.

Printre noile activități se numără și cluburile de dezbateri politico-ideologice care își desfășoară activitatea, atît în cadrul caselor pionierilor și șoimilor patriei, cît și în școli.

De la bun început trebuie specificat că aceste cluburi sînt concepute ca o formă de activitate politico-educativă complexă, eficientă, unde participă pe baza opțiunilor și preferințelor pionieri și școlari din ciclul gimnazial și mai cu seamă copii din clasele VII—VIII. Principala modalitate de desfășurare a activității o constituie participarea directă a pionierilor la dezbaterea problemelor ce se pun în discuție, această participare avînd la bază nu numai interesul față de anumite fenomene și evenimente ci, în primul rînd, studiul unor documente, materiale, articole din presă.

Pentru asigurarea unei eficiențe maxime a dezbaterilor, conducerea cluburilor va fi încredințată unor cadre de prestigiu — lectori ai comitetelor de partid, ziariști, profesori de științe sociale ș.a. Este bine ca la dezbaterile din grupe să fie invitați instructori utecişti, mai ales pentru desprinderea concluziilor. Fiind o formă de activitate unde participarea se face benevol, se recomandă ca, în cadrul acestor cluburi, să se constituie grupe pe interese (cu cîte 20—40 de membri), în funcție de următoarele tematici mari, orientative:

A. Dicționar politic — avînd ca scop principal însușirea și aprofundarea documentelor Partidului Comunist Român, a contribuției tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al P.C.R., președintele R.S. România, la îmbogățirea teoriei și practicii socialismului științific, precum și lămurirea unor termeni și noțiuni, cum ar fi: societatea socialistă multilateral dezvoltată, suveranitate-independență, unitate națională, țară în curs de dezvoltare, transformarea cantității într-o nouă calitate, rezolvarea problemei naționale, făurirea statului național unitar român, insurecția națională armată antifascistă și antiimperialistă etc.

B. Fenomene ale lumii contemporane, evenimente politice internaționale — cu următoarele teme: decolonizare, dezarmare, noua ordine economică internațională, coexistență pașnică, securitatea europeană, protecția mediului înconjurător, actualitatea politică internațională, clauza națiunii celei mai favorizate, țări nealiniate, Anul Internațional al Copilului etc.

C. Organisme și instituții internaționale — O.N.U. și organismele sale, C.A.E.R., G.A.T.T. etc., rolul României socialiste în organismele și instituțiile internaționale.

Aceste tematici sînt orientative, în funcție de preferințele copiilor, de cadrele de specialitate, se pot forma grupe și cu alte teme de dezbateri. Principalul este ca să se folosească **cele mai atractive forme** pentru înțelegerea de către participanți a diferitelor aspecte ale vieții social-politice și economice interne și internaționale, pentru dezvoltarea interesului copiilor de a deveni participanți activi în procesul propriei lor educații politice.

Privind periodicitatea dezbaterilor în cadrul clubului, se recomandă ca ele să se țină bilunar pe grupe, iar o dată pe trimestru să se organizeze întîlniri în plen cu participarea tuturor grupelor, cu ocazia marcării unor evenimente de importanță majoră din viața poporului nostru. La aceste întîlniri trimestriale vor fi invitați, în afara membrilor clubului, și alți pionieri, de preferință din activele pionierești, prin participarea cărora se poate prelungi influența activității desfășurate la clubul de dezbateri în rîndul tuturor copiilor, contribuind și la înlesnirea pregătirii lor pentru orele de informări politice bilunare, cuprinse în programa de învățămînt.

Pregătirea din timp a dezbaterilor, anunțarea membrilor clubului asupra conținutului următoarei reuniuni, în vederea pregătirii întrebărilor și luărilor de cuvînt, ca și alegerea locului de desfășurare, influențează în mare măsură reușita acțiunii. Pentru a «apropia» pe conducătorul dezbaterii de participanți, se recomandă ca aceste dezbateri să spargă «tiparele școlărești», prin folosirea formelor variate, cum ar fi: masă rotundă, convorbiri, întîlniri, întrebări și răspunsuri etc. Ca loc de desfășurare, în funcție de tema aleasă, dezbaterile se pot desfășura în săli de conferințe, cabinete politico-metodice ale caselor pionierilor și șoimilor patriei, cabinetele de științe sociale din școli, în întreprinderi sau instituții, case memoriale, muzee, în săli de expoziții. Indiferent de forma de desfășurare, în cadrul dezbaterilor trebuie să se rezerve timp suficient pentru întrebări și completări, pentru ca un număr cît mai mare de participanți să ia cuvîntul pe marginea problemelor puse în dezbatere. Contribuția activă, efectivă a copiilor, participarea lor directă în activitatea clubului, antrenarea lor în discuții, este un deziderat principal al reușitei acțiunii.

Din experiența de pînă acum rezultă că majoritatea cluburilor de dezbatere politico-ideologice folosesc cu mare succes activitățile complementare adecvate, cum ar fi: proiecții de filme documentare și diapozitive, lecturi de fragmente din opere literare, cîntece patriotice și pionierești, muzică, expoziții de desene ale copiilor etc., care să sublinieze ideile dezbătute. Cu sprijinul cabinetelor pentru activitatea politico-ideologică de pe lîngă comitetele județene de partid, organizatorii trebuie să-și formeze un colectiv de lectori, de diferite specialități în domeniile politic, economic, social și științific, contribuția acestora la eficiența dezbaterilor fiind hotărîtoare. Dezbaterile atractive la care au participat membrii cluburilor din majoritatea caselor pionierilor și șoimilor patriei cu tematici variate și cu acțiuni complementare adecvate, dovedesc că organizatorii au înțeles menirea și sarcinile care stau în fața cluburilor de dezbateri politico-ideologice. În acest an — anul Congresului al XII-lea al Partidului Comunist Român —, anul în care Organizația Pionierilor își sărbătorește a 30-a aniversare de la înființare, activitățile pionierești trebuie să se situeze la un nivel calitativ superior, contribuindu-se într-o măsură și mai mare la pregătirea politico-ideologică a viitorilor constructori ai societății socialiste multilateral dezvoltate din patria noastră.

FOTO-CRONICA PIONIEREASCĂ

1. O temă scrisă cu atenție și concentrare.
2. Instantaneu pentru fotocronică.
(Cercul foto, Școala generală din Băroiu, comuna Totolu, județul Vîlcea).
3. În camera pionierilor, răsfoim o revistă.
(Fotografie de Loredana Coman, clasa a VI-a, Școala generală Vișeul de Jos, județul Maramureș).

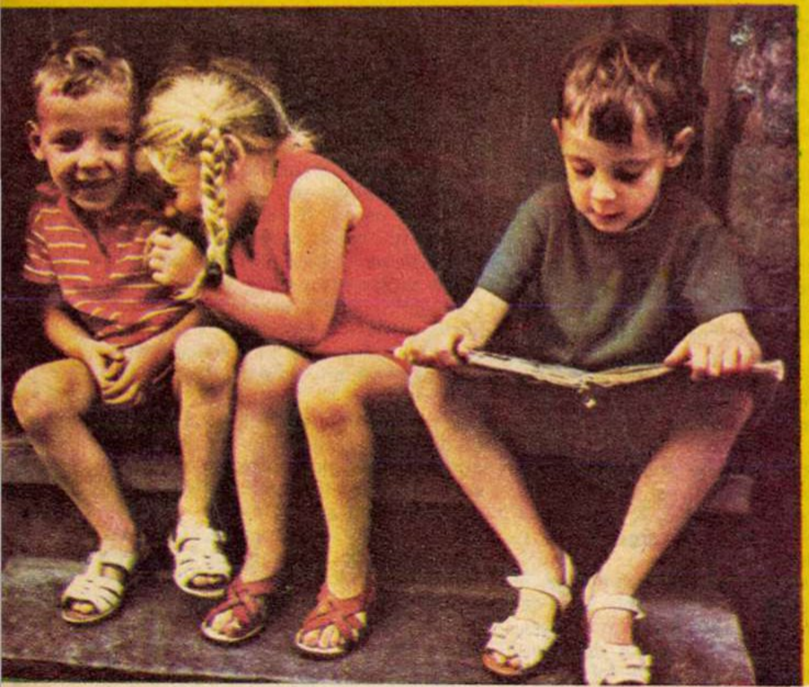

Toţi copiii lumii au dreptul să învețe

Aplecaţi asupra unei cărţi sau străduindu-se să învețe a-şi scrie numele, pe chipurile concentrate ale copiilor din imaginile de faţă putem desluşi aceeaşi mare dorinţă de cunoaştere.

Scrisul şi cititul, cele două instrumente esenţiale şi indispensabile în procesul de instruire, de educaţie le vor însoţi paşii în întreaga viaţă, ajutîndu-i de la vîrste foarte tinere să-şi dezvolte personalitatea, să-şi educe voinţa, să-şi folosească inteligenţa în efortul general de progres al societăţii în care trăiesc.

Dar cîţi dintre copiii lumii de astăzi se pot bucura de dreptul de a învăţa? În timp ce omul zilelor noastre este capabil să creeze computere care pot efectua milioane de operaţii, numărul neştiutorilor de carte ai lumii se ridică la 800 milioane.

O treime din populaţia globului este reprezentată de copii. 860 milioane trăiesc în ţările în curs de dezvoltare din Africa, Asia şi America de Sud, majoritatea lor în condiţii de viaţă deosebit de grele. Circa 370 milioane de copii care au ajuns la vîrsta şcolară nu frecventează nici o formă de învăţămînt. Dintre aceştia mulţi sînt nevoiţi să lucreze pentru a-şi asigura existenţa. Potrivit unor statistici oferite de Organizaţia Internaţională a Muncii, în diverse ţări ale lumii peste 52 milioane de copii care nu depăşesc vîrsta de 15 ani, în loc să se afle pe băncile şcolii sînt angajaţi pentru a efectua diferite munci.

Deşi în numeroase ţări se depun eforturi susţinute pentru cuprinderea în învăţămînt a unui număr cît mai mare de copii, neştiinţa de carte va continua să existe şi în anii viitori. Într-un raport special al UNESCO se arată că nici în anul 1985, 90 milioane de copii din Asia, 35 milioane din Africa şi 9 milioane din America de Sud nu vor putea merge la şcoală. Cauza principală a acestei situaţii, arată raportul, o constituie lipsa de şcoli precum şi costul ridicat al rechizitelor şcolare care depăşesc posibilităţile materiale ale părinţilor.

Iată doar cîteva realităţi care constituie tot atîtea argumente în favoarea unor acţiuni urgente, al unor eforturi la scară mondială în favoarea copiilor de azi, în favoarea oamenilor de mîine. Pentru că toţi copiii planetei au dreptul să învețe.

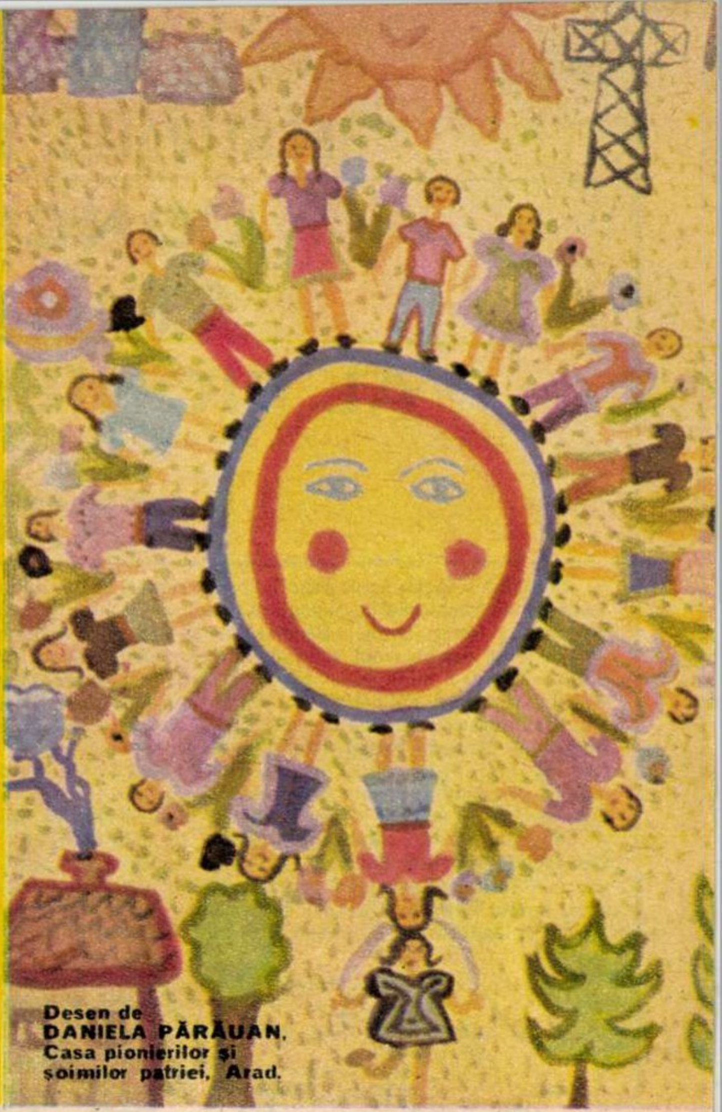

Desen de
DANIELA PĂRĂUAN,
Casa pionierilor şi
şoimilor patriei, Arad.

REPORTERII NOŞTRI PE MERIDIANE

ORIZONT OLIMPIC

Gazdă a viitoarei ediţii din 1980, a Jocurilor Olimpice, Moscova, capitala Uniunii Sovietice se pregăteşte intens în vederea acestui mare eveniment sportiv internaţional. **Nikolai Liubomirov,** *şeful Departamentului relaţiilor publice din cadrul Comitetului de organizare a Jocurilor Olimpice, ne-a oferit cu amabilitate, pentru cititorii revistei «Cutezătorii», informaţii detaliate despre stadiul acestor pregătiri, despre condiţiile pe care organizatorii acestor viitoare Jocuri se străduiesc să le ofere celor peste 12 000 de musafiri olimpici pe care Moscova îi va găzdui, pentru aproape o lună de zile, în vara anului 1980.*

După cum se ştie, marea problemă pe care orice gazdă a Jocurilor Olimpice o are de rezolvat este cea a construirii numeroaselor şi complexelor baze sportive şi a altor amenajări care să permită desfăşurarea în cît mai bune condiţii a tuturor întrecerilor. Şi cum gazdă este, de fiecare dată, un mare oraş, o mare aglomerare urbanistică, soluţionarea acestei probleme nu-i deloc uşoară.

Din punctul acesta de vedere Moscova este, evident, avantajată. Dispunînd de vaste spaţii verzi, precum şi de numeroase baze sportive, ea a oferit specialiştilor sovietici posibilitatea de-a opta pentru o soluţionare originală şi deosebit de eficientă a acestei probleme. Astfel, spre deosebire de modul în care au procedat gazdele precedentelor ediţii ale acestor Jocuri, la Moscova bazele sportive nu vor fi concentrate, ci dimpotrivă, răspîndite pe aproape întreg teritoriul marelui oraş, cît şi dincolo de el. De-aici rezultă cîteva avantaje substanţiale. Iată doar două dintre ele: posibilitatea folosirii de către participanţii la Jocurile Olimpice a majorităţii bazelor sportive existente, care sînt în curs de reamenajare şi modernizare; datorită răspîndirii relativ uniforme pe întreg teritoriul Moscovei a noilor baze sportive aflate în construcţie, după încheierea Jocurilor Olimpice acestea vor putea fi mult mai uşor folosite de către locuitorii fiecărui raion decît dacă ar fi fost concentrate într-un singur loc.

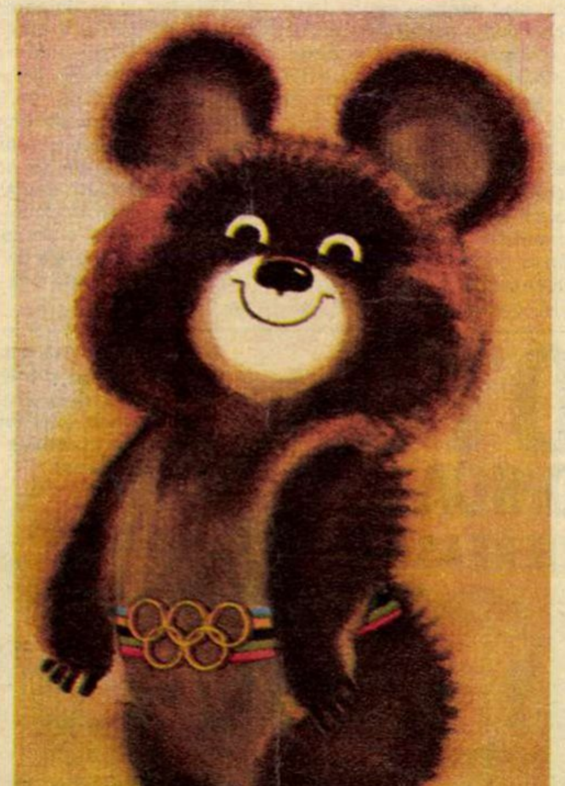

Soluţiile moderne şi îndrăzneţe pe care arhitecţii şi constructorii le-au adoptat vor face ca aceste baze sportive şi amenajările aferente lor să le depăşească net, din toate punctele de vedere, pe cele pe care le-au avut la dispoziţie participanţii la precedentele ediţii ale Jocurilor Olimpice. De pildă, toate bazele sportive din Moscova vor putea primi zilnic (în 24 de ore) în timpul desfăşurării Jocurilor Olimpice pînă la 700 000 de spectatori, de două ori mai mulţi decît la Montreal, iar numărul de canale ale staţiei de televiziune din Moscova va fi mărit la 18, ceea ce va permite ca întrecerile olimpice să fie urmărite de peste două miliarde de oameni din întreaga lume, cu aproape o jumătate de miliard mai mulţi decît la ediţia precedentă.

Între toate aceste baze sportive olimpice şi amenajările aferente lor, cîteva se remarcă în mod deosebit. marea arenă din complexul Stadionului «V.I. Lenin», care va găzdui întreceri la fotbal, baschet, atletică uşoară, hipism şi altele şi pe care, în prezenţa a peste 100 000 de spectatori, va avea loc deschiderea şi închiderea festivă a Jocurilor; Palatul sporturilor din Lujniki, unde se vor desfăşura întrecerile de gimnastică şi de judo; velodromul acoperit de la Krimleţkoe, cu o pistă unică în lume, de 330 m; stadionul acoperit, cu 40 000 de locuri în tribune, care va putea fi utilizat ulterior atît pentru fotbal, volei, baschet, handbal (în timpul verii), cît şi pentru hochei şi patinaj (în timpul iernii) şi unde în 1980 se vor desfăşura întrecerile de box şi de baschet, fiecare în cîte o jumătate a lui, izolate fonic una de cealaltă; uriaşul complex sportiv din Parcul tinerilor pionieri care, împreună cu mai vechile baze alăturate ale Cluburilor «Dinamo» şi «Ţ.S.K.A.» vor oferi posibilitatea desfăşurării întrecerilor sportive în nu mai puţin de şapte discipline sportive — lupte greco-romane şi lupte libere, hipism, hochei pe iarbă, handbal, baschet şi fotbal; complexul de înot, acoperit, cu bazine olimpice de 25 şi de 50 de metri, cu bazin pentru sărituri şi cu o capacitate în tribune de 10 000 de locuri.

În afară de bazele sportive se mai construiesc şi multe alte amenajări, printre care o mare casă a presei cu 100 de cabine pentru comentatorii de presă, precum şi tradiţionalul sat olimpic. Satul olimpic de la Moscova se construieşte pe prospectul Miciurin, într-o mare şi frumoasă zonă verde şi va consta din 18 imobile, de cîte 15 etaje fiecare, moderne şi elegante, unde vor fi cazaţi în condiţii de deplin confort toţi delegaţii care, după estimările la zi, se vor ridica la aproximativ 12 700 de persoane. La ultimele două etaje, temporarii locatari vor dispune de toate amenajările necesare, de la mari restaurante şi biblioteci pînă la... grădiniţe pentru copiii lor.

Toate aceste amenajări — construcţii sau reconstrucţii — necesită, cum e şi firesc, uriaşe investiţii de fonduri, de inteligenţă, de forţă de muncă, de materiale. Şi, nu în ultimă instanţă, mult timp pentru edificarea lor. Cu toate acestea, printr-un efort general bine organizat şi dirijat, cele mai multe dintre ele sînt deja gata, astfel încît, la Spartachiada popoarelor Uniunii Sovietice, care se va desfăşura în vara acestui an (un fel de preludiu al viitoarelor Jocuri Olimpice, la care vor fi invitaţi să participe şi 2 000 de sportivi străini), toate complexele sportive olimpice, precum şi amenajările aferente lor vor fi folosite, li se va face un fel de rodaj preolimpic.

Aşadar, Moscova va fi gata pentru a-şi primi invitaţii olimpici cu un an înainte de termenul stabilit. Ceea ce constituie o garanţie în plus a faptului că cea de-a XXII-a ediţie a acestor istorice jocuri internaţionale, aşteptată şi dorită de lumea întreagă, va fi încununată de deplin succes.

CONSTANTIN DIACONU

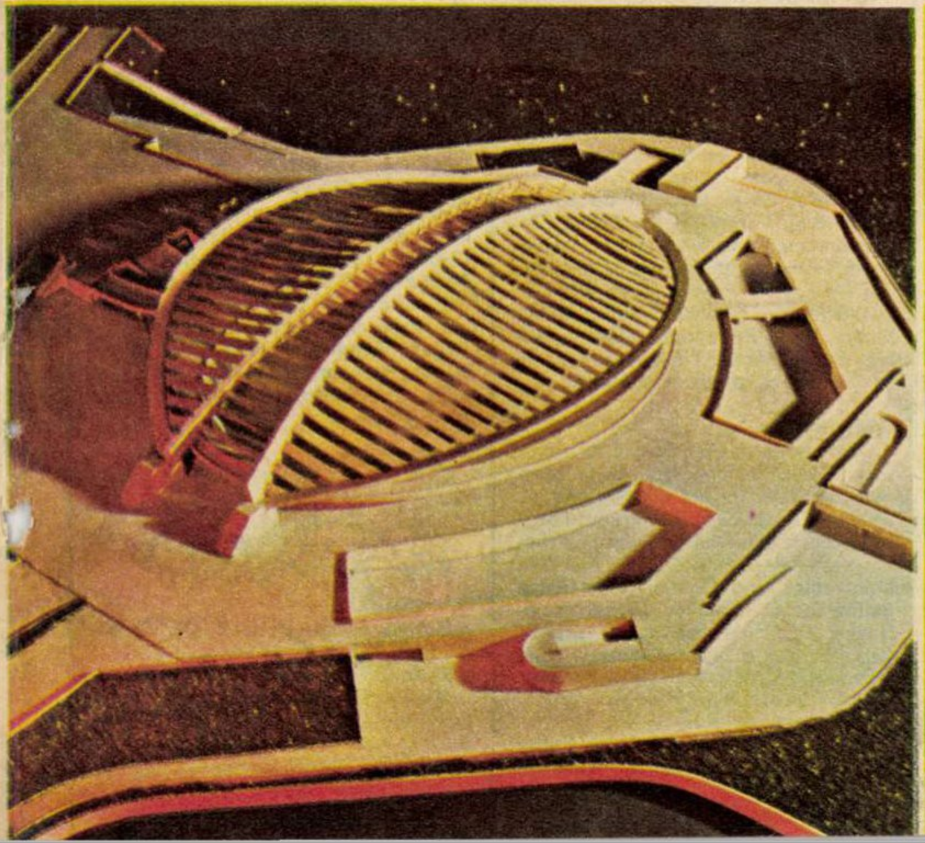

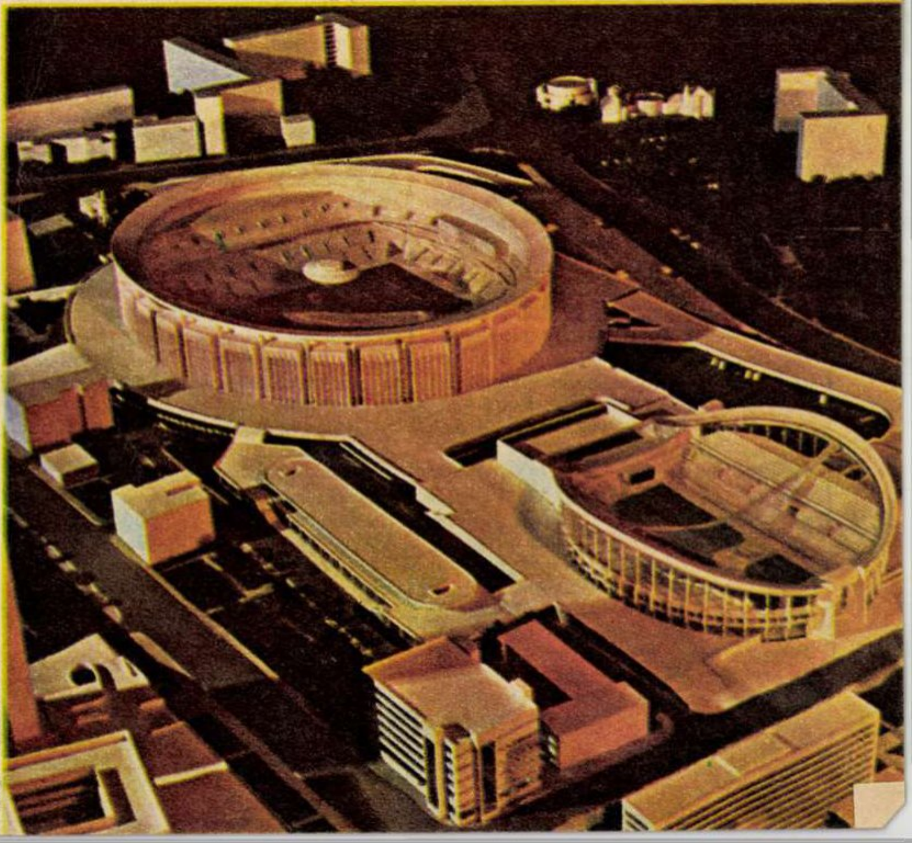

FESTIVALUL NAȚIONAL „CÎNTAREA ROMÂNIEI“

CONCURSUL DE CREAȚIE ȘTIINȚIFICĂ ȘI TEHNICĂ AL PIONIERILOR ȘI ȘCOLARILOR

Ediția 1978

FAZA REPUBLICANĂ

Analizînd selecția finală a lucrărilor prezentate la Concursul de creație științifică și tehnică al pionierilor și școlarilor, ediția 1978, juriul a acordat un mare număr de premii și trofee. Numele premianților se publică în acest număr.

Din juriul concursului, întrunit sub conducerea acad. prof. dr. doc. **Radu Voinea**, rectorul Institutului politehnic București, au făcut parte: dr. ing. **Mircea Vlăduț** (Ministerul Educației și Învățămîntului),**Gheorghe Pleșa** (C.C. al U.T.C.), ing. **Ioan Ionescu** (Oficiul central de mijloace de învățămînt al M.E.I.), ing. **Irina Foti** și ing. **Valeriu Erhan** (Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci), ing. **Mihai Chirtaș** (I.P.R.S.-Băneasa), ing. **Sergiu Florică** (Institutul de cercetări pentru tehnica de calcul), uteciștii **Nicolae Dan Șerban** (Liceul «Spiru Haret»), **Dragoș Lăzărescu** (Liceul «Iulia Hașdeu»), pionierii **Mihai Mingulescu** (Școala generală nr. 49), **Gabriela Iaurum** (Școala generală nr. 183), **Gabriela Oprescu** și **Mariana Dorohoi** (Școala generală nr. 175 din Capitală), prof. **Marijana Bădiliță** (Casa pionierilor și șoimilor patriei din sectorul 2, București), prof. **Iancu Tampa** (Consiliul Național al Organizației Pionierilor), ing. **Ioan Voicu** și **Constantin Popescu** (Revista «Cutezătorii»).

Secția A. RADIO ȘI TELEVIZIUNE

Premiul I și Medalia de aur

Eugen Popescu, Radu Rădulescu, Constantin Mitulescu, Gheorghe Stroie, Casa centrală a pionierilor și șoimilor patriei, București: *Automat R.G.O.*

Premiul II și Medalia de argint

Stelian Lahman, Gabriela Duțuc, Florinel Florea, Casa pionierilor și șoimilor patriei Suceava: *Emițător în banda de 3,5 MHz pentru radiogoniometrie sportivă;* Sorin Popîrlă, Casa pionierilor și șoimilor patriei Piatra Neamț: *Amplificator stereo 2 × 70 W.*

Premiul III și Medalia de bronz

Vasile Ciolpan, Vasile Felner, Casa pionierilor și șoimilor patriei Vișeul de Sus-Maramureș: *Manipulator electronic cu circuite integrate;* Florentin Burlacu, Florin Vargan, Nicușor Palaghiu, Casa pionierilor și șoimilor patriei Tibănești-Iași: *Emițător digital pentru telecomandă.*

Mențiuni

Iustin Ardelean, Cristi Budiu, Nicolae Colțea, Hațeg-Hunedoara: *Receptor de trafic radio în 3,5 și 7 MHz;* Leontin Sferdean, Sebiș-Arad: *Automat pentru semnale telegrafice;* Petre Voinea, Viorel Pană, Drobeta-Turnu Severin — Mehedinți: *Instalație pentru recepția semnalelor de U.I.F.;* Radu Marian, Marcela Marian, Bistrița — Bistrița-Năsăud: *Radioemițător portabil de radiogoniometrie în banda de 3,5 MHz;* Dan Bărbuleț, Lucian Stancu, Titel Codercea, Mediaș-Sibiu: *Amplificator de 90 W;* Stașak Karol, Elena Mihuț, Tot Gheorghe, Angela Spîșak, Pîncota-Arad: *Amplificator stereo 2 × 50 W;* Adrian Stănescu, Constantin Lungan, Turnu Măgurele-Teleorman: *Amplificator YOR 2 × 10 W — stereo;* Adam Boier, Anca Mircea, Podoliak Iosif, Kőveș Petre, Adrian Moise, Satu Mare: *Emițător de trafic pentru radioamatori în banda de 3,5 MHz.*

Secția B. ELECTRONICĂ, AUTOMATIZARE, CIBERNETICĂ

Premiul I și Medalia de aur

Dan Anghel, Vasile Iatan, Urziceni-Ilfov: *Aparat electronic pentru consultații medicale.*

Premiul II și Medalia de argint

Vasile Siminiuc, Liliana Drancea, Ovidiu Lupăescu, Sanda Chiriac, Casa pionierilor și șoimilor patriei Cîmpulung Moldovenesc-Suceava: *Ipsofon.* Bogdan Marinescu, Dan Lupulescu, Adina Popa, Casa pionierilor și șoimilor patriei Sector 3, București: *Instalație multifuncțională pentru radioauditie și interfon cu opt posturi.*

Premiul III și Medalia de bronz

Dumitru Mihai, Răzvan Buda, Casa pionierilor și șoimilor patriei Sector 2, București: *Orgă de lumini;* Liviu Nistoran, Adriana Cărăba, Ion Murgilă, Eugen Bara, Casa pionierilor și șoimilor patriei Motru-Gorj: *Examinator cibernetic;* Dan Pavnev, Costel Vizan, Vasile Iatan, Dan Anghel, Casa pionierilor și șoimilor patriei Urziceni-Ilfov: *Sistem decadic de automatizare a proceselor tehnologice programate.*

Mențiuni

Ovidiu Tuță, Casa pionierilor și șoimilor patriei Sector 1, București: *Teleumidometru;* Marius Gheorghe, Valentina Caceschi, Tulcea: *Automat pentru iluminatul scărilor;* Bogdan Rădulescu, Titu-Dîmbovița: *Detector fotoelectronic;* Florin Bîrsan, Casa pionierilor și șoimilor patriei Sector 8, București: *Dispozitiv pentru raționalizarea energiei electrice;* Dorel Ciobanu, Daniel Dragomir, Craiova-Dolj: *Galvanoderm;* Bodor Istvan, Tg. Secuiesc-Covasna: *pH-electronic;* Gheorghe Dunea, Toroș Zoltan, Aiud-Alba: *Instalație electronică pentru portavoce;* Dan Luțescu, Marius Stan, Urziceni-Ilfov: *Interfon semiautomat cu 15 posturi;* Csel Pall, Tonda Eva, Maejari Arpad, Reghin-Mureș: *Amplificator «Audio 20»;* Cristina Popescu, Petre Roibu, Mihai Bălan, Florin Nicolae, Rîmnicu Vîlcea-Vîlcea: *Instalație pentru interfonie cu comenzi simultane;* Daniel Trofimov, Constanța: *Generator electronic pentru sunete ritmice;* Iancu Drăgan, Doru Tințiu, Ion Bîrză, Iosif Beker, Gavrilă Curuț, Nicolae Aflorichi, Oțelul Roșu — Caraș-Severin: *Aparat electronic pentru verificarea auzului.*

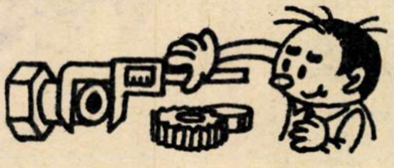

Secția C. ELECTROMECANICĂ, MECANICĂ, MECANIZAREA AGRICULTURII

Premiul I și Medalia de aur

Benedek Atilla, Egri Robert, Marosi Jenő, Győrfi Csaba, Deak Imre, Verres Andras, Școala generală nr. 8, Brașov: *Combină de recoltare a sfeclei de zahăr;* Dumitru Moldovan, Ores Iosif, Varga Dezideriu, Mihai Damian, Gheorghe Aruncuțean, Virgil Baciu, Casa pionierilor și șoimilor patriei Cîmpia Turzii-Cluj: *Ministrung.*

Premiul II și Medalia de argint

Ian Iosipan, Ion Sandru, Gheorghe Șulea, Adrian Petrechescu, Constantin Palea, Casa centrală a pionierilor și șoimilor patriei, București: *Mașină de injectare a maselor plastice;* Mihai Laurean, Mihaela Niță, Casa pionierilor și șoimilor patriei Sctor 1, București: *Laborator portabil pentru inginerul agronom.*

Premiul III și Medalia de bronz

Gigi Blaj, Turgai Bectaș, Livius Cîrciumărescu, Iulian Lefterovici, Cernavodă-Constanța: *Mașină de tuns gazon (M.T.G. — Pionier — 44 M);* Delius Ghenciu, Horvath Emeric, David Dobra, Radu Papadopol, Florica Ciolac, Sorin Mareș, Timișoara: *Mașină de bobinat cu program automat.*

Mențiuni

Glad Leonard, Glad Ștefan, Giurgiu-Ilfov: *Aparat pentru evitarea fenomenului de condens în adăposturile de animale;* László Lakatos, Ferencz László. Brotea Béla, Dan Costiniu, Covasna: *Mașină de traforaj;* Dan Erescu, Dan Munteanu, Liviu Costandache, Casa pionierilor și șoimilor patriei Huși-Vaslui: *Dispozitiv automat de protecție a fructelor și legumelor contra brumei;* Doriș Crestels, Brașov: *Pulsator de 5 kW pentru «păstorul electronic»;* Lucian Aioanei, Roman-Neamț: *Dispozitiv de strunjire sferică;* Mihai Petre, M. Cornea, Viorel Dincă, Valentin Niculescu, Cornel Sîrbu, Damian Căpățînă, Giurgiu-Ilfov: *Dispozitiv pentru confecționarea alicelor de calibru redus.*

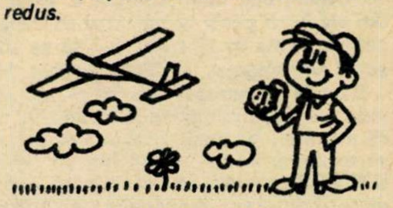

Secția D. MODELISM

Premiul I și Medalia de aur

Dragoș Răducanu, Csiki Levente, Emil Gaboian, Daniel Sabin, Daniel Ionescu, Tiberiu Ionescu, Casa centrală a pionierilor și șoimilor patriei București: *Aeromodel R/C — «Pufuleț».*

Premiul II și Medalia de argint

Daniel Tordai, Lucian Giurgeanu, Florin Stănoiu, Ioan Gociman, Dan Tincu, Marcel Jipa, Casa pionierilor și șoimilor patriei Codlea-Brașov: *Cart Șoim — 001;* Sorin Mititelu, Cristian Timbolski, Daniel Voinea, Radu Bucur, Casa pionierilor și șoimilor patriei Tecuci-Galați: *Tren rapid cu pernă de aer.*

Premiul III și Medalia de bronz

Ion Chiriță, Boroș Laszlo, Casa pionierilor și șoimilor patriei, Tîrgu Mureș-Mureș: *Aparate și dispozitive pentru construcția micromodelelor;* Ninel Petrușca, Brașov: *Deltaplan;* Cristian Moroșan, Cristian Iftimie, Botoșani: *Navă de pasageri «Șoimii patriei».*

Mențiuni

Vasile Horber, Marius Taloș, Satu Mare: *Navă «Viking»;* Cătălin Paraschiv, Cristian Timbolski, Tecuci-Galați: *Aeroplan;* Viorel Bîră, Giurgiu-Ilfov: *Remorcher «Viteazul»;* Cristian Lăzureanu, Főldeș Robert, Timișoara-Timiș: *Navă prototip cu propulsie eoliană și electrică;* Adrian Lascu, Dorin Luca, Ion Rădescu, Orșova-Mehedinți: *Navă militară;* Adrian Ștefan, Caracal-Olt: *Aeromodel captiv de viteză;* Petria Rozvan, Iulian Cristescu, Pitești-Argeș: *Aeromodel clasa F_1C;* Virgil Bănuț, Nicușor Pomeală, Lucian Arnăuț, Codlea-Brașov: *Aerocaptiv metalic de viteza.*

Secția E. MACHETE DE CONSTRUCȚII

Premiul I și Medalia de aur

Mioara Manta, Magda Kallo, Nina Ivan, Violeta Bucureșteanu, Adi Predescu, Adi Vișoiu, Casa pionierilor și șoimilor patriei, Buzău: *Un posibil* *parc de creație și distracție pentru pionieri și șoimii patriei.*

Premiul II și Medalia de argint
Cristian Fiera, Stelian Vlădescu, Ioan Stelescu, Helmut Zetnic, Francisc Rimoti, Nicolae Căileanu, Casa pionierilor și șoimilor patriei Bocșa — Caraș-Severin: *Macara ușoară pentru construcții M.T.A.*

Premiul III și Medalia de bronz
Mădălina Oprescu, Cristian Mitroi, Casa pionierilor și șoimilor patriei Sctor 3, București: *Stadionul olimpic multifuncțional.*

Mențiuni
Vasile Adrian, Eduard Manghidau, Tudor Despi, Traian Leoveanu, Cristian Vidican, Timișoara-Timiș; *Macheta «Canalul maritin Dunăre — Marea Neagră, ecluza Agigea»;* Marius Stup, Ion Izaru, Vișeu-Maramureș: *Transportor pentru cariere.*

Secția F. JUCĂRII

Premiul I și Medalia de aur
Constanța Tudor, Constantin Stoica, Irina Bosilca, Marius Stanoiu, Rozica Dinu, Mihăiță Gheorghe, Școala generală Mislea-Prahova: *Poligon automat de tir.*

Premiul II și Medalia de argint
Custak Attila, Casa pionierilor și șoimilor patriei Miercurea-Ciuc — Harghita: *Cățel cibernetic;* Radu Puiu Daniel, Casa pionierilor și șoimilor patriei, Hunedoara: *Automacara.*

Premiul III și Medalia de bronz
Costel Cristea, Petre Traian, Casa pionierilor și șoimilor patriei Sector 7, București: *Roboțel;* Marius Stoicescu, Silviu Biolănescu, Lucreția Badaran, Ana Ene, Cristian Nuță, Mirel Mariciuc, Casa pionierilor și șoimilor patriei Băicoi-Prahova: *Păpușă vorbitoare;* Sorin Cristov, Adrian Matușoiu, Casa pionierilor și șoimilor patriei Craiova-Dolj: *Canar;* Ianoș Huba, Kertesz Ianos, Ferencz Botna, Becse Imre, Casa pionierilor și șoimilor patriei Covasna: *Vehicul lunar.*

Mențiuni
Luigi Popescu, Florentina Capirș, Casa pionierilor și șoimilor patriei Rîmnicu Vîlcea: *Joc electronic «Vînătoare de vulpi»;* Ion D. Ionel, Vasile Argeșeanu, Casa pionierilor și șoimilor patriei Pitești-Argeș: *Joc electronic;* Dan Dogaru, Ovidiu Mihăilă, Cătălin Mihăilă, Casa pionierilor și șoimilor patriei Panciu-Vrancea: *Cățelul electronic;* Constantin Bănică, Aurel Vintilă, Radu Buzea, Vasile Isar, Casa pionierilor și șoimilor patriei Slănic-Prahova: *Vînătoare sportivă pentru șoimii patriei;* Tiberiu Suciu, Barra Déla, Nicolae Moldovan, Casa pionierilor și șoimilor patriei Reghin-Mureș: *Joc de fotbal;* Ioan Pop, Dumitra Dobrican, Școala generală Ruși-Maramureș: *Poligon electronic;* Viorel Roș, Mădălin Cristea, Casa pionierilor și șoimilor patriei Cernavodă-Constanța: *Monociclu;* Mircea Ispas, Ernest Tencho, Florin Aron, Casa pionierilor și șoimilor patriei Alba Iulia-Alba: *Miniorgă.*

Secția G. APARATE ȘI INSTRUMENTE DIDACTICE

Premiul I și Medalia de aur
Dan Nicolae, Răzvan Ungureanu, Aurelian Panait, Mihai Dragomir, Casa centrală a pionierilor și șoimilor patriei, București: *Frecvențmetru digital.*

Premiul II și Medalia de argint
Gheorghe Silaghi, Casa pionierilor și șoimilor patriei Satu-Mare: *Osciloscop;* Mariana Anghelache, Marian Chiriac, Casa pionierilor și șoimilor patriei Brăila: *Televizor cu asimilarea defectelor pe ecran.*

Premiul III și Medalia de bronz
Ioan Petran, Ervin Csepei, Casa pionierilor și șoimilor patriei Șimleul Silvaniei-Sălaj: *Roza vînturilor;* Octavian Sfăt, Casa pionierilor și șoimilor patriei Arad: *Aparat pentru studiul undelor;* Gabriel Nautu, Nicolae Bontă, Vasile Bălcanu, Casa pionierilor și șoimilor patriei Bacău: *Verfix multifuncțional.*

Mențiuni
Narcis Negulescu, Corina Țipa, Dorel Lipan, Școala generală Șerbănești-Suceava: *Trusa pionierului electronist;* Simona Mureșan, Corneliu Modîlca, Casa pionierilor și șoimilor patriei Strehaia-Mehedinți: *Punte portabilă pentru măsurarea rezistențelor și capacităților;* Dorel Pînzaru, Adrian Crimeanu, Adrian Poltic, Liviu Simionescu, Casa pionierilor și șoimilor patriei Săveni-Botoșani: *Multitester pentru tranzistori și diode;* Dorin Neda, Mihai Dragomir, Casa pionierilor și șoimilor patriei Caracal-Olt: *Electroaprindere la motoare în patru timpi;* Viorel Dincă, Valentin Niculescu, Daniel Căpățînă, Mihai Petre, Casa pionierilor și șoimilor patriei Giurgiu-Ilfov: *Motor secțiune pentru studiul unghiului de aprindere;* Adrian Poida, Nelu Brașoveanu, Casa pionierilor și șoimilor patriei Sector 3, București: *Generator de foarte joasă frecvență;* Cătălin Jidic, Cosmin Cojocaru, Cristian Viturache, Daniel Dănilă, Bogdan Ivan, Radu Beneș, Casa pionierilor și șoimilor patriei Botoșani: *Aparat electronic pentru supravegherea zgomotelor;* Daniela Pîrjolea, Dan Cadar, Constantin Florea, Romulus Nautu, Casa pionierilor și șoimilor patriei Bacău: *Robot examinator;* Nicolae Cocoș, Mihai Buzianu, Dumitru Neculai, Costică Spiridon, Sorin Constantinescu, Casa pionierilor și șoimilor patriei Hîrșova-Constanța: *Set de aparate electronice pentru laboratoarele școlare;* Daniel Cătană, Rudolf Majorcsik, Casa pionierilor și șoimilor patriei Oltenița-Ilfov: *Dispozitiv audio-vizual pentru cabinetele de științe sociale.*

Secția H. LUCRĂRI IN DOMENIUL PROTECȚIEI MUNCII

Premiul I și Medalia de aur
Adrian Popa, Mihai Murgulescu, Casa pionierilor și șoimilor patriei Sector 3, București: *Comandă senzorială cu monosensor.*

Premiul II și Medalia de argint
Dan Albota, Valeriu Gheorghe, Adrian Ivancenco, Casa pionierilor și șoimilor patriei Tulcea: *Sesizor fotoelectric multifuncțional;* Ilyés Jenő, Végh Jenő, Casa pionierilor și șoimilor patriei Odorheiul Secuiesc-Harghita: *Climafix.*

Premiul III și medalia de bronz
Emil Beldiman, Constantin Enache, Vladimir Bog, Silviu Barbu, Casa centrală a pionierilor și șoimilor patriei, București: *Aparat pentru recondiționat aerul la locul de muncă în condiții de praf și scamă — «Taifun»;* Ovidiu Fodor, Dănuț Dan, Ioan Pavel, Casa pionierilor și șoimilor patriei Gherla-Cluj: *Sterilizator de aer — «Cristal»;* Ovidiu Raicea, municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej — Bacău: *Sistem electronic pentru protecția muncii în încăperi cu înalt grad de pericol.*

Mențiuni
Gheorghe Popescu, Casa pionierilor și șoimilor patriei Odorheiul Secuiesc-Harghita: *Aparat pentru supravegherea flăcării de gaz;* Victor Schweinert, S. Schweinert, Valter Casapu, Casa pionierilor și șoimilor patriei Oțelul Roșu — Caraș-Severin: *Dispozitiv de protecție contra exploziilor;* Erol Hasan, Manuel Ieftimie, Claudiu Volintiru, Casa pionierilor și șoimilor patriei Tulcea: *Avertizor casnic;* Mihai Voicu, Casa pionierilor și șoimilor patriei Pucioasa-Dîmbovița: *Dispozitiv de alarmă cu traductor de vibrații;* Marcel Popa, Casa pionierilor și șoimilor patriei Oradea-Bihor: *Aparat pentru aburirea feței;* Moldvai László, Rau Karoly, Szigeti Gabor, Casa pionierilor și șoimilor patriei Covasna: *Sesizor de inundații portabil;* Ion Gherghino, Cornel Craiovean, Adrian Rădăcină, Florin Rădăcină, Casa pionierilor și șoimilor patriei Tg. Jiu-Gorj: *Detector de metale;* Sorin Bordei, Școala generală nr. 182, București: *Colector autoprotejat de depuneri poluante pe 8 direcții standard de vînt.*

Secția I. ATELIERUL FANTEZIEI

Premiul I și Medalia de aur
Adi Ailenei, Mihaela Bucur, Denise Cadulenco, Liliana Vasiliu, Cristina Zăvăianu, Mioara Mănuță, Casa pionierilor și șoimilor patriei Buzău: *Posibilități multiple de valorificare a energiei valurilor.*

Premiul II și Medalia de argint
Gheorghe Mîtcă, Angyol Ludovic, Sorin Bodea, Adrian Grozav, Adrian Apolțan, Daniel Todea, Simion Gheorghiu, Dacian Baciu, Vasile Dăroban, Casa pionierilor și șoimilor patriei Ocna Mureș-Alba: *Ceas automatizat, electronic pentru indicarea orei pe globul pămîntesc.*

Premiul III și Medalia de bronz
Armand Papuc, Școala generală nr. 10, Brăila: *Stația interplanetară — Terra 1;* Viorel Răducanu, Gheorghe Bucur, Daniel Mărăcinaru, Fetești-Ialomița: *Bărăgan 2000:* Călin Ole, Terkő Eugen, Ovidiu Balint, Marcel Bogdan, Gheorghe Nicorici, Casa pionierilor și șoimilor patriei Beiuș-Bihor: *Beiușul anului 2000.*

Mențiuni
Angela Spisak, Stasak Karol, Pîncota-Arad: *Microcentrală solară;* Mircea Beregoescu, Anghel Gherbeteață, Turnu Măgurele-Teleorman: *Casa pionierilor și șoimilor patriei în anul 2000.* Daniel Dobre, Nicolae Baciu, Mitică Ilie, Călărași-Ialomița: *Orașul soarelui;* Ovidiu Cioca, Adjud-Vrancea: *Oraș cosmic.*

IERI PIONIERI, ASTĂZI MUNCITORI

Tinerii din imaginile alăturate, și sute de alți tineri ca ei, s-au numărat, cu șapte ani în urmă, printre gazdele pline de însuflețire ale primului Forum Național al pionierilor din țara noastră. Ce au devenit acești pionieri? Cum s-au dezvoltat? Ce cale au ales? Curiozitatea reportericească ne-a obligat să căutăm răspuns la aceste întrebări. Astfel am pornit pe urmele cîtorva din pionierii de odinioară.

Pe trei dintre aceștia i-am găsit a doua zi după absolvirea — cu media 10! — a Școlii profesionale UCECOM din Breaza. **Elena Dragomir** s-a pregătit pentru profesia de tricoter-confecționer de îmbrăcăminte, **Gheorghe Roca** în meseria de instalator, iar **Ion Pantazi** în cea de lăcătuș-mecanic. Toți trei au amintiri de neșters din anii romantici ai pionieriei, cînd au dobîndit cele mai prețioase trăsături de caracter. Perseverenți și cutezători, absolvenții noștri au de gînd să urmeze treapta a doua a liceului, apoi școala de maiștri. Încă din anii școlii profesionale s-au afirmat ca excelenți tehnicieni, lucrările lor figurînd printre cele mai admirate la frumoasele expoziții de produse ale elevilor. Acest gen de manifestări a adus de fiecare dată Școlii profesionale UCECOM contracte și comenzi demne de o mare întreprindere industrială.

Dragi prieteni, să urăm tuturor celor care în aceste zile pornesc în viață înarmați cu brățara de aur a profesiei îndrăgite, cel mai deplin succes!

F. LEREA

• • • • • • • • • • • • •

START SPRE VIITOR

În acest an, pentru a douăsprezecea oară, pionierii și școlarii se apleacă asupra lucrărilor destinate Concursului lor de creație științifică și tehnică. Proiectîndu-și construcțiile, realizîndu-le, ei își materializează nu numai talentul creator, nu numai hărnicia, ci și fantezia.

Dar fantezia se cade să-și pună amprenta pe acest concurs **încă de la titlu!**

Vă invităm, de aceea, dragi cititori, să participați cu toții la întrecerea în vederea găsirii unei denumiri adecvate pentru concursul nostru.

Cea mai originală,
Cea mai potrivită,
Cea mai atrăgătoare

dintre soluții va aduce ingeniosului autor un **PREMIU SPECIAL** și va fi adoptată ca titlu al Concursului de creație științifică și tehnică al pionierilor și școlarilor.

• • • • • • • • • • • • •

SCHIORII

SCHIŢA DE Ovidiu Zotta

Motoi îţi intra pe neaşteptate în casă, găsind exact locul unde nu putea incomoda pe nimeni şi dacă-l întreba: ceva, bine, dacă nu, tăcea şi-o oră. Bineînţeles, după ce dăduse «bună ziua» cu multă politeţe tuturor celor de faţă. Cînd avea guturai, şi avea din noiembrie pînă în aprilie, îşi punea nasul chinuit la adăpostul unei batiste imaculate, peste marginea de sus a căreia te fixau cu o curiozitate inofensivă ochii înroşiţi.

— Eu te admir, zise Remus — privind cu un ochi închis, ca la tir, de-a lungul scîndurii pe care o geluia. Pe cuvîntul meu că meriţi să fii admirat.

Motoi, emoţionat, strănută, îşi suflă nasul, strînse batista, o vîrî în buzunar şi scoase alta, curată şi călcată ca din cutie. Nu prea era obişnuit cu laudele.

Remus îşi plimbă degetele peste carnea albă a scîndurii, ca să-şi dea seama şi mai bine de netezimea ei. Cu gesturi rapide, suave, parcă fără pic de efort, făcu să gliseze rîndeaua, luînd o peliculă de lemn atît de subţire încît era aproape străvezie. Motoi, care avea o oarecare experienţă, aprecie printr-un plescăit aprobator din limbă operaţiunea; ştia că geluitul nu este nici pe departe o treabă atît de simplă pe cît pare la privit. Dacă n-ai exerciţiu, rîndeaua ţi se duce la capul ei, ricîind dezordonat ici, colo, spre paguba materialului.

— Unii ar crede că eşti un hoinar, un încurcă lume — continuă Remus, şi făcu un gest dispreţuitor adică «sînt nişte proşti». În realitate, tu ai o însuşire absolut pozitivă: îţi place să fii informat.

Într-adevăr, dacă-l urmăreai pe Motoi într-una din plimbările lui zilnice, dădeai aproape sigur peste ceva neobişnuit. Avea talentul să intuiască primul tot ce era mai nou şi mai interesant. Aşa fusese cînd Aurică Grigoraş sădise vestita nucă de cocos primită de la unchiul său care adusese cîteva din Africa, unde lucrase la sonde. Primul care asistase la introducerea exoticului fruct în putina umplută cu pămînt negru şi untos, din care răsărea ca un cap de şarpe argintiu termometrul, fusese Motoi. «Crezi că iese ceva de-aici?» întrebase Grigoraş, lăsînd putina în cameră, lîngă sobă. «La sigur, răspunsese Motoi, rămîne să-ţi procuri o maimuţă că, îţi garantez, cocotierul o să-l ai, da' ce-i facem că ăla creşte înalt, spargi tavanul?» «Stai, întîi măcar să încolţească, pe urmă mai vedem!». «Dacă îţi spun eu că încolţeşte...» Motoi nu te contrazicea niciodată, chiar dacă i-ai fi spus că vrei să-ţi înveţi pisica să cînte la trompetă. Dimpotrivă, afirma că e foarte posibil, că mai auzise el despre ceva asemănător, totul e să nu te descurajezi. Ar fi fost o mare greşeală să-ţi închipui că Motoi vrea să te flateze. Dimpotrivă, în clipele acelea, credea din tot sufletul în ceea ce spunea, credea cu atîta convingere încît îţi alunga propriile îndoieli. Fără Motoi, Grigoraş ar fi renunţat de mult să mai aştepte ceva de la nuca de cocos, dar o uda şi-i administra îngrăşăminte şi supraveghea temperatura camerei cu cea mai mare rîvnă, deşi primele rezultate nu erau decît nişte fire de leuştean autohton din sămînţa rătăcită prin cernoziomul de grădinărie. Unii spuneau că pînă şi la originea carierei poetice a lui Titi Popenici se afla tot Motoi, că în urmă cu trei ani l-ar fi surprins furişat în dosul casei cu aparatul electric de ras al lui taică-său în chip de microfon debitînd

CUTEZĂTORII

INVENTATORUL

SCHIŢA DE Ştefan Faides

— Logan Vasile!

Vocea profesorului de chimie îl trezi din toropeală şi-l făcu să se ridice agale.

— Obosit!? întrebă profesorul.

— Nu!

— Bolnav? — mai încercă el.

— Nu, eu...

«Lenea!» strigă careva din ultimul rînd de bănci.

— Mda! conchise profesorul, vădit nemulţumit, dar ascunzînd cu greu un surîs care se străduia să-i apară pe chip. Ai pregătit lecţia?

Băiatul cătă lung, undeva în podea.

— Pierdem vremea. Ai pregătit sau nu?

— Să fiu cinstit... începu Vasile.

— Altfel, cum?! se minună profesorul.

— ...nu m-a atras subiectul, continuă Vasile.

Pentru cîteva clipe se aşternu tăcerea. Apoi glasul molcom al profesorului întrebă clasa:

— Mai e cineva căruia subiectul lecţiei de astăzi nu i-a stîrnit interesul?

Aşteaptă o vreme, dar nimeni nu răspunse.

— Bine... Cine doreşte să explice colegului Logan ce înseamnă o reacţie chimică, ce importanţă are acest proces în multe din industriile moderne, ce...

Cristea Constanţa spuse cu glas tare:

— El însuşi ar fi cel mai indicat, tovarăşe profesor! Are acasă un adevărat laborator de chimie!

Profesorul se ridică de la catedră, făcu cîţiva paşi şi, apropiindu-se de Logan, spuse ironic:

— Poate că lecţiile noastre de început sînt prea simple pentru cineva care a reuşit să pătrundă deja tainele chimiei! Stai jos...

*

În recreaţie făcurăm cerc împrejurul băncii lui Logan. Cîţiva îl priveam admirativ, dar Constanţa se burzului la el:

— Să-ţi fie ruşine, Părăluţă! (E porecla dată de noi lui Logan). Faţă de profesorul de chimie te-ai găsit tu să-ţi dai ifose?! Să fi fost eu în locul lui îţi trînteam un doi în catalog de n-ai fi putut să-l duci!

Logan rîse:

— Să fi fost! o apostrofă el. Dar nu eşti! Şi pe un ton iritat: Şi mai dă-mi pace, «pedagoago», că altfel!...

Constanţa îl privi mînioasă, iar cîţiva colegi se răstiră la el:

— Termină, mă, nu ţi-e ruşine?

Logan îşi strînse nepăsător caietele, apoi o zbughi în curte. Cînd trecu, însă, prin dreptul meu, îmi spuse şoptit:

— Fii atent, la patru te-aştept! Ţi-am pregătit o surpriză.

*

Casa în care locuia Logan era o vilă mare, cu temelie solidă, de piatră, cum se face la munte, şi cu zidurile căptuşite pe dinafară cu trunchiuri de brad. În curte intrai din strada Vasile Alecsandri, iar spatele grădinii da jos, în pădure, spre Poliştoacă. De la o terasă întinsă urca o scară de lemn pînă la apartamentul familiei. De pe scară păşeai, mai întîi, pragul unui hol destul de mare. Din acest hol, tot pe o scară de lemn, ajungeai la un pod mansardat, în ale cărui ferestruici se oglindeau veşnic umbrele Poliştoacei. Aici îşi

actoricește primele versuri, și că ultimele îndoieli în ceea ce privește talentul său i le-ar fi spulberat Motoi prin faptul că reținuse imediat o strofă întreagă, pe care i-o recitase prin surprindere de după cealaltă parte a gardului. Asupra calității acestor versuri de început amîndoi păstraseră o adîncă tăcere, dar toată lumea știa că primul căruia Titi îi citea fiecare poezie nouă era Motoi.

— Și ce se mai povestește despre mine? spuse Remus, potrivind din nou lama rindelei și lovind ușurel cu ciocanul capul penei. Își umezi arătătorul cu petrol, plimbîndu-l pe talpa sculei și pe ascuțiș, ca să facă lunecușul mai lesne.

— Ce să se povestească, nimic, ridică Motoi liniștitor din umeri.

— Ba se povestește, ia dă-i tu drumul.

Motoi nu știa să mintă, dar nici nu-i plăcea să spună adevăruri neplăcute. Își compuse un ton neglijent-ironic, adică urma să se refere la niște pălăvrăgeli care nu meritau atenție.

— Doar Vătășelu zicea că ai inventat pretextul ăsta cu schiurile special ca să te închizi în magazie cîteva zile și deci să nu te întîlnești cu el.

— De ce să nu mă întîlnesc cu el?!

— Ei, n-a spus Vătășelu duminică la film cînd l-ai sculat de pe scaun să stea Cristina că vrea să vă bateți, să se vadă odată cine-i mai tare?

— Ai dreptate, uitasem, păi e o problemă serioasă, bine că mi-ai adus aminte, zise Remus — și fixînd în banc scîndura pe muche începu să-i geluiască ușor, ca într-o dezmierdare, cantul. Altceva?

— Nimic, se apără Motoi. Doar Vichi Boiangiu... da ce importanță are?

— Las că văd eu, tu spune-mi.

— Zicea că îți pierzi timpul de pomană, mult mai cu cap e să dai două-trei sute și să-ți cumperi schiuri...

— Să dea el dacă n-are ce face cu banii.

— ...că nimeni nu-și poate face singur schiuri decît dacă e fabrică de schiuri, ce, tu ești fabrică? Trebuie lucrate la fix, și pe urmă cum le curbezi la capăt?

— Asta mă-ntrebam și eu, dar e o carte la bibliotecă, mereu mă loveam de ea, niciodată n-o deschisesem. Cînd cauți un roman de aventuri, nu-ți prea vine să iei «Tehnologia prelucrării lemnului». Am extras de-acolo tot ce trebuie. Spune mai departe.

— Ce să mai spun? Nu mai e nimic. Atît că Silvia rîdea: unde s-au mai văzut schiori în orașul nostru, aici n-avem munte, pînă la urmă Remus o să se dea cu săniuța ca ăia mici pe dealul Trei Cireși.

— N-ar fi rău nici așa, zise Remus, uitîndu-se pe schițele executate îngrijit, ca la ora de desen tehnic. Numai că eu o să mă dau cu schiurile, și pe urmă mai există și schiul de fond, cea mai tare probă, adică mersul pe teren plat, un kilometru, cinci, zece, depinde. Nu ți-am spus că fac în fiecare dimineață o grămadă de genoflexiuni? Schiorii trebuie să aibă picioare solide, cu articulații rezistente.

— Ei, noroc, eu acum trebuie să plec, zise Motoi și își suflă în palmele înghețate. Magazia unde făcea Remus pe meseriașul era foarte bună, cu condiția să nu fie iarnă.

Rămas singur, Remus se gîndi că poate exagerase punîndu-și în cap să-și facă singur schiuri, niciodată prin partea locului nu-i trecuse cuiva prin minte așa ceva, puținii amatori le cumpărau, le montau pe acoperișurile mașinilor și plecau la munte. Dar lui Remus, cînd îi intra un lucru în cap, îi era imposibil să renunțe, degeaba își spunea că n-are rost și că ar trebui să-și vadă de alte treburi; nu se liniștea pînă nu termina acest lucru chiar dacă-i ieșea prost. Bombănind, începu să scotocească pe după lăzi, saci, butoaie căutînd șmirghelul.

Peste vreo oră ciocăni timid la ușa improvizată din bucăți inegale de placaj Livică Nistorescu:

— Nu te supăra că te deranjez, mă gîndeam... dar numai dacă n-ai chiar acum nevoie de ea... să-mi împrumuți și mie cartea aia cu tehnologia lemnului.

Remus se strădui să nu zîmbească și-l trimise la bibliotecă. «Am fost, nu-i în raft, eram sigur c-o găsesc la tine». După treizeci de minute, ușa se trînti de perete împinsă de vigurosul Aurică Grigoraș: «Salut, bătrîne. Pot s-arunc și eu o privire? M-ar interesa și cărticica aia...». «Uită-te cît vrei, dar cărticica e la bibliotecă». «Păi eu de unde vin? E dată, credeam...» Pe rînd apărură Sandu Irimie, Titi Popenici, Doru Samoilă și chiar Vătășelu în persoană care spuse că amînă confruntarea decisivă întrucît e interesat de «cartea aia». În cele din urmă, Remus, sîcîit de grăbiții care nu-l lăsau să lucreze, («Asta lui Motoi i-o datorez, e de speriat cît de repede duce el o vorbă de colo-colo!») găsi mijlocul de a-și recuceri liniștea bătînd în poartă un carton cu inscripția «Stop! Cartea nu-i la mine. Ce-ar fi s-o rugați pe bibliotecară să se uite în fișe și să vă spună cui i-a dat-o?»

Duminică dimineața, cînd își făcu apariția cu schiurile la Trei Cireși, văzu cu uimire încă paisprezece schiori, toți cu schiuri făcute de ei, unele prea lungi, altele prea scurte, unele prea late, altele prea înguste, destule strîmbe, dar toate vopsite frumos, ceruite și, la urma urmelor, de vreme ce alunecau, schiuri. Cineva spuse: «Dați-vă la o parte, lăsați-l pe Remus să deschidă pîrtia, el a făcut începutul!» însă Vichi Boiangiu clătinîndu-se pe două scînduri care numai nu strigau că pînă foarte recent făcuseră parte dintr-un gard, ripostă: «Vedeți-vă de treabă. Tot meritul e al lui Motoi. Să deschidă el pîrtia!»

E greu de spus dacă Boiangiu a rostit aceste cuvinte din gentilețe pentru Motoi sau din antipatie pentru Remus. Sigur rămîne faptul că Remus, ocupat să-și mențină echilibrul pe schiurile lui perfect finisate nici nu l-a auzit, și că prima căzătură a încasat-o Motoi, nu atît din pricina totalei inexperiențe într-ale schiului, cît mai ales de emoție că se trezise întîia oară lăudat de Vichi Boiangiu.

---

avea Vasile laboratorul. Observați, vă rog, că nu doresc de fel să pun cuvîntul în ghilimele, pentru că laboratorul lui Logan era unul cît se poate de adevărat! Stative pentru eprubete, lampă Bungsen, bec Teclu, alambic — miniatural, ce-i drept, dar cu totul funcțional, — un dulăpior cu sticluțe, cu gît lărgit, pentru substanțe... Mă rog, o mie și unul de articole ce le poți întîlni în acest fel de laboratoare.

Că produsese asupra mea o adevărată uimire, nu mai încăpea îndoială pentru stăpînul laboratorului, căruia, în aceeași clipă, i-o și declarasem :

— Formidabil! Așa ceva numai la liceu am mai văzut!

Cuvinte cu judecată, dar care nu-l flatară nici un pic pe Logan, care-mi replică:

— O fi «și» la liceu, dar să știi că laboratorul este primit de ziua mea de la unchiul Tache!...

Nu-și mai sfîrși vorba, dar pentru mine era de ajuns să înțeleg că, ceea ce avea liceul nostru era «pe-aproape» de laboratorul lui Logan.

— Și te pasionează, mă, chimia? l-am întrebat eu atunci.

— Bineînțeles! mi-a răspuns el căscînd și mi-arătă un lighean mare, de tablă, plin ochi cu un lichid roșiatic, gros...

Holbai ochii cît cepele:

— Ce-i asta?!

Vasile nu-mi răspunse. Era prea ocupat. Luă o eprubetă din stativ, se uită puțin într-o cărțulie cu scoarțe gălbui, groase, apoi, dintr-o sticluță turnă în eprubetă un praf negru-violaceu (parcă ar fi fost firimituri de mină de creion chimic).

Mă consultă:

— Ce zici, or fi patru grame jumătate?

— Păi, știu eu?! Da nu ai balanță? Că ai văzut, la liceu, la laborator...

— Pfui! făcu Vasile disprețuitor. Mă, din tine n-o să iasă niciodată un savant! Apoi: Ochiul, mă, dacă e ochi, e mai ceva decît orice balanță, pricepi? Și mai aruncă în eprubetă cîteva boabe de substanță.

Luă apoi eprubeta și, ținînd-o cu mîna deasupra unei flăcărui, o trecu prin flamă pînă ce se încălzi; atunci substanța se topi, se făcu profund violetă și, cînd din ea nu se mai înălță defel fumușorul alburiu pe care-l emanase cînd o pusese la încălzit, Vasile o luă binișor și o deșertă tot în ligheanul cu lichid roșcat, din care se ridică atît de rapid un nor cețos, încît ne învălui brusc pe amîndoi. Ne cuprinse o tuse seacă, înecăcioasă, de ziceai că pe Poliștoacă bat tam-tam-urile!...

Tușean eu, tușea și Vasile de mama focului, bolborosind într-una:

— 'sch'de 'stra!... stra, mă, 'zi?! sch'de 'stra!...

Nu înțelegeam nimic! Ba, ceva tot începeam să-nțeleg: unul dintre noi trebuia neapărat să deschidă fereastra.

Vasile fu mai rapid decît mine. Iar fereastra, odată larg deschisă, risipi ceata din laborator și, în sfîrșit, plămînii noștri, alimentați tot mai mult cu aer proaspăt, își recăpătară treptat-treptat ritmul obișnuit.

Cînd săltai privirile și mă uitai la el, crezui că am în față un extraterestru. Nasul i-era roșu, urechile lui mari — că are niște clăpăuge! .. — erau violete, iar pomeții obrajilor — maronii. Cît privește frumosul său păr blond... Ce să mai vorbim! Se zburlise tot și cînepiul lui se vîrstase acum cu pete mari, maronii!

Mă cuprinse rîsul. Rîdeam în hohote, iar Vasile, după ce mă aținti o vreme cu o privire din cale afară de mirată, începu și el să hohotească. Ne-arătam unul pe altul cu degetul și rîdeam nebunește...

Într-un sfîrșit, Vasile își reveni și, înarmîndu-se cu un prosop, veni spre mine:

— Hai să te șterg, mă, puțin pe față, că parcă ai fi din Marte.

Înlemnii.

— Parcă aș fi... cine? îngăimai.

— Tu, mă, cine altul?... Ai un nas maroniu, părul parcă-i o bidinea, iar...

Se opri cu prosopul la un pas de mine.

— Și... și eu?! spuse el. E... e nenorocire...

În clipa aceea descoperii că halatul lui, numai cîteva minute în urmă alb ca spuma laptelui, era bălțat acum cu toate culorile curcubeului!

— Ce-ce ne-ne fa-facem, in-inventa-ta-torule?

Întrebarea mea căzu cum nu se poate mai prost.

— O să-să coborîm în curte și ne fre-frecăm cu-cu nisi-si-sip!

Ceea ce începurăm să și facem imediat, cu sîrg osebit și cu gîndul că, astfel, ne vom mai încălzi. Degeaba, nici una, nici alta nu se realizară...

— E-e groa-groasă rău! constată Vasile cu un accentuat tremolo în glas ce se datora — zic eu — nu numai frigului care ne pătrundea tot mai mult. Tre-trebuie gă-găsit o so-soluție... Iar peste alte cîteva minute Vasile aproape că nu mai putea grăi.

— Ne-ne-pre-dăm! Al-alta nu-i!

Îmbrățișai atît de repede propunerea lui, încît nici nu sfîrși prietenul meu de vorbit, c-o și pornii în pas alert spre casă.

— Nu pleca, rămîi cu-cu mine! spuse rugător Vasile. E-e mai bi-nine!

Sigur că era mai bine. Pentru că mînia părinților săi avea să se reverse frățește asupra amîndurora, nu numai asupra lui.

DIN ISTORIA CIVILIZAȚIEI

Copilăria locomotivei

Motorul cu abur este considerat prima mașină termică în care căldura se transformă în lucru mecanic avînd ca agent termic aburul. Utilizarea sa nu s-a limitat la «trăsurile fără cai», cum au fost denumite vehiculele rutiere puse în mișcare cu ajutorul aburului, ci și-a continuat cariera odată cu apariția trenului.

Prima locomotivă a fost realizată în 1812, în Anglia, de către George Stephenson. «Mylord», cum a fost ea denumită, a fost pusă în funcțiune la mina Kilingworth și a reușit să transporte o încărcătură de 30 000 kg pe o distanță de opt km, cu o viteză ce nu o depășea pe a unui cal de mină.

George Stephenson s-a născut la 4 martie 1781, într-o familie săracă din Țara Galilor. Încă din fragedă copilărie, George a fost nevoit să muncească. La paisprezece ani devine fochist la minele unde lucra și tatăl său. La cincisprezece ani este numit mecanic. La această vîrstă, George, fire iscoditoare, care se remarcase printr-o mare istețime în folosirea mașinilor din mină, nu știa nici să scrie, nici să citească!

Abia cînd a împlinit 18 ani, băiatul a hotărît să cheltuiască o parte din banii pe care îi cîștiga, pentru învățătură. Se înscrie la cursurile serale organizate într-un sat vecin și timp de trei ani bate drumurile cale de 15 km. Învață cu multă sîrguință. Concomitent se ocupă tot mai intens de mecanică — vechea sa pasiune. Cunoștințele pe care le dobîndește în domeniul mecanicii, al fizicii și în calculul matematic îi îngăduie să-și pună în aplicare visul de a construi o mașină cu aburi care să folosească la transportul cărbunilor din mină.

Dar beneficiarul prezumtiv al primei locomotive din lume, construită de George Stephenson, a considerat că în minele sale transportul cărbunilor cu ajutorul cailor este mult mai economic, și astfel «Mylord» ajunge pe linia moartă...

EMIL MUNTEANU-RETEVOESCU

Cutezătorii

Redactor șef:
MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct:
OVIDIU ZOTTA
Secretar responsabil de redacție:
IOAN DONCA

Prezentarea artistică:
POMPILIU DOMITRESCU
Prezentarea tehnică:
NIC NICOLAESCU

Redacția: Piața Scînteii nr. 1. București 33. Telefon: 17 60 10; ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia» TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226, București.

12 pagini, 1 LEU

index 41033

BUREBISTA

Scenariu: VASILE MĂNUCEANU

Desene: SANDU FLOREA

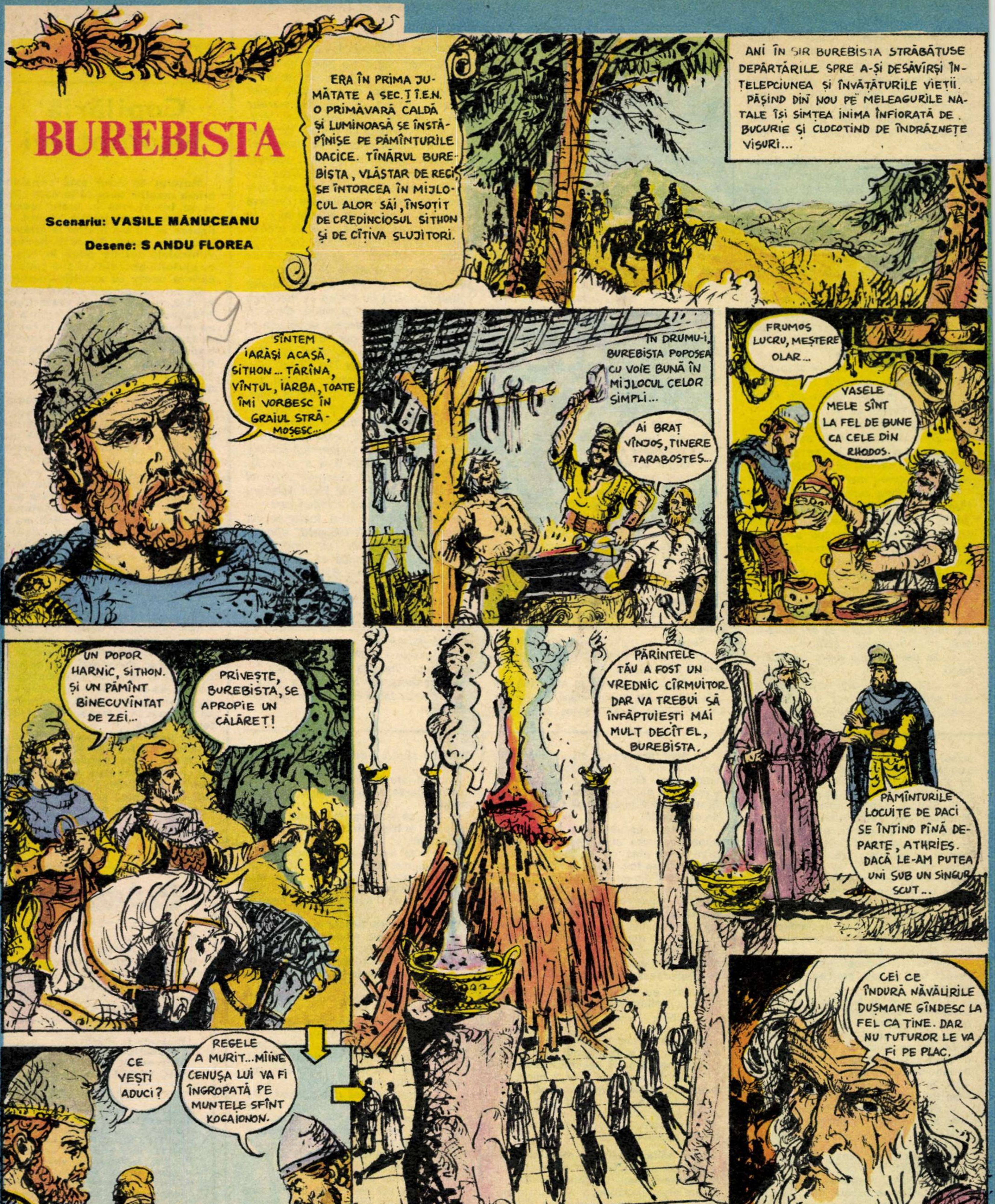
ERA ÎN PRIMA JUMĂTATE A SEC. I Î.E.N. O PRIMĂVARĂ CALDĂ ȘI LUMINOASĂ SE ÎNSTĂPÎNISE PE PĂMÎNTURILE DACICE. TÎNĂRUL BUREBISTA, VLĂSTAR DE REGI, SE ÎNTORCEA ÎN MIJLOCUL ALOR SĂI, ÎNSOȚIT DE CREDINCIOSUL SITHON ȘI DE CÎȚIVA SLUJITORI.
ANI ÎN ȘIR BUREBISTA STRĂBĂTUSE DEPĂRTĂRILE SPRE A-ȘI DESĂVÎRȘI ÎNȚELEPCIUNEA ȘI ÎNVĂȚĂTURILE VIEȚII. PĂȘIND DIN NOU PE MELEAGURILE NATALE ÎȘI SIMȚEA INIMA ÎNFIORATĂ DE BUCURIE ȘI CLOCOTIND DE ÎNDRĂZNEȚE VISURI...
SÎNTEM IARĂȘI ACASĂ, SITHON... ȚARINA, VÎNTUL, IARBA, TOATE ÎMI VORBESC ÎN GRAIUL STRĂMOȘESC...
ÎN DRUMU-I, BUREBISTA POPOSEA CU VOIE BUNĂ ÎN MIJLOCUL CELOR SIMPLI...
AI BRAȚ VÎNJOS, TINERE TARABOSTES...
FRUMOS LUCRU, MEȘTERE OLAR...
VASELE MELE SÎNT LA FEL DE BUNE CA CELE DIN RHODOS.
UN POPOR HARNIC, SITHON. ȘI UN PĂMÎNT BINECUVÎNTAT DE ZEI...
PRIVEȘTE, BUREBISTA, SE APROPIE UN CĂLĂREȚ!
CE VEȘTI ADUCI?
REGELE A MURIT... MÎINE CENUȘA LUI VA FI ÎNGROPATĂ PE MUNTELE SFÎNT KOGAIONON.
PĂRINTELE TĂU A FOST UN VREDNIC CÎRMUITOR DAR VA TREBUI SĂ ÎNFĂPTUIEȘTI MAI MULT DECÎT EL, BUREBISTA.
PĂMÎNTURILE LOCUITE DE DACI SE ÎNTIND PÎNĂ DEPARTE, ATHRIES. DACĂ LE-AM PUTEA UNI SUB UN SINGUR SCUT...
CEI CE ÎNDURĂ NĂVĂLIRILE DUȘMANE GÎNDESC LA FEL CA TINE. DAR NU TUTUROR LE VA FI PE PLAC.

(VA URMA)

9

JOI, 1 MARTIE 1979,
ANUL XIII (NR. 596)

Cutezătorii

REVISTA SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

Cîntec de primăvară

Rîuri cu iarbă de lumină,
Balade și ghiocei în suflet avem,
Arde inima în dragoste și nu se topește.
Noi sîntem flori cu petale de zori,
Unduite în cîntec de fluier.
Pionieri sîntem, și viitorul e-al nostru,
Senin oglindindu-se-n noi.
Sîntem tei înfloriți
Și puterile noastre sînt reazim de dor.
Patria respiră prin noi,
Noi înflorim pentru ea!

NARCISA RADU
Cenaclul «Albatros»,
Casa pionierilor și șoimilor patriei,
Brăila

Ritmuri de primăvară
la Cobadin (pag. 3)

Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

Scrisoarea săptăminii

Este 1 martie și mugurii arborilor zvîcnesc de putere și prospețime, vestind primăvara. Intrăm în noul anotimp simțindu-ne mai uniți ca oricînd cu natura și oamenii patriei.

Un moment emoționant a luminat recent drumul primăverii. La Palatul Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu a înmînat înalte distincții unor vechi militanți ai miscării muncitorești.

Cei sărbătoriți au pe umeri vîrsta și faptele unor decenii închinate, încă din anii grei ai ilegalității, minunatelor aspirații și împliniri care au prins viață pretutindeni pe meleagurile patriei, prin munca eroică a poporului nostru. Înaltele distincții luminează puternic în conștiința celor tineri frumoase pilde de viață, dorința de a săvîrși ei înșiși fapte de seamă.

Privim cu emoție chipurile acestor bărbați și femei care, la vîrstă de lumină, au deplina satisfacție de a fi contribuit la victoria revoluției și construcția socialismului în România.

Să preluăm de la ei, dragi cititori, acest spirit revoluționar, această dăruire pentru țară, pentru fericirea poporului. Stă în puterea noastră ca, încă de la vîrsta cravatei roșii cu tricolor, să dovedim prin fapte de muncă și de învățătură că vom fi urmași demni ai luptătorilor de ieri și de azi.

Preluînd torța viitorului, să ne înzecim eforturile pentru a învăța cît mai bine! Să fim prezenți și noi acolo unde ne cheamă marile îndatoriri ale vîrstei noastre – în ample acțiuni pionierești precum DE LA COMUNIȘTI ÎNVĂȚĂM CUTEZANȚA, precum FIECARE PIONIER, O FAPTĂ DE MUNCĂ ÎNCHINATĂ ÎNFLORIRII PATRIEI!

Sub deviza cutezanței și a primăverii, să arătăm încă o dată ce minunați copii cresc în România de azi.

MIHAI NEGULESCU

PREMIILE ANUALE ALE CONSILIULUI NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR ÎN DOMENIUL CREAȚIEI LITERARE, CREAȚIEI MUZICALE ȘI AL CREAȚIEI PLASTICE

Luni, 26 februarie 1979, ora 17, la Casa Universitarilor din București a avut loc festivitatea decernării premiilor anuale ale Consiliului Național al Organizației Pionierilor în domeniul literaturii, creației muzicale și al creației plastice, celor mai bune lucrări apărute sau difuzate în intervalul 1 decembrie 1977 — 1 decembrie 1978, dedicate pionierilor, școlarilor și șoimilor patriei.

Au fost acordate următoarele premii:

A. ÎN DOMENIUL CREAȚIEI LITERARE

Poezie

«**Țară de aur**» de Elena Dragoș; «**Țară cu zîne și feți frumoși**» de Traian Oancea.

Dramaturgie

«**Undeva pe pămînt**» de Ion Sîngereanu și Aurel Crăciun.

Proză

«**Lîngă păsări, lîngă vînt**» de Emilia Căldăraru; «**Bună seara, Dorli**» de Lucia Olteanu; «**Strada pîinii**» (carte în limba maghiară) de Bálint Tibor; «**Florile de piatră**» (carte în limba germană) de Claus Stephani.

B. ÎN DOMENIUL CREAȚIEI MUZICALE

Muzică corală

«**Pionierii dulcei Românii**»
Muzica: Mircea Neagu
Versurile: Victor Tulbure

«**Învățăm, muncim și trăim în chip comunist**»
Muzica: Ion Nicorescu
Versurile: Nicușor Constantinescu

«**Să fiu ca mama, țesătoare**»
Muzica: Laurențiu Profeta
Versurile: Francisca Ricinski

Muzică ușoară

«**Cîntec pentru țară**»
Muzica: Aurel Giroveanu
Versurile: Mircea Block

«**Școala mea**»
Muzica: Vasile Timiș
Versurile Constantin Cârjan

C. ÎN DOMENIUL CREAȚIEI PLASTICE

a) Pentru ilustrații de reviste (publicații, afișe) destinate pionierilor și șoimilor patriei.

Afișe: **Stan Baron;**

Ilustrație pentru revistele «Cutezătorii», «Luminița» și «Arici Pogonici»: **Ofelia Dumitrescu.**

Ilustrație pentru revistele «Luminița» și «Arici Pogonici»: **Magda Bârsan.**

b) Pentru grafică (ilustrație de carte)

«Meserii, meserii pentru harnicii copii» de Mihail Gănescu: **Gabriel Bratu.**

«Basme pentru toată săptămîna» de Victor Tulbure: **Silviu Băias**

«Poznașul X_2R» de Majtényi Erik (carte în limba maghiară): **Peter Pusztai.**

1

2

3

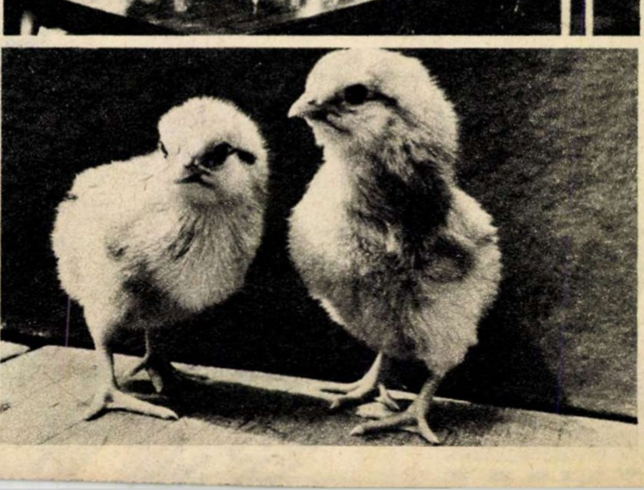

FOTO-CRONICĂ PIONIEREASCĂ

1. Din păienjenișul acestor fire, prin priceperea și sîrguința pionierilor, se va naște în atelierul-școală o instalație pentru pupitrul de comandă și distribuție necesar laboratorului de fizică. Eugenia Todorașcu, clasa a VIII-a B, Școala generală Gaicoa, Dolj.

●

2. Minuni... în eprubetă. O imagine din laboratorul de chimie. Cristian Șarpe, clasa a V-a, Școala generală Gaicoa, Dolj.

●

3. Creștem pui. Iată-i făcînd primii pași. Anghel Lucian, Casa pionierilor și șoimilor patriei Băilești, Dolj.

● ● ●

RITMURI DE PRIMĂVARĂ LA COBADIN

În această primăvară, care marchează împlinirea a trei decenii de la cooperativizarea agriculturii, cînd în toată ţara s-a încheiat constituirea consiliilor unice agroindustriale de stat şi cooperatiste — forme noi, superioare privind organizarea, conducerea şi planificarea unitară a agriculturii — se intensifică eforturile tuturor pentru îmbunătăţirea radicală a întregii activităţi, pentru obţinerea unor recolte sporite, pentru realizarea planului pe acest an.

Şi chiar în aceste zile efervescente ne aflăm printre cooperatorii din comuna Cobadin, judeţul Constanţa.

Într-o pagină memorabilă Geo Bogza vorbeşte despre «mările interioare» ale Dobrogei. Cobadinul este şi el una dintre noile «mări» de grîne ale acestui ţinut, altădată cu pămînturi aride şi sterpe, cu dezolante întinderi de piatră unde sute de ani, ba chiar milenii, nu încolţise niciodată bobul de grîu. În impresionanta sa metamorfoză de după anii Eliberării, aflîndu-se în primele linii pe eroicul front al transformării socialiste a agriculturii, Dobrogea avea să înregistreze în 1957 prima sa mare victorie, devenind cea dintîi regiune a ţării în întregime cooperativizată.

Aflîndu-mă, aşadar, la Cobadin în acest anotimp prielnic pentru viitoarele recolte, ne-a interesat mai întîi parcul de maşini agricole unde se executau ultimele reparaţii şi unde se pregătea intens escadronul de rezervă al tractoriştilor în vederea apropiatului asalt al primăverii: 58 tractoare, 40 remorci, 12 maşini de semănat şi alte 15 de recoltat — într-un cuvînt un modern complex de mecanizare. Mi-am amintit de alte cifre — cifre consemnate de analele acestui ţinut. În preajma celui de-al doilea război mondial, pe tot întinsul Dobrogei existau doar 119 tractoare, 124 batoze şi... un singur sat electrificat. Sînt cifre care vorbesc de la sine despre sărăcia locuitorilor Dobrogei care mai trăiau în colibe de chirpici ca pe vremea străbunilor geţi, necunoscînd încă «miracolul» luminii electrice.

Şi pentru că am pornit pe drumul evocărilor, iată ce-mi istorisea Nicolae Girtone, preşedintele cooperativei agricole din Cobadin: «În acel 25 martie 1951 cînd cei 163 de ţărani din Cobadin, în frunte cu Emurla Sabri (cel care a condus cooperativa de la început şi pînă acum doi ani), dispuneau de 22 000 lei proprietate obştească, 1 650 ha teren, 40 cabaline, două vaci şi cîteva atelaje. Astăzi marea familie a cooperatorilor din Cobadin este multimilionară, dar această raportare la vremea anului 951 nu are nimic de domeniul fabulosului. 85 milioane avere obştească şi un venit anual de 45 milioane sînt cifre care vorbesc impresionant despre un drum plin şi de izbînzi, dar şi de greutăţi şi de ani cu rezultate frumoase, dar şi de cei cu producţii scăzute.»

Preşedintele cooperativei mi-a po-

ILEANA PIŢA

(CONTINUARE ÎN PAG. 5)

SCHIURI ȘI SĂNIUȚE PE MELEAGURILE SUCEVENE

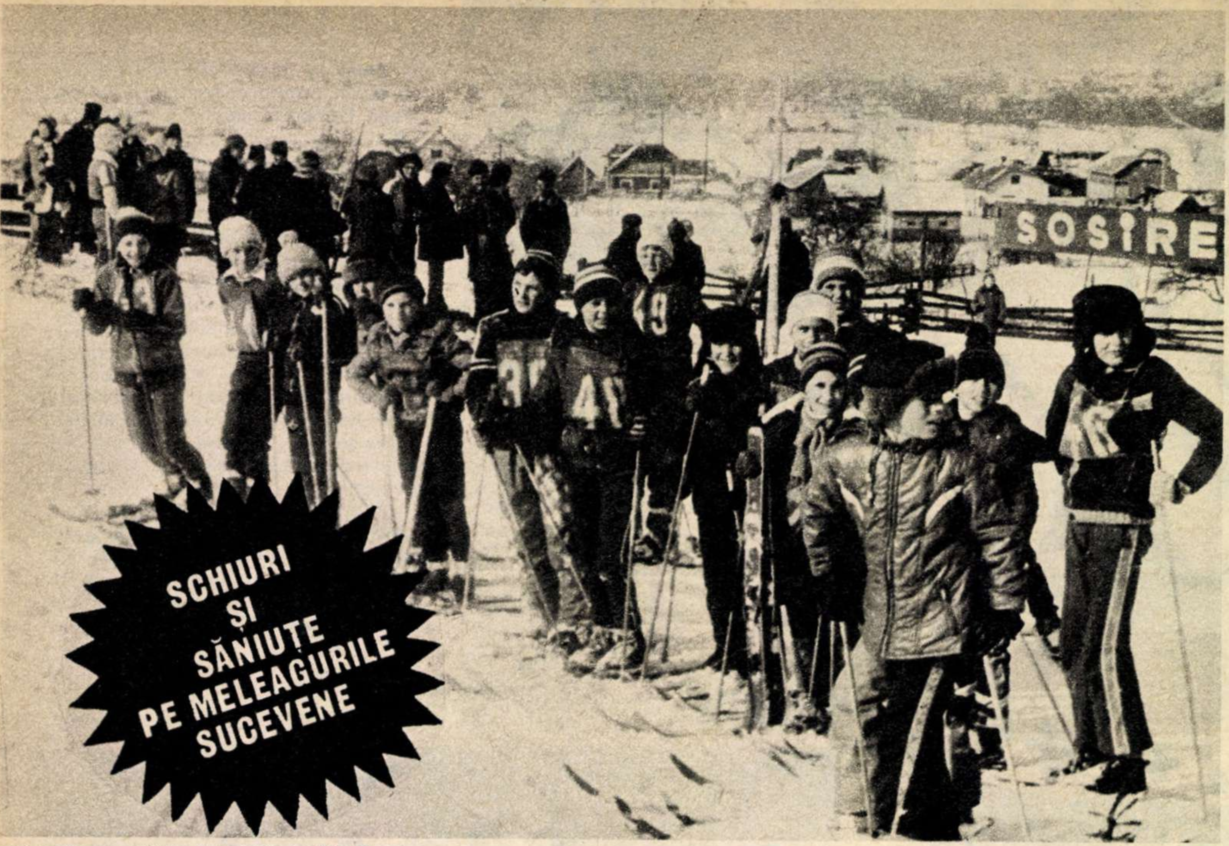

Schiurile acestor elevi nu-s cumpărate de la magazin, ci confecționate de ei.

„FACEM SPORT FIINDCĂ NI-I DRAG“

În fiecare iarnă, la Școala generală nr. 4 din Cîmpulung Moldovenesc se desfășoară un frumos și interesant festival pe gheața patinoarului natural amenajat de ei.

Ne-a fost dat în iarna aceasta atît de nestatornică să facem un drum prin «Țara de Sus», să ne oprim prin unele așezări bucovinene care se mîndresc cu frumusețile lor de basm dăruite de natură sau făurite de oameni.

Dar nu despre aceste frumuseți vrem să vă povestim, ci despre un oaspete intrat nu de mult în viața așezărilor sucevene, primit și «omenit» cum se cuvine, mai ales de pionieri: **sportul.** Nu vom vorbi despre sport în general ci de acele ramuri ale sale care... «înfloresc» iarna: schiul și săniuța. Pînă și sătenii bătrîni au aflat de la nepoții lor pionieri ce înseamnă «schi-fond» (alergare, adică, pe drum drept, cu schiuri ușoare și «subțireli», cum avea să-mi spună un gospodar din Pojorîta) și ce-i acela «schi alpin».

«NOI SĂ CUMPĂRĂM SCHIURI? PĂI BUNICII NOȘTRI...»

Pornisem din Suceava în zori, după ce trecusem pe lîngă cetatea lui Ștefan cel Mare. Primul popas l-am făcut la Cîmpulung-Moldovenesc, la Școala generală nr. 4. Ninsese, iar peste noapte se lăsase un ger cumplit încît, vorba lui Creangă, «crăpau ouăle de corb».

Prima surpriză: în spatele școlii — două patinoare!

— Au fost făcute de elevii noștri, ne spune directorul, profesorul Gicu Noateș. Au acoperit cu apă terenurile de tenis și de handbal, tot de ei făcute.

Un pionier se apropie — parcă pe furiș — și se adresează profesorului de educație fizică și sport, tovarășul Gheorghe Bratu:

— Acțiunea B.P.S. s-a încheiat cu bine. S-au adus căștile...

Întrebăm ce înseamnă acest ...limbaj cifrat.

— B.P.S. înseamnă... borcane, patine, sticle, ne lămurește eleva Leordana Dumitrescu. Datorită acestei acțiuni, fiecare elev are crosa și pucul lui, iar acum s-a adus echipament de hochei — căști, ghete...

Sîntem poftiți în «magazia sportivă», unde se află o sută de schiuri. Am întrebat din ce bani le-au cumpărat. Tot... B.P.S.?

— Noi să cumpărăm schiuri? Păi le-am făcut în atelierul școlii! Nu degeaba bunicii noștri au știut să sculpteze lemnul. Mai avem și alt material pus la uscat. Lemn bun. Vreți să vedeți cum merg schiurile noastre? Veniți mîine la Botuș...

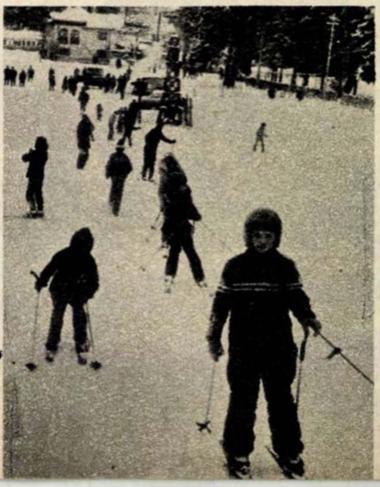

Zăpadă, aer rece și curat, schiuri, sănii, mișcare și voie bună în decorul de basm al munților.

SĂGEATA ZĂPEZII» SAU «DRUMEȚIE ÎN OSPEȚIE»... SPORTIVĂ

Botușul este un sat dintre multele care se înșiră pe apa Moldovei și în care, potrivit legendei, s-a înecat Molda lui Dragoș Vodă. În fiecare an aici se dispută **«Săgeata zăpezii»** la care iau parte sute de pionieri din toate așezările de pe firul Moldovei: din Cîmpulung, de la Sadova, de la Pojorîta, Colacu, Fundu Moldovei, Breaza, Moldova Sulița, Izvoarele Sucevei.

Pionierii Mihai Șuiu și Aurel Poenaru tocmai coborau de pe Dealul Bobeci, unde jalonaseră pista.

— Pe cîți participanți contați? am întrebat-o pe tovarășa Elena Gabor, instructoarea unității de pionieri.

— Vor veni aproape 400 de concurenți. O sută la săniuță, ceilalți la schi!

— Și unde vor fi găzduiți?

— Fiecare pionier din Botuș are 3—4 oaspeți. Tot satul este, în aceste momente, în febra pregătirilor, de parcă ar urma o mare sărbătoare! Se fac cozonaci, sarmale... Noi îi invităm pe toți copiii suceveni, cu condiția să vie cu schiuri sau sanie. Drumeție în ospeție... sportivă!

— Cine crezi că va cîștiga? îl întrebăm pe Cosmin Lucău care, cu o săptămînă mai înainte a cîștigat «Olimpiada» la română.

— Păi... la schi, eu sau Viorel Cazacu. Dar mi-e teamă de cei din Cîmpulung, care-și fac singuri schiurile și nu știu cu ce le ung, dar pentru ei «Săgeata zăpezii» lunecă pe deal de-ți ia ochii! La sanie cred c-o să cîștige Margareta Șuiu, de la noi... Veniți să vedeți întrecerile! Tot satul va fi pe Dealul Bobeci, să aplaude...

DRUMEȚIE ÎN OSPEȚIE PE... SCHIURI

Dorna Candrenilor se află la poalele unui munte al cărui vîrf iese din brădet și se arată rotund, întocmai ca un ou. De aceea îi și zice Muntele Oușorul. Și aici, mulți copii cu schiuri și sănii.

— Vin pionieri din nouă sate. Peste 350 de mici sportivi, în cadrul «Drumeției în ospeție» pe schiuri. Azi se desfășoară ediția a IV-a.

Toate acestea ni le spunea directorul școlii, profesorul Mihai Carp, în timp ce priveam agitația de pe pîrtiile de schi și sanie care, mîngîiate de soare, străluceau ca niște «lanuri de diamante» cum ar zice Vasile Alecsandri. Săniuțele coborau cu viteză de bolid. Cristinel Popescu a găsit formula de așezare: pe spate și cu ochelari de alergător, ca la cursele automobiliste. Schiorii coboară vijelios. Și toți cei buni se laudă că nu au nici o notă sub nouă! Doru Cîrligeanu și Mihai Vătămanu pretind că nu au nici una sub... 10.

Plecările se dau prin radio. Cronometrorii... Ei, dar cine sînt cronometrorii și «oficialii»?

— Sînt chiar dintre pionieri, ne spune profesorul Mihai Grigoraș. Priviți-i cu cîtă seriozitate își fac datoria! Concursul e greu. De-aici, din acesta au... ieșit mulți campioni pe județul Suceava.

PENTRU CĂ NI-I DRAG...

Pe unul dintre participanții la «Cupă» pionierul Dinu Adîncu l-am reîntîlnit la Vatra Dornei, a doua zi. Urca cu baby-schiliftul pe Dealul Negru, împreună cu alți colegi. Era după orele de clasă.

— N-am cîștigat la «Cupă», ne-a spus el. Dar nu-mi pare rău. Nouă nu ne pare rău dacă nu cîștigăm, pentru că facem sport nu ca să luăm cupe, ci fiindcă ni-i drag. Ne ducem să ne înfruntăm cu ceilalți pentru că ni-i drag să cunoaștem pionierii de pe meleagurile Sucevei.

Cuvintele «facem sport fiindcă ni-i drag» ne-au stăruit mereu în minte și ne stăruie și-acum, cînd ne gîndim la pionierii din «Țara de Sus».

SEVER NORAN

SCRISOAREA

Schiță
de MIHAI STOIAN

O umbră trecu prin dreptul ochilor pironiți în gol, pe fereastră: poate un gînd mai neobișnuit, opac, poate doar o pasăre perseverentă care își vede de treburi și în acest sfîrșit de iarnă. Primăvara nici gînd să se anunțe în vreun fel, fie și printr-o floare, deși «cu o floare nu se face primăvară», își zise Radu, închise cartea de istorie, puse capacul stiloului, împinse și maculatorul de o parte; lecțiile pentru a doua zi se terminaseră... Săltă de pe scaun și trecu dincolo, în camera părinților, unde mama croșeta, ca de obicei, cînd găsea un răgaz cît de mic. Tocmai atunci se auzi cheia răsucindu-se în broască. Băiatul zîmbi, încîntat de ideea că știe să deosebească mișcările fiecăruia din casă numai după sunet: pașii tatălui de pașii mamei, felul în care unul sau altul deschide ușa, pînă și respirația unuia față de a celuilalt...

*Tatăl dădu «bună ziua», își trecu în fugă palma peste creștetul fiului (el, bineînțeles, scutură din cap, cu o dublă semnificație: și de plăcere, și de împotrivire), apoi îi întinse mamei o carte poștală, **aceeași** carte poștală pe care Radu ar fi putut-o citi și cu ochii închiși, de la bunicii din Galați. Scrisul mare («parcă bătut de vînt») spunea, întotdeauna, aceleași lucruri: «Dragă Maria și dragă Ștefane, aflați despre noi că sîntem bine, sănătoși, ceea ce vă dorim și vouă. Iarna a fost destul de grea, dar ne-am mai înveselit cu privitul la televizor. Ne-am înveseli și mai tare dacă ne-ați scrie mai des. Știm că sînteți prinși cu treburi, dar părintele rămîne părinte, oricît de mari i-ar crește copiii. Ne este dor de voi și de nepotul nostru Răducu. Cum îi merge cu școala, cu sănătatea? Sărutați-l din partea noastră. Cu drag, ai voștri părinți, Elena și Costică». Mama citise cartea poștală cu glas tare.*

— Chiar, dragă, de ce nu le scrii mai des?

— Auzi cine vorbește! se încruntase, însă păstrînd și un strop de zîmbet în colțul buzelor. El, care nu trece cu săptămînile pe la părinții lui... La cîte stații de tramvai...

— E mai ușor să scrii cîteva rînduri...

— Crezi că așa gîndea și maică-ta cînd tu erai copil și își cheltuia cu tine anii de tinerețe?

— Frumos vorbit, ca la carte; acceptă și nu-și putu ascunde, totuși, sclipătul ironic din privire.

Mama lăsă lucrul pe pat și, ridicîndu-se, rosti împăciuitoare, dornică pesemne să se împace și cu sine:

— Bine, ne-am înțeles! Eu le scriu astăzi celor din Galați, tu treci mîine pe la părinții tăi, cînd ieși de la uzină. Dacă vrei, te întîlnești în stație cu Radu, mergeți împreună. Pe ai mei o să-i vadă abia în vacanță...

Prin amintirea băiatului trecu, fulgerător, imaginea celor patru bătrîni: mama mamei, scundă și iute, argint viu (și cine mai știa să gătească la fel de gustos, să dreagă ca ea ciorba cu corcodușe); tatăl mamei (voinic și încă drept ca luminarea, cu privire la fel de tînără — albastră — în ciuda anilor și greutăților adunate în spinare, căci încărcase și descărcase vapoare în port, la tinerețe (pescar cu faimă astăzi); mama tatălui, uscățivă, plăpîndă, dar veșnic cu vorba bună pe buze (știutoare a nenumărate povești și basme, rostite molcom și parfumat, ca și cum le-ar fi scos tocmai atunci dintr-un fagure de miere); tatăl tatălui, nici prea înalt, nici prea mărunțel, om tăcut, deprins să lase faptele să vorbească, minunile care-i ieșeau din mînă (acum, la pensie, grădinar și tîmplar cu «mîini de aur»)...

Seara, în pat, înainte de a ațipi, Radu revăzu în minte toate acestea. Și în căldura așternutului, în întunericul care-l învăluia, avu impresia că se află într-o coajă catifelată, de ou, înlăuntrul căreia se găsea alt ou, în oul următor se mai ascundea un ou, și tot așa mai departe, ou în ou, la nesfîrșit... pînă cînd adormi de-a binelea. Și visă.

Mai întîi o pădure deasă, fără pic de lumină. Și totuși, vede. În copaci, parcă un fel de stejari, în locul ghindei, tot niște ouă, dar cînd și cînd fosforescente. Vrea să apuce una, o apucă, coaja este nemaipomenit de fragilă, se sparge numai dacă o atingi. O lumină orbitoare țîșnește din ou, sau poate e împușcătura care răsună îndărătul lui. Droaia de călăreți bărboși, înarmați cu spade, nici unul cu flintă, năvălesc asupra unor călăreți cu turbane, la fel de bărboși, rotind iataganele lor curbate. Se încinge lupta. Printre moldoveni îl recunoaște pe domnitor, după felul în care îi prăvălește pe inamici cu ghioaga lui ghintuită, și după scutul cu însemnele domnești, și după ochii albaștri ca seninul cerului care nu se zărește din pricina pădurii și a mulțimii de săbii încrucișate. Dușmanii o iau la sănătoasa, domnitorul găsește clipa să-i arunce o privire binevoitoare, însă nu-i domnitorul, ci bunicul, care-i agață din fugă pe spahii în undiță, unul cîte unul, azvîrlindu-i într-un coș de papură pesemne fără fund, dacă pot intra atîția într-însul... Apare soarele pe cărare și-i face cu ochiul, tot ca bunicul, celălalt bunic, și uite și luna ieșind pe drumeag, e bunica, ba cea scundă, ba cea uscățivă, ba nici una, nici alta, ci un ou de foc care se face din ce în ce mai mic și sare, ca o minge, într-un stejar, prefăcîndu-se într-o ghindă, ghinda pică de sus drept în creștetul lui și...

*Se luminase de ziuă. Radu sări din pat, se spălă, mîncă, clăti farfuria și cana de lapte, își luă servieta și plecă la școală. Ai lui porniseră mai devreme de-acasă. Pe drum avu chef să-și reamintească visul și chiar să-l povestească, după-amiază, mamei și tatălui. Pe urmă se răzgîndi: simțea că-i un secret, fiindcă descoperise cu destulă uimire și satisfacție un sentiment nemaiîntîlnit pînă atunci: era ca și cum ar fi pătruns într-un ceasornic, însă nu în mecanism, printre rotițe, ci de-a dreptul în ceea ce se prelinge printre aceste rotițe, invizibil, fără să-l poți pipăi, doar măsura: **Timpul.** Grăbi pasul spre școală, hotărît să nu întîrzie nici după masă, în stație, la întîlnirea cu tatăl său; iar apoi, odată ajuns acasă, să le scrie și bunicilor dinspre mamă... Înțelesese, într-un chip ciudat, amărui și dulceag totodată, cu inima, nu neapărat cu mintea, că bunicii sînt trecutul, sînt Timpul care s-a scurs și continuă să se scurgă, sînt ființele fără de care nici prezentul, nici viitorul, n-ar fi existat.*

În bancă, puțin înainte de-a fi intrat profesoara în clasă, Radu își întrebă colegul:

— Tu ai bunici?

LA COBADIN

(URMARE DIN PAG. 3)

vestit un episod care ține și de inerție și de psihologie. Obișnuiți cu practica străveche a aratului și semănatului, unii săteni nu înțelegeau, nu credeau cum de se pot însămînța suprafețe întinse «cu mașinile». Replica acestei neîncrederi a dat-o în 1964 recordul de 4 000—5 000 kg porumb la hectar, de 4 000 kg grîu, iar la fasole 1 500 kg, producție care a devenit constantă în următorii ani.

— Astăzi avem o fermă zootehnică, o fermă-școală pentru specialiștii din județ și din țară, fermă-model pentru cei veniți de peste hotare, din Olanda, Cehoslovacia, China, America Latină, ne spune cu reținută mîndrie președintele și continuă: «Punctul de atac îl concentrează optimizarea rațiilor de furajare pe nivel de preț economic, creșterea producției de lapte, specializarea oamenilor pe diverse tehnologii de producție și legat de aceasta, un lucru îmbucurător: 60% dintre cei care lucrează aici sînt tineri pînă în 25 de ani.»

În fața unei machete, primarul Tudor Iosif, le explică fiilor comunei cum va arăta în curînd orașul agroindustrial Cobadin. «Aici va fi centrul civic modernizat, acolo noua platformă (a cărei construcție a și început) cu ateliere de covoare persane, tîmplărie, răchitărie, sudură, lăcătușărie etc. Iată și viitorul complex de chimizare și fertilizare și actuala construcție a căminului cultural, cu o capacitate de 400 locuri, liceul, grădinița și cele peste 100 de apartamente care se vor clădi pînă în 1980».

Destoinicii oameni de mîine, agronomii, zootehniștii și constructorii sînt cei peste 1 000 de elevi care învață aici și a căror hărnicie și-a spus cuvîntul în timpul campaniilor de recoltare și în buna gospodărire și înfrumusețare a acestei comune, comună care a cucerit locul III pe țară în 1978. Un premiu care stă la loc de cinste alături de înaltul Ordin al Muncii, clasa I, acordat cooperativei din Cobadin în anul 1971.

Dincolo de limbajul acestor cifre, de bilanțul realizărilor ni se relevă o impresionantă epopee a faptelor de muncă, ni se relevă portretul colectiv, portretul marii familii de cooperatori, exemplară prin unitatea de acțiune, prin efortul solidar, prin țelurile și năzuințele comune care au transformat Cobadinul pînă în pragul devenirii sale noi — viitor oraș agroindustrial pe harta țării.

START în întrecerea la munca patriotică

Activitatea de muncă patriotică, mijloc principal de educare prin muncă și pentru munca, în spirit patriotic, revoluționar, a pionierilor și școlarilor, exprimă în același timp adeziunea prin fapte a tinerei generații la cauza înfloririi patriei, contribuția pe care copiii țării o aduc, după puterile lor, la înfăptuirea prevederilor Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare a României spre comunism.

În acest an decisiv al cincinalului, hărnicia pionierească desfășurată sub genericul **«Fiecare pionier — o faptă de muncă pentru înflorirea patriei»** *se înscrie în contextul faptelor de muncă cu care întreg poporul întîmpină cel de-al XII-lea Congres al partidului și aniversarea a 35 de ani de la insurecția națională armată antifascistă și antiimperialistă. Angajamentul stabilit de consiliile și comandamentele pionierești pentru anul 1979 înregistrează o creștere medie de 25,6% față de anul 1978!*

„FIECARE PIONIER-O FAPTĂ DE MUNCĂ PENTRU ÎNFLORIREA PATRIEI“

ÎNTRECEREA SE DESFĂȘOARĂ LA DOUĂ NIVELE:
A) ÎNTRE CONSILIILE JUDETENE (ȘI AL MUNICIPIULUI BUCUREȘTI) ALE ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR ȘI
B) ÎNTRE UNITĂTILE PIONIEREȘTI (DISTINCT PENTRU CELE DIN MEDIUL URBAN ȘI DISTINCT PENTRU CELE DIN MEDIUL RURAL).

A OBIECTIVELE ÎNTRECERII ÎNTRE CONSILIILE JUDEȚENE (AL MUNICIPIULUI BUCUREȘTI) ALE ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR, SE GRUPEAZĂ PE TREI DIRECȚII:

1. **În funcție de rezultatele globale obținute la:**

— participarea la construirea de noi școli, laboratoare, ateliere școlare, grădinițe, internate, cămine culturale etc.;

— amenajarea de baze, terenuri sportive și de joacă, piste aplicative;

— organizarea taberelor de muncă patriotică la obiective de interes local sau județean;

— colectarea și valorificarea plantelor medicinale și a fructelor de pădure;

— colectarea și valorificarea materialelor secundare (feroase și neferoase, de hîrtie și textile) și a ambalajelor de sticlă (sticle și borcane).

2. **În funcție de rezultatele obținute la:**

— participarea pe baza unor angajamente proprii, asumate de consiliile și comandamentele pionierești (în afara obligațiilor școlare), la lucrări de recoltare în agricultură;

— colectarea și valorificarea plantelor medicinale și a fructelor de pădure;

— organizarea taberelor de muncă patriotică la obiective de interes local sau județean.

3. **În funcție de rezultatele obținute la:**

— colectarea și valorificarea materialelor secundare (feroase și neferoase, de hîrtie și textile) și a ambalajelor de sticlă (sticle și borcane).

DESEMNAREA CÎȘTIGĂTORILOR. PREMII. DISTINCȚII

I. În funcție de rezultatele globale la toate obiectivele întrecerii:

LOCUL I: Drapelul de organizație fruntașă în activitatea de muncă patriotică; Diploma de onoare a C.N.O.P.; Premii în obiecte, în valoare de 40 000 lei.

LOCUL II: Diploma de Onoare a C.N.O.P.; Premii în obiecte în valoare de 25 000 lei.

LOCUL III: Diploma de onoare a C.N.O.P.; Premii în obiecte în valoare de 20 000 lei.

II. În funcție de rezultatele obținute la realizarea angajamentelor proprii, asumate de consiliile și comandamentele pionierești la lucrări de recoltare din agricultură, la stringerea și valorificarea plantelor medicinale și a fructelor de pădure, organizarea taberelor de muncă patriotică:

LOCUL I: Diploma de Onoare a C.N.O.P.; Premii în obiecte în valoare de 20 000 lei.

LOCUL II: Diploma de Onoare a C.N.O.P.; Premii în obiecte în valoare de 15 000 lei.

LOCUL III: Diploma de Onoare a C.N.O.P.; Premii în obiecte în valoare de 10 000 lei.

III. În funcție de rezultatele obținute la colectarea și valorificarea materialelor secundare:

LOCUL I: Diploma de Onoare a C.N.O.P.; Premii în obiecte în valoare de 20 000 lei.

LOCUL II: Diploma de Onoare a C.N.O.P.; Premii în obiecte în valoare de 15 000 lei.

LOCUL III: Diploma de Onoare a C.N.O.P.; Premii în obiecte în valoare de 10 000 lei.

Vă puteți mîndri, aflînd că:

...DIN METALUL CE VA FI COLECTAT DE VOI ÎN ANUL ACESTA, SE VOR PUTEA CONSTRUI 3–4 CARGOURI DE 4–5000 TONE, CCA 200 LOCOMOTIVE DIESEL ELECTRICE SAU 7 500 AUTOCAMIOANE DE 3 TONE. SE PREVEDE CA, ÎN ÎNȚELEGERE CU MINISTERELE DE RESORT, PRODUSELE REALIZATE DIN METALUL COLECTAT DE PIONIERI ȘI ȘCOLARI (PESTE 23 000 TONE, CÎT ESTE PLANIFICAT) SĂ POARTE O DENUMIRE SAU O INSCRIPȚIE CARE SĂ SPECIFICE CONTRIBUTIA VOASTRĂ.

...COLECTAREA A 4 BORCANE (SAU 4 STICLE) ECHIVALEAZĂ NUMAI ÎN PRIVINTA ECONOMIEI DE ENERGIE CU 1 M³ DE GAZE NATURALE.

...O SINGURĂ TONĂ DE HÎRTIE COLECTATĂ DE VOI SALVEAZĂ DE LA TĂIERE 2 SAU 3 BRAZI FALNICI ÎN VÎRSTĂ DE 80 DE ANI! CÎȚI BRAZI VOR SALVA CELE 900 DE TONE PE CARE ȘI LE-AU PROPUS ANUL ACESTA PIONIERII BUCUREȘTENI?

B OBIECTIVELE ÎNTRECERII ÎNTRE UNITĂȚILE PIONIEREȘTI - SE GRUPEAZĂ PE TREI DIRECȚII:

1. **În funcție de rezultatele globale obținute la:**

— participarea la construirea de noi școli, laboratoare, ateliere școlare, grădinițe, internate, cămine culturale etc.;

— amenajarea de baze, terenuri sportive și de joacă, piste aplicative;

— participarea pe baza unor angajamente proprii asumate de unitățile de pionieri (în afară obligațiilor rezultate din procesul de învățămînt), la lucrări de recoltare din agricultură (în cazul unităților din mediul rural);

— participarea la activitatea taberelor de muncă patriotică organizate la obiective de interes local sau județean;

— colectarea și valorificarea de materiale secundare (feroase și neferoase, de hîrtie și textile), a ambalajelor de sticlă (sticle și borcane);

— colectarea și valorificarea plantelor medicinale și a fructelor de pădure;

— plantări de pomi și arbuști ornamentali pentru înfrumusețarea localităților etc.;

— plantări de pomi fructiferi în CAP, IAS, gospodării individuale, străzi, școli (în cazul unităților din mediul rural);

— amenajări și întrețineri de spații verzi și parcuri în localități;

— întreținerea de izlazuri și pășuni (în cazul unităților din mediul rural).

— întreținerea de pepihiere pomicole și florale în cadrul școlilor, CAP, a localităților etc. (în cazul unităților din mediul rural).

2. **În funcție de rezultatele obținute la:**

— participarea pe baza unor angajamente proprii asumate de unitățile de pionieri (în afara obligațiilor rezultate din procesul de învățămînt) la lucrări de recoltare din agricultură (în cazul unităților din mediul rural);

— colectarea și valorificarea plantelor medicinale și a fructelor de pădure;

— participarea la activitatea taberelor de muncă patriotică organizate la obiective de interes local sau județean.

3. **În funcție de rezultatele obținute la:**

— colectarea și valorificarea materialelor secundare (feroase și neferoase, de hîrtie și textile) și a ambalajelor de sticlă (sticle și borcane).

NU UITAȚI!

● **O înțeleaptă organizare** *a muncii vă sfătuiește să țineți seama de îndeplinirea ritmică a angajamentelor: fiecare perioadă din timpul anului — inclusiv vacanțele — trebuie să-și aducă contribuția specifică în această privință.*

● **Experiența de anul trecut** *vă recomandă ca pînă la sfîrșitul anului școlar (15 iunie) să aveți îndeplinit angajamentul în proporție de* **cel puțin 60%** *— altfel, îndeplinirea finală a acestuia cu greu va mai fi posibilă pînă la sfîrșitul anului calendaristic.*

● **Pentru depășirea angajamentului** *la oricare dintre obiective se atribuie prețioase puncte în plus pe «tabela» întrecerii!*

● **Folosiți cu consecvență** *pe tot parcursul forța opiniei voastre pionierești: adunările de detașament, Semaforul. Și în cazul meritelor și al lipsurilor — dar, credem noi,* **mai ales al meritelor** *— fiindcă adesea în lumina lor lipsurile pălesc de la sine.*

DESEMNAREA CÎȘTIGĂTORILOR. PREMII. DISTINCȚII

1. În funcție de rezultatele globale obținute la toate obiectivele:

LOCUL I: Diploma de onoare a C.J .O.P.; Fanionul de unitate fruntașă în activitatea de muncă patriotică; Premii în obiecte în valoare de pînă la 5 000 lei.

LOCUL II: Diploma de Onoare a C.J .O.P.; Fanionul de unitate fruntașă în activitatea de muncă patriotică; Premii în obiecte în valoare de pînă la 4 000 lei.

LOCUL III: Diploma de Onoare a C.J .O.P.; Fanionul de unitate fruntașă în activitatea de muncă patriotică; Premii în obiecte în valoare de pînă la 3 000 lei.

II. În funcție de rezultatele obținute la realizarea angajamentelor proprii asumate la lucrări de recoltare din agricultură strîngerea și valorificarea plantelor medicinale și a fructelor de pădure, organizarea taberelor de muncă patriotică.

LOCUL I: Diploma de Onoare a C.J.O.P.; Premii în obiecte în valoare de pînă la 3 000 lei.

LOCUL II: Diploma de Onoare a C.J.O.P.; Premii în obiecte în valoare de pînă la 2 000 lei.

LOCUL III: Diploma de Onoare a C.J.O.P.; Premii în obiecte în valoare de pînă la 1 000 lei.

III. În funcție de rezultatele obținute la colectarea și valorificarea materialelor secundare:

LOCUL I: Diploma de Onoare a C.J.O.P.; Premii în obiecte în valoare de pînă la 3 000 lei.

LOCUL II: Diploma de Onoare a C.J.O.P.; Premii în obiecte în valoare de pînă la 2 000 lei.

LOCUL III: Diploma de Onoare a C.J.O.P.; Premii în obiecte în valoare de pînă la 1 000 lei.

DRAGI PIONIERI ȘI ȘCOLARI!
TOVARĂȘI
PROFESORI COMANDANȚI-INSTRUCTORI!

În cinstea celui de-al XII-lea Congres al P.C.R. și a celei de-a 35-a aniversări a Eliberării patriei, angajamentul de muncă patriotică al acestui an își propune o creștere medie de 25,6% față de anul trecut.

Să facem totul pentru îndeplinirea și depășirea lui!

ȚINEȚI LEGĂTURA CU „TROFEELE HĂRNICIEI“!

Revista «Cutezătorii» va fi, pe tot parcursul acestei ample acțiuni un înflăcărat suporter al hărniciei voastre.

— Nu uitați să ne dați vești despre organizarea și desfășurarea activităților, despre stadiul îndeplinirii angajamentelor.

— Nu uitați să ne scrieți despre succesele obținute și despre autorii lor; de asemenea, ori de cîte ori aveți nevoie, cereți-ne sfatul și sprijinul. Vom consulta pentru voi diferiți specialiști, vom lua legătura cu instituțiile și organele centrale cu care colaborăm.

— Așteptăm, de asemenea, fotografii!

— Corespondențele trimise la redacție vor purta specificarea PENTRU «TROFEELE HĂRNICIEI».

INVENTICA

ABC

Zi de zi numele României este pronunțat pe toate continentele, pentru că, zilnic, în cele mai diferite colțuri ale lumii ajung produse purtînd inscripția «Fabricat în România». Una din întreprinderile de comerț exterior binecunoscută pe plan mondial este CHIMIMPORTEXPORT. În aproape 100 de țări de pe toate continentele ajung produsele exportate de Chimimportexport. An de an a crescut numărul beneficiarilor, tot mai numeroase fiind solicitările ce vin din partea unor firme și întreprinderi din străinătate. Dacă anul 1978 a marcat o creștere a exportului acestei întreprinderi cu 6,2 la sută față de 1977, pentru anul în curs se estimează o sporire a lui față de 1978 cu cca. 30 la sută.

Sutele de produse oferite lumii prin Chimimportexport atestă de fapt înalta competență, spiritul de creativitate și inventivitatea specialiștilor noștri. Materiale plastice și medicamente, produse cosmetice și detergenți, produse sodice și cauciuc sintetic, substanțe chimice destinate agriculturii — iată o parte din gama atît de diversă a produselor realizate în întreprinderile noastre, în marile combinate chimice și pe care colectivul întreprinderii Chimimportexport le fac cunoscute lumii întregi.

Mai mult de 30 la sută dintre cei care lucrează aici sînt tineri specialiști. «Ce satisfacție — îmi spunea Jenică Moscu, secretarul Comitetului U.T.C. — poate fi mai mare decît aceea de a ști că îți aduci contribuția la creșterea prestigiului țării în lume, la a face cunoscute departe de hotarele țării succesele obținute de industria românească în acești ani. Dar, mai ales, este plăcut să vezi că strădania este răsplătită. Mă voi opri la cîteva asemenea exemple. În anul 1978, la Tîrgul internațional de la Zagreb și la Expoziția internațională specializată de chimie ICHEBA de la Bratislava, produsele expuse de întreprinderea Chimimportexport au obținut 5 medalii de aur și 3 diplome de onoare. Tot în 1978, la Salonul internațional specializat «Expoquimia» de la Barcelona ni s-a acordat o Diplomă de onoare. Trebuie reținut însă că toate participările noastre la asemenea întîlniri se soldează nu numai cu urcarea produselor românești pe cele mai înalte podiumuri, dar și cu importante contracte încheiate cu beneficiarii din străinătate».

ROMANIA
CHIMIMPORT EXPORT

Asemenea succese nu pot apărea decît acolo unde preocuparea pentru promovarea noului, pentru aplicarea celor mai recente și mai moderne cuceriri ale științei și tehnicii devine obiectivul numărul unu al specialiștilor, al celor chemați să plaseze creația tehnică românească pe orbita marilor performanțe mondiale. Am cunoscut la Chimimportexport un inventator, unul din cei pentru care profesia a devenit o pasiune, pentru care găsirea unor soluții noi și eficiente reprezintă o necesitate a muncii, a activității cotidiene. Vi-l prezint și vouă, dragi cutezători:

„ECUAȚIA" UNEI INVENȚII

Am început discuția cu Mihaela Cimpoeru, inginer chimist, solicitînd-o să-mi definească noțiunea de invenție din punctul de vedere al titularului unui brevet.

— *Este foarte greu să ajung la o definiție care să includă toate aspectele, destul de numeroase, legate de realizarea și aplicarea unei invenții. Am să încerc totuși să dau o definiție pe cît de scurtă, pe atît de cuprinzătoare: a inventa înseamnă a fi un om ambițios. Sigur, există ambiții și ambiții. Invenția se naște din ambiția de a găsi noul, de a ajunge la soluția ori varianta optimă, dar mai ales de a persevera.*

— Pentru a rămîne în domeniul chimiei, să stabilim parametrii unei ecuații chimice: ambiție plus perseverență este egal cu o invenție. Care a fost, în cazul brevetelor pe care le-ați obținut, ponderea ambiției?

— *Am plecat de la o temă de cercetare ce avea ca finalizare reducerea costului valutar prin înlocuirea unor produse de import cu produse românești. De la bun început mi-am propus ca tehnologia elaborată nu numai să o înlocuiască în totalitate pe cea străină, dar să-i fie superioară. Nu a fost deloc ușor. Greutățile au apărut de la o etapă la alta. Aici intervine cel de-al doilea parametru al ecuației de care vorbeați: perseverența. Fără ea nimic nu este posibil. Substanța pe care am obținut-o la un moment dat mi-a rezervat neplăcuta surpriză de a nu rezista în timp. Am început alte încercări, alte experimentări. În final, Întreprinderea pentru elemente de automatizări din București a început să aplice invenția. Dar bucuria cea mare am trăit-o atunci cînd am văzut că din importatori am ajuns exportatorii unei asemenea tehnologii, atunci cînd invenția a fost solicitată în Anglia, R.F.G., Franța și în alte țări.*

— Așadar, după semnul egal al ecuației s-a înscris o invenție. Inventatorul se consideră pe deplin mulțumit?

— *Nicidecum. Emoțiile mari abia acum încep. Este perioada cu adevărat a marilor satisfacții. Fiecare nou loc de aplicare înseamnă încă o dovadă că ai făcut ceva util, ceva necesar. Eficiența economică se vede însă abia după trecerea timpului, după ce invenția se aplică pe scară largă. În ceea ce privește una din invențiile mele — cea referitoare la baia galvanică acidă de stanare lucioasă —, numai la două din întreprinderile la care s-au aplicat economiile realizate reprezintă mai mult de 1,5 milioane lei valută anual.*

— Sînteți un inventator tînăr. Ce părere aveți, există o vîrstă a inventivității, a posibilității de a găsi noul, originalul?

— *Sînt atît de numeroase lucrurile pe lîngă care trecem zi de zi, lucruri care pot fi făcute mai bune, mai economic! Totul este să nu rămîi indiferent, să te afli într-o permanentă luptă cu inerția. Or, așa cum mersul și privirea ne aparțin nu doar de la o anumită vîrstă, tot așa și posibilitatea de a inventa există încă din copilărie. O cultură generală temeinică, cunoștințe multiple din domeniul fizicii, chimiei, matematicii — iată elementele necesare, deși nu suficiente, pentru a deveni inventator. Ce mai trebuie? Cele două componente ale «ecuației»: ambiție și perseverență.*

Ing. IOAN VOICU

LEXICON „CUTEZĂTORII"

RABOTEZA

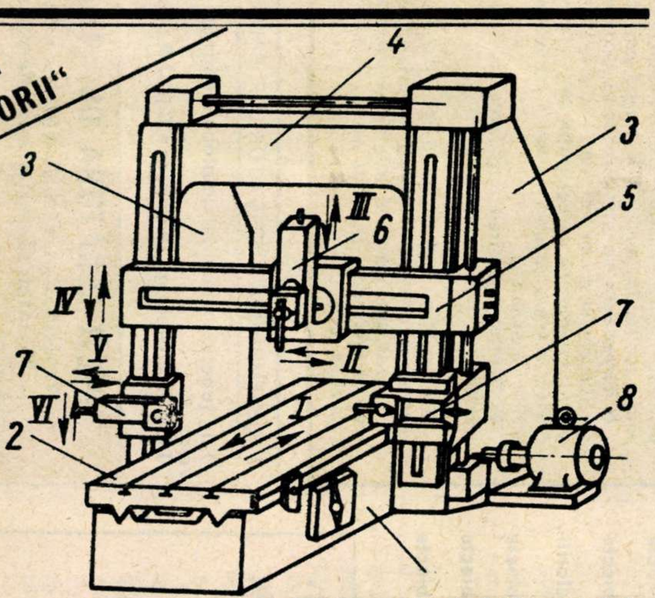

Raboteza este o mașină-unealtă cu ajutorul căreia se execută operații de prelucrare prin așchiere a suprafețelor plane, orizontale, verticale înclinate și chiar a suprafețelor cu forme complicate. Spre deosebire de alte tipuri de mașini-unelte, rabotezele pot efectua operațiile de degroșare și finisare în condiții de precizie superioară. Se folosesc îndeosebi la prelucrarea pieselor lungi și înguste. La raboteze, atît mișcarea principală, de așchiere, cît și cea secundară, de avans, sînt mișcări rectilinii. Piesa de prelucrat se fixează pe masa mașinii care se deplasează pe un batiu longitudinal. După modul cum se realizează mișcarea principală, mașinile de rabotat pot fi: a) mașini de rabotat longitudinal și b) mașini de rabotat transversal (cunoscute și sub denumirea de șepinguri).

În figură este reprezentată o mașină de rabotat longitudinal. Pe ghidajele orizontale ale batiului 1 se deplasează masa 2, pe care se fixează piesele de prelucrat. Pe cadrul format de montanții 3 și traversa 4 se deplasează traversa mobilă 5, pe care se mișcă sania portcuțit 6. Tot pe montanții 3 se deplasează săniile orizontale 7, folosite, în special, pentru prelucrarea suprafețelor laterale ale piesei. Mașina este acționată cu motorul electric 8. La această mașină, mișcarea principală de așchiere I este rectilinie-alternativă, fiind efectuată de masă. Mișcările de avans II, III, IV, V si VI sînt executate de sculele așchietoare.

DIN ISTORIA CIVILIZAȚIEI

RACHETA LUI STEPHENSON

În ciuda primului său insucces, George Stephenson primește, în 1820, o comandă a proprietarilor de mine din Halton, pentru care construiește cinci locomotive destinate transportului de cărbune. Această nouă realizare devine cunoscută în toată Anglia. Gîndurile sale se concentrează însă tot mai mult asupra unei locomotive capabile să lucreze la suprafață, înlocuind diligențele și poștalioanele.

După mai mulți ani de lucru, la 27 septembrie 1825 este inaugurată prima linie ferată din lume, instalată între Stockton și Darlington. Trenul era format dintr-o locmotivă și 34 de vagoane. El a reușit să parcurgă distanța de 15 km într-o oră și cinci minute.

Trenul a fost primit cu multă reținere și utilizat numai în transportul de mărfuri. Dezvoltarea transporturilor stimulează însă cererea. George Stephenson pune bazele unei mari fabrici de locomotive, fiecare nou exemplar constituind un pas înainte spre perfecționare.

Drumul pînă la înființarea unei rețele de cale ferată era presărat cu numeroase obstacole. Se opuneau, deopotrivă, proprietarii de poștalioane și diligențe, proprietarii de cai, de hanuri, de pămînturi. Împotriva acestora, la construirea primei linii ferate care trebuia să lege două mari orașe industriale — Birmingham și Liverpool — au silit autoritățile să instituie o comisie de stat. Documentul elaborat de această comisie apare astăzi hilar. Printre altele se obiecta că înființarea unei asemenea linii ferate va pune în primejdie viața călătorilor, vacile nu vor mai da lapte din cauza zgomotului, cerul se va înnegri din pricina funinginii, iar scînteile de la locomotivă vor aprinde grînele de pe cîmp. A urmat interogarea lui George Stephenson de către o comisie parlamentară.

Cu toate acestea, construirea liniei ferate Birmingham-Liverpool n-a putut fi oprită. Cinci ani s-a lucrat fără încetare la construirea locomotivei, a liniei și podurilor. La 15 decembrie 1830 noul traseu era inaugurat. Trenul a fost tractat de locomotiva «The Rocket» (Racheta) care dezvolta 55 km/h — o viteză cu totul neobișnuită pentru acea vreme.

EMIL MUNTEANU-RETEVOESCU

COPII - CUTEZĂTORI ai zilelor noastre

Ei poartă cravata roșie cu tricolor. Ei sînt pionieri și își onorează numele prin fapte frumoase, exemplare, fapte care poartă amprenta cutezanței, își onorează munca printr-o comportare de omenie.

PORTRET DE PIONIER

Ziua de iarnă era mohorîtă. Era frig, dar apa Arieșului nu înghețase peste tot. Doi copii, Vincențiu Marincean și Nicușor Olaru, nesupravegheați, au pornit totuși să se dea pe gheață. Se zbenguiau fără grijă cînd, deodată, gheața n-a mai ținut și cei doi copii au căzut în apă. Prin apropiere, tocmai trecea pionierul Virgil Cristea, (clasa a VII-a, Școala generală nr. 6, Turda) cînd, deodată, a auzit strigătele de ajutor ale copiilor. A înțeles drama acestui moment și fără să stea pe gînduri a sărit în apă. De altfel, Virgil fiind un înotător bun, și-a cumpănit bine mișcările. Primul pe care a reușit să-l prindă a fost Mărincean pe care l-a tras și l-a săltat deasupra gheții, salvîndu-i astfel viața. În aceeași clipă l-a zărit și pe cel de-al doilea. S-a întors spre el. Copilul abia mai respira. A încercat să-l tragă deasupra gheții dar pojghița subțire s-a rupt. Virgil nu s-a lăsat. A mai încercat o dată și încă o dată, dar cu toate eforturile n-a reușit, din păcate, să-l salveze și pe cel de al doilea. Pionierul Virgil Cristea a dat dovadă într-o situație dificilă de curaj, stăpînire de sine, încercînd cu chibzuință să învingă imposibilul.

Ca să vă faceți o imagine mai completă despre Virgil, trebuie să ascultați cîteva păreri ale colegilor săi.

— Este un elev bun, învață bine, un coleg grozav, întotdeauna gata să-i ajute pe ceilalți.

— Este un băiat vesel, îi plac excursiile Este sportiv și împreună cu el organizăm drumeții foarte frumoase. Fiindcă este prietenos și săritor îl iubim foarte mult.

— Îmi place că Virgil are grijă de cele trei surioare ale lui. și o ajută pe mama în treburile gospodăriei.

Întregind astfel cu ajutorul colegilor trăsăturile lui Virgil, avem, cu adevărat, un portret de pionier.

OMENIE

Comuna se mîndrește cu ei. Sînt fete și băieți de nădejde, purtători ai cravatei roșii cu tricolor, buni la carte și deopotrivă la fapte. Cînd se sădesc pomi sau se face un drum, cînd se pun flori sau cînd este nevoie de ajutor la strînsul recoltei, acești pionieri (Școala generală, comuna Stremț, Alba) răspund: prezent. Cînd bătrîni ca Sofia Medrea sau Florea Nicolae, împovărați de ani și cu puteri scăzute, singuri, fără rude, au nevoie de sprijin în gospodărie, pionierii vin să-i ajute. Merită să transcriem cîteva fapte așa cum au fost consemnate de detașamentul clasei a VI-a.

...Azi pionierii Emilia Cristea, Ion Galdea, Aurel Onița, Marius Sechereș, Ion Stan, Sabin Florea, Maria Dărămuș au lucrat în grădina de zarzavat a Sofiei Medrea. Au strîns ce a mai rămas nerecoltat, au adunat vrejurile uscate, au săpat grădina pentru iarnă.

În altă zi, pionierii au notat: Mirela Stan, Aurel Sîrbu, Cornel Breaz, Cornelia Mitofan au strîns și așezat lemnele în magazia casei.

Am aflat apoi că ei trec pe rînd în aceste zile de iarnă s-o ajute pe bătrînă la căratul apei, la aprinsul focului, la cumpărături. Și pe nea Florea, cum îi spun copiii bătrînului Nicolae Florea, îl ajută tot pionierii. Săptămînile trecute a avut un mare necaz. S-a prăbușit acoperișul șopronului unde-și ține uneltele, din cauza zăpezii care căzuse peste măsură. Copiii au prins de veste chiar în dimineața cu pricina și au ajutat la deszăpezire, făgăduind că de îndată ce va fi vreme bună vor ajuta la reparații. Nea Florea nu-i va uita niciodată pe pionierii Stelian Gună, Aurel Onița, Ovidiu Tarnă, Doina Pătrinjean, Maria Raica, pentru ajutorul pe care i l-au dat la vreme.

INVINCIBILI PRIN PRIETENIE

Detașamentul clasei a VI-a, de la Școala generală din Giubega (Dolj) are 22 de abonamente la revista «Cutezătorii». La începutul acestui trimestru însă au constatat că au numai 21 de abonamente. Lipsea unul: cel al Aneluței Duma care absentase de la școală. Dar ei știau pricina. Știau că la Aneluța acasă, în familie, erau mari necazuri de boală. Colegii au hotărît să-i facă o bucurie. Au strîns bani și i-au făcut abonament. Cînd Aneluța a revenit în clasă, a întîmpinat-o acest semn al grijii și atenției colegilor. «Cîți prieteni buni am în clasă, și-a spus ea, și ce multă mîngîiere îmi aduc!» Iar pionierii Florentina Cămiloiu și Iulian Ciocălteu spun cu mîndrie că detașamentul lor e invincibil prin prietenie.

N.R.

«Copii-cutezători ai zilelor noastre» este noua rubrică pe care v-o punem la dispoziție. Așteptăm să ne relatați despre faptele frumoase, exemplare ale pionierilor și școlarilor, colegii voștri, despre fapte de excepție, care poartă amprenta cutezanței. Descrierea întîmplărilor se va face simplu, limpede, direct și respectîndu-se întrutotul datele reale.

Așteptăm cît mai curînd scrisorile voastre adresate rubricii «Copii-cutezători ai zilelor noastre». Scrieți-ne pe adresa: revista «Cutezătorii», Piața Scînteii nr. 1, București.

BIOGRAFIA LIMBII ROMÂNE (III)

Moștenind aspectele cele mai importante ale structurii gramaticale latinești limba română reprezintă o nouă calitate a unui fenomen în evoluție.

Aceasta înseamnă că limba română a preluat formele gramaticale, modificîndu-le aspectul fonic (sonor) dar și semnificația categoriilor gramaticale, (număr, gen, caz, timp, mod, aspect etc).

Ca să înțelegeți mai bine, reamintesc că forma gramaticală a unui cuvînt reprezintă cuvîntul respectiv într-un anume aranjament al vorbirii. Formele de caz ale substantivului elev pot apare astfel în cadrul a două aranjamente gramaticale:

Dau **elevului** *o carte.*

Elevul *scrie la tablă.*

Pentru exprimarea acelorași categorii (cazul, în exemplul nostru) limba latină poseda un număr mult mai mare de forme flexionare. Limba română le-a simplificat simțitor în favoarea cîtorva forme sintactice. Iată un exemplu care ilustrează afirmația noastră: lat. capra, **-ae** *avea opt forme flexionare la singular și plural. Limba română le reduce la două:* **capră (a)** *(nominativ și acuzativ);* **caprei** *(genetiv și dativ).*

Limba română, față de latina, a introdus o inovație și în altă privință: **apariția articolului.** *El a apărut ca urmare a fuziunii pronumelui demonstrativ latinesc* **ille** *cu substantivul.*

locum ille: în românește, loc (u) / (în sens de, «acel loc»)

homo ille: în românește; om (u) / (în sens de «acel om»).

Voi știți, de pildă, că substantivele se deosebesc prin forma lor gramaticală după gen, număr și caz. Aceste categorii aveau în mentalitatea oamenilor din antichitate o motivare concretă, Genul deosebea clasa substantivelor **animate** *(ființe) de clasa substantivelor* **neanimate** *(obiecte, lucruri); cazul avea o semnificație concretă; era reprezentat prin fețele unui zar în cădere (casus, participiul de la «cadere», a cădea).*

Ca formă gramaticală, limba română, moștenitoare a latinei, a mai introdus o inovație: **alternanțele** *(schimbările)* **fonetice.** *Substantivul* **fată** *deosebește forma de singular de forma de plural, nu numai prin schimbarea terminației ă/e, ci și printr-o schimbare a vocalelor din corpul cuvîntului a/e:* **fată/fete.** *Diferența între cele două forme este mai puternic evidențiată decît în latină: feta/fetae.*

Rememorînd și cele afirmate în episodul anterior referitor la latinitatea vocabularului limbii române, putem înțelege de ce mîndria noastră de-a vorbi o limbă frumoasă, bogată în sugestii, nu ține exclusiv de faptul că ea este o moștenitoare a prestigioasei limbii latine, ci în egală măsură de convingerea că ea **s-a manifestat creator pe fondul acestei moșteniri,** *constituindu-se, în fapt, ca* **o nouă calitate a limbii latine.**

Lector univ. CLEMENT MÎRZA